

*Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben,
Ember lenni mindég, minden körülményben."*

Arany János

KÖSZÖNTÉS ÉS EMLÉKEZÉS

1416

MAGYAR ZENEPEDAGÓGUS és ZENEMŰVÉSZ SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓJA

(2024.)

Az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink - néhány kivételtől eltekintve - kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül csak azonosításra szolgálnak. Legfőbb cél az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára!

Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat, netán önálló írásokat!

Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerű nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik... Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos szereplések, kitüntetések, stb.) a csak kivételes esetekben vállalkoztunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulókról” szóló külön írásokban! Értesítéseiket előre is köszöni:

Vavrinecz Veronika és Zelinka Tamás

tamas.zelinka@gmail.com

0630/826-1746, 0620/493-7663

395 éve született

Kájoni János (kb. 1629., Kiskaján, Belső-Szolnok vármegye – 1687. április 25., Gyergyószárhegy) ferences szerzetes. (Maga is írja: "Natus valachus sum") Ő a híres Kájoni-kódex alkotója, amely Erdély korabeli zenei gyűjteménye.

Orgonista, orgonaépítő, énekszerző- és fordító is volt. 1675-ben nyomdát alapít Csíksomlyón;

285 éve született

Dettelbach Gaudencz Lipót (Magyaróvár, 1739. szeptember 22. – Kismarton 1818. október 18) ferences szerzetes, zeneszerző, orgonaművész. A mariánus tartományba lépett be, 1757-ben Malackán, 1759-től Pesten, 1761-től Pozsonyban, 1763-tól Győrött, 1769-től Pozsonyban, 1771-től Nagyszombatban, 1773-tól Pozsonyban, 1778-tól Pesten, 1779-től Boldogasszonyban, 1791-től ismét Kismartonban volt a rendi templom orgonistája;

260 éve született

Bihari János (Nagyabony, 1764. október 21. – Pest, 1827. április 26.)

zeneszerző, hegedűművész 1801-ben Pestre ment, ahol megalakította

híressé vált zenekarát. A 19. század elejének legkiválóbb zeneszerzője és előadóművésze, a verbunkos stílus legjelentősebb képviselője volt. Lavotta Jánossal és Csermák Antallal együtt a magyar zenei romantika virtuóz triászát alkotta;

250 éve született

Csermák Antal György (Csehország, 1774 – Veszprém, 1822. október 25.) zeneszerző, hegedűművész-tanár. Bécsben volt hegedűtanár, majd Magyarországra költözött, 1795-től a Pest-budai magyar színtársulat prímhegedűse. Gödöllőn Grassalkovich hercegnél hallotta játszani Bihari Jánost, a korszak legnagyobb hatású, cigány származású magyar hegedűvirtuózát. Vándormuzsikusi élete során az ország és Európa legkülönbözőbb részein bukkant fel. Veszprémbe 1818 után jutott el, ahol Ruzitska Ignác táncokat jegyzett tőle, amelyeket később kiadott a Magyar nóták Veszprém vármegyéből c. sorozatban. Biharival és Lavottával a verbunkos muzsika legjelentősebb képviselője volt;

245 éve született

Blahag József (Rajka, 1779 – Bécs, 1846. december 15.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. Kántortanítói oklevéllel kezdte zenei pályafutását. 1802-től a bécsi Leopoldstädter Theater énekeseként tűnt fel. 1824-től a Peterskirche karnagya. Termékeny egyházi zeneszerző, nagyobb művei közül 14 misét, 25 gregorián éneket, 29 offertoriumot (felajánlás) és számos kisebb művet tartanak nyilván. Kompozícióit a magyar templomokban is gyakran előadták. Műveiből a győri, az egri és az esztergomi székesegyházak őriznek kottákat;

Loeffler János (Gyula, 1779. december 26. – Nagyvárad, 1849. február 8.) éneklő kanonok, tanár;

240 éve született

Deáki Filep Sámuel (Kolozsvár, 1784. október 25. – Kolozsvár, 1855. október 22.) drámaíró, operaénekes, műfordító, tanár. Nevét hibásan írják Deáky Fülöp Sámuelnek;

235 éve született

Adler György (Moson-Szent János, 1789. április 20. – Buda, 1862. március 23.) zeneszerző, karnagy. Feltételezhetően Joseph Haydn tanítvány volt. 1800-1827-ig volt a győri székesegyház hangszeres zenésze és basszistája. Ekkor Budára költözött, ahol már a következő évtől tagja volt a Mátyás-templom zenekarának. Egyik alapítója a Táborszky vonósnégyesnek, majd 1834-től ennek utódjaként alakult Nemzeti Kaszinó vonósnégyesnek. Több kamara-és zongoraművet, férfikórusokat (Cantate, 1826) írt, egyik korai szerzeménye a Variációk magyar témára címet viselő vonósnégyest még 1820-ban írta. 1838-tól élete végéig maradt a budai Mátyás templom orgonistája. Adél nevű lánya Erkel Ferenc felesége lett;

Fodor Josephine (Párizs, 1789. október 13. – Saint-Genis-Laval, 1870. augusztus 14. körül) operaénekesnő, hárfás. Fodor Károly Hollandiába emigrált magyar huszártiszt unokája, Fodor József hegedűművész leánya volt. Előbb, tizenegy éves korában mint zongoraművész, 1810-ben már mint énekesnő szerepelt. 1814-ben a párizsi fr: Théâtre national de l'Opéra-Comique szerződtette. 1816-

1818 közt Londonban énekelt, 1819-ben Párizsban, 1822-től Nápolyban élt. 1833-ban még fellépett Bordeaux-ban. Ezután semmi hírt nem tud róla a zenetörténet; bár Móra Ferenc, az 1850-es években kiadott Újabbkori Ismeretek Tárára hivatkozva tudni véli, hogy Fontainebleau-ban telepedett le, miután visszavonult a nyilvános szerepléstől. Ugyanezen forrás szerint tanítványa volt Henriette Sontag. Hagyatékából megjelent a *Réflexions et conseils sur l'art du chant* (Párizs, 1857) című kötet. Az 1810-es évek elején kötött házasságot Tharaud Mainvielle francia színésszel; leányuk, Enrichetta Mainvielle 1846 és 1849 közt Berlinben énekelt;

Galántai Jakab István (Mezőkeresztes, 1789. október 29. – Budapest, 1876. október 18.) drámaíró, műfordító, dalszerző, publicista, újságíró, a Magyar Tudós Társaság levelező (1833) tagja. Az 1820-as–1840-es évek művelődési, színházi és zenei közéletének jeles alakja volt;

Ruzitska György (Bécs, 1789 – Kolozsvár, 1869. dec. 2.) zeneszerző, tanár Bécsi tanulmányai után sokoldalú zenészként báró Bánffy János házitanítója Nagyfalun. 1819-től Kolozsvárott élt, ahol a Nemzeti Színház korrepetitora és karmestere is. 1837-ben irányítása alatt szervezték át a Musicai Conservatóriumot, melynek haláláig igazgatója is volt;

230 éve született

Barta János (1794 körül – Pozsony, 1874. augusztus) zeneszerző, tanár. A magyar zene egyik legrégebbi művelője. Sok dalt szerzett és írt egy zongora gyakorlókönyvet is;

Füredy László (Péteri, 1794. november 13. – Pest, 1850) zenetanár, zeneszerző. 1829-től pozsonyi orgonista, később bécsi csellista;

Sebestyén Gábor (Debrecen, 1794. február 14. – Pest, 1864. április 4.) ügyész, író, zenei író. 1823-ban megalapította a Veszprém vármegyei zenetársaságot a Veszprém vármegyei Nóták kiadása céljából, melynek megszűnéséig, 1832-ig 15 füzete jelent meg;

Zsaskovszky Endre, id. (Árva, 1794. október 22.– Eger, 1866. április. 18.) kántortanító, orgonista. Alsókubinban, majd Nárnesztón volt kántortanító. 1852: nyugalomba vonult, Egerben a főszékesegyház zenekarában hegedült;

225 éve született

Bartay Endre (ismert mint *Bartay András* is) (Széplak, 1799. július 4. – Mainz, 1854. október 4.) városi tisztviselő, a pesti Magyar Nemzeti Színház bérőigazgatója, zeneszerző, zenepedagógus. A *Pestvárosi Énekiskola* alapítója és első igazgatója volt;

Bräuer Ferenc (Pest, 1799. október 20. – Pest, 1871. április 15.) zeneszerző, egyházkarnagy. 1819-től Pesten zenetanár, majd a Belvárosi templom karnagya. 1845-től haláláig a Nemzeti Zenede aligazgatója;

Dolezsalek Antal József (Lipnitz, Csehország, 1799. április 3. – Bécs, 1849. augusztus 19.) az országos vakok intézetének igazgatója s a budapesti zeneegylet alelnöke. 1823-ban Krumauban (Csehország) gimnáziumi tanár és azon évben Prágában a császári és királyi mintaiskola igazgató-tanítója lett. 1825-től a prágai gimnáziumban, 1830-tól pedig a tabori főiskolában tanított. 1832-ben a Pesten alapított országos vakok intézete igazgatójának hivatott meg és ezen állását 1833. szeptember 1. elfoglalta; 1846. április 24-éig volt az intézet élén, midőn állásából elmozdított; azután Bécsbe ment, hol szintén a vakok, siketnémák és szellemi fogyatékosok oktatásával foglalkozott;

Sárközy Kázmér (Nagybajom, 1799. március 10. – Pettend, 1876. február 16.) politikus, alnádor, zene- és táncszerző. Tagja volt a Veszprém vármegyei Zenetársaságnak is;

Schmidt Péter (Gráboc, 1799. augusztus 15. – Pécs, 1874. március 28.) orgonista, karnagy, zeneszerző, zenetanár, és tanítóképző intézeti tanár, Mohácson segédtanító, a Pécsi Székesegyház orgonistája, a Pécsi Dalárda egyik megalakítója (1847), illetve újjáalakítója;

220 éve született

Bezerédj Amália, Bezerédj Istvánné (Szentistvánfa, 1804. április 15. – Máriavölgye, 1837. szeptember 21.) író, muzsikus, tanár, az első magyar kottás-verses óvodai könyv szerzője: *Flóri könyve* (1840). 1836-ban falusi szegények számára Hidjapusztán alapította az első óvodák egyikét;

Szerdahelyi József (Hódmezővásárhely, 1804. március. 9. – Pest, 1851. február 18.) színész, operaénekes, zeneszerző, operarendező, fordító, zenekari muzsikus, ének- és zenetanító;

215 éve született

Amtmann Prosper (Sellye, 1809. július 25. – Pécs, 1854. január 9.) fuvolaművész és zeneszerző. Németnek született, de magát magyarnak vallotta. 1829–35 között a bécsi Operaház első fuvolása volt. 1835-ben Erkel Ferenc kísérte koncertjét Pesten. 1835–1839-ben hangversenykörúton járt, Európaszerte koncertezett. Jó barátságban volt Theobald Böhm-mel, akitől egy új mechanikájú „Böhm-fuvolat” kapott. 1840-ben hazatért, majd Marburgban élt, ahol zeneigazgató lett. 1842–45 között Grazban élt, majd Pécssett telepedett le;

Fáy István gróf (Pécel, 1809 – Füles, 1862. március 17.) zeneszerző, műgyűjtő, máltai lovag, tanár. Fáji kastélyában évente háromszor „muzsikai akadémiákat” rendezett;

210 éve született

Egressy Béni / eredetileg Benjámin / Sajókazinc, 1814. április 21. – Pest, 1851. július 17.) zeneszerző, író, operaénekes, színész. 1837-ben került a Pesti Magyar (1840-től: Nemzeti) Színházba, először karénekesként. 1839-től foglalkozott zeneszerzéssel; komponistaként a magyar férfikari irodalom, valamint a népies magyar dalszerzés egyik úttörője lett, s ő volt Petőfi Sándor verseinek első megzenésítője a nevesebb muzsikusok közül. Legmaradandóbb alkotása Vörösmarty Mihály Szózat című versének pályadíj-nyertes megzenésítése, amelyet 1843. május 10-én mutattak be a Nemzeti Színházban. Foglalkozott színművek, operaszövegek írásával és fordításával is. Egressy írta a Bátor Mária, a Hunyadi László, valamint a Bánk bán című operák szövegekönyvét, amelyek zenéjét Erkel Ferenc szerezte. Részt vett az 1848–49-es szabadságharcban. 1849 szeptemberében honvéd főhadnagyként ott volt a komáromi vár védői között. Itt írta a Klapka-indulót. A szabadságharc leverése után Klapka György menlevelével szabadult;

Ellenbogen

Adolf (Miskolc, 1814 – Budapest, 1886. október 28.) hegedűművész, karmester, zeneszerző, tanár. Kitűnő hegedűs volt, híre

egyre növekedett és 1836-ban a budai színházhoz szerződtek. 1837-ben az egész budai színház zenekarával ő is a megnyitott pesti Nemzeti Színházhoz került, ahol 1839-ben első hegedűs, nemsokára a balettelőadások zenei vezetője és karmestere lett;

Gocs /Gotsch/ Ede Engelbert (1814 körül – Szamosújvár, 1898. február) énekesszínész, szíinigazgató, karmester, tanár. 1837-ben a Pesti Magyar Színház karénekese lett, később kantanító, majd 1840-ben Kolozsvárott karmester, Kilényi Dávidnál. 1846. július végén Győrött Egedy Istvánnál volt operaigazgató, ahol 1847. január 9-től március 28-ig ismét megfordult, majd újra Kolozsvárott találjuk 1851. húsvét másodnapjától, 1868-ig. Közben 1864-ben Győrött énektanárként működött. 1871. május havában Szamosújvár városa egyházi karmesterévé nevezte ki;

Janny József (Székesfehérvár, 1814. március 7. – Székesfehérvár, 1892. október 27.) elemi iskolai mintafőtanító, iskolaigazgató. Janny János iparos, a székesegyházi zenekar klarinétosa, trombitása és Schill Anna gyermeke. Elemi és középfokú iskoláit szülővárosában végezte. Tanítói oklevelét 1837-ben Budán szerezte. 1829-től magántanítóként Székesfehérváron tevékenykedett, majd diplomája kézhezvétele után megválasztották a belvárosi elemi leányiskola főtanítójává. Éneket tanított, kórust szervezett 1852–77 között a ciszterci gimnáziumban, 1856–66 között a reáliskolában. A polgári leányiskola igazgatói teendőit 1866–71-ig látta el. 1872. szeptember 24-én Székesfehérvár város összes elemi iskoláinak igazgatójává nevezték ki. A Fejér megyei iskolatanács, a Katolikus néptanítók székesfehérvári egyesülete, az Eötvös -alap, a Fejér megyei Olvasótársaság tagja, a Fejérmegyei tanítótestület alelnöke, a Székesfehérvári járási kör elnöke. Pedagógiai írásai a székesfehérvári elemi tanodai évkönyvekben jelentek meg, melyeket 1861–81 között szerkesztett. Az 1850 években hét alkalommal kapott dicséret oklevelet munkájáért a magyar királyi helytartóságtól, 1870-ben a vallás- és közoktatási minisztertől, 1877-ben Székesfehérvár városától, majd mintafőtanító címmel jutalmazták 1881-ben vonult nyugalomba. Tanítóvá történt kinevezésével egyidejűleg, 1837. április 27-én lett a székesegyház karnagya. Az 1777 óta fennálló közös városi és káptalani ének- és zenekar jogi helyzetét karnagysága alatt rögzítették. Elkészítette a kottatár leltárát és a hangszerek listáját. A fizetett zenekar mellett esetenként honorált vendég-, valamint műkedvelő zenészek közreműködésével többek között Beethoven, Haydn, Mozart zenés műveit adták elő. 1865-ben a megyei közkórház javára szervezett hangversenyen Rossini Stabat Materét vezényelte. 1883-ban Liszt Ferenc is meghallgatta a kórus egyik fellépését.

1886-ban, 72 évesen kérte Pauer János püspöktől felmentését a karnagyi teendők alól.

Kovács János (1814 – Szeged, 1885. október 11.) orgona- és zongoraművész, tanár;

Liedl Lipót (1814 – Veszprém, 1876. szeptember 11.) hegedűs, zeneszerző, tanár. 1837-ben hegedűsként került a székesfehérvári dóm zenekarába, és engedélyt kapott „hangász tanintézet” felállítására. Rövid időn belül hírnevet szerzett magának, több helyen (1841-ben Győrött) hangversenyt adott. A 19. században, Székesfehérvárott az egyik legjobb hegedűsnek tartották. 1849. május 1-jén Gabriel Ferenc (1812–1849) utódként, másodkoncert-mesternek Veszprémbe a székesegyház zenekarába került. Zenetanítással is foglalkozott. Ő volt Auer Lipót első tanára;

205 éve született

Szentkirályszabadjai **Karsa András** vagy *Karsa Endre* (Zsujta, 1819. május 4. – Sátoraljaújhely, 1870. március 25.) jogász, vármegyei főügyész, zeneszerző, tanár, 1848-as főhadnagy. Vezetéknevét később Karossa formában, keresztnévét pedig Endre formában használta;

Langer János (Sasvár, 1819. augusztus 28. – Budapest, 1889. szeptember 16.) zeneszerző, énekes, karnagy, zenetanár. 1838: a pesti német színház zenekarának hegedűse, 1840: Pécssett, 1841: Eperjesen lépett föl tenor szerepekben, majd a pesti német színház második tenoristája. 1844: a belvárosi plébániatemplom énekkarának tagja, 1846: a Szt. Rókus-templom kántora, 1856: a Nemzeti Zenede énektanára, 1869: a Szt. István-bazilika kántora, majd karnagya. Az Első M. Dalárda alapítója;

Munczy Ádám (Börény, 1819–1888) klarinétművész, tanár;

Müller Frigyes (Sümege, 1819 – Linz, 1854) zeneszerző, karmester, tanár;

Stöger Béla (1819 – Kolozsvár, 1895) erdélyi zenetanár, karmester;

Szénfy /Kohlmann/ Gusztáv (Nyíregyháza, 1819. augusztus. 17. – Miskolc, 1875. november 22.) zenetanár, népzeneudós;

Zsasskovszky Ferenc (Alsókubin, 1819. április 3.– Eger, 1887. december 2.) székesegyházi karnagy, zeneszerző, zenetanár. Kassán a főtemplom zenekarának is tagja volt. Tanulmányai végeztével hazatért apjához Námesztóra (Árva vm.), ahol a zenekedvelő Broskó Imre plébános buzdítására komponálni kezdett és templomi zenekart alakított. 1840: továbbképzésre Prágába ment, magával vitte nővérét Júliát is, hogy a Sophia-énekakadémián tanulhasson, ő 1840–41: a Pitsch-féle orgona-iskola növendéke. 1841: megnyerte a pozsonyi tanítóképző zenetanári állás pályázatát, de a csekély (évi 100 ft.) fizetés miatt nem fogadta el, hazatért. Egerben 1845: még nem talált állást, de 1846–87: a főszékesegyház karnagya, férfi és vegyes karának szervezője, a tanítóképző zenetanára, majd a ciszterci főgimnázium, a papnövelde s az Angolkisasszonyok Intézetének ének oktatója; tankönyveknek társszerzője;

200 éve született

Beck György (Békéscsaba, 1824. szeptember 5. – Békéscsaba, 1973. május 4.) énekes színész, komikus. Pályáját operaénekesként kezdte, majd 1954-től a békéscsabai Jókai Színházhoz szerződött táncoskomikusi szerepkörre. 1966-ig volt a színház tagja, azután az Orsz. Szórakoztató Központ Békés m.-i kirendeltségének lett a vezetője. Megírta a Jókai Színház történetét 1961-ben. – F. sz. Duducz Gerő (Hajdú Júlia: Füredi komédiások); Rottenberg (Jakobi V.: Leányvásár). – Irod. V. T.: A Jókai Színház történetéről írt tanulmányt B. Gy. színművész (Békés Megyei Népújság, 1961. ápr. 16.); Huszár Rezső: Művészi módon nevettezni (Békés megyei Népújság, 1963. júl. 28.).

Bodorfi Henrik (Pest, 1824. – Nagyvárad, 1875. augusztus 22.) magyar operaénekes (bariton). A pesti német színházban hegedült. Énekesi pályáját kórustagként kezdte. 1850–1851 között, valamint 1863–1872 között a Nemzeti Színház tagja volt. Ezt követően vidéki színpadok Kolozsvár, Debrecen, Nagyvárad operaénekeseként volt. Bécsben, Hollandiában, Németországban is fellépett;

Fáy Gusztáv (Pozsony, 1824. július 5. – Pest, 1866. május 19.) Franciaországban és Olaszországban tanult operaszerző, tanár. 1843-ban Bartay András Szózat-pályázatán dicséretben részesült;

Kohn /Kohányi/ Sámuel (Cohó, 1824 – 1899k.) izr. hitközségi tanító. 1846-tól az óvodai nevelés területén tevékenykedett, kisdedóvó intézet tulajdonosa is volt;

Riszner József (1824 – 1891) és neje által vezetett nyilvános felsőbb „leánynevelő és tápintézet” 1863. októberében kezdte meg működését Jászberényben. A zene és énekoktatásban az intézet szép eredményt ért el. Több alkalommal rendeztek nyilvános hangversenyt. A zongoratanító Riszner írta át Palotásy János műveit zongorára és segítette azok megjelentetését is. Hallgató magyarjait és csárdásait Riszner József adta ki két vastkos kötetben. 1862-ben alakult egy jászszági baráti kör Palotási János zeneköltő és Riszner József, a nőnevelde tulajdonosa, vezetésével. Ezt a társaságot tekintik a mai Palotásy kórus alapító elődjének;

Salamon János (Kolozsvár, 1824 – 1899) karmester, zenekarvezető. Az első kolozsvári zenekarvezető, a magyarországi és erdélyi cigányprímások vezetője;

Stéger Xavér Ferenc (Szentendre, 1824. december 2. – Szentendre, 1911. március 1.) operaénekes-tanár. 1848 – 1852 között a pesti Nemzeti Színház tagja. Ezután Prágába, Bécsbe, Darmstadtba szerződött. 1859-től 1860-ig ismét a pesti Nemzeti Színház énekese. Bejárta egész Európát, közben Pesten (itt 1863-ban a Bánk bánban aratott nagy sikereket) és Kolozsvárott is fellépett, 1864-ben Itáliában, majd Barcelonában, Madridban, 1867-ben Torinóban szerepelt, közben a milánói Scala színház vendége. 1873 – 74-ben újból a pesti Nemzeti Színház tagja. 1875 után Szentendrén élt visszavonultan. A kiváló m. tenoristák egyike volt;

Zsaskovszky Endre (Alsókubin, Árva vármegye, 1824. január 21. – Eger, 1882. május 15.) karnagy és zenetanár. Egerben volt jogakadémiai hallgató; azután a zenei pályára lépett. 1845-ben még mint joghallgató lett tagja az egri főszékesegyház zenekarának, ugyanitt 1850-ben orgonássá nevezték ki. 1851–52-ben Prágába utazott, hogy Pitsch Károly vezetésével képezze magát a prágai orgonaiskolában. Hazatérve mint karnagy és zenetanár, valamint zeneszerző működött Egerben haláláig, 1882-ig. Munkáit bátyjával együtt írta és szerezte. A prágai egyházi zeneegylet, a salzburgi Mozarteum és a római zeneakadémia tiszteletbeli tagja volt;

195 éve született

Blaha János (Jan Blaha, Měřín, Csehország, 1829. – Debrecen, 1870. január 24.) cseh származású osztrák katona, színházi és katonakarmester, zenetanár;

Farkas Miska (Győr, 1829. március 8. – Győr, 1890. február 24.) győri zenekarvezető, a Dunántúl leghíresebb primása, zenetanár;

Lieder Friderika Klára / asszonyneve: Orzovenszky Károlyné/ (Nagyszombat, 1829. július 31. – Pest, 1864. február 7.) német származású magyar hárfás, tanár;

Nitsch József (1829 – Szatmárnémeti, 1915. október 27.) székesegyházi karnagy, tanárképző intézeti ének-zenetanár, karnagy;

Nyizsnyay Gusztáv /született Nyizsnyánszky/ (Eger, 1829. október 12. – Hódmezővásárhely, 1882. január 7.) vándorlantos, zeneszerző, zenetanár, a „magyar trubadúr”;

190 éve született

Angster József (Kácsfalu, 1834. július 7. – Pécs, 1918. június 9.) orgonakészítő mester, Európa egyik legnevesebb és Közép-Európa egyik legkeresettebb orgonagyártója, a magyar iparművészet kimagasló alakja;

Bogyó Alajos (Nemespann, 1834. június 11. – Pécs, 1906. július 22.) színész, énekes, tanár. Árva gyerekként, 15 éves korában a szabadságharc honvédei közé szegődött, Komárom alatt Klapka seregének felderítője. Utóbb Dunaszerdahelyen kántortanító. 1861-ben Pozsonyban jegyző volt. A helyi dalárdában tűnt fel. 1866-ban a Csikós c. népszínmű férfihősét vendégként játszotta el a Nemzeti Színházban. Közben Budán, Debrecenben zenés színdarabokban szerepelt, Bécsben tanult énekelni. 1871-ben és 1876-ban ismét a Nemzeti Színházban vendégszerepelt. Ezúttal Flotow Márta c. operájának Lioneljét énekelte

Murska Ilma (Zágráb, 1834. február 5. – Zágráb, 1889. január 13.)
operaénekes-tanár;

Nikolits Sándor (Arad, 1834. március 16. – Budapest, 1895. május 27.) zeneszerző, zenepedagógus, a pesti Nemzeti Zenede fuvolatanára, 1875-től a Zeneakadémia zeneszerzés-tanára. Nikolits tevékenysége elsősorban a pesti majd budapesti zeneiskolák, egyletek, zenés színházak megalapításához kötődött. Pedagógiai munkássága révén a korabeli zeneoktatás hagyományokat teremtő vezéralakjává vált. 1865-75 között a Nemzeti Zenede tanáraként, 1875-től a Zeneakadémia tanáraként folytatott pedagógiai tevékenységet. 1889-ben részt vett a „Magyar Zeneiskola” megalapításában, amelynek első igazgatója volt. 1894-ben alapította meg a Budapesti Zeneművészkört;

185 éve született

Berecz Ede (Boldog, 1839. július. 19. – Temesvár, 1910. május. 1.) karnagy, zenetanár. 1861-ben a kolozsvári akadémiai templom orgonistája, 1863-ban egyházi karnagya lett; egyúttal magán zongora- és énekmester volt;

Bignio Lajos (Pest, 1839. /1838 / április 25. – Bécs, 1907. november 7.)
operaénekes-tanár. Gyermekkorában templomi énekes volt, a pesti Piarista Gimnázium diákja. Énekelni a Pest-Budai Hangászegyesületben, a Zenedében tanult, majd később Stoll Péter és Claudio Rossi tanítványa volt. 1858-ban lépett énekesként először színpadra a Pesti Városi Német Színházban, még ugyanebben az évben átment a Nemzeti Színházba. 1863-ig hangfajában ő volt a vezető énekes. 1864-ben a bécsi Opera alkalmazta, amelynek társulatával megfordult Európa számos operaházában. hangversenyénekesként Johannes Brahms és Liszt Ferenc is kísérte. A bécsi Opera tiszteletbeli tagjává választották, császári és királyi kamaraénekes lett;

Bodorfi Henrik (1824 – 1875) énekművész-tanár;

Bogisich Mihály (Pest, 1839. január 10. – Esztergom, 1919. augusztus 7.)
zeneszerző, zenetörténész, zenei író, püspök, az MTA tagja. A budapesti tudományegyetemen az általános és az egyházi zenetörténelem magántanára (1881-től). A magyar katolikus egyházzene jelentős újítója, munkássága alapvető jelentőségű a magyar egyháztörténetben;

Nagy Lajos (Nyíregyháza, 1839 – Nyíregyháza, 1899) kántor, orgonaművész és zeneszerző. Jelentős műve az „Általános Chorálkönyv”;

Carina Anna / Carina Anna (Frankenburg Adolfné; Gschmeidler Anna / / (Bécs, 1839. november. 12. – Budapest, 1885. május 7.) énekművész-tanár. Zongoraművésznak készült, közben Marchesinél és Uffmannál énektanulmányokat folytatott, 1862-ben lépett fel először és nagy sikerrel szerepelt Würzburgban, majd német, olasz és angol színpadokon énekelt (1862–1863). A Nemzeti Színház tagja (1863–1865), Bécsbe szerződött (1865–1867), végleg Magyarországra költözött (1867–1868). Frankenburg Adolffal, az Életképek szerkesztőjével történt házassága után visszavonult a színpadtól (1868), bár néhány ízben még később is fellépett. Erkel Ferenc Dózsa György című operájában Csáky Laura szerepét Carina Annának komponálta;

Hajós Zsigmond (Cegléd, 1839. május 14. – Budapest, 1911. június 25.) operaénekes-tanár;

Kovács Gábor (Kaposvár, 1839. március 23. – Pécs, 1879. május 8.) cigányprímás, zenekarvezető;

Pauliné Markovits Ilka (Pest, 1839. december. 24. – Cirák, 1915. november 18.) énekművész-tanár;

Puks Ferenc (Pest, 1839 – Budapest, 1887. július 30.) karmester, zeneszerző. 1882–83-ban a Zeneakadémia énektanára. Növendékei között volt Blaha Lujza, Komáromi Mariska és Pálmay Ilka is;

Siposs Antal (Ipolyság, 1839. január 17. – Révfülöp, 1923. június 18.) zongoraművész és zeneszerző. 1858-ban Liszt Ferenc magával vitte Weimarba, ahol két esztendeig tanította. Hazatérve, 1861-ben Szirákon zenetanárként helyezkedett el a Degenfeld grófi családnál. 1874-ben magán zeneiskolát létesített;

Szabados Géza (Pest, 1839. július 31. – Budapest, 1903. szeptember 3.) zenetanár, dalszerző. 1883-ban Zichy Géza védnöksége alatt magán zeneiskolát nyitott Kecskeméten, amely 10 évig állt fenn;

Veszter Imre (Késmárk 1839 – Baja 1915) jogász, országgyűlési képviselő, zeneszerző. Középiskolai

tanulmányait Késmárkon, Eperjesen és Kassán végezte. Budapesten szerzett jogi végzettséget majd Nagykanizsán dolgozott ügyvédként. Az 1860-as években több zeneműve jelent meg: „Országgyűlési emlék: lassú magyar és friss zongorára”, „Jogász-csárdás”. Az 1860-as évek elején az elsők között próbálkozott Magyarországon operett írásával. 1878-1887 között az alsó-lendvai választókerület országgyűlési képviselője volt. 1887-től a magyaróvári választókerületet képviselte nemzeti párti programmal. 1889 nyarán, két év után látogatott el csak először választókerületébe, ahol Magyaróváron és Mosonban is beszédet mondott. 1892-ben Késmárkon választották országgyűlési képviselőnek,

180 éve született

Bach B. Albert / Bach Bernhard, Bach Bernát / (Gyula, 1844. március 24. – Edinburgh, 1912. november 10.) – operaénekes, énekpedagógus, zenei és művészeti író;

Balogh Gusztáv / Balog / (Pest, 1844. november 17. – Budapest, 1920. augusztus 31.) zeneszerző, színházi karmester, tanár. Korán megtanult hegedülni és zongorázni Ridley Kohnetől, Reményi Edétől, majd Novák György katonakarnagytól, a hangszerelést Thern Károlytól;

Erkel László (Pest, 1844. április 9. – Pozsony, 1896. december 3.) zongoratanár, karnagy. Pozsonyba települt át, s haláláig ott folytatta karnagyi és zongoratanári tevékenységét;

Gobbi Alajos (Pest, 1844. december 20. – Budapest, 1932. július 27.) hegedűművész-tanár, karnagy. Első zenei kiképzését a budapesti Nemzeti Zenedében nyerte, hol az énekben Engeszer M. és Wöhler G., zongorában és zeneszerzésben Thern Károly, a hegedűben pedig Ridley Kohne és Huber Károly voltak tanárai. Egy évet Münchenben töltött Laub H. oldala s vezetése mellett. 1863-ben első hegedűsnek szerződtették a pesti Nemzeti Színházhoz, hol 1888-ig működött. Ekkor nyugalomba vonult. A Nemzeti Zenedében 1878-

től tanított a hegedűtanszakon, 1885-től a Nemzeti Zenede karnagyi állásával is megbízták;

Knobloch Frigyes (1844 k.? – Nagykanizsa 1909. április 3.) nagykanizsai zenetanár, zenekarvezető, hangszerkereskedő;

Locsárek György (1844 – Kolozsvár, 1885. június 8.) kolozsvári karnagy, zenetanár;

Plotényi Nándor (Munkács, 1844 – Budapest, 1933) hegedűművész és zongoraművész-tanár. 1862-ben Reményi Ede fedezte fel tehetségét, később mint Reményi kísérője szerepelt. 1867-ben tartotta első önálló hegedűestjét Pesten. 1870-től a Nemzeti Színház zenekarának tagja (hegedűs). Párizsban, majd ismét Magyarországon élt (főként nagylázi birtokán);

Szautner Zsigmond (Tétény, 1844 – Budapest, 1910) egyházzenei karnagy, zenetanár. Zeneművészeti munkásságát a budai egyházi zeneegyesületnél kezdte, hol igazgatói állást foglalt el, későbbben a budai zeneakadémiának lett igazgató-karnagya. 1886-ban a fővárosi tanács ajánlatára ő nyerte el egyhangúlag a Belvárosi Főplébánia megüresedett karnagyi állását. Az 1890-es évek elején az Országos Magyar Királyi Zeneakadémiánál a liturgia tanárául nevezték ki;

Térey Antónia (Pest, 1844. június 13. – Újpest, 1921. május 10.) operaénekes. A Pest-budai Hangászegyesület konzervatóriumának elvégzése után 1861-ben Pécsre szerződött, majd 1863-ban Aradra. Innen Bécsbe ment tovább tanulni. 1864-ben a berlini opera szerződtette. Hamburgban, Bécsben, Pesten, Debrecenben vendégszerepelt, 1867-től éveken át a pesti Erzsébet téri német színház vezető énekesnőjeként működött.

Vígh Károly, Lustig (Pest, 1844. december 14. – Budapest, 1928. március 26.) színházi karmester, zenetanár;

175 éve született

Basch Vilmos (1849 –) operaénekes-tanár;

Bauer Henrik (Besztercebánya, 1849 – Szlavónia ?) zeneszerző, zenetanár.
1873-ban az aradi főgimnázium tanára volt;

Dubez Péter /Peter Dubez/Dubetz/ (1838 v. 48 v. '49 – 1889 v. '90)
hárfaművész-tanár. Előbb a pétervári opera, majd a pesti Nemzeti Színház,
később az Operaház zenekarának lett a tagja; Élvezte Richter János, Richard
Wagner szakmai tiszteletét, bizalmát;

Harrach József (Szászrégen, 1849. szeptember 14. – Budapest, 1899.
szeptember 15.) zenei író, pedagógus. 1873-tól haláláig a belvárosi
főreáliskolában német nyelvet és irodalmat, filozófiát, valamint rendkívüli
tárgyként éneket tanított. Emellett 1888-tól a Zeneakadémián zenetörténetet,
pedagógiát, zeneesztétikát és poétikát tanított. 1889-től az intézmény titkári
feladatait is ellátta. 1890 és 1892 között állami kiküldetésben Németországban,
Svájcban, Franciaországban a zenei oktatást, nevelést és a zenei életet
tanulmányozta;

Krecsányi Sarolta (Várpalota, 1849. január 26. – Budapest, 1908. április 5.)
színésznő, énekesnő, tanár.

Lányi Géza (1849 – 1908) cimbalomművész-tanár és nótaszerző a Népszínház
cimbalmosa volt, népszerű magyar nóták szerzője;

Rosenzweig Vilmos (1849 – Budapest, 1899. május 30.) zeneszerző, karmester,
tanár;

Saxlehner Emma (Pest, 1849. szeptember 28. – Budapest, 1938. január 25.)
operaénekes-tanár;

Windisch Gusztáv (Gyömrő, 1849 –) hangszer- és vonókészítőmester.
Gyömrőn dolgozott és többek között vonókészítéssel is foglalkozott;

Zichy Géza, gróf Zicsi és vásonkői (Sztára, 1849. július 23. – Budapest, 1924.
január 14.) író, drámaíró, színműíró, zeneszerző, zongoraművész, belső

titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, főrendiházi tag. Alig 14 esztendősen egy vadászbaleset során elveszítette jobb karját (saját puskája roncsolta szét jobb kezét). Elkeseredés helyett megkettőzött ambícióval valóságos zongoravirtuózzá képezte magát, „bal kézre”. 1866-ban Pozsonyban lépett fel először félkezű zongorajátékával, és nagy sikert aratott, majd 1867-ben Pesten hangversenyezett. Mint zongoraművész egész Európában ismertté vált, és a hangversenykörútjaiból befolyt jövedelmét szinte teljes egészében jótékonyági célokra fordította, valamint kulturális mecenatúrát folytatott belőle. „Zách Klára balladája” című művének bemutatója kapcsán elnyerte mesterének, Liszt Ferencnek a támogatását és barátságát, és épp Liszt biztatásának hatására fejlesztette tovább balkezes zongoratudását. Több alkalommal is együtt koncertezett Liszt Ferencsel, európai hangversenykörútjainak egy-egy állomáshelyén;

170 éve született

Antos Károly (Divišov, 1854. június 4. – Körmöcbánya, 1927. február 5.) karnagy és zeneszerző. Prágában tanult, Grazban és Bécsben dolgozott. 1875–1881 között Veszprémben az egyházmegye orgonistája és helyettes karnagya. 1881-től 1923-ig Körmöcbányán a vártemplom ének- és zenekarának karnagya, valamint a gimnázium zenetanára;

Böhm Gusztáv (Pest, 1854. június 14. – Újpest, 1878. június 23.) a Nemzeti Színház opera-rendezője, tanár;

Margitai József /született: Majhon József / (Cserencsóc, 1854. március 9. – Budapest, 1934. június 6.) állami képzőintézeti igazgató. Iskolai tanulmányait végezve, megszerezte a képesítést az elemi (1874), a polgári iskolai tanítóságra (1875) és a zenetanárságra (1879). Működését, mint községi tanító 1873-ban Csáktornyán kezdte, hol 1879-ben állami képzőintézeti tanár és 1890-ben igazgató lett;

Máthé István (1854 – Budapest, 1901. július 15.) hegedűművész-tanár;

Tomka István, tomkaházi és folkusfalvi (1854 – Budapest, 1923. december 16.) zenetanár, a Nemzeti Zenede igazgatója és tanára;

165 éve született

Arányi / Goldberger/ Dezső (Szatmárnémeti, 1859. augusztus 18. – Pesterzsébet, 1923. január 25.) operaénekes-tanár;

Barna Izsó (Budapest, 1859. május 8. – Budapest, 1944) zeneszerző, karnagy, zenetanár. Több nagy vidéki színházban, így Aradon, később a budapesti Városligeti Színházban lett karnagy. Tanulmányait a Zeneakadémián végezte, Volkmann Róbertnél és Nikolits Sándornál tanult. Kóristaként kezdte pályáját, havi 25 forint volt a fizetése. Ezután több nagy vidéki színházban, Aradon, Győrött, Szegeden, a Városligeti Színkörben, majd a Népszínházban lett karnagy;

Bátor Szidor / Breisach/ (Pest, 1859. február 23. – Budapest, Terézváros, 1929. december 1.) zenetanár, zeneszerző. A műegyetemmel egyidejűleg elvégezte a Nemzeti Zenedét és a Zeneakadémiát. Volkmann Róbert zeneszerzés-tanítványa volt, de később zenetanárként szerzett érdemeket. 1897-ben megalapította a budapesti posta- és távíróalkalmazottak zeneegyesületét. (1886. szeptember 26-án volt a Budapesti Posta- és Táviratisztviselők Ének- és Zeneegyesülete alakuló ülése.) Az 1902-től zeneiskolát is működtető egyesület rövidesen a főváros zenei, társadalmi és közéleti köreinek aktív résztvevője lett. A zeneiskola első igazgatója Bátor Szidor volt;

Beleznay Antal (Jászberény, 1859–1915) karnagy, ének-zenetanár. Jászberényben született karnagy és zeneszerző. Nagyváradon működött mint egyházi karnagy és polgári iskolai énektanár. Endrődi Sándor kuruc dalainak megzenésítője;

Brück Gyula (Nagykőrös, 1859. augusztus 20. – Debrecen, 1918. szeptember 9.) zeneszerző-tanár. Fontos műve: Zenei alaktan (Zeneköltészettan.) a klasszikus mesterek műveiből és a magyar zeneirodalom jelesebb termékeiből, valamint a magyar népdalokból vett számos – a szöveg közé nyomott – példával. Zeneiskolák, tanítóképzők és a magántanulás számára;

Csikai Gyuri (Torda, 1859) karmester. Salamon János országos hírű zenekarának a tagja, később a karmestere lett. Zenetanítással is foglalkozott;

Dura Máté (Vásárhely, 1859. szeptember 8. –) hírlapíró, költő, tanár;

Franek Gábor (Trubek [Csehország], 1859. december 12. – Győr, 1930. február 9.) zeneszerző, orgonista, tanár. Prágában tanult, majd zenei tanulmányait Berlinben folytatta. 1881-ben került Veszprémbe, ahol először brácsás, majd másodorgonista lett. 1884-ben karmesternek nevezték ki Pancsován (Szerbia), ahol 1890-től ő vezette a Magyar Dalkört. 1894-ben elnyerte Győrött a székesegyházi karnagy állást. A Győri Ének- és Zeneegyleten belül létrehozta a filharmóniai osztályt. Igazgatója volt a Győri Ének- és Zeneegylet zeneiskolájának, karnagya az egyet énekkarának;

Gokler Antal (Zombolya, 1859. január 17. – Temesvár, 1942. május 15.) pedagógiai író, művészeti író, karnagy, Előbb Aninán és Zombolyán tanított, majd Temesvárra került, ahol a polgári fiúiskola igazgatója lett. Nyelvgyakorló tankönyvek szerkesztője (1873–1908). Az Arany János Társaság tagja. Pedagógiai és zenei írásait temesvári, kolozsvári és brassói lapok közölték. Huszonkét éven át (1905–27) vezette karnagyként a Temesvári Magyar Dalárdát, amely 1923-ban Kolozsvárt az országos dalosversenyen I. díjat nyert. Érdeme, hogy a kórus 1928-ban a Hágában megrendezett nemzetközi énekkari seregszemlén is I. díjat kapott. A Romániai Magyar Dalosszövetség főkarnagya (1928–39), a Magyar Dal munkatársa, a karnagyképző tanfolyamok előadója;

Györgyné Fischer Zsófia (1859 –1905) operaénekes-tanár;

Kalár (Kinter) Károly (Pest, 1859. szeptember 7. –) zongoratanár, orgonista. Pedagógiai munkája: Zeneelmélet a nemzeti zenede előkészítő, első, második és harmadik osztálya részére példákkal és írásbeli gyakorlatokkal (1894);

Köhler Lajos (Abaújszántó, 1859–1935) hegedűkészítő-mester. Pilát Pálnál tanult hegedűkészítést. 1887-ben önállósult Budapesten. 1891-ben Berlinben dolgozott, majd Chicagóban. Az 1896-os földrengés után visszatért Budapestre. Vonóit a KÖHLER L.BUDAPEST pecséttel jelzi.

Major J. Gyula (1859 –?) zeneszerző, tanár;

Nachéz Tivadar (Pest, 1859. május 1. – 1930. május 29. Lausanne, Svájc) magyar hegedűművész, tanár, zeneszerző, Londonban és Európa-szerte ünnepeelt virtuóz volt. Tanára a Nemzeti Színház koncertmestere volt, majd Liszt Ferenc ajánlására Berlinben Joachim Józsefnél tökéletesítette játékát, később Hubert Léonardnál Párizsban. A Bayreuthi Ünnepi Játékok alapításakor már koncertezett, 1881-ben Hamburgban debütált, majd első angliai fellépése a Londoni Kristálypalotában 1881. április 9-én volt, ettől kezdődően az Egyesült Királyságban és Európában folyamatosan adott koncertjein briliáns technikájával nagy feltűnést keltett, de Pesten is hangversenyt adott 1892-ben;

Reich Irma (Széppataki, 1859. március 14. – Prága, 1930. július 5.) operaénekes-tanár;

Sárközi Jancsi (Egyeduta, 1859. szeptember 29. – Nagykanizsa, 1910. május 12.) cigányprímás;

Turolla Emma (1859–) operaénekes-tanár;

Vécsei Artúr (Mezőtúr, 1859–1938) ének- és zenetanár. Zenei kultúrájának alapelemeit Bécsben szerezte. Megpályázta és elnyerte a gimnázium akkor induló zenetanári állásának pályázatát, s közel negyven évi pályafutás után vonult nyugdíjba. Létrehozója a mezőtúri "Úri zenekarnak" (1899). 1903 október 8-án a gimnázium jubileumán és az egyházmegyei gyűlésen egy vonósnégyes tagjaként együtt lépett fel Vécsei, Kodály Zoltán, Jakucs István, dr. Schitt Izidor. Mórincz Zsigmond az Úri muriban róla mintázta Wagner tanár úr figuráját;

Veres Sándor (Hejőcsaba 1859. április – Rákospalota, 1913. szeptember 30.) operaénekes, tanár;

Vikár Béla (Hetes, 1859. április 1. – Dunavecse, 1945. szeptember 22.) etnográfus, műfordító, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja folklorista, tanár, a La Fontaine Társaság elnöke, az országgyűlés jegyzője. A Kalevala műfordítója. Már az 1870-es évek végétől népmesék és népdalok szövegeit jegyezte le gyorsírással. 1896 karácsonyán Borsod vármegyében kezdte el – Európában egyedülálló módon – fonográfra rögzíteni a népdalokat. Bartók Béla jegyezte le fonográf felvételeit. 1900-ban a Párizsi Világkiállításon

megrendezett *Ethnográfiai Kongresszuson* ismertette módszereit és eredményeit. A nemzetközi etnográfia is számon tartotta ettől kezdve. Gyűjtései során mintegy hétezer dalt rögzített. 1911-ben választották be a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjainak sorába;

160 éve született

Bátorfi Emma (Győr, 1864. március 4. – Pécs, 1918. december 31.) zongoraművész-tanár. 1878–és 1881 között a budapesti Zeneakadémián Erkel Ferenc növendéke volt. Pécsett magántanárként dolgozott;

Béres Mimi (1864 – 1946) operaénekes-tanár;

Eckhardt Antal (1863 –1864? – Keszthely, 1932. október 18.) tanár, zeneszerző, karnagy. Pályáját katonazenészként kezdte, másodkarmestere volt az 52-es bakák zenekarának. Az 1890-es években a pécsi püspöki tanítóképző intézetben tanított éneket, majd hegedűmesterként, egyúttal a Pécsi Dalárda karnagyaként is dolgozott. 1909-1919 között a keszthelyi premontrei gimnázium ének- és zenetanítója volt. Keszthelyi működése során művészi színvonalra emelte a templomi zenét. Megalakította a Keszthelyi Ének és Zene Egyletet, amelyben összefogta a város zenei társadalmát. Karnagya volt a Keszthelyi Iparosok Dalkörének;

Hodossy Béla (Kerca, 1864. január 3. –1943) tanítóképző-intézeti tanár. 1889-ben tanítóképző tanári képesítést szerzett a nyelv- és történettudományi szakcsoportból és a zenéből; ugyanez évben a sárospataki állami tanítóképzőhöz került zenetanárnak;

Komann Hugó (1864 – Debrecen, 1930. március 104.) zenetanár;

Komáromi Mariska (Miskolc, 1864. június 3. – Pécs, 1936. október 23.) operaénekesnő, tanár;

László Árpád (Módos, 1864. december 14. – Marosvásárhely, 1960. szeptember 23.) zeneszerző, zenepedagógus és zenekritikus. Zenepedagógusként a Caland-Breithaupt-módszert saját tapasztalataival egészítette ki; tevékenységét George Enescu is sokra értékelte;

Léh Jakab (Szentfülöp, 1864. április 28. – Szeged, 1944. szeptember 4.) kántor, karnagy. 1882: Újvidéken kántor, 1893: megszervezte a Cecília énekkart, mely megszűntéig (1944) a Délvidék legrangosabb énekkara volt;

Margó Célia / Morgenstern Cecília Ludovika / (Pest, 1864. június 25. – Budapest, 1943. december 7.) énekesnő, tanár;

Murka Gáspár (Szeged, 1864 – 1902) cigányprímás-helyettes;

Pásztory Pálma (1884–1960) hegedűművész-tanár;

Pintér József (Albertirsa, 1864 – 1893) cimbalomművész, tanár;

Ritter Lőrinc (Máriacell, 1864. március 28. – Veszprém, 1941. március 28.) székesegyházi orgonista és karnagy. Bécsben orgonát és zeneszerzést tanult, 1879-ben államvizsgát tett. 1884-től a veszprémi székesegyház orgonistája, 1910 után karnagy, megtartva orgonista tisztségét is. 1917-től két évtizedig a városi zeneiskolában zongorát tanított. Hornig Károly püspök engedélyével 50 évig volt a veszprémi zsinagóga orgonistája;

Stampay János (Léva, 1864. december 7. – Köbölkút, 1960. január 27.) kántortanító. A gimnáziumot és az állami tanítóképzőt Léván végezte. Zeneoktató és nevelő, majd Verebélyen és Ürményben tanította magyarrá a szlovák gyermekeket, az utóbbiban szerzett kántori gyakorlatot (1886–1888). Osztálytanító volt Sóksselőcén, ahol énekkart és zenekart szervezett (1887–89), 1891-ben Köbölkúton kántortanítóvá választották. A Párkány és Vidéke r. k. tanítók egyletének jegyzője volt. Imakönyvéért XIII. Leó pápa Croce di Benemerenza érdemkereszttel (1902), XII. Pius pápa Pro ecclesia et Pontifice díszkereszttel jutalmazta (1942). 1934-ben nyugdíjba ment. 1948-ban családjának el kellett hagynia a községet, egyedül maradt. A község cserkészcsapatát, főutcáját, a magyar tannyelvű alapiskolát (1999) róla nevezték el. A szülőházán emléktáblát helyeztek el;

Stoll Károly (Pest, 1864 – Budapest, 1922. január 27.) zeneszerző, tanár, énekes és rendező;

Sztojanovics Jenő (Pest, 1864. április 4. – Budapest, 1919. január 28.)
bármongorista, dómorgonista, zenekritikus, polgári iskolai igazgató, zeneszerző,
karnagy, orgonaművész, zenepedagógus; a Szent István-bazilika első karnagya,
ének- és zenekarának megszervezője, a Mátyás-templom karnagya, az elemi
iskolai énekkörök hazai megalapozója; a Székesfővárosi Énekkar megalapítója
és vezetője;

Tombor Aladár (Debrecen, 1864. október – Kolozsvár, 1916. május 15.)
színházi karnagy;

155 éve született

Babáry József (Dombóvár, 1869 – Chicago, 1933. december) cigánypírmás,
tanár;

Beck Vilmos (Pest, 1869. február 19. – Chicago, 1925. december 1.)
operaénekes-tanár;

Bodó Alajos (1869 – 1931) zeneszerző, zongoraművész-tanár;

Déri Jenő, 1903-ig Drechsler Jakab (Szolnok, 1869. augusztus 19. –
Budapest, 1942. június 12.) operaénekes (tenor). 1893–96-ban
az Operaház ösztöndíjasa volt. 1896. október 1-jén lépett először
színpadra Leszkay András társulatában. 1899-ben mutatkozott be az
Operaházban a Bajazzók Canio szerepében. Kiváló játékaival, muzikalitásával,
technikájával nagy sikert aratott. 1903 és 1906 között vidéken énekelt, majd
1925-ig ismét az Operaház tagja volt;

Diósy Béláné / Händel Berta/ (Újpest, 1869. szeptember 30. – Budapest, 1927.
augusztus 1.) operaénekes-tanár. A budapesti Zeneakadémia elvégzése után
Nicklass-Kempner és más tanárok vezetése alatt képezte magát. Először 1890
júliusában a lipcsei városi színházban vendégszerepelt, ahova azután
szerződtek is. 1891. október 17-én fellépett Magyarországon
Gounod *Faust* című operájában mint Margit, mely első nagy szerepe volt. 1892
óta a Magyar Királyi Operaház énekesnője volt, ahol gyönyörű erős, érces
mezzoszopránját, választékosan gondos játékát mindenkor értékelték.
Vendégszerepelt Bécsben, Berlinben, Frankfurtban és Hamburgban is. 1912
novemberében kinevezték az Operaház ének- és játékmesterévé, majd 1916

szeptemberétől az intézet tiszteletbeli tagjává választották abból az alkalomból, hogy betöltötte működése negyedszázados évfordulóját. A színpadtól való visszavonulása után sem szakított a művészettel, hanem igyekezettel tanította az énekes pályára készülő ifjabb nemzedéket;

Farkas János (Pozsony, 1869 – Kolozsvár, 1898. augusztus 4.) magyar hegedűművész, tanár. Előbb Hubay Jenőnél, majd Berlinben Joachim mester vezetése alatt tanult s Joachim annyira megszerette a nagy tehetségű, szerény magyar ifjút, hogy maga mellé vette, teljesen díjtalanul tanította és anyagilag is támogatta. Két éven át volt tagja a Hubay-Popper kvartett-társaságnak, s a Zeneakadémián gyakran helyettesítette mesterét, Hubayt. A magasabb osztályokban tanított;

Kéry Gyula (Buda, 1869. augusztus 3. – Budapest, 1919. február 22.) újságíró, író, zeneszerző, tanár. 1895-ben megindította a Művészeti Lapokat;

Kontor Elek (Nagykapornak, 1869. augusztus 31. – Budapest, 1929. május 3.) polgári iskolai igazgató, zeneszerző, ének-zenetanár. Ének- és zenetanár a győri római katolikus tanítóképzőben, 1892: a budapesti Érsek u. polgári iskola, 1900: a VII. kerület Nagydíófa u. polgári fiúiskola tanára, 1920-29: a VIII. Práter u. polgári leányiskola igazgatója;

König Károly (1869 – Eger, 1943. február 4.) főszékesegyházi énekes, zenetanár;

Kun László (Sarkad, 1869. augusztus 18. – New York, 1939) karmester, cimbalomművész-tanár és zeneszerző. 1895-ben a kolozsvári Nemzeti Színház, 1896-ban a budapesti Nemzeti Színház karmestere. 1897–1908 között a Vígszínház karnagya. 1901-től a Zeneakadémia tanára;

Küzdő Viktor (1869–) hegedűművész-tanár.

Márkus Dezső (1869 –1948) magyar karmester, tanár. Különböző prózai színházaknál kezdte pályáját, majd 1895-ben az Operaház korrepetitora lett. Három évvel később a prágai Német Színházban kezdte operadirigensi pályafutását. Működött Amszterdamban, majd a budapesti Operaháznál, végül 1911-ben ő lett a Népopera, később Városi Színház főzeneigazgatója;

Pazeller Jakab /*Jacob Pazeller*/ (Baden bei Wien, 1869. január 2. – Budapest, 1957. szeptember 24.) zeneszerző, karmester, zenetanár. 1895-ben a bécsi Carl Theater karmestere lett. 1896-tól katonakarmester volt Aradon, majd Herkulesfürdőn. 1903-ban komponálta a Herkulesfürdői emlék című keringőjét;

Poldini Ede (Pest, 1869. június 13. – Vevey, 1957. június 28.) zeneszerző és zongoraművész. Legnagyobb sikerét a Farsangi lakodalom című vígoperájával aratta;

Vasquez de Molina grófné, sz. *Ucelli Italia* (Trieszt, 1869. március 24. –1945) operaénekes-tanár;

150 éve született

Adorján Jenő (Nagykároly, 1874. március 24. – Gödöllő, 1903. szeptember 18.) hegedűművész-tanár, zeneszerző. Dolgozott Párizsban, Lübeckben, majd a düsseldorfi operában és városi zenekarban, mint koncertmester;

Alföldi Irén (külföldön *Irene Alföldy*, született *Schwarz Rebus*) (Eger, 1871. július 24. – 1940 után) operaénekes. 1888 és '91 között az Országos Magyar Királyi Zene- és Színművészeti Akadémia magánének szakán tanult. Nevét 1891-ben Alföldire változtatta. Bécsben a Gesellschaft der Musikfreunde konzervatóriumában Johannes Reßnél (1839–1916) képezte tovább hangját. 1895-ben a prágai Német Színház tagja lett, ahol a *Lohengrin* Brabanti Elzájaként debütált. Itt 1903. november 15-én Martát énekelte Eugen d'Albert *Hegyek aljá*-nak ősbemutatóján. (Partnere Pedrőként Arányi Dezső volt.) Többször fellépett Magyarországon is, míg külföldön énekelt. 1906-ban végleg hazatért. Visszavonulása után énektanárként, karvezetőként működött az egri Angolkisasszonyok Polgári Leányiskolában. 1939/40-es tanévben vonult nyugalomba.

Balázs Árpád, *medgyesi* (Kolozsvár, 1874. november 16. – Budapest, 1941. március 23.) zeneszerző, tanár, dalköltő. Rendőrfőtanácsos (1919–1922), az államrendőrség főtanácsosa (1922–1924), Budapest rendőrfőkapitány-helyettese (1924–1927), nyugdíjazták (1927). A 19–20. század fordulójának egyik legkedveltebb nótaszerzője volt. Több mint 300 dala közül számos műve máig a nótaműsorok kedvelt slágere. Önálló műveken kívül Petőfi Sándor és

Szabolcska Mihály költeményeit is megzenésítette. Balázs Árpád estjeivel vonult be a nóta a koncerttermekbe: gyakran lépett fel kedvelt dalaival, amelyek közül a legtöbbet maga is adott elő (gyakran Magyar Imre kíséretével).

Benyovszky Rudolf, dr. benyói és urbanói gróf (Nagylég, 1874. szeptember 29. – Nagylég, 1955. december 25.) jogász, nagybirtokos, hegedűművész, zeneszerző, hangszerkészítő, festő;

Berkovits Lajos (1874–) hegedűművész, tanár;

Géczy Barnabás / Németországban Barnabas von Géczy néven ismert / Budapest, 1874. március 4. – München, 1971. július 2.) magyar származású, német hegedűművész, karmester. A budapesti Zeneművészeti akadémián Hubay Jenőtől tanult hegedülni;

Gyenes Izsó (Szepesi, 1874. július 8. – Budapest, 1961. augusztus 27.) hegedűművész, pedagógus. Már tizenkét éves korától katonai, majd színházi zenekarokban működött. Egyik alapítója volt az Országos Magyar Zeneszövetségnek (1901. okt. 8.). Kaposváron vonósnégyes-társaságot, zenekart szervezett. Akkor létesítette a Harmónia Zenemű és Hangszer Vállalatot, amely hangversenyek és operaelőadások rendezésével nyolc évig vezető szerepet játszott Kaposvár és Somogy megye kulturális életében. Később öregségéig zenepedagógusként működött Győrött, Budapesten, Balassagyarmaton. Sokat tett a süket és nehezen nevelhető gyermekek zeneoktatása érdekében;

Lichtenberg Emil (Budapest, 1874 – Budapest, 1944. december 6.) karnagy. 1902-től 1907-ig az Operaház korrepetitora. 1907-től 1925-ig karmestere volt 1908-ban megalapította a Budapesti Ének- és Zenekar-egyesületet, s ezzel Bach, Händel és az oratórium-stílus kultuszának magyarországi kezdeményezője lett; évről évre több oratóriumot mutatott be, gyakran saját előadása vezette be ezeket a programokat. Számos opera- és hangverseny-ismertetést írt. 1908-ban megalakította a Magyar Nők Káregyesülete, majd 1910-ben a Budapesti Káregyesület elnevezésű éneklő közösségeket;

Mambriny Gyula (Budapest, 1874. február 23. – Budapest, 1928. január 16.) hegedűművész és pedagógus. 1907-től a budapesti Zeneakadémia tanára volt (1922-től a hegedű-tanárképző vezetője);

Mezey Zsigmond (Nagybecskerek, 1874. december 12. – Arad, 1944. november 4.) magyar zeneszerző, zeneesztéta, zenekritikus, műfordító. A budapesti Zeneakadémián hegedű- és gordonkaszakos zenetanári oklevelet szerzett 1911-ben. Pályáját a nagyváradai színház másodkarmestereként kezdte, majd feleségével, Zay Margit zongoratanárnővel Aradon zeneiskolát létesített, amely 1940-ig működött;

Pécsi /Prichystal / József (Biskupitz, 1874 – Budapest, 1958) karmester, zeneszerző. Kezdetben katonakarmester, később a MÁV, illetve a Vasutas Szakszervezet központi zenekarának vezetője és országos főkarnagya. Számos zeneműve közül a leghíresebb a fagottra, klarinéttra és zongorára épülő etűdje, a „Dörmögő Dömötör Istók gazda udvarán”, amely évtizedekig volt a TV esti meséjének a szignálja;

Saja Sándor (Öcsöd, 1874 –?) erdélyi magyar kántortanító, ének- és zenetanár, karnagy. A debreceni tanítóképző elvégzése után (1893) a budapesti Zeneakadémián szerzett tanári oklevelet magánövendékként (1912). 1893-tól Szatmárnémetiben református kántortanító, majd egy évtizeden át a szatmárnémeti Református Főgimnázium ének- és zenetanára, ugyanakkor a helybeli Református Énekkarnak és az Iparos Otthon Dalkörének karnagya, 1929-től a Romániai Magyar Dalosszövetség egyik országos karnagya;

Seprődi János (Kibéd, 1874. augusztus 15. – Kolozsvár, 1923. március 6.) erdélyi zenetörténész, folklorista, zenepedagógus, zenetörténész, folklórkutató. 1904-től haláláig a kolozsvári református gimnázium tanára. Úttörő népzene gyűjtői munkássága Kodály Zoltán és Bartók Béla tevékenységét néhány esztendővel megelőzve indult;

Szeghő Sándor (Budapest, 1874. február 8. – Budapest, 1956. augusztus 3.) karmester, zeneszerző. 1904-től katonakarmesterként működött, 1905-ben Vavrinecz Mór karnagysága idején a budapesti Mátyás-templom orgonistája volt. 1919-től a Budai Dalárda karnagya lett;

Székely Arnold (Budapest, 1874. november 6. – Montréal, 1958. szeptember 24.) zongoraművész, pedagógus. 1907-től lett a Zeneakadémia (zongora, módszertan) tanára, majd 1920-tól 1939-ig a zongoratanárképző vezetője.

Zongoristaként itthon és külföldön is több sikeres koncertet tartott. 1939-ben, hatvanöt éves korában nyugdíjazták, ám ezután is dolgozott: a Fodor zeneiskola tanáraként;

Vargha Viktor (Devecser, 1874 –?) hegedűművész-tanár, karmester. A Székesfővárosi Magyar Zeneiskolában kezdett tanítani, az 1. világháború éveiben katona, 1918 után hegedűtanfolyamok vezetésével bízták meg. Számos európai hírnévű művész tanára volt. A két háború között a Vígszínház és a Székesfővárosi Zenekar hangversenymestere, első hegedűse a Budavári Koronázó Főtemplom és a Szent István Bazilika zenekarának. 1940-ben, a Budapest Székesfőváros Vörösmarty Mihály Községi Gimnáziumból ment nyugdíjba;

Vincze Zsigmond (Zombor, 1874. július. 1.– Budapest, 1935. június 30.) karmester, zeneszerző. A Budapesti Zenekedvelők Egyesületének iskolájában tanult. Pályáját Debrecenben kezdte. Énekesek zongorakísérőjeként hangversenyezett. 1894-től az Operaház zenekarának koncertmestere volt. 1898-tól Komjáthy János, 1901-től Krecsányi Ignác társulatánál karmester. 1903-tól haláláig a Király Színház tagja – kivéve az 1928-1930 közötti szegedi szerződést;

Zsedényi Aladár, teljes nevén: Zsedényi Aladár Ernő (Szabadka, 1874. július 18. – 1934 és 1941 között) tanító, hírlapíró és zeneszerző, tanár;

145 éve született

Árvai József (SümeGMihályfa, 1879. március 9.- Veszprém, 1953. május 28.) cigányprímás, tanár;

Császár Mihály (Pápa, 1879. január 18. – Budapest, 1926. szeptember 5.) tanár, műfordító, zeneszerző, művelődéstörténész. Zeneszerzőként több misét, egyházi éneket és kísérezetét szerzett;

Darabos Pál (1879 – Budapest, 1903. augusztus 16.) okleveles polgári iskolai ének-zenetanár, karnagy, a budai fazekas téri evangélikus templom karnagya, orgonistája, a budapesti ifjúsági dalosok és a budai munkás dalkör vezetője;

Farkas Imre (Debrecen, 1879. május 1. – Budapest, 1976. március. 25.) költő, operettíró, zeneszerző, zenetanár;

Felhő Rózi Vidos Dánielné (1879 – 1963) énekművész-tanár;

Gábor József (Balassagyarmat, 1879. május 14. – Illépuszta/ Iliasov, 1929) operaénekes, színész, rendező, tanár. Az I. világháború körüli évtizedek egyik legjelentősebb magyar énekese, majd énektanára volt. Tanítványai közül megemlítendő Pataky Kálmán (1896–1964);

Geszler Ödön (Budapest, 1879. május 4. – Budapest, 1959. december 25.) zenetanár, zeneiskolai igazgató, zeneszerző, zenei író. 1909: a székesfővárosi Közép- és Felsőfokú Zenetanfolyam énektanára; 1912: a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola, a Német u. polgári fiúiskola és a Nemzeti Zenede tanára; 1917–19: a *Pesti Napló* zenekritikusa is; 1922–43: nyugdíjazásáig ig.; 1923: a székesfővárosi zenetanfolyamok szakfelügyelője;

Malárcsik József (1879 – Budapest, 1957. május 31.) zenetanár;

Naszády József (Nagykikinda, 1879–?) tanítóképzői ének- és zenetanár. 1908–19: a szegedi királyi katolikus tanítóképző intézet neveléstan, német nyelv, ének-zene és kántorképző tanára, Szeged egyházkarnagya. 1909: ének-zenei önképzőkört létesített, melyet az 1911/12. tanévtől kántor szemináriummal alakított. 1920-: magán zenetanár;

Novák Károly (Budapest, 1879 – Budapest, 1979) karnagy, zeneszerző, tanár. 1910-16 között saját zeneiskoláját vezette; 1914–18-ban a Ludovika Akadémia ének- és zenetanára volt. 1900-tól karnagyként a Tungsram Dalkört, a Pamutipar Rt. Dalkörét, az Országos Postaaltisztek Dalkarát, a Sennefelder Dalkört, stb. vezette;

Seemayer Vilmos (1879 – Budapest, 1940. május 24.) geológus, néprajzkutató, népzene gyűjtő, múzeumi teremőr. Seemayer Károly és Melkuhn Mária fia. Az első világháborúban megsebesült, majd századosi rangban a somorjai hadifogolytábor parancsnoka volt. Az ő ötlete volt a művészi hajlamú orosz hadifoglyok fa emléktárgyak készítésére való fogása. 1929-ben ásatást

végzett a miskolci Pfliegler-villa területén. Később elsősorban a magyar népi építkezés terén végzett kutatásokat. Néprajzi megfigyeléseket és népdalgyűjtéseket is végzett. Ezt Bartók Béla is felhasználta. Mint geológus bejárta főként Borsod, Zala és Somogy megyék falvait. Közben a természettudós éles szemével kutatta fel a néprajzi tárgyakat, melyek feldolgozása csendes magányban töltött élete végén egyetlen célja volt. Ennek a nemes célnak áldozta idejét. 1938-tól haláláig tagja volt a Magyar Néprajzi Társaság fővárosi választmányának;

Sziklai Szeréna (Budapest, 1879. január 2. –?) operaénekes-tanár;

Szoyer Ilona / Soyer Ilona / (Debrecen, 1879. július 24. – Budapest, 1956. február 2.) opera-énekesnő, tanár. A színpadtól visszavonulva énektanítással foglalkozott;

Tessényi Margit (1879–1957) zongoratanár, zenei szakíró;

Vagyon Géza (1879 – 1932) zeneszerző-tanár;

140 éve született

Balázs Béla / eredeti nevén *Bauer Herbert*/ (Szeged, 1884. augusztus 4. – Budapest, 1949. május 17.) költő, író, filmesztéta, filmrendező, film-főiskolai tanár. A 20. századi magyar kultúra egyik jeles egyénisége, akinek műveinél is jelentősebb szellemi hatása – többek között – a barátaira (Bartók Béla, Kodály Zoltán, Lukács György, Fülep Lajos, Hauser Arnold, Mannheim Károly) és a filmesztétikára;

Bánó Irén /1905-ig Büchler Irén, férjezett neve Sándor Pálné/ (Budapest, 1884. május 28. – Budapest, 1965. október 27.) opera- és operett-énekesnő (szoprán). Tizenöt éves korában lett a Zeneakadémia magánénekes, majd opera szakának növendéke. Az utolsó tanévben, 1903-ban szerződte a frissen megnyílt Király Színház, ahol Huszka Jenő Aranyvirág c. operettjében debütált az év decemberében. 1904-ben az Operától kölcsönzött Szamosi Elzától vette át a János vitéz Francia királykisasszonyát, amit Kacsóh már a komponáláskor is neki szánt.. A sikerszeria első kétszáz előadásából 153 estén Bánó alakította ezt a szerepet. 1910 januárjában az Aida címszerepében és

Szulamitként (Sába királynője) vendégszerepelt az Operaházban, ahol egyetlen évadban, az 1911–12-esben rendes tagként volt szerződésben. 1923-ban kötött házasságot Sándor Pál országgyűlési képviselővel, s ezzel megszűnt színpadi pályafutása. A Kodály családdal szoros kapcsolatba került. Emma asszony combnyaktörése után Forrai Katalinnal az állandó szerdai látogatója volt a betegnek;

Beck X. Ferenc (Budapest, 1884 –?) énektanító, zeneszerző;

Bodon Pál (Horka, 1884. augusztus 7. – Soltvadkert, 1953. február 12.) zeneszerző, zenepedagógus. Segédkezett Bartók és Kodály népdalgyűjtésében. 1910-től a kecskeméti városi zeneiskola igazgatója. Pedagógiai munkássága mellett komponált és neves szerzők műveit hangszerelte;

Budanovits Mária (Szabadka, 1884. augusztus 12. – Budapest, 1976. május 7.) énekesnő-tanár;

Csernussi Ferenc (1884 – Budapest, 1961. augusztus 8.) zenetanár;

Csányi Mátyás (Szeged, 1884. december 6. – Arad, 1962. március 6.) magyar zeneszerző, karmester. Tanulmányait Szegeden, Budapesten és Bécsben végezte. Hosszabb időn át karmesterként tevékenykedett Aradon és különböző színtársulatoknál, a szegedi színtársulatnál is. Cikkeit az Aradi Közlöny publikálta. Operát, operettet, revü-operettet, oratóriumot szerzett. Munkái: Clodius operett, Péter abbé (kétfelvonásos opera, saját szövegre, Zola Róma c. regénye nyomán; 1910-ben mutatták be Aradon, 1911–1919 közt Szegedi Nemzeti Színházban is játszották); Énekek éneke c. oratórium (1919); Masa c. operett, Aradon mutatták be 1923-ban, társszerzője Galetta Ferenc); Szerelem rózsája (revü-operett, 1923); Énekek éneke bibliai oratórium, Lőw Immánuel szövegével (Szeged, 1929). Az aranyember opera szövegét Jókai Mór nyomán Csányi Mátyás írta (1934). 1937-ben a Goga-kormány kiutasította Aradról, családjával visszaköltözött szülővárosába, Szegedre;

Csukás Zoltán (1884 – 1978. március 26.) zeneakadémiai tanár, igazgató;

Gajári István (Budapest, 1884. november 22. – Budapest, 1939. február 12.) újságíró, zeneszerző;

Győri Emil (Álnevei: Traian Cornea, André Durois, Henry F. Clark, Boris D. Sibleff, Pueblo del Cazartos, Irving Berlin.) (Temesvár, 1884. július 30. – Bukarest, 1941. március 2.) erdélyi magyar zeneszerző, szövegíró, színműíró.

Haselbeck Olga (Budapest, 1884. február 19.– Budapest, 1961. október 16.) operaénekes-tanár;

Horváth Dezső (Tótkomlós, 1884. szeptember 5. – Budapest, 1968. április 15.) zongoraművész-tanár, zeneszerző;

Jakó Dezső (Szentés, 1884. július 4. – Debrecen, 1953. július 3.) zenetanár. 1912-ben szerzett népiskolai tanítói oklevelet a Sáropataki Állami Tanítóképző Intézetben, majd zenei tanulmányokat folytatott *Kodály Zoltán* tanítványaként 1920 és 1923 között a Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán. Folyamatos tanulás, önképzés eredményeként 1924-ben énektanítói, majd 1947-ben énektanári képesítést szerzett. Közben több helyen vállalt tanári, orgonista, kántori, hitoktatói állást, de foglalkozott zeneszerzés és karének tanításával is. 1929-ben Budapesten nyitott magán-zeneiskolát, majd szülővárosában keresett munkát. Zeneoktatásunk első nagy egyénisége 1933-ban hozta létre az első szentesi magán-zeneiskolát. Működése alatt érte el a város kamarazenei életének csúcspontját;

Keéri-Szántó Imre (Budapest, 1884. január. 12. – Budapest, 1940. február. 22.) zongoraművész és pedagógus. 1912–1919-ben a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára és a fővárosi zenetanfolyamok szakfelügyelője. 1918-tól haláláig zongoratanár a Zeneművészeti Főiskolán;

Kilényi Ede / Edward/, id. (Békés, 1884. január 25. – Tallahassee, USA, 1968. augusztus 15.) hegedűművész, zeneszerző, zenepedagógus. 1930-tól főleg Hollywoodban működött és filmzenét írt. Több hegedűművet, egy vonósnégyest, színpadi zenét is komponált. Gershwint is tanította;

Kiss Károly (1884 –1945. november 7.) ének-zenetanár, karnagy;

Nagy Andor (1884 – Kiskundorozsma, 1975. augusztus 4.) állami tanító és felsőosztályos leánykarok karnagy, igazgató, zenetanár;

Nagypál Béla, Friedenstein (Budapest, 1894. július 19. – Budapest, 1968. június 30.) magyar színházi karmester, zeneszerző;

Némethy Ferenc (1884 – Budapest, 1967. június 23.) hegedűművész, zenetanár, igazgató;

Péterfi István dr. (Fegyvernek, 1884. július 21. – Budapest, 1962. május 9.)

újságíró, zenekritikus. A Galilei Kör tagja volt. A Nyugat és a Világ belső munkatársa volt. A Budapesti Tudományegyetemen szerzett jogi diplomát. 1913-ban házasságot kötött Basilides Mária opera-énekesnővel. 1918-ban a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusának ügyvezetője lett. 1919-ben a külügyi népbiztosság elnöki osztályát vezette. 1926-ban a Világ utódja, a Magyar Hírlap, majd az Újság zenekritikusa volt. 1945–1948 között a Szabadság szerkesztőségének tagja. Ezt követően a Világosságban, az Esti Budapestben, illetve az Esti Hírlapban jelentek meg kritikái. 1953–1962 között a Magyar Népköztársaság Zenei Alapjának vezetője volt. Emlékére alapították a zenekritikusoknak, -íróknak adományozható Péterfi István-plakettet;

Pikéthy Tibor, kisleludi (Komárom-Újszöny, 1884. március 28. – Vác 1972. július 21.) zeneszerző, karnagy, orgonaművész. Előbb Pannonhalmán, később Ravazdon, majd 1915-től Vácott lett tanító. Ez utóbbi városban a püspöki székesegyház karnagya és orgonistája tisztet is betöltötte. Itt jelent meg könyve 1916-ban *Schubert (Franz) és emlékei Magyarhonban* címmel. 1946-ban egyházzenei igazgató lett. Néhány évig a Nemzeti Zenedében is tanított. Nevéhez fűződik az első állami támogatású zeneiskola alapítása Vácott, ahol igazgatóként zeneelméletet és összhangzattant oktatott. Tiszteletére a váci Zeneművészeti Szakközépiskola 2004-ben felvette a nevét;

Pilinszky Zsigmond (Budapest, 1884. május 5. – Budapest, 1957. december 9.) énekművész-tanár;

Rákos Arnold (1884 – Miskolc, 1965. augusztus 6.) hegedűművész, zeneiskolai igazgató, zenetanár;

Schwalm Ferenc (1884–1944) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1928-tól a Filharmóniai Társaság zenekarának tagja. 1924-től tanított a Zeneakadémián;

Selden-Goth Gizella (1884–1971) író, zeneszerző, szerkesztő;

Szamosi Elza /Szamosy / (Budapest, 1884. március 8. – Budapest, 1924. július 14.) opera-énekesnő-tanár. Színésznői pályafutását Németországban kezdte. Csak 1903-ban lépett fel először Magyarországon, amikor megnyitották a Királysínházat. Később a Népszínházhoz szerződött, de 1904-ben már az Operaház társulatának tagja;

Szendrei Alfred / Aladár / (Budapest, 1884–1976) karmester, zeneszerző, zenetanár;

Visó Márk (Felsővisó, 1884 –?) énekművész-tanár. Számos hangversenyt adott Budapesten és vidéken is. 1906-tól tagja volt az Operaház énekkarának. Neve szerepel az OMIKE zenekarának és énekkarának névsorában;

Zsizsmann Rezső (1884 – Kolozsvár, 1941. október 9.) orgonaművész, karnagy, zenetanár;

135 éve született

Ada Adrienne (Budapest, 1889 –?) énekesnő, tanár;

Balabán Imre (Budapest, 1889. december 26. – Budapest, 1947. május 16.) biztosítóintézeti vezérigazgató, a magánbiztosításügy szakértője, zongoratanár, zongoraművész és népzene gyűjtő. Mint muzsikus az igazi magyar népdal és a modern zene propagálásában szerzett érdemeket. 1910-ben végezte el a Zeneművészeti Főiskola zongora- és zeneszerzési tanszakát. Tanárai között volt Bartók Béla. Ugyanebben az évben a reichenbergi színház karmestere. 1911–12-ben a Fodor Zeneiskola tanára. 1911-ben titkára az akkor megalakult Új Magyar Zene Egyesületnek (UMZE). 1910–14 között részt vett a Bartók Béla és Kodály Zoltán kezdeményezésére megindult népdalgyűjtésben, főként Kolozs és Hunyad vármegyékben. Mint zongoraművész elsőnek játszotta Magyarországon Debussy műveit. 1923-ban átvette az UMZE vezetését. 1945-ben az újjáalakult UMZE elnökévé választotta;

Bányay Aladár (Nagybecskerek, 1889. január 20. – Budapest, 1973. június 5.)
zeneszerző, zenetanár;

Bárdos Béla (1889–) hegedűművész, tanár. 1910 és 1923 között tanított a budapesti Fodor Zeneiskolában, majd Amerikába ment és a cincinnati szimfonikusok zenekari művésze lett;

Diskay József (Tapolca, 1889 – Los Angeles, 1960. június 6.) operaénekes. 1929-től Hollywoodban a hangosfilm egyik első énekes sztárjaként élt és dolgozott. A pittsburgi rádió egyik vezetője volt, egy időben énekiskolát is fenntartott;

Farkas Sándor (1889 –) operaénekes, tanár;

Fleischer Antal (Makó, 1889 május 30. – Budapest, 1945. október 30.)
karmester, korrepetitor, zeneszerző, zenetanár. A század elején családjával Szegedre költözött. Herzfeld Viktor, Kodály Zoltán és Koessler János tanítványa volt. 1912–1915 között budapesti Népopera korrepetitora, majd karnagya volt. 1915–1920 között a Magyar Állami Operaháznál dolgozott Egisto Tango mellett mint korrepetitor, 1920–1945 között karmesteri állásban. 1919–1935 között a Nemzeti Zenede tanáráként dolgozott;

Gábrriel Ferenc (Budapest, 1889. január 2. – Budapest, 1968. május 29.)
hegedűművész, főiskolai tanár. Négy évet töltött Dessauban a Hofoper koncertmestereként. Hazatérése után másodhegedűs a Hubay-vonósnégyesben. 1922–1959 között a Zeneművészeti Főiskola hegedűt és kamarazenét tanított; egy ideig a vonós-főtanszakot is vezette. Működése a magyar hegedűpedagógia terén nagy jelentőségű. Világhírű tanítványai közé tartozik Martzy Johanna és Varga Tibor;

Gervay Erzsi (Budapest, 1889. március 7. – Budapest, 1971. január 14.)
operaénekes, tanár;

Hanák Árpád (Budapest, 1889. január 29. – 1941) zongoraművész, zenetanár. 1910-től 1920-ig apécsi zenei élet irányítója volt, mint művész és pedagógus. 1920-tól a Fodor Zeneiskola tanára;

Henkey István (1889 – Bánhida, 1967. augusztus 12.) lévai karnagy, zenetanár és zeneiskolai igazgató;

Hilbert Janka (Budapest, 1889. január 1. – Budapest, 1957. április 1.) énekművész, tanár;

Kaposi Gyula (Kiskunfélegyháza, 1899. január 18. – Budapest, 1970. október 2.) pap, tanítóképzői zenetanár. 1931. IX: a szegedi római katolikus tanítóképző zenetanára, 1932: a budapesti Zeneművészeti Főiskolán zenetanári oklevelet szerzett. Az 1940-es évek elején a Hittudományi Főiskola énektanára, a szegedi Püspöki Tanoncotthon igazgatója és egyházzenei szakfelügyelő. A Katolikus Legényegyletek csanádegyházmegye elnöke, az Országos Egyházzeneműészeti Tanács tagja, az Országos Magyar Cecília Egyesület csanádegyházmegyei igazgatója, a Szegedi Testgyakorlók Körének társelnöke;

Kiss Angyal Ernő (Csurgó, 1899 – Budapest, 1968) nótaszerző, tanár;

Koch Lajos (Budapest, 1889. október 8. – Budapest, 1977. december 25.) magyar könyvtáros, zene- és színháztörténész, tanár;

Körösy Tamás Dezső (1889 – Szombathely, 1959. június 5.) szombathelyi zenetanár, karnagy;

Láng Erzsébet / Kecskeméti Pálné / (1889. december 14. – Washington, 1959. november 23.) csembalóművész. 1908–1911-ig Bartók Béla zongoristatanítványa Budapesten, 1943-1945 között pedig Bartók legszűkebb baráti köréhez tartozott New York-ban;

Lányi Viktor (Rákosfalva, 1889. augusztus 8.– Brüsszel, 1962. október 22.) zeneszerző, író, műfordító. Kitűnő prozódíával, magas színvonalon fordított le számos operát magyarra;

Laurisin Miklós (1899–1949) zongoraművész, zeneszerző, tanár;

Maleczky Bianka (Budapest, 1889. január 14. – Budapest, 1946. május 14.) operaénekes, zeneakadémiai tanár. 1912–1925 között az Operaház magánénekes volt, 1921-től tanított a budapesti Zeneakadémián;

Németh Mária (Körmend, 1889. március 13. – Bécs, 1967. december 28.)
operaénekes, tanár;

Radics Jenő (Bilke, 1889. január 27. – Budapest, 1951) szabad bölcsész,
zeneszerző, tanár, dalszövegíró;

Rezik Béla (Arad, 1889 – 1973. december 6.) énektanár, karnagy. A Zeneművészeti Főiskolán 1910-ben középiskolai ének-zenetanári oklevelet, a Nemzeti Zenedében 1914-ben pedig végbizonyítványt szerzett. 1911-től a budapesti II. kerületi Állami Főreál iskola /1938-tól Toldy Ferenc Gimnázium/ énektanára. 15 évig a budavári Mátyás-templom szólóénekesé és a Székesfővárosi Énekkar korrepetitora. A Palestrina Kórus alapító tagja és 7 évig főtitkára. A budapesti III. kerületi Törekvő Dalkar, a Csepeli Papírgyári Dalkar, a Goldberger-gyári és a Süss-gyári Dalkar karnagya;

Szedeljessy Tiborné Susnek Anna (1889 – Budapest, 1966. november 24.)
operaénekes, zenetanár;

Tichler Károly (1889 – Budapest, 1969. december 11.) fővárosi főtanácsos,
zenetanár;

Zsámbéki Miklós (1889 – Budapest, 1961. december 8.) zeneakadémiai tanár,
gordonkaművész;

130 éve született

Anday Piroska, Rosette Anday (1894. december 22. – Bécs, 1977. szeptember 8.) operaénekesnő, tanár;

Békefi Ernő (Bakonykút, 1894. január 1. – Rajka 1972. március 3.)
tanító. 1923-tól haláláig Rajkán volt tanító. Egyenes ági rokonai között ma is sok zenepedagógus és művész van. A község lakosaiból zenekart és énekkart szervezett, az iskola tanulóiból színjátszó csoportot hozott létre. A második világháború alatt a lengyel menekültek parancsnoka volt. Ebben az időben bíztak rá egy zsidó internálótáborra, amit a tőle telhető emberséggel vezetett.

1945 után kezdte el Liszt Ferenc rajkai őseinek kutatását, könyvet is írt ebben a témában. A rajkai általános iskola 1990-ben vette föl a nevét;

Braun Dezső (Temesvár, 1894. április 27. – Temesvár, 1940. február 15.) zenekritikus, zenetanár. Temesvárott 1924-től a székesegyház másod-, 1930-tól haláláig főkarnagya. 1928-ban a Temesvári Dalkör karmesterévé választották. Felelős szerkesztője és zenekritikusa a Temesvári Hírlapnak (1923-39), belső munkatársa a Képes Futárnak. Tanulmányait, cikkeit, kritikáit az Esti Lloyd, Friss Újság, Komédia, Katolikus Egyházi Zeneközlöny, Színházi Újság is közölte;

Budanovits Mária, P. /Budánovits/ (Szabadka, 1894. augusztus 12. – Budapest, 1976. május 7.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián tanult, tanárai Maleczky Bianka és Anthes György voltak. Még be sem fejezte a tanulmányait, amikor 1914. május 7-én bemutatkozhatott a budapesti Operaházban: az 1915–16-os évadtól 1954-ig a dalszínház egyik vezető énekese volt, elsősorban Verdi, Wagner, Bizet, Erkel műveinek avatott tolmácsolója volt. Nyugdíjaztatása után énekpedagógiával is foglalkozott, tanítványai dicsérték szakmai felkészültségét;

Diósy Edit (Budapest, 1894. március 23. Budapest, Józsefváros, 1948. november 5.) opera-énekesnő (szoprán). Apja, dr. Diósy Béla, a budapesti német és magyar nyelvű napilapok egyik legtekintélyesebb zenekritikusa, majd a Zeneakadémia opera-tanszakának tanára volt. Anyja, Diósyné Handel Berta tanította énekelni. Sikerrel mutatkozott be német színpadokon, majd hosszabb ideig hangversenyezett Hollandiában. Kulturált éneklésére, páratlan zenei intelligenciájára felfigyelt Bruno Walter is, aki egy évig tanította Münchenben. Ezt követően Bizet Carmen című operájának Micaela szerepében mutatkozott be, amelyben édesanyja is debütált. Münchenből férjével együtt Gerába szerződött, az ottani operaházhoz, majd a berlini Staatsoper tagja lett. 1927-ben a Figaro házasságának Cherubinként lépett fel először a budapesti Operaházban, amelynek 1940-ig volt magánénekesese;

Fábiánné Pásztor Irma (Nagykanizsa. 1894. március 9. – 1944?) zongoraművész, tanár.

Farkas Márta (Balassagyarmat, 1894. márc. 25. –) hegedűművész. 9 éves korától a Zeneakadémián tanult, Hubay Jenő tanítványaként 1910-ben végzett, 1914-ben művészi oklevelet nyert;

Fenyves Jenő (Budapest, 1894 –) karmester, zeneszerző, zenetanár;

Fodor Kálmán (Naszály-Billegpuszta, 1894. március 21. – Győr, 1961. március 30.) énektanár, orgonaművész. Tanítói oklevelét 1913-ban szerezte meg a Dunántúli Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházkerületi Soproni Tanítóképző Intézetben. Másodtanító Somlószlóson 1913–1914-ben. 1914-től Rozsnyón kántortanító. 1923-ban a győri evangélikus iskola énektanítója és a gyülekezet kántora. 1925–26-ban a Győri Evangélikus Iskolaigazgatója. Újjászervezte és vezette az egyházi énekkart és az iskolai gyermekkórust. Tervei szerint építette át 1926-ban a pécsi Angster-cég a győri evangélikus öregtemplom orgonáját. Hosszabb ideig orgonistája volt a Kossuth utcai neológ zsinagógának is. Vezette az Iparos Dalkört, később a Richards gyár énekkarát. Az iskolák államosítása után rövid ideig kántori szolgálatot végzett. 1952-től 1957-ig a Győri Állami Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója;

Gecse János (1894–1938) Vasas Kórus elnöke, tanár;

Gillányi Mór (Nagyvárad, 1894 –) zeneíró.

Gestettner Alice / Molnár C. Pálné / (Korneuburg, Ausztria, 1894. október 15.

–

Budapest, 1978. március 9.) énektanár. 1949–1958 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. Német származása ellenére az olasz módszerrel oktatott: ragaszkodott ahhoz, hogy tanítványai az elvégzett anyagot magyar és eredeti szöveggel egyaránt elsajátítsák. Nyugdíjba vonulása után ismét magánúton tanított;

Hartai Ferenc (1894 – Budapest, 1970. május 4.) zenekari fuvolaművész-tanár, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára;

Hering Vilmos (1894 k.? – 1953 után?) a 6. Honvédgyalozred Zwenekarának dobosa, karmestere;

Hoppe Jenő (1894 – Újdiósgyőr, 1942. szeptember 13.) karnagy;

Horváth Károly (1894 – Debrecen, 1977. augusztus 17.) zenetanár;

Horváth Mihály (1904 – 1984. április 29.) zeneiskolai igazgató;

Krausz Mihály (1894 –) zeneszerző, tanár;

Herz Ottó (Eperjes, 1894. december 31. – New York, 1976. január 5.) zongoraművész, kiváló kamarazenesz és zongorakísérő. Elsősorban, mint zongorakísérő vált világhírűvé, de közreműködött számos kamarazenekari hangversenyen és szonátapartner volt sok hegedűsnek és csellistának. A két világháború között számos magyarországi Bartók- és Kodály-koncert közreműködője volt. 1933-tól 1938-ig a Fodor zeneiskolában tanított;

Katona Jánosné Benkő Anna (Hévíz, 1894. május 29. – Budapest, 1963. november 6.) énekes-tanár. A galgahévízi népi együttes egyik alapító és szervező tagja;

Kígyósi Árpád (Budapest, 1894. február 11. –?) zenetanár, kottaszerkesztő, közreadó (Fodor Zeneiskola, Budapest; Kígyósi Zeneoktatói Munkaközösség);

Klafszky Henrik (Sásony, 1894. április 13. – Sopron, 1990. december 10.) karnagy, zenepedagógus, banktisztviselő. Első zenei oktatását apjától kapta. 1903-ban Sopronba költözött a család, s Klafszky Henrik 10 évesen tagja lett a Soproni Zeneegyesület zenekarának. Itt Zupancic Miklós Károly zenetanártól hegedűt, brácsát és csellót tanult. 1904-től a soproni állami polgári iskolában, majd az állami felsőkereskedelmi iskolában tanult, 1911-ben ez utóbbiban érettségizett. Ezután bankban dolgozott Sopronban. 1922-től 1929-ig a Soproni Zeneegyesület Dalfüzér kórusának karnagya, tagja a vonósnégyesnek. 1932-től óraadóként a zeneiskolában nagybőgőt tanított, közben elvégezte a bécsi zeneakadémia nagybőgő szakát. Aktív tevékenységet fejtett ki a Soproni Kamarazene-társaságban, amely később egyesült a Liszt Ferenc Zeneegyesülettel. 1945 után részese volt a soproni zenei élet újjászervezésének. A szimfonikus zenekar tagjaként szívügyének tartotta Sopron egyházzenei életének feltámasztását, templomokban is muzsikáltak. 1952-ben Klafszky a postás zenekart vezényelte, Petőházán 10 évig vezette a zeneiskolát. 1949-ben a

banktól nyugdíjba vonult. 1963-tól szerepelt a Soproni Ünnepi Hetek zenei programjain, tanított a zeneiskolában, játszott a szimfonikus zenekarban. 1990. december 18-án temették el a soproni Szent Mihály temetőben;

Koudela Géza (Kalocsa, 1894. március 25. – Budapest, 1939. június. 21.) pap, zeneszerző, hitoktató, egyházzenei igazgató, pápai kamarás. 1920: átment az esztergomi főegyházmegyéhez hitoktatónak. 1928: az Egyetemi templom karnagya és énektanára. 1928-39: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakának tanára. Az Országos Liszt Ferenc Társaságnak 1933-tól ügyvezető igazgatója, 1934-től alelnöke, a Muzsika társszerkesztője;

Kövesdi Rezsőné, Braun Gina (Pécs, 1894. február 2. – Budapest, 1989. március 3.) zongoraművész-tanár. 1915-ben, 21 éves korában diplomázott Szendy Árpádnál, Liszt Ferenc tanítványánál. Tanulmányai befejeztével a Fodor zeneiskolában tanított;

Léner Jenő (Szabadka, 1894. június 23. –New York, 1948. november 29.) hegedűművész, a nevét viselő vonósnégyes alapító primáriusa. Az Operaház zenekarának tagja, majd Smilovits Józseffel és Hartman Imrével triót alakított, melyet később Róth Sándor bevonásával vonósnégyessé bővített. A vonósnégyes, mely sokat köszönhetett Weiner, Leó vezető irányításának, 1919-ben Szegeden mutatkozott be. Bécsben 1920-ban játszottak először és még ebben az évben Olaszországban tettek hangversenykörutat, majd Ravel meghívására Párizsban léptek fel. 1923-ban Angliában telepedtek le. Évenként mintegy 120 koncerten játszottak. Európán kívül 1929-ben és 1930-ban New Yorkban szerepeltek, majd beutazták az egész USA-t és Kanadát is. 1935 – 36 nyarán Svájcban, 1937 nyarán Angliában kamarazene-kurzust tartottak;

Magyari Imre, id. (Debrecen, 1894. szeptember 10. – Budapest, 1940. április 27.) korának egyik leghíresebb primása volt;

Maleczky Oszkár (Budapest, 1894. február 6 – Budapest, 1972. február 22.) operaénekes, tanár. Harminc éven át, 1932-1962-ig tanított a Zeneakadémián éneket és színpadi játékot;

Mészáros Anna, Bodonyi Lászlóné (Újpest, 1894. június 26. – Budapest, 1977. június 12.) zongoraművész-tanár. Rövid ideig a Nemzeti Zenedében tanított,

majd átvette édesanyjának, magán zeneiskoláját;

Miklósvári Gyenge Anna (Kézdivásárhely, 1894. március 20. – Philadelphia, 1955. március 21.) színésznő, operaénekes, tanár;

Micsey Józsa (Sopron, 1894. március 5. – Budapest, 1976. március) énekművész, zenetanár. Bécsben a Zenei és Előadóművészeti Akadémián (Akademie für Musik und darstellende Kunst) diplomázott. 1918-ban Zádor Dezső igazgató a budapesti Magyar Királyi Operaházhoz szerződtette., énekpedagógiai munkásságával is elismerést szerzett;

Nobilis Tibor (Budapest 1894. szeptember 17. – Mosonmagyaróvár, 1960. február 15.) egyházzenesész, kántor, karnagy. Zenei tanulmányait a Kecskeméti Városi Zeneiskolában (zongora) és Harmat Artúrnál (egyházzenei ismeretek) folytatta. 1922–1926 között az egri főszékesegyház orgonistája és helyettes karnagya, 1926-tól a magyaróvári katolikus plébániatemplomban a Magyaróvári Egyházi Énekkar karnagya volt, de vezényelte a Magyaróvári Férfidalárdát is;

Nagypál Béla (Budapest, 1894. július 19. – Budapest, 1968. június 30.) színházi karmester, zeneszerző, tanár. A Zeneakadémia zeneszerzés szakának elvégzése után 1913-ban a Népoperában kezdte meg karmesteri munkásságát, majd több évre vidékre került. Friedenstein családi nevét 1915-ben Nagypálra változtatta. 1920 őszén szerződött vissza Budapestre, a Király Színházhoz. Ezen éveikhez fűződnek legnagyobb színpadi sikerei. Az 1950-es években a Magyar Néphadsereg Színházának zenekarát vezényelte;

Smilovits József (Kisszeben, 1894. április 7–) hegedűművész-tanár. A budapesti Zeneakadémián Bloch József, valamint Kemény Rezső voltak tanárai. 1913-ban szerzett hegedűtanári oklevelet. Ő is az operai zenekarban játszott, Lénerrel egy pultnál. A Léner vonósnégyes 2. hegedűse volt;

Szabó Polikárp György (Juta, 1894. július 4. – Esztergom, 1979. január 5.) ferences szerzetes, zeneszerző, tanár. 1921–1930 között a gyöngyösi teológián tanított dogmatikát és zenét. Zenei tehetségét fölismerve a ferences rend segítette zenei képzését külföldön is, 1926-ban a bécsi zeneakadémián, 1928-ban Rómában az Egyházi Zeneakadémián tanult. 1930-ban egyházzenei doktorátust szerzett. 1931–34-ben a gyöngyösi főiskolán kívül a váci püspöki

szemináriumban is oktatott zenét. 1934-től 1950-ig Szolnokon tevékenykedett, 12 éven át, mint rendfőnök plébános és esperes, 1940–42-ben rendi kormánytanácsos, hitoktatási felügyelő volt, tanított;

Szatmári Tibor (Budapest, 1894. szeptember 23. – Budapest, 1942. november 12.) zongoraművész-tanár. 1924-ben lett a Nemzeti Zenede tanára, majd a 20-as évek végétől haláláig a budapesti Fodor Zeneiskolában tanított;

Szenkár Dezső (Budapest, 1894. január 28. – Budapest, 1962. december 5.) zeneszerző és karmester, tanár. Innsbruckban, Stockholmban, Berlinben, Helsinkiben, majd Párizsban működött. 1939-ben visszatért Budapestre;

Torma Antal, ifj. (Bécs, 1894. január 9. – Nagykanizsa, 1962. november 4.) cigányprimás;

Ulbrich Hermin /Mártony Ferencné/ (1894–1981) gordonkaművész-tanár, az első hazai vonósnégyes megalapítója;

Vermes Jenő (1894–1970?) operaénekes-tanár;

Vigh Jenő (Szolnok, 1894. július 19. – Budapest, 1960. április 16. magyar újságíró, zenekritikus, operaénekes.

Zádor Jenő (Bátaszék, 1894. május 11. – Los Angeles, 1977. április 5.) zeneszerző, tanár. 1922-től a bécsi új konzervatóriumban, 1935-től a budapesti Zeneakadémián tanított. 1939-ben kivándorolt az USA-ba. 1940-től Hollywoodban tanított és főként filmzenéket komponált;

Zászlós Márta / 1909-ig Gundl Márta / (Győr, 1894. június 9. – Budapest, 1944. március 20.) zenetanár. Előbb a fővárosban tanított, majd 1940-től a Győri Ének- és Zeneegylet zeneiskolájában óraadóként éneket és zeneelméletet oktatott. Irodalmi, zeneszerzői és előadói tevékenységet is folytatott. Zeneszerzőként elsősorban dalokat és egyházzenei darabokat komponált. Tagja volt a Pátria Klubnak, a Baross Női Tábornak, a Budapesti Nemzeti Kultúregyesületnek, a Győri Irodalmi Társaságnak, a Kovács Pál Társaságnak;

125 éve született

Bakkay Gyuláné Dávid Nelli (Alsó-Jára, 1899. május 22. –) zongoratanár (Művelődési Központ és Állami Zeneiskola, Békés);

Baranyai István (Szépmező, 1899. április 24. –) erdélyi zenekritikus, zenetanár, katolikus pap. Éveken át volt az Aradi Közlöny zenekritikusa. Középiskoláit és főiskolai tanulmányait Nagyváradon végezte. Utoljára Tasnádon volt katolikus plébános;

Bárdos Alice (Budapest, 1899. február 3. – 1944) hegedűművész-tanár. 1926-ban a szombathelyi városi zeneiskola hegedű-tanszakának vezetője, a Kultúregyesület zenekarának hangversenymestere, és megalapította a Szombathelyi Kamarazene-társaságot, majd 1935-ben a szombathelyi Collegium Musicumot. A Magyar Holocaust áldozata;

Bárdos Lajos (Budapest, 1899. október 1. – Budapest, 1986. november 18.) Zeneszerző, zenetudós, karnagy, egyetemi tanár, a zenetudományok doktora. Hegedűtanulmányait magánúton kezdte, majd 1920–25 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán tanult Siklós Albert, Kodály Zoltán és Harmat Artúr irányítása alatt. 1925–29 között gimnáziumi és tanítóképző-intézeti énektanár. 1928–68 között már a Főiskola tanáraként hangszerelést, prozódiaát, kargyakorlatot, magyar népzeneét, transzponálást, partitúraolvasást, összhangzattant, zeneelméletet, ellenponttant, formatant, népdaléneklést, magyar egyházi népéneket, katolikus egyházi éneket, egyházzenei formatant tanított. Az általa oktatott tantárgyak egy részének tartalmát maga dolgozta ki. Karnagyként vezette a Cecília-kórust (1925–42), és a Palestrina-kórust (1923–33). A két kórus egyesítésével született a Budapesti Kórus, amelynek 1942 és 47 között volt a karnagya és többször koncertezett velük külföldön, így Ausztriában, Németországban, Belgiumban és Jugoszláviában. 1925 és 42 között a Városmajori templom, 1942 és 62 között a Mátyás-templom zeneigazgatója. 1936-tól a Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetségének, 1938-tól a Cecília Társulatnak, 1949–50-ben a Bartók Szövetségnek vezetőségi tagja. Kerényi Györggyel és Kertész Gyulával 1934-ben megszervezte az Éneklő Ifjúság mozgalmat. Megalapították a Magyar Kórus folyóiratot és kiadóvállalatot, amelynek 1950-ig szerkesztője. Kodály Éneklő Magyarország eszméjét igyekezett Bárdos a gyakorlatban megvalósítani. Népzenei, pedagógiai, prozódiai, zeneelméleti munkái, Liszt-Bartók-Kodály

tanulmányai jelentek meg. Nagy számú a capella és hangszerkíséretes egyházi és világi kórusműve mellett dalokat, hangszeres kamaradarabokat, színpadi műveket és hangjátékot is írt. 1928–82 között a fővárosban és több magyar városban zenetörténeti, pedagógiai, prozódiai, stilisztikai és karvezetési szakelőadást tartott. Nevéhez jelentős hazai és külföldi kórusművek és oratóriumok bemutatói fűződnek;

Bentsik György, dr. (1899 – Budapest, 1961. július) zenetanár, zeneszerző, karmester;

Bleier Lili (Bleyer, Lily, Mihályffy Béláné, M. Bleier Lili; Budapest, Terézváros, 1899. május 26. – Budapest, Erzsébetváros, 1939. november 9.) zongorista, hárfás. Zenei tanulmányait zongoraszakon a Fodor Ernő irányítása alatt álló budapesti Zeneiskolában végezte, 1922-ben végzett. Tanára Sándor Margit volt, majd az utolsó akadémiai években Thoma József,

Bodó Erzsi /teljes nevén: Bodó Erzsébet Katalin Ibolyka, férjezett nevén: Berg Ottóné / (Budapest, 1899. szeptember 11. – Budapest, 1957. június 10.) operaénekes-tanár. 1924-ben még növendékként debütált ifj. Ábrányi Kornél Monna Vannájának címszerepében a Városi Színházban. 1927 és 1941 között az Operaház magánénekesese volt. Elsősorban az olasz és Wagner-operák drámai hősnői alakította a színpadon. Dohnányi Ernő vezényletével a szopránszólót énekelte Kodály Budavári Te Deumának hangversenytermi bemutatóján (1937. január 25.);

Csákváriné, dr. Takács Erzsébet (Balassagyarmat, 1899. augusztus 28. – Gödöllő, 1981) zenetanár. Az Amizoni Nőnevelő intézet tanára. Polgári iskolai, középiskolai, tanítóképző intézeti és zenei szakiskolára képesített zenetanár;

Csámpai Ivó (Fiume, 1899. július 24. – München, 1984. október 18.) cigányprímás, zeneszerző, zenetanár;

Császtvai Erzsébet (1899 – 1974. május 13.) zenetanár;

Czövek Erna (Orsova, 1899. december. 13. – Budapest, 1983. március. 30.) zenetanár, zeneiskolai igazgató. 1920-1947 között a Fővárosi Zenetanfolyam

zongoratanára. 1945 után a tömegzenei nevelés, az új típusú zenei oktatás egyik élharcosa: 1947-től 1950-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, majd a Népművelési Minisztérium zenei előadója; 1950-52-ben a budapesti Bartók Béla Zenei Gimnázium zongora- és szolfézstanára; 1952-től 1962-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. sz. körzeti zeneiskolájának igazgatója. Sokat tett a magyar zeneoktatás modernizálásáért. Előkészítette a vidéki zeneiskolai hálózat államosítását. Főbb művei: Zongora Ábécé (1946); Zongoramuzsika 6 kötet (1951); Zongora-iskola I. (1975); Miniatűrök, zongorára (1975); Zongora-iskola II. (1977.); Emberközpontú zenetanítás, módszertan (1979.). Az 1960-as és 1970-es években a Parlando Szerkesztőbizottságának tagja volt. Emlékét a Tóth Aladár Zeneiskola és a nevét is viselő budakeszi Czövek Erna AMI ápolja a legaktívabban;

Diskay József / Klein József (Tapolca, 1889 – Los Angeles, 1964) operaénekes, tanár;

Engel Iván (Békéscsaba, 1899. október 6. – Bázél, 1985. december 16.) zongoraművész, egyetemi tanár. 1921-ben mutatta be első önálló hangversenyét a Zeneakadémián, ahol 10 évig tanított zongora és zongora kötelező tárgyat. 1925-ben meghívták a kairói zeneiskola tanárának, ahol 1927-ig volt. Ezután Berlinben élt. A második világháborút követően a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára lett 1956-ig. 1956-tól Svájcban élt;

Falk Géza (Budapest, 1899. január. 16. – Pozsony-Ligetfalu /SK, Bratislava-Petržalka, 1945. március 29.) 1922-ben végezte a Zeneművészeti Főiskolát. Négy évig volt a budapesti Zsidó Gimnázium zenei vezetője;

Farkas Jenő (1899–1949) I. Ferenc József utolsó primása. 14 éves volt, amikor megalapította együttesét;

Hajdu Anna (Kemecse, 1899. október 13. – Budapest, 1988. november 15.) hangverseny-énekesnő, énektanár. Hivatásos működésének befejezése óta fiatal énekesek hangképzőjeként vált ismertté;

Hajós László (1899) hegedűművész, tanár;

Halász Gitta (Lipik, 1899 – Budapest, 1968. május 8.) operaénekes. Élete utolsó éveiben énektanítással foglalkozott;

Harsányi László (Nemesszalók, 1899. március 26. – Budapest, 1976. szeptember 26.) kántortanító, karnagy;

Henkey István (1889 – Tatabánya, 1967. augusztus 12.) lévai karnagy, énekzenetanár;

Herczeg László (1909-kb. 1994) zenetanár;

Hoór-Tempis Erzsébet (Budapest, 1899. július 30 – Budapest, 1981. október 20.) énekművész-tanár. 18 éves korától éneket tanított. 1924-ben meghívta a debreceni Városi Tanács a Városi Zeneiskola ének tanszakának vezetésére, itt tanított 1947-ig. Debrecenben zeneóráin növendékeit művészi igényességre nevelte. Művelt muzsikus, kiváló műfordító is volt (5 nyelven beszélt), lefordította a műdalok és operarészletek (áriák, együttesek) szövegeit; zongorán kísért, kosztümöket-kellékeket tervezett és készített. Kiváló énekmester, ismerte a teljes énekes szakirodalmat (az összes jelentős operát), remekül zongorázott, kiváló pedagógus volt, az énekesszólisták több generációja került ki keze alól. Tóth Aladár 1947-ben meghívta a budapesti Operához énekmesternek, ahol haláláig tanított. A budapesti Zeneművészeti Főiskola ének-főtanszak tanára volt 1949-62 között nyugdíjazásáig;

Katona József cigányprimás ismeretlen helyen született 1899-ben és Vecsésen hunyt el 1960-ban;

Kaposi Gyula (Kiskunfélegyháza, Pest vármegye, 1899. január 18. – Budapest, 1970. október 2.) pap, tanítóképzői zenetanár. 1931: a szegedi római katolikus tanítóképző zenetanára; 1932: a budapesti Zeneművészeti Főiskolán zenetanári oklevelet szerzett; Az 1940-es évek elején a Hittudományi Főiskola énektanára, a szegedi Püspöki Tanoncotthon igazgatója és egyházzenei szakfelügyelő. A Katolikus Legényegyletek csanádegyházmegye elnöke, az Országos Egyházzineművészeti Tanács tagja, az Országos Magyar Cecília Egyesület csanádegyházmegye igazgatója, a Szegedi Testgyakorlók Körének társelnöke. Egyházzenei előadásokat tartott Szegeden és környékén. Kántorképzői tantervet készített;

Kertész Lajos (1899 – Gyula, 1974. szeptember 25.) zenetanár, karnagy;

Kiss Angyal Ernő, dr. (Csurgó, 1899. május 22. vagy 27. – Budapest, 1968) magyar zene- és dalszerző;

Kiss Lajos, dr. (1899 – Budapest, 1982. május 8.) a zenetudományok kandidátusa, az MTA Népzene kutató csoportjának tagja, zenepedagógus, karnagy;

Lajtai Lajos (Budapest, 1899. április 13. – Budapest, 1966. január 12.) zeneszerző, tanár;

Laki Farkas Jenő (Répcelak, 1899 – 1949) prímás, zeneszerző, tanár, 1932-től a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének alelnöke;

Laurisin Miklós (Kalocsa, 1899. augusztus 21. – Budapest, 1949. november 6.) zongoraművész-tanár és zeneszerző. 1922-től a Nemzeti Zenede, 1924-től a Fodor Zeneiskola, 1930 – 46 között a Zeneművészeti Főiskola tanára;

Maleczky Bianka (Budapest, 1889. január 14.– Budapest, 1946. május 14.) operaénekes-tanár. 1921-től tanított a Zeneakadémián;

Mayer Ferenc (1899 – Pécs, 1973. október 6.) kanonok, székesegyházi énekiskolai tanár, igazgató, karnagy;

Nedelkovits Anna (1899. k.? – Budafok, 1945. március 14.) hangversenyénekes, tanár;

Nosz Margit (1899 – Budapest, 1983. február 4.) zenetanár;

Ormándy Jenő, Eugene Ormándy /eredetileg *Blau-Ormándy Jenő*/ (Budapest, 1899. november 18. – Philadelphia, 1985. március 12.) magyar származású amerikai karmester, zeneszerző, karnagy, zenetudós. 1914-ben a budapesti Zeneakadémián diplomázott Hubay Jenő hegedűtanítványaként. 1917-ben professzorrá nevezték ki. 1921-ben New York-ban koncertmester lett, ott is telepedett le. 1924-től karmester volt New York-ban, 1931–1936 között Minneapolisban. 1936-ban ment Philadelphiába, ahol előbb Leopold Stokowski mellett a Philadelphia Orchestra állandó karmestere, majd 1938–1973-ig zeneigazgatója volt. 1945-ben ő mutatta be Bartók Béla 3. zongoraversenyét;

Párdányi Jenő (1899 – Budapest, 1967. október 22.) zenetanár;

Róth Ferenc (Zólyom, 1899. július 18. –1969. május 7.) hegedűművész-tanár. A budapesti Zeneakadémián tanult, ahol 1917-ben végzett. Első állása a budapesti Operaházban volt, mint koncertmester 1919/1920-ban. Egy évvel később ugyanezt a pozíciót foglalta el a berlini Volksopernél. 1922-ben hozta létre vonósnégyesét;

Sándor Renée /Ster/ 1899. július 8. – Budapest, 1977. augusztus 29.) zongoraművész-tanár. A budapesti Zeneakadémián előbb Kovács Sándor, majd Dohnányi Ernő tanítványa volt. 1921-ben szerzett művészi oklevelet. 1922-től hosszabb ideig Németországban turnézott bátyjával, Sándor Árpáddal. Különösen a barokk és a bécsi mesterek, Mendelssohn és Bartók Béla muzsikáját tolmácsolta rendkívüli formaérzékkel, tiszta zeneiséggel. Egy időben rendszeresen fellépett Tátrai Vilmostal és vonósnégyesével, akikkel kamarazenét játszott. 1940 és 1942 között több alkalommal az OMIKE Művészakció fellépője volt. 1945 előtt a Goldmark Zeneiskolában, 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1951-től 1954-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanította a zongorát mint kötelező tárgyat;

Schirger Géza (Budapest, 1899. október 19. – Dunaújváros, 1981) zongoratanár, zeneszerző, karmester. 1926–34-ig a Royal Orfeum másodkarmestere, 1934-ben a Flóra Balett munkatársa. 1952–54. között a veszprémi zeneiskola igazgatója. 1955-től a dunaújvárosi zeneiskola igazgatóhelyettese. 1966-ban nyugállományba vonult. 1974-től a Dunapataji Állami Zeneiskola solti tagozatának szerződéses zongoratanára;

Seress Rezső /született Spitzer Rudi / (Budapest, 1889. november 3. – Budapest, Józsefváros, 1968. január 11.) zeneszerző, zongorista. Leghíresebb dala, a Szomorú vasárnap (Gloomy Sunday) világláger lett;

Szabolcsi Bence (Budapest, 1899. augusztus 2. – Budapest, 1973. január 21.) zenetörténész, művészettörténész, az MTA tagja (levelező 1948, rendes tag 1955). Budapesten tanult jogot, irodalomtörténetet és filozófiát (1917–20) és Lipcsében zenetudományt, művészettörténetet és történelmet (1921–23). Társszerkesztője volt a „Zenei Szemlének” (1926–29), Tóth Aladárral a Zenei

lexikonnak (1930–31). Tagjává választotta őt 1936-ban a londoni Royal Asiatic Society, 1938-ban a Nemzetközi Zenetudományi Társaság, 1940-ben a Nemzetközi Népzenei Tanács, valamint 1960-ban a finn Kalevala Társaság. 1945-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetörténet-tanára (magyar zenetörténet, zenetörténet, operatörténet, zenei stílustörténet). 1951-ben megalapította és haláláig irányította a zenetörténész-képzés legelső magyarországi műhelyét, a zenetudományi tanszakot. 1950–1956 között az „Új Zenei Szemle”, 1960-tól 1973-ig a „Magyar Zene”, haláláig a „Studia musicologica” c. folyóiratok szerkesztő bizottságának tagja volt;

Venetianer Margit (Zákány, 1899. május 31. – 1944. k. Bergen-Belsen) zongoraművész-tanár;

Venetianer Rózi (Zákány, 1909. május 16. – Budapest, 1975 augusztus 5.) zongoraművész, tanár. Zenei tanulmányait hétéves korában Nagykanizsán kezdte, s nyolcévesen már komponált. 1923-ban önálló koncertturnéja volt Jugoszláviában, három évvel később pedig Budapesten elnyerte a Tehetségvédelmi Társaság elsőrendű dicséretét. A Zeneakadémián Faragó Györgynél és Weiner Leónál tanult. 1930-ban Varró Margit, 1931–32-ben Bartók Béla magánövendéke volt, majd a török fővárosba költözött, ahol férje építésként dolgozott, ő pedig az Ankarai Konzervatórium zongoratanszakának vezetője lett. 1945 után a budapesti Zenei Gimnáziumban, illetve annak zenei tagozatán, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző tagozatán tanított. Hangversenyeken zongorakísérőként és kamaramuzsikusként szerepelt. 1960-ban Moszkvában turnézott.

120 éve született

Andor Ilona (Pécsvárad, 1904. április 9. – Budapest, 1977. július 18.) énektanár, karnagy. Zongoraművésznek készült, 1927/28-ban (más források szerint már 1922-től) zongorát tanított a pécsi Városi Zeneiskolában. 1929-től Budapesten dolgozott: egész élete során egyetlen munkahelyen, a Ranolder Tanítóképző Intézetben, amely később a Vendel utcai Intézet, utóbb pedig a Leővey Klára Gimnázium nevet kapta. Az Intézetben második karnagy Csorda Romána nővér mellett (akinek nevéhez több Kodály-kórus bemutatása fűződik), s az ő ösztönzésére iratkozott be a harmincas évek közepén a Zeneakadémia

Középiskolai énektanárképző szakára, ahol többek között Bárdos Lajos, Harmat Artúr és Székely Arnold tanítványa volt. 1937-ben az Apponyi-kollégiumban is diplomát szerzett kórusvezetésből és zongorából. 1948-tól a Ranolder Intézet első karnagya lett, s éneket tanított az Intézethez kapcsolódó 12 osztályos iskolában. Számára a legnagyobb elismerést Kodály Zoltánnak az iskola és a kórus élete iránti odafigyelése jelentette. 1949-ben Andor Ilona kórusa vehette fel elsőként a Kodály Zoltán nevet. A Mester sok kórusművét ez az együttes mutatta be elsőként, *Árva vagyok* c. kórusát Kodály „Andor Ilona keze alá” ajánlotta. Valószínűleg Kodály javaslatára utazhatott a kórus külföldre: 1955-ben, első útjukon, a varsói VIT-en I. díjjal jutalmazták éneklésüket. 1965-ben Benjamin Britten meghívására az Aldeburgh-i Fesztivál vendégei voltak, s itt (Kodály személyes részvételével) a Columbia Hanglemezgyár készített felvételt a kórusral. Ez a lemez később Edison-díjat kapott. A külföldi elismerés lassan meghozta a hazaiakat is. 1968-ban a linzi Kórusfesztiválon, 1970-ben a moszkvai ISME konferencián aratott sikert a kórus;

Arma Pál / Arma, Paul - eredeti nevén Weissshaus Imre) / (Budapest, 1904. október 22. – Párizs, 1987. november 27.) Párizsban élt magyar zongoraművész és zeneszerző. Bartók Béla növendéke. Főleg zongora- és kamaraműveket, továbbá zenekari és kamaramuzsikát írt. Jelentős népdalkutató. Francia és néger népdalokat gyűjtött. Nevét főleg a Madrid határán című tömegdal tette világszerte ismertté;

Balázs Ibolya (1904–1989) operaénekes-tanár;

Báthory Sándor (Mezőtúr, 1904 – Szeged, 1993) gordonkaművész-tanár. 1935-ben Mezőtúron zeneiskolát alapított. 1947–52 között a szegedi Állami Konzervatórium tanára, 1952-66 között pedig a Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatóhelyettese, majd igazgatója, 1966–72 között a Szegedi Zeneiskolai Tanárképző Intézet igazgatója. Tanítványa volt többek között Onczay Csaba és Sin Katalin gordonkaművész;

Berendné Rosenák Margit (Budapest, 1904–) zenetanár, hegedűművész. Tanára a Zeneakadémián Hubay Jenő volt;

Bodó Erzsébet /Berg Ottóné / 1904. szeptember 11. – 1957) operaénekes-tanár;

Bodonyi Ferenc (1904 – Budapest, 1971. szeptember 23.) gimnáziumi ének-zenetanár, zeneiskolai tanár;

Bors Irma Virginia SZLT, születési nevén: *Bors Irma Mária Eugénia* (Paks, 1904. augusztus 6. – Budapest, 1993. március 9.) vincés nővér, apáca, zenetanár, szerzetesnő. Kodály Zoltán zeneoktatási módszerének egyik első terjesztője, A második magyarországi, az első budapesti ének-zenei tagozatos általános iskola de facto alapítója. 1924. november 1-jén, Budapesten belépett a vincés nővérek rendjébe, fogadalmat 1929. november 1-jén tett. 1925–1930 között tanítói oklevelet szerzett az Angolkisasszonyoknál. A szegedi Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolán 1935-ben mennyiségtan-természettan-vegytan szakos, 1938-ban ének-zene tanári oklevelet szerzett. Utóbbi végzettségéhez csak a zongoratanulmányokat folytatta a főiskolán, a többi tárgyat magánúton Kodály Zoltánnál sajátította el Budapesten, csupán a vizsgáit tette le Szegeden. Pályáját 1938-ban a Szentlélek téri Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Szent Lujza Óvónőképző Intézetében kezdte. 1940-től a Próféta (ma Hegedű) utcai zárdához tartozó Szent Teréz Intézet (elemi és polgári iskola) tanáraként folytatta. Az előírt heti egy ének-zene órát még eggyel bővítette, és Kodály módszerével az iskola kórusával a korabeli zenei sajtóban is nagy elismerést szerzett már 1942-ben. A zárda pincéje Budapest ostroma idején több száz embernek nyújtott menedéket, köztük 300 erdélyi és 40 francia gyermeknek. A Kodály-házaspár is ide menekült 1944. december 15-én a nyilasok által üldözött Emma asszony megmentésért. A zsúfoltság miatt 1945. január 23-án az Operaház pincéjébe mentek át, de élelmiszerkészletüket Bors Irmára bízta. Ottlétük idején Virginia nővér Kodály javaslatára a bújtatott gyermekekből kórust szervezett. 1945-ben Bors Irmát az ország összes egyházi iskolájának ének-zene szakfelügyelőjévé nevezték ki. 1948-ban államosították a Szent Teréz Intézetet, 1950-től a Marczibányi téri Általános Fiúiskolában tanított. 1954-től a Baár-Madas Református Leánynevelő Intézet épületéből kialakított állami Lorántffy Zsuzsanna utcai Általános Iskola keretein belül a zenei tagozat létrehozója. 1958-ban vallásos kötődése miatt eltávolították innen és normál általános iskolába helyezték át, fizetése is jelentősen csökkent. Kodály Kádár Jánosnál interveniált, és Aczél György közbenjárására a Dózsa György úti általános iskolában tanított tovább, itt is megszervezte az ének-zene tagozatot 1959-ben;

Bruckner Gyula (Budapest, 1904–) hegedűtanár. 1925-től a kispesti Deák Ferenc reálgimnázium zenetanára volt. Zeneesztétikai előadásokat tartott a Kispesti Evangélikus Ifjúsági Egyesületben. 1936-ban a kispesti Koppa Zeneiskola tanára lett;

Brunovszky Károly (Budapest, 1904. november 2. – Budapest, 1988. április 15.) hegedűtanár, hegedű és brácsaművész-tanár. 1924–1930 között Waldbauer Imrénél és Lajtha Lászlónál tanult. A Városi Színház zenekarában játszott. 1930-ban alapító tagként került a Budapesti Hangversenyzenekarba, ahol ügyvezetőként is működött. 1940–44-ben a Székesfővárosi Zenekarnál játszott. 1945-től 1949-ig ismét a Budapesti Hangversenyzenekarnál művészeti titkár. 1949–1977 között a Magyar Állami Operaháznál volt művészeti titkár. Emellett 1950-től ellátta a Budapesti Filharmóniai Társaság titkári teendőit; 1967-től az egyesület ügyvezető igazgatója volt;

Csányi Vékes Istvánné ,Muzsai Ürmössy Kornélia (1904 – Budapest, 1985. II. 24.) zenetanár;

Csorda Róza Romana (1904 – 1987. november 21.) irgalmas nővér, zenetanár, karnagy;

Dedinszky Izabella (Selmecbánya, 1904. május 12. – 1994) orgonaművész, zeneszerző, karnagy, író, könyvtáros, tanár. Zongorajátékát Thomán István mesteriskolájában tökéletesítette, ekkor kezdett el orgonán is játszani. Siklós Albert és Zalánffy Aladár tanítványaként a Zeneakadémián végzett 1929-ben orgona- és zeneszerzés szakon, valamint karnagyképző tanfolyamon, ő volt „az első magyar okleveles orgonaművésznő”. Ezt követően az Amerikai Egyesült Államokban folytatta tanulmányait, 1930–31-ben a Grinnell College-ban, majd 1931–33-ban az Eastman School of Musicban. Ezzel párhuzamosan 1931-ben kezdte meg PhD-képzését a Chicagói Egyetemen, ahol Plain of the "Comédie Humans"; Distribution of Novels című doktori értekezését 1933-ban védte meg. Egy ideig a rochesteri Music School tanára volt. 1933-ban tért haza Los Angelesből Magyarországra. A karnagyvizsgát 1934-ben tette le a Zeneművészeti Főiskolán;

Domján István /Géza/ (Rákospalota, 1904. augusztus 8. –?) karnagy, zenetanár. A tapolcai Filharmonikus Zenekar, a Községi Leventezenekar, a VOGÉ Csobánc Férfikar, a Palestrina Kórus karnagya volt;

Enge János (Pécs, 1904. október 6. – Budapest, 1981. május 18.) zenepedagógus, főiskolai tanár, zeneszerző. Rácvárosban működött először önálló kántorként (1923–1927). 1927 és 1945 között a mosoni plébániatemplom kántora volt. Legnagyobb itteni érdemének a Mosoni Ének- és Zeneegylet (MÉZE) felvirágoztatását, országos kórossá fejlesztését tarthatjuk. 1933-ban létrehozta a MÉZE Zeneiskoláját. 1938-ban elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházkarnagyi szakát. Tanított az 1938-ban meginduló Magyaróvári Zeneiskolában. Mosonban és Magyaróváron számos kórust vezetett. 1945-ben a zalaegerszegi leányliceumban tanított. Az egyházi líceum bezárása után visszakerült Pécsre, a tanítóképzőbe, ahol tanult és 1951-től taníthatott. 1955 és 1967 között a székesfehérvári zeneiskola igazgatója volt;

Fendlerné Garai /Ágnes/ Margit (Szarvas, 1904. május 31. – Pécs, 1989. július 1.) nagykanizsai gordokaművész, tanár;

Frid Géza (Máramarossziget, 1904. január. 25. – Amszterdam, 1989. szeptember 13.) zeneszerző, zongoraművész. Zeneszerző, zongoraművész. 1904. január 25-én született Máramarosszigeten. 1912 – 24 között a budapesti Zeneakadémián Keéri-Szántó Imrétől és Bartóktól zongorát, Kodály osztályában zeneszerzést tanult. Európai koncertutak után 1929-ben Amszterdamban telepedett le, 1948-ban felvette a holland állampolgárságot. Zongorakísérőként és Bartók műveinek előadójaként szerzett hírnevet magának, járt a Távol-Keleten és Amerikában is. Művei versenyművek, szimfonikus és kamarazenekari kompozíciók, kórusok és dalok. Frid Géza a mesterük által 1925-ben a „Tizenhárom fiatal zeneszerző” című cikkben bemutatott, legendás Kodály-osztály egyik utolsó élő tagja volt;

Gondos Ferenc (1904 – Budapest, 1970. április 12.) zenetanár, a budapesti Operaház zenekari művésze;

Gregor Klára, Paulovics Gézáné (Budapest, 1904. június 28. – Budapest, 1976. július 5.) orgonaművész-tanár. 1928-tól hangversenyezett. Az ötvenes évektől Budapesen, Hódmezővásárhelyen tanított orgonát, zongorát és zeneelméletet;

Gyulai Elemér (Kaposvár, 1904. február. 19. – 1945, a Holocaust áldozata) zeneszerző és zenepszichológus. Magyarországon elsőként foglalkozott tudományosan a zenepszichológiával. 1936–39 között módszeres kísérleteket folytatott az Országos Szociálpolitikai Intézetben a zenehallgatás másodlagos színelményeinek vizsgálatára;

Kocsuba Elemér (Mohács, 1904 – Budapest, 1985) magyar műkorcsolyázó, ifjúsági teniszbajnok, gyógyszerész, zongora- és orgonaművész, karvezető, filmproducer, gyártásvezető. 1929-ben a Zeneakadémián az egyházi karmesteri oklevelet szerzett, valamint elvégezte az Országos Filmegyesület filmiskoláját. Ettől kezdve több magyar film elkészítésénél részben mint rendező-asszisztens, részben, mint gyártásvezető, vagy producer működött. A Székely Sándor Kilm Kft. ügyvezető igazgatója volt;

Koncz János (Szombathely, 1904. november 25. – Budapest, 1937. január 5.) hegedűművész-tanár. Tehetsége korán megmutatkozott, 7-8 éves korában a zongora alá bújva hegedűn utánozta testvére zongorajátékát. Nővére és sógora, Balassa Kálmán hegedűművész segítségével került Budapestre. 1909-ben azonnal III. éves növendékként kezdte meg tanulmányait a Zeneakadémián, ahol mestere Hubay Jenő volt. Rendszeresen fellépett a Zeneakadémián, a Pesti Vigadóban, de országszerte adott koncerteket (Kőszeg, Kassa, Debrecen Békéscsaba, Szombathely, Pécs stb.). Nemzetközi karrierjének egyik csúcspontja 1926. augusztus 28-a a Salzburgi Ünnepi Játékokon Bruno Walter vezényelte Mozart mű, a G-dúr hegedűverseny volt a *Bécsi Filharmonikusok* kíséretével. 1928-tól a Zeneművészeti Főiskolán tanított. Utolsó hazai fellépésére 1934-ben került sor. Max Bruch hegedűversenyét játszotta a Fricsay Richárd által dirigált 82 tagú zenekar kíséretében;

Kovács György (Budapest, 1904. július 3. – Budapest, 1985. május 2.) zeneszerző, tanár. A Hunnia filmgyár zenei vezetője volt. Később jazz hangszerek tanításával foglalkozott és elméletet tanított. Tagja volt a Budapesti Szimfonikus Zenekarnak;

Kristóf Károly (Budapest, 1904. március 3. – Budapest, 1994. július 12.) író, újságíró, zenekritikus 1927-től a Pesti Hírlap, az Est Lapok, a Világ munkatársa; színházi és zenekritikákat ír, 1957-től az Esti Hírlap munkatársa, a Füles rovatvezetője. Művei: librettók Lehár Ferenc, Huszka Jenő, Kozma József, Hidas Frigyes, Gyöngy Pál és mások számára, verseskötet, operafordítások,

könyvek, életrajzok, dokumentumdrámák. Mintegy 50 hanglemez és lemezalbum szerzője. A MÚOSZ Aranytollas újságírója;

Laczó István (Szombathely, 1904. szeptember 16. – Budapest, 1965. szeptember 27.) operaénekes-tanár. tanulni a római Accademia di Santa Ceciliaán. Hazatérve a Zeneakadémián dr. Székelyhidy Ferenc növendéke lett. Még diákként, 1934 decemberében debütált Auber *Fra Diavolo*jának *Lorenzo*jaként. Az 1935-ben befejezett akadémiai tanulmányok után szerződtette az Operaház. December 14-én debütált itt a *Tosca Cavaradossi*jaként. Hatalmas vivőerejű, biztos magasságokkal rendelkező hőstenor (*tenore robusto*) volt. 1938-ban indult nemzetközi karrierje, főként olasz színpadokon szerepelt. Legnevezetesebb vendégfellépte 1949-ben volt, mikor Maria Callas oldalán *Kalafot* énekelte Puccini *Turandot*jában. Nyaranta továbbképzéseken vett részt Porto Recanatiban Astolfo Pesciánál. Az itt élő Beniamino Gigli is segítette pályáján;

Ladányi Ilona (1904–1952) operaénekes, tanár. 1932–1939 között a budapesti Operaház magánénekesese lett;

Lesznai Lajos (Budapest, 1904. december 6. – Budapest, 1977. november 17.) zeneesztéta, a zenetudományok kandidátusa (1971). 1945-ben belépett a Szikra Könyvkiadó szerkesztőségébe, lektorként dolgozott 1945-től 1948-ig, majd a Honvédelmi Minisztériumban 1949-től 1952-ig. A Zeneműkiadónál lektor (1952–56). 1956-tól nyugdíjazásáig (1962) a Népművészeti Intézetben volt előadó. 1945 óta számos zenei tárgyú cikket, tanulmányt publikált, népszerűsítő előadásokat tartott. Cikkei jelentek meg az Új Zenei Szemlében, a Magyar Zenében, a Parlandóban, a Studia Musicologicában;

Lubik Imre (Budapest, 1904. december 7. – Budapest, 1964. január 17.)trombitaművész, főiskolai tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatójaként végezte tanulmányait. 1926-tól a Magyar Állami Operaház, illetve a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának volt művésze. 1945-től a Zeneakadémián trombitát, módszertant és fúvós kamarazenét tanított. Megalapította, módszertanilag kidolgozta, s a közép- és felsőfokú művészképzésben bevezette a rézfúvós kamarazenét. Iskolája, módszertana, szóló- és kamarazenei kiadványai jelentek meg.

Masopust Péter (Erzsébetfalva, 1904. május 20. – Budapest, 1970. június 6.) hegedűművész-tanár. A Budapesti Hangversenyzenekar hegedűse (1927–32), majd 1966-ig a budapesti Magyar Állami Operaház szólamvezetője volt. Pestszenterzsébeten zeneiskolát alapított (1940), melyben 1962-ig tanított;

Mezriczky Lajos (1904 –Szolnok, 1968. február 29.) zongoraművész-tanár;

Nádasdy Kálmán /született Graff Kálmán/ (Budapest, 1904. november 25. – Budapest, 1980. április 17.) filmrendező, színészpédagógus, színházigazgató, műfordító. Segédrendezőként került a budapesti Operaházhoz, 1923-ban. 1926 és 1932 között zeneszerzést tanult a Zeneakadémián, ahol Kodály Zoltán volt a tanára. 1933-ban az Operaház rendezője, majd 1941-től főrendezője lett, 1957 és 1966 között vezető főrendezője, 1959 és 1966 között pedig igazgatója volt. Rendszeresen rendezett külföldi színházakban is. 1938-ban a milánói Scalában (*Puccini: Turandot*), majd 1940-ig a firenzei Maggio Musicale keretében (*Bartók: A kékszakállú herceg vára*, *Kodály: Székelyfonó*), 1948-ban Palermóban (Offenbach: Hoffmann meséi), a Veronai Arénában (*Bizet: Carmen*), 1950-ben pedig a bécsi Staatsoperben (*Puccini: Bohémélet*) és Helsinkiben (*Erkel: Bánk bán*) rendezett. 1938-ban, 1946-tól 1949-ig, 1954–55-ben, 1959-ben és 1962-ben pedig a Nemzeti Színházban rendezett. 1950–51-ben a Fővárosi Operettszínházban, utóbbi évben pedig a Vidám Színpadon és a Madách Színházban, 1956-ban – Zách János invitálására – Kaposváron is rendezett. Színpadi rendezést tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, 1950-től. A főiskola főigazgatója volt 1964 és 1974 között. Nevéhez fűződik az első színes magyar játékfilm, a *Ludas Matyi* rendezése 1949-ben, valamint 1953-ban a *Föltámadott a tenger* című kétrészes játékfilm elkészítése. A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség elnöke volt 1952 és 1957 között. 1966-ban vonult nyugalomba, az Erkel Színházban és az Operaházban haláláig rendezett. Nevét a XXII. kerületi Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola viseli;

Nagy Béláné Steiner Erzsébet (Budapest, 1904. szeptember 7.) hegedűművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

Nemesszeghy Aurél (1904 – Budapest, 1975. május 14.) ének-zenetanár, karnagy;

Ottó Ferenc (Valkó, 1904. október 26.– Gödöllő, 1976. november 19.) zeneszerző, zenetanár. Az akkori kormánnyal szembenállva, hallgatásra ítélték, műveit itthon egyáltalán nem játszották;

Palotai Vilmos (1904–1972) gordonkaművész-tanár;

Perlaki József (Ózd, 1904. május 9. – Budapest, 1984. július 16.) harsona- és tubaművész, tanár. 1939-68-ban a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának harsona-szólamvezetője; 1945-82-ben a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola harsona-tuba tanára. Művei: Harsonaiskola (1-3.); Tubaiskola; Harsonaduók;

Peskó Zoltán (1904 – Budapest, 1967. április 12.) orgonaművészt, tanár;

Poór Gyuláné Szederkényi Magdolna (1904 – Budapest, 1992. március 8.) ének-zenetanár;

Rösler Endre (Budapest, 1904. november 27. – Budapest, 1963. december 12.)operaénekes-zeneakadémiai tanár. Az operához a vele egyidős Nádasy Kálmánnal való barátsága révén került közel. Az 1922-ben letett érettségi után joghallgató és belügyminisztériumi tisztviselő lett egy évre, közben komolyabb énektanulmányokat kezdett baritonként dr. László Gézánál. Négy év után már tenor hanggal vált meg első mesterétől. A Sándor Erzsi–Bosnyák Zoltán-házaspár ajánlására szerződtette ösztöndíjasnak az Operaház 1926. október 1-jén. További tanulmányok céljából Milánóba utazott Giuseppe De Lucához, ahonnan 1927 márciusában tért vissza bátyja halála miatt. Operai debütálására 1927. május 18-án került sor Alfred Germont-ként Verdi *La Traviatájában*. Második évadában már a társulat rendes tagja volt. Rövid időn belül számtalan lírai tenor szerepet énekelt el, de 1931-ben diftéria és szövődményei miatt hónapokra távol maradt a színpadtól. Felépülése után visszatért Milánóba, hogy Edoardo Garbinnál tanuljon. 1932-ben énekel először súlyosabb tenorszerepet: Florestant a *Fidelióban*. Az 1930-as években pályája csúcsán volt. Sorra vette át a visszavonuló Székelyhidy Ferenc szerepeit. Első dalestjét 1928-ban adta, 1930-tól a budapesti, majd a nemzetközi hangversenyélet sokat foglalkoztatott oratóriuménekes. A műfaj több mint ötven darabját énekelte három évtized alatt. Bach passzióinak Evangélistáitól Szabó Ferenc *Feltámadott*

a tengeréig. Palló Imrével énekelte a szólókat 1936. november 10-én a *Cantata Profana* magyarországi bemutatóján. A *Psalmus Hungaricus* Zsoltárénekesét közel hetvenszer szólaltatta meg élete során, többször scenírozva is. 1934-ben háromszor Arturo Toscanini vezényletével énekelte. Kodálynak kedvenc tenoristája volt a *Székelyfonó* ősbemutatójától, amikor a legényt énekelte. 1953-tól tanított a Zeneakadémián, zsűrizett énekversenyen. Elsősorban Mozart operáiban nyújtott kimagasló alakításokat;

Som László (Budapest, 1904. március 24. – Budapest, 1982. augusztus 11.) nagybögőművész és tanár. 1940-ben a Budapesti Hangversenyzenekar alapító tagjaként került az együttesbe, majd az Operaház zenekarában játszott 1968-ig. 1963–1981 között vezette a Budapesti Filharmóniai Társaság kottatárát. 1953–1980 között a Székesfehérvári Állami Zeneiskolában tanított;

Somogyi Vilmos (Budapest, 1904. szeptember. 10. – Budapest, 1985. április 3.) zenetörténész, zenei író, újságíró. Pályáját sportújságíróként kezdte, majd 1926-tól 1944. márciusáig az Operaház sajtófőnöke volt. Dolgozott a Magyar Rádió Új zenei Újság műsorának, cikkírója volt a Muzsika c. folyóiratnak;

Spiegel Annie (1904 –1980) énekművésznő, tanár;

Stephanides Károly, ifj. (1904–1976) karmester, tanár;

Szabó Ernő (Székelyudvarhely, 1904. november 22. – Debrecen, 1982. szeptember 12.) hegedűtanár, zenei író. 1929–1952 között a sárospataki református főiskola, 1952–66-ban a debreceni református kollégium zenetanára és a Kodály Zoltán Zenei Szakközépiskola tanszékvezető hegedű-tanára; 1966–1969 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézete debreceni tagozatának hegedű-, hegedű-módszertan, kamarazene tanára, főiskolai docense volt. 1969-től nyugdíjasként óradíjas tanár, a debreceni tudományegyetem meghívott előadója;

Szabó Lujza (Budapest, 1904 – Budapest, 1934. november 19.) énekesnő. 1927-ben szerződött az Operaház, amelynek haláláig tagja maradt;

Szelényi István (Zólyom, 1904. augusztus 8. – Budapest, 1972. január 31.)

zeneszerző, zongoraművész, zenetörténész, karnagy. Zeneszerző és zenetörténész. Zenei tanulmányait kilenc évesen kezdte meg. Majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta 1922 és 1926 között, ahol Kodály Zoltán a zeneszerzés-, Laub István, majd Székely Arnold pedig a zongoratanára volt. 1926-ban Kadosa Pállal, Kósa Györggyel, Kelen Hugóval és Szabó Ferencsel megalapította a Modern M. Muzsikusok Szabad Egyesületét. Tanulmányai befejezése után 1930-ig a Fodor Zeneiskolában dolgozott, majd két évig, 1930-31 között, felváltva Párizsban és Londonban is egy emigráns orosz balett-társulat zeneigazgatója volt. 1935-ben tért vissza Magyarországra, és jelentős szerepet töltött be a hazai munkáskórusok életében. A háború alatt koncentrációs táborba került, majd 1945 után Major Ervinnel könnyű zongoradarabokat adott ki Út a szonátához címmel. 1946-tól 1950-ig a budapesti Zenei Gimnázium tanára lett. 1948-ban igazgatóvá nevezték ki. 1951-től a Bartók Béla Zenei Szakiskolában folytatta a tanítást, miközben az Új Zenei Szemle felelős szerkesztőjeként is tevékenykedett 1951 és 1956 között. 1956-tól haláláig a Zeneművészeti Főiskolán zeneelméletet tanított. Mint zongoraművész számos kortárs mű (Schönberg, Casella, Hindemith) hazai bemutatása fűződik nevéhez. Zeneszerzői munkásságának legfontosabb időszaka a húszas-harmincas évekre, valamint 1960-as évek utánra tehető, amikor meglepően sok új darabját adta közre. Legnagyobb szabású műve Spartacus oratóriuma. Számos zongoraművet, dalt, tanulmányt írt. Liszt-kutatóként nagyrészt filologikus témájú írásokat publikált, valamint korábban ismeretlen Liszt-kompozíciókat adott közre (Hangnem nélküli Bagatell) (BMC);

Szondy László (1904 – Debrecen, 1972. március 3.) zenetanár és zeneiskolai igazgató;

Szüts Márta (Pécs, 1904. szeptember 28. – Budapest, 1982. november 18.), a Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanára;

Taller Mátyás (Solymár, 1904. február 22. – Solymár, 1989. május 4.) zeneszerző, népzeneész, népi költő, kórusvezető és karnagy;

Toperczer István (Szalárd, 1904. április 29.) zenekari hegedűművész (Marosvásárhelyi Színház Zenekara; Pécsi Nemzeti Színház Zenekara; BSZKRT, Budapest; Budapest Kamarazenekar-II. hegedű szólamvezető; Kolozsvári Operaház Zenekara-brácsa; Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar -

- II. hegedű, szólamvezető; Rádiózenekar, Budapest; Pécsi Nemzeti Színház Zenekara-szólóbrácsás, fuvolás);

Tróznér József (Marosvásárhely, 1904. augusztus 4. – Marosvásárhely, 1984. február 6.) erdélyi zeneszerző-tanár. A második világháború után hathatós zenei nevelőtevékenységet fejtett ki: tanára volt a vásárhelyi városi Zenekonzervatóriumnak (1947–49), a Népi Művészeti Iskolának (1949–71), ezzel egy időben a Zenei Líceumban (1949–60) és a Pedagógiai Főiskolán (1961–68) is tanított szolfézst, zeneelméletet és összhangzattant;

Váczai Gyula (Budapest, 1904. október 1. – Budapest, 1973. március 17.) magyar klarinétművész-tanár tanulmányai végeztével, 1929-ben az Operaház alkalmazta. 1949 őszétől a budapesti Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1954-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított fúvós kamarazenét. Több zenepedagógiai kiadványban működött közre társszerzőként (Balassa György-Berkes Kálmán: Klarinétiskola, Magyar tanulmányok klarinétra, Ujjgyakorlatok klarinétra, A fúvás nélküli gyakorlás iskolája, Technikai gyakorlatok klarinétra haladók számára);

Vadász Ernőné Benedek Erzsébet (Nagyvárad, 1904. március 15.) zongoratanár (Fodor Zeneiskola, Budapest; Fővárosi Zeneiskola Szervezet);

115 éve született

András / Endre / Béla / (Budapest, 1909 – Budapest, 1980. február 21.) zeneszerző, karmester, zenetanár. Pályája kezdetén a Városi Színházban és a kolozsvári Magyar Operában volt karmester. Később a Budai Dalárda, majd a Vasas Énekkar vezetője lett. 1946–49-ben a Vígopera igazgatója, majd a Vasas Központi Művészegyüttes;

Antal István (Budapest, 1909. január 27. – Budapest, 1978. szeptember 25.) zongoraművész, zenepedagógus. Először 1922 júliusában, Kolozsvárott szerepelt a nyilvánosság előtt. 1925-ben került a bécsi Zeneakadémiára, majd diplomája megszerzését követően Berlinbe ment, ahol Leonid Kreutzer tanítványaként elvégezte a művészképzőt. 1936 márciusában volt budapesti bemutatkozó koncertje a Vigadóban, a következő évben települt a magyar fővárosba. Strasser Istvántól és Weiner Leótól tanult

formaelemzést és zeneszerzést. 1945-től a Nemzeti Zenede, 1948-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára volt. A felszabadulás után rögtön bekapcsolódott a hazai és a nemzetközi koncertéletbe. 1948-ban Svédországban járt ösztöndíjjal. Előadóművészi és oktatói tevékenységét haláláig folytatta. Utolsó hangversenye 1978. június 12-én volt. Repertoárján Bach, Beethoven, Schubert, Liszt Ferenc, Bartók Béla és kortárs magyar zongoraművek szerepeltek. Ő mutatta be Molnár Antal Szvitjét, Kurtág György Nyolc zongoradarabját, Szervánszky Endre Szonatináját, Kadosa Pál III. zongoraversenyét, Sugár Rezső Hegedű-zongora szonátáját, Horusitzky Zoltán zongoraversenyét. Zsűritagja volt több nemzetközi zenei versenynek. Alapító tagja volt a budapesti Liszt Társaságnak továbbá tagja a bécsi és varsói Chopin Társaságnak. Művészi játékát számos hanglemez őrzi;

Aszalos Imréné Timáry Mária (1909. október 12. –) hegedűtanár (Állami Zeneiskola Nyíregyháza, és Baja);

Balásfalvi Kiss Lászlóné, Domián Sarolta (1909 – Kecskemét, 1995. VIII. 8.) zenetanár;

Balázs Gyula /dr. ujlaki (Keszthely, 1909. március 30. –1983. május 2.) zongoraművész-tanár, zeneszerző;

Baranyi Dezső (1909–1962) cigányprímás;

Barna Andrásné, Dénes (Davidovits) Erzsébet (Miskolc, 1909. december 1. Budapest, 1984. augusztus 11.) zenetanár. Szülővárosában 1931-ben szerezte meg zenetanári oklevelét. 1944-ben egész csalódjával együtt deportálták. A terrort csak ő és orvos fivére élte túl. 1946–1949 között a párt munkásisk.-ján tanult és dolgozott. 1953-tól részt vett zenei intézményeink művelődéspolitikai és pártmunkájában. 1953–56-ban a Magy. Áll. Operaház párttitkára volt, 1957-ben a Liszt Ferenc Zeneműv. Főisk.-a kormánybiztosként irányította a fegyelmi tárgyalásokat. Ezután a Művelődésügyi Min.-ban főelőadó, majd osztályvezető. 1964-től 1977-ben való nyugdíjazásáig a Zenei Főosztály főosztályvezetője volt. 1953-tól részt vett zenei intézményeink művelődéspolitikai munkájában.

Bársony Rózsi / *Sonnenschein Róza*/ (Budapest, 1909. március. 14. – Bécs, 1977. március 28.) énekes-színész, tanár;

Berkes Kálmán, dr. (1909. július 25. – Budapest, 1969. április 3.) klarinétművész-tanár. 1947-től Kecskeméten, 1950-től Cegléden, Székesfehérvárott, majd Budapesten tanított. Számos régi kéziratot tárt fel (pl. Krommer-Kramař műveit). Évtizedeken át a Berkes-kamaraegyüttes vezetője volt. Klarinétiskola c. tankönyve (Balassa Györggyel, 1951) húsz kiadást ért meg;

Borst Rudolf (Felsőgalla, 1909. november 24. – 2000) trombitaművész-tanár, kottaközreadó-szerkesztő (Magyar Állami Operaház-szólamvezető; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-tanár);

Cseh Jenőné Buday Margit (1909 – Budapest, 1982. december 3.) zenei gimnáziumi igazgató;

Csirszka Konrád (Bezda, 1909. augusztus 2. – Győr, 1953. december 14.) egyházi karnagy, orgonaművész, zenetanár. 1928–1935 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult, 1933-ban egyházi karnagyi oklevelet, 1935-ben középiskolai zenetanári, és tanítóképző intézeti zenetanári képesítést szerzett. Orgona szakon akadémiai végbizonyítványát 1945. október 15-én kapta meg, zongorából 1951-ben. Budapesten kezdett tanítani a Németh utcai Polgári Fiú Iskolában az 1935–37-es tanévben, mellette kántor, korrepetitor és zenekari pianista volt. 1937 őszén a Győri Katolikus Tanítóképző Intézetben folytatta munkáját 1948-ig, az államosításig. Az 1949 –1950-es tanévtől a Győri Állami Konzervatórium tanára, szolfézst és zeneelméletet oktatott;

Fábián István (1909. december 26. – 2004. április 16.) alezredes, tanító, tanár, zeneszerző;

Fajth Tibor (Kiskunhalas, 1909. december 21. – Budapest, 1975. május 13.) jogász, zenei és idegenforgalmi szakíró, tanár, igazgató. 1934–1945 között fővárosi tisztviselő, 1945-től a Gazdasági Főtanács, később a Népgazdasági Tanács munkatársa volt. 1955-ben a Kiadói Főigazgatóság elnökhelyettese, 1956-tól a Népművelési Minisztérium pénzügyi főcsoportjának vezetője. 1957-től a Magyar Állami Operaház megbízott vezetője volt. 1960-tól nyugdíjazásáig a Magyar Nemzeti Bank titkárságát vezette. 1958-tól jelentkezett, mint szakíró;

Fátyol Mihály (Makó, 1909. szeptember 19. – Makó, 1980. február 2.) zenész, nótaszerző, tanár;

Garai György (Rákospalota, 1909. december 2. – Lipcse, 1988. május. 15.) hegedűművész, tanár. 1926-ban mutatkozott be Bécsben, majd 1927-ben Budapesten is. 1927–30 között a Magyar Trió tagja, 1930–33-ban a Garaykvartett primáriusa, 1940-45-ben a Fővárosi Zenekar, 1945–51 közt a Magyar Állami Operaház, 1951 után a Magyar Állami Hangverseny Zenekar koncertmestere. 1949-től 1960-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola hegedűtanára, 1960-tól haláláig a Lipcsei Rádió Szimfonikus Zenekarának koncertmestere és a lipcsei Zeneművészeti Főiskola hegedűtanára, a weimari zenei mesterkurzusok tanára is. Nevéhez fűződik számos magyar zeneszerző, így Jemnitz Sándor, Ránki György, Sugár Rezső, Szabó Ferenc, Tardos Béla, Veress Sándor hegedűműveinek ősbemutatója;

Gosztonyi János (Újpest, 1909. április 12. – Budapest, 1972. február 27.) orgonaművész-tanár. 1954-ig Ózdon római katolikus egyházkarnagy volt és zongorázni tanított. 1954-től nyugdíjazásáig (1969) Budapesten általános iskolában tanított éneket, és énekkart vezetett;

Hajdú Anna /Hajdú Miklósné/ (1909-1988) zongoraművész (1952-1988 zeneakadémiai (zongora-kötelező) tanár;

Hajdu Mihály (Orosháza, 1909. január 30. – Budapest, 1990. július 23.) zeneszerző, egyetemi tanár. A 1929-től 1933-ig járt a Zeneakadémiára, ahol Kodály Zoltán (zeneszerzés), Thomán István és Székely Arnold (zongora) növendéke volt. 1933-tól magánzeneiskolákban, 1941-től a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában, 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított. 1949-től 1960-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola oktatója volt, a zeneelmélet tanszéket vezette. Dalcilusa első díjat nyert a Budapest felszabadításának 25. évfordulója alkalmából megrendezett versenyen, 1970-ben. „Capriccio all'ongarese” című műve elnyerte a Magyar Rádió Közönségdíját;

Halmos László (Nagyvárad, 1909. november 10. – Győr, 1997. január 27.) zeneszerző, karnagy, tanár. 1931. augusztus 1-től a győri székesegyház karnagya lett, és a hittudományi főiskolán, majd a városi zeneiskolában tanári

megbízatást is kapott. Megalapította a Palestrina kórust, melynek széles repertoárt határozott meg Palestrinától Kodályig egészen az új magyar zenéig. Eredeti intonációjú Te Deumját Bárdos Lajos mutatta be a Magyar Rádióban, 1934-ben. Gazdag életútja során a Győri Palestrina kórust 1931-től 1953-ig vezette. 1932-ben alapította és tíz éven át vezette a győri napközi otthonok száztagú Pacsirta Gyermekkarát. 1936-tól 1946-ig vezette a Győri Ének- és Zeneegylet vegyeskarát és női kamarakórusát, az utolsó években zenekarát is (ebből alakult később a Győri Filharmonikus Zenekar). Megszervezte a győri Selyemgyár női karát, vezette a győri Iparos Dalkör férfikarát. 1945 után szervezte az akkor alakult zenekonzervatórium tanáráként annak kórusát, az Olajgyár és a Grábgyár vegyeskarát, majd a Szakszervezetek Győr-Sopron megyei Kultúrotthona énekkarát. Később vezette még a nyomdavállalt vegyeskarát, a honvédség férfikarát, a pedagógusok énekkarát. Megszervezte és vezette a Nemzeti Bank énekkarát, a mosonmagyaróvári tanács vegyeskarát, a Kossuth Lajos Gimnázium és az Agrártudományi Főiskola kórusait, valamint a Győri Járási Tanács Zenekarát. Igen jelentős a Győri Ének- és Zeneegyletben kifejtett tízéves karnagyi, szervezői munkássága. Negyvenéves pedagógus pályája során tanított általános és középiskolában, tanítóképzőben, zenekonzervatóriumban, főiskolán;

Hámory Imre (Bakonytamási, 1909. május 9. – Budapest, 1967. november 12.) operaénekes-tanár, színész. 1957-ig a debreceni Csokonai Színház magánénekes volt, de 1957 és 1965 között újra az Operaház tagja volt;

Herczeg László (Székesfehérvár, 1909. január 4. –) hegedűtanár (kántor-tanító, Tiszaroff; gimnáziumi tanár, valamint énekkar- és zenekarvezető, Zilah; Tanítóképző-hegedűtanár, karnagy, Nagykőrös; Felsőfokú Óvónőképző-hegedűtanár és Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-brácsás);

Herz Lili (Budapest, 1909 –) zongoraművész-tanár;

Jámbor Ági (Budapest, 1909 – 1997) zongoraművész-tanár. 1926–1931. között Berlinben Edwin Fischer tanítványa volt, akivel Németország szerte sok közös hangversenyt tartott. A berlini Humboldt egyetem zenetörténeti előadásait hallgatta és az egyetemi énekkar hangversenyeit kísérte. 1931–1933-ig Párizsban élt, ahol több hangversenyt adott. 1945 után az Egyesült Államokban telepedett le, ahol a pennsylvaniai Bryan Mawr College-ban

tanított;

Jerémiásné Stepanek Ilona (Kiskunhalas, 1909. március 24. –) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas);

Kiss Gyula, dr. (Budapest, 1909. december 18. – Budapest, 1987. szeptember 3.) zenekari hegedűművész, zenetanár. 1933–35-ben a Fővárosi Zenekar; 1935–39 között a Budapesti Hangversenyzenekar; 1939–73-ban a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának volt hegedű szólamvezetője;

Kovács Boriska (Pozsony, 1909. január 13. – Budapest, 1988. november 20.) hegedűművész-tanár. 1931–51 között elsősorban magánoktatással foglalkozott, 1945 után a Magyar Rádió ifjúsági osztályának munkatársa. 1972-ig nyugdíjba vonulásáig, az V. kerületi zeneiskolában tanított;

Kozák Imre (1909 – Budapest, 1982. március 26.) operaénekes, tanár;

Nádasi Alfonz (Győr, 1909, március 21. – Budapest, 1997. szeptember 19.) OSB bencés szerzetes, bencés tanár, tartalékos tábori lelkész. A teológia mellett görög-latin szakos tanári diplomát is szerzett. Így lett tehát „dr.” és „osb”. Három évtizeden át szoros munkatársi, mélységes szellemi-lelki kapcsolat, lelki dialógus fűzte Kodály Zoltánhoz. Munkatársként, gyóntató papként állt a Mester mellett: ő temette első feleségét, Emma asszonyt és Kodály Zoltánt is. Kodály Zoltántól kapta azt a dedikált fényképet, amely a *Mi mindenre emlékezett Kodály?* című könyv második kiadásának hátsó, belső borítóján látható. A dedikáció textusa: „Nádasi Alfonz - ignis ardens-nek;

Novák László (1909 – 1980. július 12.) zenetanár;

Paul Tibor (Budapest, 1909. szeptember 12. – Sydney, Ausztrália, 1973. október 19.) karnagy, klarinétművész. A Budapesti Hangversenyzenekar egyik alapító tagja volt (1930), az együttes adminisztratív vezetője. 1934–1936 között Hermann Scherchen és Felix von Weingartner karmesterképző tanfolyamán tanult. 1945–1948 között a Magyar Rádió szimfonikus zenekarának másodkarnagya volt, 1948-tól külföldön élt. Karnagy a svájci rádiónál és a berni operaházban (1948–50), majd Sydney-ben (Ausztrália) működött (1951–61), a

New South Wales-i konzervatórium tanára, az opera vezető karmestere (1955). 1961 és 1967 között a Dublini Rádió főzeneigazgatója volt, ezután visszatért Ausztráliába;

Penninger Antal (Budapest, 1909. május 22. – Budapest, 1974. február 19.) operaénekes-tanár. A harmincas évek végén több ízben meghívott vendégként lépett fel a budapesti Operaházban és a Városi Színházban. 1943-tól magánénekesként szerződött az Operaházhoz. 1947-től az Operaház „Gördülő Opera” megalapítója (Staggione) és művészi titkára lett. Vezetése alatt 1950-ig több mint 160 előadást rendeztek az ország számos nagyvárosában. Ez idő tájt az operakultúra magas szintű terjesztését a Staggione társulata jelentette. 1957-ben Palló Imre igazgató az Operaház szervezési és bérletosztály vezetésével bízta meg. Nevéhez fűződik a bérletrendszer korszerűsítése. 1965-től az Operaház zeneműtárát vezette;

Péterffy Gyula (1909 – Kolozsvár, 1979. február 8.) kolozsvári zenetanár;

Pfeiffer Ede Sándor (Körmend, 1909. február 23. – Kalifornia, 1976. március 26.) hegedűművész, zenepedagógus. Érettségi után Berlinben Carl Flesch kurzusain vesz részt, majd a Halle-i Egyetemen zenetörténetet és esztétikát hallgat. Hóman Bálint kultuszminiszter bízta meg Gyula, Hódmezővásárhely, Orosháza zeneiskoláinak megszervezésével. 1935-1941 között Gyulán élt és dolgozott, ő hozta létre az első városi zeneiskolát. Az 1950-es években több kórus és zenekar vezetésére is meghívják. 1956 után családjával együtt elhagyja Magyarországot és Kaliforniában telepedik le. Gyulán munkásságát emléktábla és zenei rendezvénysorozat őrzi;

Pintér Ferenc (Pereszlény, 1909. június 24. – Diószeg, 1989. június 27.) karnagy, zenepedagógus. 1931-ben Pozsonyban a magyar nyelvű állami tanítóképzőben érettségizett. Az ötvenes években a *Pozsonyi Pedagógiai Főiskolán* zenei nevelés szakon folytatta tanulmányait. Tanítóként gyermek- és felnőttkórusokat vezetett. 1950-ben ő szervezte meg Ipolyságon a magyar tanítási nyelvű alapiskolát, amelynek 1956-ig igazgatója volt. Ekkor kérte áthelyezését Diószegre, ahol 1974-ig az iskola igazgatója volt, majd haláláig zenetanára. Az iskolában gyermekkart alapított, a városi *Csemadok* szervezet mellett az országos hírű vegyes karát, a Vox Humanát. Alapítója és 15 évig tagja volt a *Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkarának*. Karnagyképző

tanfolyamokat vezetett a pozsonyi Népművelési Intézet keretében. Tagja volt a pozsonyi Liszt Ferenc Társaságnak;

Radnai Vilmos (1909 – Székesfehérvár, 1970. október 10.) zeneiskolai tanár és igazgató;

Reményi Gyenes István /Gyenes István / (Kaposvár, 1909. február 24. – Budapest, 2001. május 28.) újságíró, költő, író, műfordító, zenész, tanár Szülővárosában hegedűtanulmányokat folytatott. 1927–45 között banktisztviselő, egyidejűleg hegedűsként és szaxofonusként hivatásos zenész. 1945-től különböző lapoknál újságíró, hivatásos tánczenész. Művei versek, szonok, táncdalok, különböző musicalek szövegének fordításai (West Side Story, Nem bánok semmit sem, Hegedűs a háztetőn), cikkek, riportok. Aranytollas újságíró;

Rengei Miklós (Budapest, 1909. június 14. – Budapest, 1984. szeptember 13.) hegedűművész-tanár. 1927–29 közt a Székesfővárosi Zenekar tagja, majd 1931-ig koncertmestere. Mint alapító tag került 1931-ben a Budapesti Hangversenyzenekarba, 1936-tól a Magyar Rádiónál dolgozott, 1942-ig a szalonzenekar, majd 1942–57 közt a Szimfonikus Zenekar tagja. 1957-től az Operaház zenekarában játszott;

Rossa Ernő (Budapest, 1909. március 5. – Budapest, 1972. május 28.) zenepedagógus, karnagy, szövegíró és zeneszerző. 1932-1948 között polgári iskolai ének-szakfelügyelőként működött, majd a Gyógypedagógiai és a Pedagógiai Főiskolán tanított. Egy ideig a Magyar Dal és az Éneklő Nép c. folyóiratokat szerkesztette. Több üzemi énekkart vezetett (Budai Textilkikészítő, Főposta stb.). Később a Pedagógusok Szakszervezetének énekkartatói osztályvezetőjévé nevezték ki. Élete utolsó éveiben a Bp., II. ker.-i tanács zenei előadója és a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola szolfézstanára. Főként kórusműveket, tömegdalokat (Dalolva indulj, ifjúság...) és népdalfeldolgozásokat komponált. Szöveget írt Liszt F. A munka himnusza c. művének első magyar kiadásához (1948). – M. Mandoliniskola. A mandolin játék elsajátításának módszeres elméleti és gyakorlati anyaga iskolai és magánhasználatra (Bp., 1957);

Sallay Józsa (Budapest, 1909. április. 11. – Budapest, 1988. április 26.)
énekművész-tanár. 1943-tól a Nemzeti Zenede ének-főtanszak tanára
nyugalomba vonulásáig, majd 1973–81-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti
Főiskola hangképző mestere volt;

Skultéty Antalné (Budapest, 1909. március 11. –) hegedűtanár (Fővárosi
Zeneiskola Szervezet – szakfelügyelő is; Fővárosi XI. kerületi Állami
Zeneiskola, a Hegedűiskola társszerzője);

Solt János (1909 – Budapest, 1976. november 10.) zenetanár;

Szabó Erzsébet (1909 – Budapest, 1974. szeptember 23.) zenetanár;

Szabó Géza (1909–Kolozsvár, 1996) erdélyi zongoraművész, tanár;

Szabó Miklós (Székesfehérvár, 1909. november 27. – Budapest, 1999. május
22.) operaénekes, tanár, műfordító. Hangverseny énekesként kezdte
pályafutását, majd 1941-ben az Operaház tagja lett;

Szavainé Demény Magda (Pécs, 1909. július 9. – Budapest, 1976. április 5.)
zenepedagógus, zongoraművész. 1945 után a Fővárosi Zeneiskola Szervezetnél
tanított. 1949-től haláláig a Magyar Zeneművészek Szövetsége ügyvezető
titkára, 1941–53-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanársegéd volt.
Az 1956-os és 1958-as Bartók, az 1959-ben rendezett Haydn-fesztivál egyik
szervezője, a Budapesti Zenei Hetek egyik kezdeményezője volt. Szerepe volt
az 1960-as évek kezdetén a Korunk zenéje c. hangversenysorozat elindításában.
Közben megszakítás nélkül tanított zongorát a zeneiskolákban. Részt vett az
Egyesült Nemzetek Szervezete Nemzetközi Zenei Tanácsainak ülésein.
Nevéhez fűződik a Jeunesses Musicales magyarországi szekciójának, az Ifjú
Zenebarátok Magyarországi Szervezetének létrehozása (1965), melynek
főtitkára s egy ideig a nemzetközi elnökség tagja volt. Egyik szervezője a
Jeunesses Musicales Budapesten tartott világtalálkozójának (1969).
Veszprémi Lilivel szerk. a Muzsikáljunk együtt c. és a Régi magyar
négykezesek c. sorozatot (1955–58), ez utóbbiban Liszt több négykezesét is
közreadta. Cikkei a Zenepedagógia, Új Zenei Szemle, a Muzsika, a Parlando c.
folyóiratokban Szávai Magda néven jelentek meg;

Szeredi-Saupe /S/ Gusztáv (Budapest, 1909. április 3. – Budapest, 1988. szeptember 3.) brácsaművész, tanár. Játszott a Budapesti Hangverseny Zenekarban, majd a Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar egyik alapítója, brácsása és zenekari titkára volt. 1958-tól 1968-ig a Halle-i Händel Festspielorchester – viola d'amore – szólistája. 1950-ben megalapította a Magyar Hárfástriót: Molnár Anna (hárfa) és Vermes Mária (hegedű) társaságában. Az 1950-ben alapított vonós-triója ugyancsak jelentős szerepet játszott. A két trió számára számos magyar és külföldi zeneszerző komponált értékes zenedarabot. A harmincas évek, elejétől tanított, 1950-től a Székesfehérvári Állami Zenekonzervatóriumban; 1958-tól Halle-Wittenbergben, ahol a Martin Luther Universitát docense volt hegedű, brácsa szakon;

Tálos Edith (Kassa, 1909. június 4. –) zongoratanár (Állami Tanítóképző Intézet, Székesfehérvár; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár);

Ungár Imre (Budapest, 1909. január 23. – Budapest, 1972. november 22.) zongoraművész, zenepedagógus. Fontos állomás volt karrierjében az 1932-es varsói Chopin-verseny, amelyen megosztott első díjat nyert. A második világháború kitörésekor Hollandiába emigrált, ahonnan csak 1943-ban tudott hazatérni. A nyilas időkben Jármer Lajos zenetanár rejtegette. A hangversenyezést 1945-ben kezdte újra. Koncertjein különösen emlékezetesek voltak Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric Chopin, Franz Schubert, Claude Debussy, Bartók Béla és Kodály Zoltán műveinek interpretációi. A hanglemezfelvételeket nem szerette, a rádióban viszont gyakran fellépett. 1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett (zongora, gyakorlati tanítás, zongora kötelező) , és oktató munkáját – vaksága ellenére – haláláig végezte. Több jeles tanítványa is volt, például Baranyai László és Németh Tamás zongoraművészek, Durkó Zsolt zeneszerző. Munkatársa volt Szabolcsi Bencének, Tóth Aladárnak és Gát Józsefnek. Saját vaksága magyarázza, hogy sokat segítette a vakok zenetanulását és a vak zenetanárok alkalmazását is. Erről írást is megjelentetett a *Parlando* folyóiratban, A vak muzsikusz szerepe társadalmunk zenei nevelésében címmel. 1953-tól haláláig betöltötte a Vakok Szövetségének alelnöki tisztét. A *Parlando*-ban megjelent további írásaiból: Gondolatok az ujjgyakorlat, skála és etűd szerepéről a zongoraoktatásban, 1966/4;

Vasvári István (1909 – Hajós, 1976. október 6.), a kalocsai Állami Zeneiskola tanára;

Vécsey Jenő (Cece, 1909. július 19. – Budapest, 1966. szeptember 18.) zeneszerző, zenetudós. 1942-től az OSZK munkatársa, 1945-től haláláig a zeneműtár vezetője. Sokat tett a 18. sz.-i magyar zene felélesztéséért. Szerkesztésével indult meg a Zeneműkiadó Vállalat Musica Rinata sorozata;

Venetianer Rózsi, Szabó Béláné (Zákány, 1909. május 1. – Budapest, 1975. augusztus 5.) zongoraművész, zongoratanár. 1945 után a budapesti Zenei Gimnáziumban, illetve annak zenei tagozatán, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző tagozatán tanított;

Weltler Jenő (Rajka, 1909. február 11. – Budapest, 1992. április 15.) egyházzenesész. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte, középiskolába Győrbe járt, itt kezdte zeneiskolai tanulmányait is. Budapesten, a Zeneakadémián tanárai közül Zalánfy Aladár gyakorolta rá a legmélyebb hatást. 1932-ben kezdte meg kántori szolgálatát a kelenföldi gyülekezetben. 1942-ben került a Deák-téri gyülekezetbe és lett a Lutheránia Énekkar vezető karnagya is. Ezt a tisztségét több mint 45 éven keresztül töltötte be. Itt átlagban évi 15 művet tanultak meg, és irányításával a kórus igazi közösségé vált. Az énekkar vezényletével négy úgynevezett nagy koncertet adott, ebből kettő karácsonyra illetve húsvétra esett. A vallásos művek előadása, amelyen neves művészek működtek közre, zsúfolásig megtöltötte a Deák-téri evangélikus templomot. A repertoár gerincét Johann Sebastian Bach művei adták, de kortárs szerzők műveit is előadták. 1984. február 10-én a Teológiai Akadémia ünnepélyes körülmények között, sok évtizedes egyházzenei szolgálatáért tiszteletbeli teológiai doktori címmel tüntette ki Weltler Jenőt. Élete utolsó hónapjait a Kerepestarcsai Idősotthonban töltötte, és még akkor is, ott is ellátta a kántori szolgálatot;>

Zsengellér Ferenc, dr. (Cegléd, 1909. július 3. –) gitárművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd-igazgató helyettes is);

Zelinka Tiborné Weisz Jolán (Gyergyóújfalu, 1909. június 18. – Budapest, 1992. november 20.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 5. sz.

Körzeti Zeneiskola; VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

110 éve született

Angyal Nagy Gyula (Budapest, 1914. május 1. – München, 1993. szeptember 7.) operaénekes, tanár. 1939-1943:Kolozsvárott operaénekes, de operettekben is fellép, 1943-1956: a budapesti Operaház tagja, 1957:gyermekei után Ausztriába utazik, 1957 – 1993: Németországban, Münchenben élt;

Arató Pál (Szeged, 1914. szeptember 26. – Budapest, 1987. január 27.) zongoraművész, tanár. Hírnévre, mint kiváló kamaramuzsikus és zongorakísérő tett szert. Pedagógusként többek között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetanárképző tagozatán tanított;

Babos Károly (Budapest, 1914. szeptember 28. – Budapest, 1976. október 25.) nótaszerző, tanár. Első nótáit már az 1930-as évek végén már játszották;

Bagossy Judit /Nagy Józsefné/ Dész, 1914. december 14. –) zongoraművész, zenetanár (Zeneiskola, Hatvan; Fővárosi I. kerületi Zeneiskola);

Bak László (Marosvásárhely, 1914. március 12. – Budapest, 1978. február 26.) zongoraművész, zenetanár. 1939-től 1941-ig a Mosonmagyaróvári Államilag Engedélyezett Városi Zeneiskola igazgatója és tanára. Innen Nagyváradra került, 1946-tól a budapesti MÁVAG Mozdony- és Gépgyár Zeneiskolája igazgatója volt, majd nyugdíjazásáig zongoratanár;

Bakonyi Béla (Szikszó, 1914. február 23. – 2001) zenetanár, helytörténész;

Balázs András (1914 – Szentés, 1992. február 8.) zenetanár, karnagy;

Bálint Ágnes (Debrecen, 1914 – Budapest, 1982. január 25.) zongoraművész, kamaramuzsikus, tanár. Rövid ideig magánúton tanított, majd 1948-ban Kőbányán alapított zeneiskolát. 1949-ben az Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskola korrepetitorává nevezték ki, ahol az ötvenes évek elején zongorafőtárgyat is tanított. 1950-től haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára volt, ahol korrepetitorként és zongorakísérőként működött. 1953-ban az Országos Filharmónia szólistájává nevezték ki;

Balogh Gyula (Hódmezővásárhely, 1914 – Szentes, 1973) kántortanító, általános iskolai énektanár, zeneiskola-igazgató. Tanulmányai elvégzése után a szentesi Deák Ferenc Általános Iskolában éneket tanított és a kórust vezette. Később a Petőfi Sándor Általános Iskola ének-zene tagozatának létrehozását segítette. Közben bekapcsolódott a szentesi munkacsoport (munkaközösség) tevékenységébe, zongorát, szolfézst is tanított és vezette a Városi Pedagóguskórust. 1960 és 1962 között a Szentesi Állami Zeneiskola igazgatója volt;

Bámbó Gábor (Marosvásárhely, 1914 – Marosvásárhely, 2002) hegedűs. A marosvásárhelyi Székely Népi Együttes, majd a Maros Művészegyüttes prímása;

Barabás Sári (Budapest, 1914. március 14.– Grünwald, 2012. április 16.) énekes Csodagyereknek tartották, szép karrier előtt állt. Egy baleset miatt nem lehetett balett-táncos. Énekelni kezdett; 1930-ban már a Zeneakadémia ének szakos növendéke volt; egy évet tanult itt, majd magánúton László Gézánál tanult. 1939-ben a Royal Színházban játszott, majd a Városi Színházban és a Magyar Állami Operaházban is fellépett. 1942-ben a Budapesti Operettszínházban, 1943-ban a debreceni Csokonai Nemzeti Színházban szerepelt. 1943 nyarán a *Két kapitány* című nyári operettben szerepelt az Erzsébetvárosi Színházban. 1947-ben lovaskocsin menekült el Magyarországról. Münchenben telepedett le. Először a müncheni rádiónál dolgozott, majd Wiesbadenben és Frankfurtban operaénekes volt. Szerződést kötött vele a müncheni Staatsoper és a Staatstheater am Gärtnerplatz is. 1950-ben turnézott az USA-ban. Nagy nemzetközi karriert ért el: 40 operaszerepet énekelt el három nyelven: olaszul, németül és franciául. 1952-ben szerződtette a londoni Covent Garden. Szerepelt még Londonban, Zürichben, Párizsban, az USA-ban és Bécsben is. Később a müncheni opera énekesé lett. 2007-ben lépett utoljára színpadra.;

Behár György (Budapest, 1914. március 3. – Budapest, 1995. március 3.) zeneszerző, karmester, zenetanár. A Zeneakadémián Siklós és Weiner neveltje. Tanulmányaitól elsodorja a világtörténelem. Úgy emlegették, hogy egy betű választja el a halhatatlanságtól: Behár azonban nem volt Lehár. Mégis halhatatlan szorgalommal alkotott és számos darabját játszották színházaink;

Berei Lajosné Szeghő Erzsébet (Héthárs, 1914. november 15. –) zongora- és énektanár (Állami Zeneiskola, Héthárs);

Boros Jolán (Zomba, 1914. december 12. – Budapest, 1997. május 13.) operaénekes, magyarnóta énekes, népdalénekes, tanár. A Zeneakadémián az opera tanszakot végezte el. 1943-ban elkerült Szegedre a színházhoz, az Opera Társulatban dolgozott;

Burka Ferenc (Sárvár, 1914. július 6. –) prímás, tanár. A muzsikálás alapfogásaira édesapja tanította, majd Kutrovics Lajos tanárnál folytatta a tanulmányait. Testvérbátyja Burka Sándor (1910-1983) országos hírű klarinétos volt;

Csiby József, Ditrói (Ditró, 1914. január 1. –) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok; Magyar Állami Operaház, és a Fővárosi VII. és VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Csigó Kálmán (1914 – Pápa, 1982. szeptember 13.) karnagy-kántor;

Dárday Andor (Tata, 1914. április 25. – Budapest, 1986. február 16.) operaénekművész-tanár, titkár. 1945–1951 között a Magyar Állami Operaház énekkarában működött, majd 1951–1975 között az intézmény művészeti titkára volt;

Dormai Imre (Nyalka, 1914. július 23. –) zenekari gordonkaművész-tanár;

Dósa Mária (Marosvásárhely, 1914. július 4. – Budapest, 1980) operaénekes-tanár;

Farkas Ilonka (Budapest, 1914. április 4. – Budapest, 1999. augusztus 30.) operaénekes, magánénektanár, zenei szakkönyvíró. Zeneakadémiai tanulmányait 1934-ben kezdte meg, ahol Maleczky Bianka növendékeként operaénekesi diplomát nyert 1939-ben. A Zeneakadémia elvégzése után a budapesti Operaház szerződtette, ahol Puccini Bohéméletének *Mimijével* debütált. Ezután csak vidéki zeneiskolákban énektanárnőként kapott állást. Ceglédre, Albertirsára járt tanítani, de Kodály közbenjárására sikerült Budapesten zeneiskolai magánénekes-

tanári álláshoz jutnia a IX. kerületi zeneiskolában. 20 évig tanított a kántorképző-egyházkarnagyképzőben is. Több kórusnak volt állandó hangképzője. (Pl.: Építők Kórusa (vezető: Pallós Béla, majd Petróczki Edit), a Szilágyi Erzsébet Nőiakar (vezető: Katanics Mária);

Fischer Annie (Budapest, 1914. július 5. – Budapest, 1995. április 10.) zongoraművész. Csodagyerek lévén a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Székely Arnold, majd Dohnányi Ernő növendéke volt. 10 éves korában (1924) Beethoven *I., C-dúr zongoraversenyével* debütált. 1926-ban volt az első nyilvános külföldi fellépése Zürichben, amelyen Mozart és Schumann egy-egy zongoraversenyét játszotta. Bár korán kezdte pályáját, igazi nemzetközi áttörésre csak akkor kerülhetett sor, amikor megnyerte az 1933-ban Budapesten rendezett Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraverseny első díját. Felfelé ívelő karrierjét a II. világháború szakította félbe, zsidó származása miatt. Ezeket az éveket 1941-től Svédországban töltötte férjével, Tóth Aladár zenetudóssal (aki 1946-tól az Operaház igazgatója lett). 1946-ban tért vissza Budapestre, és ettől kezdve megszakítás nélkül itt élt, innen járta a világot. Különösen szívesen látott vendég volt Angliában, Hollandiában, Franciaországban és Svájcban. A világ nagy zongoraművészeinek sorában elfoglalt kiemelkedő pozíciója ellenére viszonylag kevés hanglemezfelvétel őrizi játékát – ennek egyszerű oka az, hogy nem szerette a stúdiók zárt világát. Játékában egyesült a férfias erő, a billentés szépségével és a frazírozással. Fischer Annie hivatalosan sohasem tanított, ha fiatal művészek tanácsért fordultak hozzá, szívesen hallgatta meg őket és segítette pályájuk kibontakozását. Az 1950–1960-as években Magyarország „utazó zenei nagykövetének” nevezték. 1961-ben debütált az USA-ban Mozart *Esz-dúr zongoraversenyével* (K. 482) Széll György vezénylete mellett a Carnegie Hallban, s habár világszerte koncertezett, alapvetően európai illetőségű művész volt, játékát kora legnagyobbjaihoz hasonlították. Otto Klempererrel előadta Beethoven összes zongoraversenyét a londoni Royal Festival Hallban. A '80-as évektől megritkultak hangversenyei, Budapesten szinte egyáltalán nem lépett fel, de külföldön még vállalkozott egy-egy fellépésre.

Fricsay Ferenc (Budapest, 1914. augusztus 9. – Bázeli, 1963. február 20.), magyar karmester. Gyermekkorától kezdve rendszeresen fellépett. Hivatásos pályafutását – apja utódként – a Magyar Királyi 9. Hunyadi János Gyalogezred

zenekarának katonakarmestereként Szegeden kezdte 1934-ben, 1935-ben a Szegedi Filharmonikus Egyesület zenekarának (ma: Szegedi Szimfonikus Zenekar) karmesterévé nevezték ki, 1936 és 1939 között előadásokat dirigált a Városi Színházban (ma: Szegedi Nemzeti Színház) és a Szegedi Szabadtéri Játékokon. 1944-ben, a német megszállás alatt bujkálni kényszerült, majd a háború után Budapesten folytatta pályafutását. A nemzetközi hírnevet Gottfried van Einem Danton halála című művének bemutatása hozta meg neki, az 1947-es Salzburgi Ünnepi Játékokon. 1948 és 1952 között a berlini Deutsche Oper, illetve a RIAS szimfonikus zenekar (kezdetben az amerikai szektor zenekara, később a berlini rádiózenekar) vezető karmestere, 1954–1955-ben a Houstoni Szimfonikusok vezetője, 1956–1958 között a müncheni Staatsoperben dolgozik, majd 1960-tól ismét Berlinben;

Gáfforné Magyar Ilona (Pozsony, 1914. szeptember 30. – Pozsony, 2013. október 8.) zongoraművész-tanár. A pozsonyi Zeneiskolában Németh István László, majd Budapesten Bartók Béla tanítványa volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Akadémián. 1954-től nyugdíjazásáig a pozsonyi Szépművészeti Akadémia tanársegéde, majd docense;

Gergely Ferenc (Budapest, 1914. szeptember 10 – Budapest, 1998. március 18.) orgonaművész, zenepedagógus. Zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte 1933 és 1942 között, orgona szakon és a főiskola énektanárképző szakán Zalánfy Aladár (orgona), Wehner Géza (zongora), Siklós Albert (zeneszerzés) valamint Harmath Artúr, Bárdos Lajos és Ádám Jenő növendéke volt. Többször járt külföldön tanulmányúton, 1940-ben és 1942-ben Lipcsében Günther Ramin, 1948-ban Párizsban Olivier Messiaen mesterkurzusán vett részt. 1931-től egészen haláláig a Pesti Ferences Templom orgonistája, 1948-ig karnagya. 1942 és 1949 között az Egyetemi templom, 1947-től 1950-ig a Dohány utcai Főtemplom orgonistája. Zenepedagógiai munkássága is jelentős. 1943-tól 1948-ig a Nemzeti Zenedében, majd a Zenei Gimnáziumban, 1954-től 1969-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított. 1947 és 1952 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola teológia fakultásán az egyházzene megbízott előadója, 1948-tól 1996-ig (1974-től nyugdíjasként) orgonatanára. Fellépett Európa több országában, meghívást kapott Kanadába és a Szovjetunióba is. Koncertjeinek érdekes momentuma volt, amikor a nézők által megadott témákra improvizált. Számos lemeze jelent meg, Liszt-kompozíciókat adott közre, valamint több orgona készítésében is részt vett. Magyarra fordította Hans Klotz Az orgonáról című

könyvét. Werner Alajossal 1950-ben a rendházakból elűzött szerzetesek számára kántorképző kurzust szervezett, ami később hivatalosan is elismert nyári tanfolyammá vált (BMC);

Gombás Ferenc (Marosvásárhely, 1914. április 2. – Miskolc, 1988. október 30.) gordonkaművész-, kamarazene-tanár. (Zeneiskola, Sopron; Zeneiskola, Baja-igazgató is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata; Erdélyi Vonósnyégyes, Miskolc). Miskolc zenei életben és zeneoktatásában 1950-től haláláig tevékenykedett;

Hersényi Bálint (Győr, 1914. január 8. –) zongoraművész-tanár (Zeneiskola, Miskolc; Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-igazgató is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata docens majd tanár, szakfelügyelő);

Hidas-Herbst György (1914. április 16.–1992. április 14.) tanár, karnagy, Pilisvörösvár díszpolgára. 1937-ben kapott rendes tanítói állást Pilisvörösváron. Az 1950-es években ének-zene szaktanári képesítést szerzett, majd megszervezte a Templom téri általános iskola énekkarát. Bekapcsolódott a Vass Márton kántor által vezetett bányász énekkar munkájába is. Mellékállásban a bányatelepi templom kántora volt. Összegyűjtötte és kottásfüzet formájában megjelentette a vörösvári németek legismertebb népdalait. Jelentős szerepe volt a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Táncegyüttes létrejöttében. 25 éve keresztül állt az együttes élén, számos fellépésen, turnén tangóharmonikán kísérte a táncosokat;

Horváth Cyrill József (Hosszúpereszteg, 1914. július 6. – Veszprém, 1982. március 27.) római katolikus lelkész, karnagy. 1942-ben a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán egyházkarnagy oklevelet szerzett. 1943-tól káplán Balatonlellén, Nemestördemicen és Igalban. 1945-től megbízott székesegyházi karnagy Veszprémben, később zenetanár a szemináriumban;

Horváth László (Pápa, 1914. szeptember 19. – Sümeg, 1987. április 1.) énekzenetanár, karvezető. A tanítóképző főiskola elvégzése után két éven át házitanítóként, majd 1935-től 1940-ig állami segédtanítóként dolgozott a Zala megyei Bocskán. 1940-ben költözött Sümegre, ahol volt igazgatóhelyettes,

tanulmányi főfelügyelő, majd az Ipari Iskola igazgató;

Inzelt Katalin, V. / Kató/ (Budapest, 1914. április. 17. – Budapest, 1987. május 6.) zongoraművész-tanár. 1948–49 között a Nemzeti Zenede tanára; 1949–66-ban a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola tanára; 1951–1954. között a Zeneakadémián (zongorakötelező tárgy) 1966–77 között pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenei Tanárképző Intézete Budapesti Tagozatának volt tanszakvezető tanára;

Istók Margit (Budapest, 1914. – Makó, 2005. június 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Makó-tanszakvezető is). „Kodály Zoltán tanítványa volt, a város kulturális életének meghatározó szereplője, aki még a '90-es évek elején is fogadott tanítványokat. Tőle tanult zongorázni többek között Szentpéteri Csilla (dr. Kerek Ferenc zongoraművész-tanár is, a Szerk. megjegyzése) is. 94 éves korában, 1995 júniusában hunyt el, és végrendeletében azt kérte a várostól, hogy házából a város zenei életének teret adó kulturális központot hozzanak létre, gondozzák méltó módon a hagyatékát. A József Attila utca 10. alatt álló polgárháznak ugyanis a tisztázatlan öröklési viszonyok miatt csak 2000 júniusában lett törvényes gazdája a város.” (Forrás: delmagyar.hu);

Kaufmann Károly (1914-1994) karmester, zenetanár;

Kiss Ferenc (Győr, 1914. március 18. –) zenekari hegedűművész, tanár, kamarazeneművész (Budapesti Hangversenyzenekar; Magyar Állami Operaház; MRT Szimfonikus Zenekara-szólamvezető; Magyar Trió);

Laczkó Mária (Tiszaföldvár, 1914. december 14. – Budapest, 1984. március 9.) operaénekes-tanár;

Lefler Anna (1914 – Miskolc, 1980. január 27.) miskolci zenepedagógus;

Lombos /Leimeter / Márton (Vecsés, 1914. október 31. – Kircheim unter Teck, Németország, 1993) zenekari klarinétművész-tanár. 1937-ben az I. Határőrezred zenekarának klarinétosa. 1941-ben Kolozsvárra helyezték a 26. Gyalogezredhez. Innen rendszeres járt kisegítőként az operazenekarba Vaszy Viktorhoz. 1942-ben visszahelyezték Budapestre, a légierők zenekarához. Mint katonazenészt kivezényelték Nyugatra, ahol hadifogságba esett. A francia fogságból 1946.

december 2-án tért haza és egy évig a Javadalmi Örség zenekarában játszott, utána gyári munkás lett. 1950–1952-ig ismét Vaszy Viktor keze alatt a Szakszervezeti Művészegyüttesben játszott;

Magyar Gábor / külföldön Gabriel Magyarként ismert / Budapest, 1914. december 5. – USA, Illinois, Urbana, 2011. június 8.) csellista, egyetemi tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kerpely Jenő tanítványaként 1936-ban diplomázott. Kamarazenét Weiner Leónál, zeneszerzést Kodály Zoltánnál tanult. Szólistaként kezdte pályáját, Darius Milhaud csellóversenyének előadásával 1938-ban nagy figyelmet keltett. A második világháborúban elhurcolták, koncentrációs táborba került, majd Venezuelába utazott, onnan 1949-ben az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le. Amerikában számos koncertet adott, közben 1951-56 között az Oklahoma State Universityn tanított. 1972-80 között az University of Illinois at Urbana Champaign egyetem gordonka- és kamarazene professzora volt,

Márkos Albert (Székelykeresztúr, 1914. október 17. – Kolozsvár, 1981. június 11.) romániai zeneszerző, karnagy, tanár. A Gh. Dima Zeneművészeti Főiskolán a módszertan, zeneelmélet, akusztika, hangszerelés professzora 1946-tól haláláig;

Mihálka Margit, A. (Zalaegerszeg, 1914. február 21. –) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron);

Molnár Sándorné (Nagyvárad, 1914, július 2. –) hegedűművész-tanár (Városi Zeneiskola, Nagyvárad; Városi Zeneiskola, majd Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata);

Moskovszky Vincéné Csomós Irén (Heves, 1914. október 14. –) énektanár, karvezető (1. sz. Ének-Zenei Általános Iskola, Eger; Eger város és járás szakfelügyelő; Gárdonyi Géza Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Eger-furulya- és ütőhangszerek tanítása is);

Nagy József (Budapest, 1914. április 19. –) zeneszerző, karmester, műfordító (GANZ-MÁVAG Zeneiskola – igazgató; Magyar Állami Operaház-ügyelő);

Közlekedési Szakszervezetek Művészegyüttese-karmester; Pénzintézetek Központi Szimfonikus Zenekara-karmester; KPVDSZ Operastúdió-karnagy, korrepetitor, művészeti vezető; Magyar Nyelvtudományi Társaság tagjaként prozódiai cikkek írása a Parlandóban);

Nyáry Lajos (Medgyesegyháza, 1914. április 27. – Debrecen, 1986. április 7.)
orgonista, kántor-tanító, ének-zenetanár, karnagy, zeneszerző;

Ónozó János (Dálya, 1914. október 16. – Budapest, 1987. április. 19.)
kürtművész, pedagógus. 1933–42 között a budapesti Rendőrzenekar; 1943–77 között pedig a Magyar Állami Operaház zenekarának tagjaként játszott. Alapítóként kürtölt 1947–63 között a Budapesti Fúvósötösben. 1983-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Zenetanárképző Intézet Budapesti Tagozatán tanított;

Péterné Frank Klára (Budapest, 1914. február 10. – kb. 2000)
zongoraművésztanár, főiskolai docens Nyugalmazott főiskolai docens, zongoraművész. Budapesten született 1914. február 10-én. Tanulmányait 1932–34 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanárképző szakán Varró Margit és Székely Arnold, 1934–35-ben ugyanott a középiskolai énektanárképző szak. Harmat Artúr és Bárdos Lajos növendékeként végezte. 1940-től 1951-ig középiskolai és általános iskolai énektanár, 1951–52-ben a szegedi Zeneművészeti Szakiskolában, 1952-től 1971-ig a budapesti, majd szegedi Pedagógiai Főiskolán éneket-zenét tanít, illetve a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola énekes korrepetitora. 1971-ben történt nyugállományba vonulásától a Postások Budapesti Erkel Ferenc Zeneiskolájának énekes korrepetitora, valamint a Budapest XI. kerületi Szabó Ferenc Vegyeskar korrepetitora és zongorakísérője;

Petra László (1914–1975) operaénekes-tanár;

Pusztai Ferenc (Budapest, 1914. május 18. – 2013) ütőhangszeres művész-tanár
Budapesti MÁV Szimfonikusok, Fővárosi XVIII. kerületi Dohnányi Ernő Zeneiskola);

Rauhala Lenke, előző neve Erdélyi Lászlóné Murin Lenke (Sátoraljaújhely, 1914. március 9. – 2014. augusztus) rubin diplomás zongora és középiskolai

ének-zenetanár. A Miskolci Egressy Béni Zeneiskola alapítója és igazgatója. 1969-ben Finnországba, Leempelébe, majd Tamperébe folytatta pedagógiai munkásságát: zongorát tanított és kórusokat szervezett, vezényelt. Kidolgozta a finn népdalokon alapuló zeneóvodai oktatás tematikáját, majd ezt könyvben is megjelentette (finn nyelven), rendszeresen kurzusokat szervezett az óvodapedagógusoknak. A finn Kodály-társaság egyik alapítója;

Rónai István (Budapest, 1914. június 7. – Budapest, 1985. december 1.) zenei rendező, tanár. 1941–44-ben a csepeli zeneiskola zeneelmélet tanára, 1949-től haláláig a Magyar Rádió zenei rendezője. Állandó rendezője volt a táncdal- és jazzfesztiváloknak, de rendezett zenés játékokat, prózai darabokat is;

Rózsa Vera (1914. május 16. – London, 2010. október 15.) énekművész-tanár. Első fellépései közé tartozott az OMIKE művészakció keretében Händel Judás Makkabeus című oratóriumának előadásán az egyik zsidó nő szerepe. 1943-ban debütált Cherubinoként Mozart Figaro házassága c. darabjának előadásán az OMIKE operaegyüttesében. Első férje, a kiváló karmester és zeneszerző Weiner László a Holocaust áldozatává vált. Férje deportálása után Rózsa Vera egy darabig bujkált, majd a svéd nagykövetségen dolgozott, ahol Raoul Wallenberg a nácizmus üldözötteinek a menekítő akcióit szervezte. 1945–1946 között az Magyar Állami Operaház, 1946–51-ben a bécsi Staatsoper tagja volt;

Sinkóné Róth Ágnes (Karcag, 1914. szeptember 22. –) hegedűművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Sikolya István (Budapest, 1914. június 6. – Budapest, 1986. december 4.) operaénekes, tanár. 1941–42: a Fővárosi Operettszínház, 1943–44: a Kolozsvári, 1945-49: a Szegedi Nemzeti Színház, 1950–77: a Magyar Állami Operaház énekese;

Suhayda Mária (Eperjes, 1914. március 16. – Budapest, 1995. február 3.) zongoraművész, főiskolai docens;

Svoboda Sarolta /Kovarik / (Pozsony, 1914. augusztus 1. – Pozsony, 2001. március 15. Pozsony) gordonkaművész-tanár. A magyar reálgimnáziumot (1924–1932), a magyar tanítóképzőt (1932–1933), a gordonka szakot a Zene- és Dráma-művészeti Akadémián (1934–1940) Pozsonyban végezte. Tanulmányait a bécsi Zeneakadémián folytatta Paul Grümmernél. Pozsonyban (az iskola

bezárásáig) a magyar evangélikus elemi iskolában tanított (1933–1945). Tagja volt a Szlovák Nemzeti Színház zenekarának (1947–1979);

Szabó András (Hódmezővásárhely, 1914. július 31. –) zongoraművész-tanár (GANZ-MÁVAG Zeneiskola, Budapest; Zeneiskola, Hódmezővásárhely-igazgató is; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged; Tanítóképző, Hódmezővásárhely-énektanár; Hódmezővásárhelyi Női Kar és Postás Szimfonikus Zenekar, Budapest-karnagy; Állami Zeneiskola, Kaposvár);

Szanati József (Budapest, 1914. március 4. – Kolozsvár, 1975. szeptember 2.) erdélyi operaénekes, tanár;

Szeidl János (Vecsés, 1914. december 24. – Vecsés, 1980. március 14.) orgonaépítő, tanár. Középiskolai tanulmányai után a híres RIEGER orgonagyárba került, ahol 1933-ban szerzett szakképesítést és ott dolgozott 1938-ig. 1948-tól ismét a RIEGER orgonagyárban dolgozott. 1950-ben az üzemet államosították, és Fővárosi Művészeti Kézműves Vállalatként működött tovább. 1972-től ő volt az üzem vezetője. Jelentősebb művei: Sopronban a Liszt Ferenc Művelődési Ház orgonája, a miskolci Zeneművészeti Szakiskola hangszere, a kőröshegyi műemléktemplom, a vecsési falusi és Andrassy-telepi templom orgonái. Közreműködött a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgonájának felújításában is. Említésre méltók a kassai dóm, a pannonhalmi apátság és a budapesti Ferencesek templomának orgona felújításai;

Szödyné Szamosi Edith (Budapest, 1914. augusztus 24. –) zenekari fuvolaművész-tanár (Saját szalonzenekarának művészeti vezetője; Honvéd Művészegyüttes; Magyar Állami Operaház; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola);

Tárnai Antal (Annayölgy, 1914. március 22. – 1998) zenekari gordonművész-tanár. Kezdetben különböző zenekarokban dolgozott, majd 1945-től a Budapesti Operaház tagja lett. Itt működött egészen 1978-ban történő nyugdíjazásáig. Pedagógusi tevékenységét Újvidéken kezdte meg, ahol a konzervatórium tanára volt 1941–44-ig. 1946-tól Győrött a Zeneművészeti Szakiskola tanára volt. Tanítványai közül 25-öt vettek fel a Zeneművészeti Főiskolára, illetve ennek valamelyik tagozatára. Tárnai Antal a Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatának annak beindulásától tanára volt;

Tölgyesi Júlia (Nyírbátor, 1914. november 16. – Los Angeles, 1978. augusztus 18.) népdal- és magyarnóta-énekes, tanár;

Török Iván (Budapest, 1914. július. 31. – Budapest, 1988. december. 3.)
gordonkaművész-tanár. 1933-ban a Budapesti Hangversenyzenekar szólógordonkása. 1936–1976 között a Magyar Állami Operaház gordonkaművésze, 1957-től szólamvezetője, 1958-tól magángordonkása. 1940-től a Budapesti Filharmónia Társaság Zenekarának is tagja volt. 1969–73-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola adjunktusa, 1973–1986 között docense. A Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet pécsi tagozatán is főiskolai docens volt, de tanított a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában is;

Udvardy Tibor (Budapest, 1914. szeptember 4. – Balatonboglár, 1981. július 16.) operaénekes-tanár. Kőbányán született Udvardy Lajos géplakatos-segéd és Brizek Olga Róza első gyermekeként. Tanulmányait 1939-ben végezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Molnár Imre növendékeként. 1939-ben mutatkozott be az Operaházban a *Hunyadi László* címszerepében. Évekig mint ösztöndíjas a Belvárosi Plébániatemplom szólistája volt. Oratóriuménekesként is elismerték. A lírai tenorszerepektől egészen a drámai karakter hőstenoralakokig terjedt szerepköre. Vendégszerepelt Európa és az Amerikai Egyesült Államok számos operaszínpadán.

Uher Zita (Budapest, 1914. szeptember 6. – Budapest, 2009. február 10.)
operaénekes-tanár, az 1930-as és az 1960-as évek közötti nagy magyar operaénekes generáció jeles képviselője. 1965-ben vonult nyugdíjba, s ezután – bár a fellépéseket sem hagyta abba – énektanárként tevékenykedett;

Ujfalusi László, dr. (Csíkszereda 1914. január 5. – Budapest, 2001. december 22.) harsona és tubaművész-tanár 1935-től 1972-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja, 1945-től nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola harsona- és tuba, továbbá a rézfúvós kamarazene tanára. Harsona- és tubaiskolát írt, rézfúvós előadási darabokat tett közzé;

Vargyas Lajos (Budapest, Óbuda, 1914. február 1. – Budapest, 2007. október 11.) népzene kutató, folklórlista. Iskoláit Óbudán kezdte, majd az Árpád gimnáziumban érettségizett. Zeneakadémiai tanulmányai 1937-től kezdődően az

egykori Pázmány Péter Tudományegyetem magyar-német szakán folytatódtak. 1940 után a Zenetudományi Intézet egyház-zene szakán Kodály Zoltán tanítványaként dolgozott. Ekkor került kapcsolatba a ma Szlovákiában lévő Áj faluval, amikor is a budapesti egyetem Néprajzi Intézetének gyakornokaként a Pátria lemezsorozat fölvételeihez itt próbálta összegyűjteni és felkutatni az akkori hagyományos paraszti énekeseket és dalaikat. 1941-ben doktori disszertációjának témájául ugyancsak Kodály ajánlására, feldolgozta e kis község teljes dallamtérképét is, részletes leírással és zenei monográfiával, *Áj falu zenei élete* címmel. Ezt követően a Budapesti Egyetem Néprajz Tanszékén, a budapesti Egyetemi Könyvtárban, a Néprajzi Múzeum Népzenei Osztályán, a Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportjában mint igazgató és a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében tudományos tanácsadóként dolgozott. 1952-ben jelent meg *A magyar vers ritmusa* című könyve, s ugyanebben az évben adták közre Kodály Zoltánnal a mindmáig „Kodály-Vargyas”-ként emlegetett *A magyar népzene* című munkát, amelynek Vargyas Lajos a példatárát szerkesztette. Népzenei kutatásait *A magyarság népzeneje* című könyvében foglalta össze, amelynek második kiadását 10 CD-ből álló album kíséri, ez Magyarországon a legnagyobb, eredeti népzenei anyagot tartalmazó lemezkiadvány. Vargyas Lajos a népzene mellett leginkább a népballada műfajával foglalkozott. A nemzetközi szempontból is egyedülálló *A magyar népballada és Európa* (1976) című művében a népballadát tekinti át a kontinens népei szempontjából;

Vargha Károly, dr. (Szentlászló, 1914. november 7. – Pécs, 1993. március 18.) főiskolai tanár, zenei szövegíró és műfordító. 1941–48: Szegeden, a Királyi Katolikus Tanítóképző Intézetben, Kőszegen és Baján pedig az Állami Tanítóképző Intézetben tanított. 1949–51: a pécsi Állami Pedagógiai Gimnázium tanára. 1951–56: a pécsi Pedagógiai Főiskolán oktat a magyar nyelvi tanszéken oktatott. 1956–: megszervezte és vezette a Pécsi Tanárképző Főiskola német tanszékét, amely később a és kisebbségi honismereti kutatás bázisa lett. Itt nyugdíjazásáig. Händel, Bach, Haydn és más német zeneszerzők szövegeit fordította és prozódiaileg ellenőrizte. Rendszeres munkakapcsolatban állt Kodály Zoltánnal és Bárdos Lajossal;

Wéber István (1914 –) középiskolai ének-zenetanár, karnagy;

105 éve született

Anhalt István (Budapest, 1919. április 12. – Kingston /Ontario, USA/, 2012. február 24.) kanadai magyar zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián Kodály Zoltán tanítványa volt. 1946 és 1949 között a párizsi Conservatoire-on Louis Fourestier-nél karmesterséget, magánúton Nadia Boulanger-nál zeneszerzést tanult, Soulima Stravinskynál pedig zongoratanulmányokat folytatott. 1949 óta Kanadában élt. Montréalban huszonkét évig oktatott a McGill Egyetemen, ahol 1964-től 1971-ig vezette az elektronikus zenei stúdiót. A kingstoni Queen's Egyetemen tizenhárom éven át volt a zeneszerzés professzora;

Asztalos Sándor, dr. (Tiszalök, 1919. október 15. – Budapest, 1970. május 25.) költő, zenekritikus és esztéta. A Debreceni Tudományegyetem Bölcsészeti Karán végzett klasszika-filológia szakon. Diplomája megszerzése után ugyanitt tanársegédi állást kapott. 1945 után a debreceni városigazgatásban kultúr tanácsnokként dolgozott. 1950-ben a Népművelési Minisztérium zenei osztályához került. 1951-től a Magyar Nemzet kulturális rovatvezetője lett. A Muzsika című folyóiratot 1957-ben alapította meg, s haláláig főszerkesztője volt;

Bagarus Ernő (Garabonc, 1919. február 9. –) zenekari harsonaművész-tanár (Rendőri Zenekar Győr; Fővárosi Nagycirkusz; Debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Barabás Sári (Budapest, 1919. március 14. – München, 1969) opera-és operetténekesnő, énektanár;

Baranyi Jánosné Seregély Klára (Székesfehérvár, 1919. július 9. –) zongoratanár, szakfelügyelő (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár és Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Bencs Géza (1919 – Budapest, 1997. október) zongoratanár;

Faragó András (Fülöpszállás, 1919. március 16. – Budapest, 1993. február 16.) operaénekes, tanár. tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte el Walter Margit és dr. Sipos Jenő tanítványaként. 1947-ben debütált a Vígoperában

Salieri szerepében Rimszkij-Korszakov *Mozart és Salieri* című operájában. 1949-ben az Operaház szerződtette. Elsősorban Wagner és Verdi operákban játszott. A kékszakállú (Bartók: *A kékszakállú herceg vára*) szerepét Európa és Amerika (USA, Kanada) számos operaházában és hangversenytermében sikerrel énekelte;

Fekete János (Budapest, 1919. július 15. – Budapest, 1984. február 19.) hegedűművész-tanár. 1938–39-ben Svájcban játszott egy szalonzenekar tagjaként. 1941–1943 között a Budapesti Hangversenyzenekar tagja, 1947–51-ben a Fővárosi Operettszínház zenekarában játszott. 1951–56-ban a Magyar Rádió Táncczenekarának, 1956–1984 között a pedig a Magyar Rádió Szimfonikus zenekarának tagja;

Fekete Sándor (Rimóc, 1919. július 17. –) ének-zenetanár. (Kiskőrös, Evangélikus Kántorképző; Bács-Kiskun megyei ének-zene szakfelügyelő; Közoktatási Minisztérium ének-zene tárgy szakfelügyelője; Gimnázium, Kiskőrös);

Fráter Gedeon (Budapest, 1919. április 16. – Budapest, 1998. november 16.) karmester, tanár. 1938-tól tíz éven át a Magyar Állami Operaház korrepetitora, 1949-től 1983-ig ugyanott karmester. Vezényelte az Operaház teljes balett-repertoárját;

Gencsy Sári (Ohat, 1919. augusztus 16. – Budapest, 2008. május 6.) opera-énekesnő (szoprán). Ének- (Hoór Tempis Erzsébet) és zongoratanulmányait Debrecenben kezdte. Az 1944–45-ös évadban operettekben szerepelt szülővárosa színházában. Ezután Budapesten folytatta képzését a Zeneakadémián, Makay Mihály növendékeként. Az Operaházban 1948-ban debütált az egyik koszorúslány szerepében Mozart Figaro házassága című operájában. Elsősorban koloratúrszoprán és szubrett szerepeket énekelte. A színpadtól 1975-ben vonult vissza. Nyugalomba vonulása után szinte haláláig a Színház- és Filmművészeti Egyetem énektanáraként tevékenykedett;

Göndör Márta / Szeszlerné/ (Sátoraljaújhely, 1919. augusztus 14. – Budapest, 2003. november) hegedűművész-tanár. 1934 és 1937 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Koncz János és Zathureczky Ede osztályában

hegedűt, Waldbauer Imrétől és Weiner Leótól kamarazenét tanult. 1939-től 1944-ig az OMIKE Zenekar tagja, 1945-től az Állami Hangversenyzenekar (korábban Székesfővárosi Zenekar) hegedűse, 1979-től nyugalomba vonulásáig szólamvezetője;

Göndöcs József (Fehérgyarmat, 1919. október 27. – Budapest, 2005. december 10.) operaénekes, az MZTSZ munkatársa. Művészi pályáját a Magyar Rádió Énekkarában kezdte (1950–51), majd 1951-től nyugalomba vonulásáig, 1985-ig a Magyar Állami Operaház magánénekes volt;

Göröntsér Márton (Budapest, 1919. április 5. –) ütőhangszeres művész-tanár. Tanulmányait 1937–45 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, zeneszerzés szakon Siklós Albert, Kókai Rezső, Roubal Vilmos növendékeként végezte, ugyanott 1940/41-ben Pázmán Ferenc fagott-növendéke. 1939-48 között a Nemzeti Színház zenei korrepetitora; 1948–50 a Postás Szimfonikus Zenekar timpanisa; 1950–82-ig az MRT Szimfonikus Zenekarának szólamvezető timpanisa. 1951-től 1954-ig a győri Állami Zeneművészeti Szakiskola ütőtanszaki tanára;

Halász Kálmán (Pécs, 1919–Fort Worth/Texas, USA, 1970. február 1.) zeneszerző, orgonaművész és elmélettanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola). 1956-tól az USA-ban élt, a Texas Boys Choir korrepetitora volt;

Hellenbach Dénes (Marija Bistrica, 1919. július 19. – Székesfehérvár, 2008. március 21.) zenetanár, kántor, 1957-től Székesfehérváron tevékenykedett;

Huszár Klára (Budapest, 1919. május 29. – Budapest, 2010. június 13.) operarendező, dalszövegíró, műfordító, tanár. 1938–1942 között a Zeneművészeti Főiskola ének-zenetanár szakos hallgatója volt. 1951–1956 között ugyanitt megszerezte az operarendező képesítést, ekkor Oláh Gusztáv tanítványa volt. 1947–1951 között a Magyar Rádió munkatársa, megszervezte a zenei Rádióiskolát, a Dolgozók Zeneiskoláját. 1947–1951 között gyermekoperákkal foglalkozott, valamint az ifjúsági osztály vezetője volt. 1956–1979 között a Magyar Állami Operaház asszisztense, majd rendezője;

Kalmár Márton (Nóráp, 1919. január 18. –) főiskolai tanár, karnagy, szerkesztő (Székelykeresztúron és Pápán általános iskolai ének-zene tanár; Bartók Béla

Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-tanár, BM Művészegyüttes-karnagy; Népművészeti Intézet-zenei osztályvezető; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-igazgató; Művelődési Minisztérium-zenei főelőadó; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata - tanár, metodikai kabinet vezető, tankönyvíró, Parlando szerkesztő bizottsági tag). A Lampart Budafok Vegyeskar Kalmár Márton vezetésével 1949-ben alakult meg a Budafoki Zománcedénygyár dolgozóiból. Írásai a Parlamóban: Zene az iskolában (ISME), 1964/ 7-8., Az iskolai ének-zene és a szolfézstanítás tantervei és módszeres problémái (különös tekintettel az ének-zenei iskolákra);

Keveházi János (Kisnyárád, 1919. május 14. – Alsóörs, 1987. június 30.) zenekari kürtművész-tanár (Honvédség és MÁV Szimfonikusok; Magyar Állami Operaház; Fővárosi Operettszínház; Népszínház Operatársulata);

Király Ernő (Szabadka, 1919. március 16. – Újvidék, 2007. december 14.) vajdasági néprajzkutató, avantgárd zeneszerző, zenepedagógus. 1954-től 1983-ig az Újvidéki Rádió magyar népzenei műsorait szerkesztette, és állandó munkatársa volt a Magyar Szó művelődésrovatának. Feltalált és megszerkesztett két új hangszert, a citrafont 1974-ben és a tablofont 1976-ban. 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja volt;

Kollár Endre (Budapest, 1919. december 11. – Budapest, 1978. március 7.) zenekritikus, zenei ismeretterjesztő, pedagógiai író. Operaénekesnek készült. 1937-től 1945-ig a Hitelbankban dolgozott. 1945 után újságíró volt, a Szabad Szó zenekritikusa (1946–48), utána haláláig a MÜDOSZ (Művészeti Dolgozók Szakszervezete) és az Országos Szórakoztatózenei Központ munkatársa. 1968-ban ő szervezte meg a televízió egyik népszerű vetélkedő műfaját „Zenélő órák” címmel, és az 1970-ben felújított műsor egyik játékvezetője. Számos hangverseny műsorvezetője volt;

Kónya István, id. (1919–1999) hangszerkészítő mester. 1943-tól fényképésznek tanult, majd mestervizsgát tett, műhelyt nyitott. Kónya István már 13 éves korában megpróbálkozott a hegedűkészítéssel, ám 1964-ben 44 esztendő volt, amikor elhatározta: elindul Cremonába, a hangszerkészítés fellegvárába, hogy megtanulja a mesterséget. Négy évet töltött ott. 1968-ban kiváló eredménnyel, aranyérmes diplomával tért haza Tatabányára. Később átköltözött Tatára, ahol 1999-ben bekövetkezett haláláig a hangszerkészítésnek szentelte minden idejét.

Az első cremonai Triennálén csellójával ezüstérmet nyert 1976-ban. Vonót 1975 és 1992 között készített kb. 70-80 darabot;

Kozák Lajos (Békésszentandrás, 1919. március 12. –) fa-, rézfúvó- és gondotanárr (Honvédzenész; Zeneoktatói Munkaközösség, Szarvas; Állami Zeneiskola, Békéscsaba-szarvasi kihelyezett tagozat mb. igazgató; Állami Zeneiskola, Szarvas-igazgató helyettes is);

Kövecses Béla (Budapest, 1919. január 1. – Budapest, 2000. július 30.) operaénekes-tanár. 1946-tól 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt;

László Magda (Marosvásárhely, 1919. július 14. – Róma/Viterbo, 2002. augusztus 2.) operaénekesnő (szoprán). A budapesti Liszt Ferenc Konzervatóriumban tanult Stowasser Irénnél és Székelyhidy Ferencnél. 1943-ban debütált az Operaházban Amelia Grimaldi (Verdi: Simone Boccanegra) szerepében. 1943-1946 között ösztöndíjas volt. 1946-ban külföldre távozott, Olaszországban telepedett le. 1949-ben énekelt először az Olasz Rádióban (RAI) az Anya szerepét, majd 1950. május 20-án Firenzében Dallapiccola "Il Prigioniero" című művének színpadi bemutatóján. 1951-ben részt vett a frankfurti Kortárs Zenei Fesztiválon, mivel a modern zene nagyszerű tolmácsolója volt. A Római Operában 1950-ben Boito "Nerone" című operájában Asteriát, 1954-ben H. W. Henze "Boulevard Solitude" című operájának ősbemutatóján, 1958-ban a Holland Fesztiválon Schönberg "Von heute auf morgen" című operájában Asteriát énekelt. A Glyndebourne-i Fesztiválon 1953–1954 között Gluck azonos című operájában Alceste szerepében, 1954-ben a "Così fan tutte" Dorabellájaként, 1962–1963 között Monteverdi "Incoronazione di Poppea" című operájában volt hallható. 1954. december 3-án a londoni Covent Garden Operában énekelt William Walton "Troilus és Cressida" című operájának ősbemutatóján. 1966-ban a bolognai Teatro Comunale Bolognában lépett fel Dallapiccola "Il Prigioniero" című művében az Anyaként, 1969-ben pedig A. Berg "Wozzeck"-jében Marie szerepében. Elsősorban régi operák felújításaiban és kortárs, modern művekben vált ismertté. Oratórium- és hangverseny-énekesnőként is ismertté vált;

Lehota Dezső (Szeged, 1919. augusztus 7. – Kaposvár, 2015. július 15.)
hegedűművész, koncertmester, zenetanár. 1955-ben költözött Kaposvárra, ahol a Liszt Ferenc Zeneiskola tanszakvezető tanári posztját nyerte el. A Liszt Ferenc Zeneiskolában végzett munkája mellett a Kaposvári Tanítóképző Főiskolán intézeti tanárként oktatott;

Lorenz Kornélia (1919–) operaénekes-tanár. 1946-ban debütált a Magyar Állami Operaházban. 1947–49 a Szegedi Nemzeti Színház, majd 1966-ig a ismét a Magyar Állami Operaház tagja;

Lukács Pál (Budapest, 1919. április 27. – Budapest, 1981. május 22.)
brácsaművész, hegedű- és énektanár. Zenei tanulmányait 1934 és 1943 között végezte a Zeneakadémián, a hegedű tanszakon Koncz János és Waldbauer Imre, az ének szakon Walter Margit és Molnár Imre voltak a mesterei. 1946-ban lett a főiskola tanára, egy évig éneket tanított, 1947-től pedig a brácsa főtanszak vezetője lett. 1972-től rektorhelyettes, 1975-től ének tanszékvezető volt. 1964 és 1978 között vendégprofesszor volt a Weimari Nemzetközi Zenei Szemlén. Elnökségi tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Tanári munkájával kapcsolatban nyilatkozta róla Erdélyi Miklós karmester: „...amikor tanított, tele volt derűvel, az élet szeretetét, a szépségben való hitet, az optimizmust árasztotta magából.” Tanítványa volt például Bársony László, Erdélyi Csaba, Nagy Vidor, Németh Géza és Ormai Gábor. Brácsaművészként 1936-tól az Operaház zenekarának tagja lett, 1947-től 1976-ig pedig az együttes szólóbrácsása volt. 1948-ban díjat nyert a genfi Nemzetközi Zenei Versenyen. Szólóban és kamarazenekarban is sokat koncertezett Magyarországon és külföldön is. Fellépett például a Bécsi zenei hetek, a Prágai tavasz és a Velencei biennálé előadásain, Bulgáriában, Jugoszláviában, Olaszországban és Svájcban s tb. Később számos nemzetközi zenei verseny zsűrijébe is meghívták. Magyar és külföldi zeneszerzők írtak számára darabokat;

Nádor Józsefné (Hatvan, 1919. július 24. –) zongoratanár (Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg);

Pálffy Imréné (1919 – Dunaújváros, 1982. február 22.) ének-zenetanár,
karnagy;

Péter Loránd Jenő (Csíkpálfalva, 1919. július 2. – 1989 után) erdélyi karnagy,
zenetanár. Kolozsvár számos iskolájában, így a Brassai Sámuel Líceumban is

tanított, a Továbbképző Intézet zenei lektora (1957–59). A Clujana, Carbochim, a Ruhagyár, Tehnofrig üzemi dalárdáinak, a KISZ-kórusnak, szakszervezeti énekkaroknak, a Tanügyi Szakszervezet műkedvelőinek vezényletével jelentős szerepet játszott a város kóruskultúrájának kifejlesztésében. A helybeli Zenetanárok Körének vezetője, a főiskolai pedagógiai gyakorlatok irányítója. 1972-től tankönyv-referens;

Rácz Kiss János (Arad, 1919. november 20. – Budapest, 1986. július 23.)
hegedűművész-tanár;

Raskó Magda (Budapest, 1919. május 29. – Budapest, 1992. március 16.)
énekesművész-tanár. 1937–1939 között dr. László Géza, 1939–1968 között Palotay Árpád és Budanovits Mária, a Nemzeti Zenede ének szakán Marschalkó Rózsi tanítványa volt. 1945-ben lett a Magyar Állami Operaház tagja, ahol 25 évig (1970) volt a színház magánénekesnője. 1947-ben Rómában volt ösztöndíjas

Sárai Tibor (Budapest, 1919. május 10. – Budapest, 1995. május 11.)
zeneszerző, zeneakadémiai tanár. 1948-tól 1949-ig a Magyar Zeneművészek Szabad Szakszervezetének megbízott főtitkára. 1949-ben a Magyar Rádió Zenei Főosztályának helyettes vezetője, majd műsorigazgatósági tag, később 1950 és 1953 között a Zenei Főosztály vezetője. 1949-től 1950-ig a Népművelési Minisztérium osztályvezetője. 1953 és 1959 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, majd 1959-től 1980-as nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (szolfézs) docense, illetve egyetemi tanára. 1959-től 1978-ig a Magyar Zeneművészek Szövetségének főtitkára. 1972 és 1977, valamint 1980 és 1985 között a Nemzetközi Zenei Tanács (UNESCO) Végrehajtó Bizottságának tagja, 1975-től 1977-ig annak alelnöke, és 1980-tól 1982-ig főtitkára. Közéleti pályafutása mellett zeneszerzőként is aktív volt;

Scheck György (Soroksár, 1919. szeptember 11. –) zenekari harsonaművész-tanár (Honvédzenekar; Magyar Állami Hangversenyzenekar; SZOT Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara; Fővárosi Operettszínház Zenekara);

Sipos Éva, Bántainé (Máramarossziget, 1919. június 3. – 2019) zeneelmélet- és metodikatanár, 1978–1981 között a Zeneakadémián;

Somlai / Stark / János (Vecsés, 1919. december 1. – Vecsés, 1982. december 8.) trombitás, zenekarvezető. 1940–1943 között az I. honvéd gyalogezred zenekarában 1958-ban egyik alapítója, és 1961-től vezetője volt a Jókai Klub fúvószenekarának. 1976-tól a Vecsési Szalonzenekarnak is tagja volt;

Sugár Rezső (Budapest, 1919. október 9. – Budapest, 1988. szeptember 22.) zeneszerző, zenepedagógus. Édesapja a Feneketlen-tónál lévő Szent Imre plébániatemplom karnagya, orgonistája volt. Gyermekévei után 1937-ben kezdte meg tanulmányait az Országos Magyar Királyi Zeneakadémia zeneszerzés szakán, Budapesten, ahol Kodály Zoltán tanítványa volt. 1942-ben megszerezte a tanári oklevelet, majd 1943-ban tanítóképző-intézeti oklevelet szerzett. Az iskolák elvégzése után tanítani kezdett: 1943 és 1946 között középiskolai tanárként, 1946 és 1949 között a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában dolgozott. 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképzőjének budapesti tagozatán tanított, majd 1968-tól a Zeneakadémia zeneszerzés tanszékvezető tanárként dolgozott 1979-ig. Sugár Rezső a Kodály-tanítványok későbbi nemzedékéhez tartozik, kompozícióiban ezért természetes módon jelenik meg a kodályi hatás. A zene számos műfajában alkotott, szimfonikus és kamarazene-művek, oratóriumok, zongoradarabok, dalok, kórusművek stb. találhatóak életművében. Sugár – stílusában – tagadhatatlanul magyar zeneszerző, a hagyományok folytatója, a magyar nemzeti stílus továbbvivője; művei – az egyéni jelleg mellett – gyakran népzenei ihletésűek. Egyik legismertebb műve a Romhányi József szövegére írt Hősi ének című oratórium, amelyet először a Magyar Rádió mutatott be 1952 októberében, a Rádiózenekar előadásában. Zeneszerzői korszakának második szakasza az 1950-es évek végétől bontakozott ki. Munkái elismeréseként és tiszteletére nevét viseli a Sugár Rezső Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Dabason;

Szeszler Tibor (Budapest, 1919 –1992) oboaművész-tanár. 1952-ben lett a Magyar Állami Hangversenyzenekar első oboása, 1947-ben pedig a Budapesti Fúvósötös egyik alapító tagja. 1949-től tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. Többkötetes oboaiskolája ma is alapműve e hangszer tanításának;

Szijjártó Jenő (Gölnicbánya, 1919. július 17. – Pozsony, 1986. július 28.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. 1951-től a Csehszlovák Rádió zenei rendezője volt, majd 1953-54-ben a Csemadok Központi Bizottságán dolgozott;

Tiszay Magda (Békéscsaba, 1919. április 4.– München, 1989. december 27.) operaénekes-tanár. 1944-ben mutatkozott be a budapesti Operaházban;

Törzsök János (Pécs, 1919. november 12. –) zenekari nagybőgőművész-tanár (Állami Operaház Zenekara; Pécsi Filharmonikus Zenekar-szólamvezető is);

Vámosi Nagy István (Budapest, 1919. október 23. – Budapest, 1992. október 12.) zenetörténész, bölcész, tanár, író, antropozófus. 1943-tól publikált, zenekritikákat is írt. 1945–1949 között a Közoktatási Minisztérium zenei és színházi előadója volt, majd a Színház- és Filmművészeti Főiskola könyvtárosa. 1951-től a Zeneműkiadó Vállalat külső munkatársa volt. 1955-től a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

Varga Elemér (Debrecen, 1919. szeptember 4. – Budapest, 2000. május 10.) zenekari oboaművész-tanár. 1934–1940 között a debreceni MÁV Filharmonikus zenekar oboa szólamvezetője, 1940-től 1977-ig a Székesfővárosi Zenekar, illetve a Magyar Állami Hangversenyzenekar oboása és angolkürtöse. 1950-től a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola oboatanára;

Vargha Róbert (Rákospalota, 1919. november 26. –1994) operaénekes-tanár. 1954-55 a pécsi, majd 1955-1979 között a szegedi Nemzeti Színház tagja volt;

Véghelyi Miklós, id. (Felsőgalla, 1919. december 5. –) zenetanár (Honvédzenekar, Kiskunhalas; Rendőrzezenekar; Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Központ-zenekarvezető);

Veress László (Kézdivásárhely, 1909. május 17. – Szeged, 1971.június 21.) ének-zenetanár, kántor, karnagy. 1928. augusztus 12-étől Makón kántortanítóként működött. A református polgári fiúiskolában is tanított éneket. 1942 szeptemberében pályázat útján elnyerte a Szeged Kálvin téri Református Egyházközség Presbitériuma által meghirdetett orgonista kántori állást, ezt a munkakört az iskolák államosításáig töltötte be. Közben 1947-ben a Klauzál Gábor Gimnáziumban és az Árpád-házi Szent Erzsébet Leánygimnáziumban

énektanárként működött. Tanári munkáját a szegedi Madách utcai általános iskolában folytatta;

Wilkovits Kató (1919–) operaénekes-tanár;

Zádor Endre (Ungvár, 1919. szeptember 18. –) énekművész-tanár (Állami Operaház; Zeneművészeti Tanárképző Intézet, Ungvár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata-magánének tanszak csoportvezető);

Zalotai Józsefné Fodor Sarolta (Rozsnyó, 1924. március 1. –) ének-zenetanár (Batthyány u. Általános Iskola; Budapest Szlovák Tanítóképző, Szlovák Gimnázium és Általános Iskola, Budapest-könyvtáros is);

Zsoldos Imre (1919. március 26. – 1985. augusztus 25.) karmester, zeneszerző és trombitaművész. Zsoldos Aladár (1886–1935) kereskedőseged és Stricker Margit fia. 1938–1941 között trombita szakon tanult magántanulónként, Borst Rudolfnál. Furulyán, harmonikán és hegedűn is játszott. A második világháború alatt fellépett az OMIKE Művészakció keretein belül. Pályafutása az 1950-es években kezdődött, híres szórakozóhelyeken (Moulin Rouge, Palais De Dance). 1948-tól a Magyar Rádió munkatársa, majd a Magyar Rádió Táncczenekarának karmestere és szólistája, később létrehozta a Stúdió 11 zenekart. Feleségül vette Sárosi Katalin énekesnőt, akitől egy fia született, Gábor (1962). Az 1970-es évektől kezdve vendégszerepelt Kubában, Svájcban, az NSZK-ban, az USA-ban, Ausztráliában és Brazíliában. A Stúdió 11-gyel többször részt vett a Sanremói dalfesztiválon is. Szólistaként két önálló nagylemeze és zenekarral körülbelül húsz kislemeze jelent meg. Autóbalesetben halt meg.

100 éve született

Adamóczy Béla (1924. szeptember 19. –) klarinéttanár, karnagy, tárogatóművész;

Antalfy Albert (Mohács 1924. április 24. – Budapest, 2013. május 9.) operaénekes-tanár. 1949 és 1951 között a Magyar Rádió Énekkarának tagja, majd 1951-ben az Operaházhoz került, ahol magánénekesként harminc

éven át lépett színpadra. Tanári munkájához utolsó pillanatáig hű maradt: neves tanítványainak egyike Bretz Gábor;

Bächer Mihály (Budapest, 1924. július 22. – Budapest, 1993. április 6.)

zongoraművész-tanár. Tanulmányait Budapest legrégebb zenei tanintézetében, a Nemzeti Zenedében kezdte, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán folytatta Faragó György és Böszörményi Nagy Béla növendékeként. 1956-ban a budapesti Nemzetközi Liszt Zongoraversenyen 2. díjat nyert. 1962-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongora főtárgyat tanított olyan neves művészek társaságában, mint Kadosa Pál vagy Horusitzky Zoltán. Kiemelkedők Liszt és Beethoven interpretációi. Számos lemezfelvétele jelent meg, többek között Beethoven, Liszt, Brahms és kortárs magyar zeneszerzők műveiből. Európa több országában turnézott, Japánban, Kínában, Iránban és a Szovjetunióban is nagy sikerrel mutatkozott be. 1987-ig az Országos Filharmónia szólistája volt (BMC);

Bajnok Ferenc (Dunakeszi, 1924 – Brazília, 1985) operaénekes-tanár. Mint lírai tenorista Szegeden, majd 1946-tól Budapesten, a Magyar Királyi Operaházban dolgozott. Énekési pályafutása során Olaszországban, Svájcban tevékenykedett, majd Brazíliában telepedett le. Idővel látása annyira megromlott, hogy brazíliai tartózkodási helyén megvakult. Életének ebben a szakaszában énektanítással kereste kenyerét;

Balogh Éva (Gyöngyöspata, 1924. november 6. –) operaénekes, tanár (Állami Operaház-ösztöndíjasa; Debreceni Csokonai Színház);

Bartók Péter (Budapest, 1924. július 31. – USA, 2020. december 7.) Bartók Béla második, Pásztory Dittától született gyermeke. Túlzás nélkül állítható, hogy Bartók Péter egész életét édesapja életműve, szellemi hagyatéka ápolására tette fel. Édesanyja, Pásztory Ditta hazatelepülése után rendszeresen járt Magyarországra, s döntő szerepe volt abban, hogy Ditta újra kezdett zongorázni; ő szorgalmazta, illetve a legkorszerűbb technikai felszereléssel látta el, hogy otthon Bartók műveiből, illetve a Bartók repertoárján is szereplő néhány régebbi szerző darabjaiból felvételeket készíthessenek az ő előadásában. Hangmérnökként létrehozta a Bartók Records hanglemezzvállalatot, mely 1949 és 1969 között művészileg kiemelkedően értékes felvételeket jelentetett meg, alapvetően Bartók és néhány kortársa zenéjét kívánva népszerűsíteni. Édesanyja

halála (1982) után az 1980-as években, hosszas pereskedést követően, melyben maga képviselte saját ügyét, tudott csak apja amerikai hagyatékához hozzájutni. A birtokába került kéziratokról kezdettől mintaszerűen gondoskodott. Biztonságba helyezte őket, s egyik első dolga volt, hogy a zeneművek és a levelezés kéziratairól a New York-i Bartók Archives-ban készült fénymásolatok egy teljes sorozatát 1988-ban saját költségén juttassa el Budapestre, hogy az amerikai hagyatéktól mindaddig elvágott egyetlen nyilvános kutatóhelyen az ott folyó kutatásokat támogassa. Bartók írásainak kéziratmásolatait a Bartók Béla Írásai könyvsorozat előkészítését támogató küldte meg még a kompozíció-kéziratok előtt. Éveken át dolgozott a teljes kéziratanyag tökéletes minőségű, eredeti méretű hiteles színes másolatainak elkészítésén. Majd 2001-ben ebből is egy teljes sorozatot, mintegy 17 000 oldalnyi zenei és levélkézirat másolatát küldte el ugyancsak saját költségén Budapestre, s helyezte letétbe az MTA Bartók Archívumban, aminek köszönhetően vált a budapesti gyűjtemény immár a teljes életmű méltó forrásgyűjteményével rendelkező kutatóhelyévé. Édesapja zeneműveinek hibáktól mentes javított kiadását kezdeményezte a zeneszerző kiadóival (Editio Musica Budapest, Universal Edition Bécs, Boosey & Hawkes London) együttműködve. Utóbb saját kiadóját (Bartók Records and Publications) is felhasználta kiadatlan művek, illetve kézirat-hasonmások és további javított kottakiadások megjelentetésére. Maga szervezett ehhez egy közreadó-gárdát, s a munkában a legnagyobb odaadással vett részt maga is. A kéziratok alapján javított kiadásokat kezdeményezett és gondozott Bartók úttörő jelentőségű etnomuzikológiai műveiből is. Új kiadásban adta közre az *A magyar népdal (The Hungarian Folk Song)*, valamint a török népdalgyűjtemény (*Turkish Folk Music from Asia Minor*) angol változatát. Támogatta a *Magyar Népdalok: Egyetemes Gyűjteménynek* a Bartók Archívum munkatársai által gondozott kiadványsorozata elindítását, mely az 1930-as években Bartók által rendezett és kiadásra előkészített addigi teljes magyar népdalkincs különösen becses történeti monumentumának tekinthető. Sokat tett a sokáig kiadatlan, illetve csak részlegesen kiadott nagy szlovák népzenei gyűjtemény magyarországi közreadásáért. Angolul írt visszaemlékezései (*My Father*, 2002, magyarul: *Apám*, 2004), melynek magyar kiadását szeretettel segítette, ritka értékes és őszinte emberi dokumentum, Bartók egyedülálló személyiségéről, emberi nagyságáról felbecsülhetetlen közvetlenségű élményt ad. Apja iránti odaadó szeretetének, egyúttal az ő megalkuvásmentes magatartásához híven sokáig ellenállt a magyar állam részéről többször fölmerült kezdeményezésnek, hogy Bartók hamvainak hazahozatalához hozzájáruljon. A rendszerváltás

előhírnökének tekinthető, hogy bátyjával, ifj. Bartók Bélával egyetértésben, rendkívül gondos előkészítést követően 1988-ban – ismét saját költségre – hozatták haza Bartók földi maradványait, hogy itt, hazájában kerüljenek végső nyughelyre. Vikárus lászló);

Bársonyné Spiró Alice (Budapest, 1924. február 10. –) zongoraművész-tanár (SZOT Munkaközösségi Zeneiskola; Állami Zeneiskola-Tatabánya; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető; főiskolai gyakorlatvezető-tanár);

Bodonyi Anikó (Budapest, 1924. szeptember 24. – Budapest, 1987. december) zongoraművész-tanár (Zeneiskola-Szentendre, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-Debrecen, Fővárosi 2. sz. Körzeti Zeneiskola; Zeneművészeti Szakközépiskola-Győr);

Bobe Gáspár Ernő (1924–1993) hegedűművész, prímás. A Zeneakadémiát Rados Dezső tanítványaként fejezte be. Együttesét 1948-ban alakította meg;

Borsai Ilona (Kolozsvár, 1924. április. 10. – Budapest, 1982. július 8.) népzene kutató. Népzenei előadó a Népművészeti Intézet Néprajzi Osztályán (1951–56); az MTA Népzene kutató Csoportjában, ill. a Zenetudományi Intézetben működik (1961–), közben hosszabb egyiptomi tanulmányutat tesz (1966–67). Mint népzene kutató a Mátra-vidék zenei életét vizsgálta, a summások dalait, népi gyermekmondókákat, énekes játékokat gyűjtött;

Borsányi Gábor (Kajászószentpéter, 1924. február 17. –Tapolca, 1988. augusztus 14.) tanár (Református Kollégium, Pápa; Batsányi János Gimnázium, Tapolca-igazgató is; Tapolcai Állami Zeneiskola-igazgató és karnagyként a Zeneiskola Aranyhíd Kamarakórusának és vonószene karának, továbbá Tapolca Város Vegyeskarának vezetője);

Csányi László, dr. (Csákvár, 1924. április 23. – Budapest, 2005. március 8.) karnagy, jogász. 1950-től a Magyar Rádió munkatársa. Felesége Botka Valéria, vele alapították 1954-ben a Magyar Rádió Gyermekkórusát. A kórusal 1985-ig dolgoztak együtt;

Darvas Éva (Budapest, 1924. május 13. – Budapest, 2006. november 9.)

zongoratanár, szakfelügyelő, Tanulmányait 1942–44 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. 1946-tól 1964-ig a Fővárosi Zeneiskola tanára, 1964 és 1968 között ugyanott igazgató, 1968-tól szakfelügyelő, 1956-tól 1979-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szolfézs gyakorlatvezető tanára.

Dégi Lászlóné (Miskolc, 1924 –) zenekari hegedűművész-tanár. Pályafutását Szentesen kezdte, s 1954–57-ig a zeneiskola tanára és első igazgatója volt;

Farkas Sándor Mihály (Győr, 1924. november 1. – München, 1987. március 21.) hegedűművész, koncertmester. Az ötvenes évek elején az Állami Népi Együttesben és a Honvéd Művészegyüttesben dolgozott. 1960-ban Németországba távozott, s több nagyvárosban fellépett. Elnyerte a Münchener Rádió Filharmonikus Zenekarának koncertmesteri állását. Huszonhét éven keresztül volt koncertmester;

Frideczky Frigyes (Bukarest, 1924. október 3. – Budapest, 2017) zenei szakíró, karvezető, költő, egyetemi magántanár (Művelődési Minisztérium Zenei Osztály; Műszaki Egyetem és ELTE Tanárképző Főiskola, Budapest);

Gábor Éva (Felsővisó, 1924. április 13. – 1998) ének-zenetanár, népzene gyűjtő. (Lajtha László Népzene kutató Csoportja-munkatárs; Juhász Gyula Tanárképző Főiskola-hangképző tanár, Szeged);

Gafni Miklós / Vári-Weinstock (Tiszacsege, 1924. július 6. – New York, 1981. május 15.) énekművész-tanár. 1945 előtt a budapesti Operaházban énekelt. 1945-ben Amerikában telepedett le. Tagja volt a New York-i Metropolitan Operának;

Geiger István (Madaras, 1924. július 25. –) trombitaművész-tanár. (Művelődési Ház, Madaras; Állami Zeneiskola madarasi kihelyezett tagozata; ifjúsági fúvószenekarok vezetője);

Gencsy Sári (Debrecen, 1924. augusztus 16. – Budapest, 2008. május 6.) operaénekesnő, tanár. Az Operaházban 1950-ben debütált Gilda szerepében Verdi Rigoletto című operájában. 1975-ben vonult vissza. Nyugalomba

vonulása után szinte haláláig a Színház- és Filmművészeti Egyetem énektanáraként tevékenykedett;

Gergely Gyula (Budapest, 1924. november 22. –) karnagy, rézfúvósművész-tanár, hangszerelő (Magyar Állami Operaház-zenei művész; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-rézfúvós tanár; Fővárosi XV. kerületi Zeneiskola rézfúvós zenekara-karnagy);

Gerle Róbert (1924 – 2005) hegedűművész-tanár;

Gyulai Gaál János (Budapest, 1924. április 28. – Budapest, 2009. február 12.) zeneszerző-karmester. 1941-ben első díjat nyert a debreceni Hubay-versenyen. A Magyar Állami Hangversenyzenekarban helyezkedett el hegedűsként, majd a Budapesti Operettszínház korrepetitora lett. 1959-ben a Magyar Rádióhoz került, ahol a Bartók-terem zenei vezetője (gyakran zenei rendezője is) volt. Itt kezdett karmesterként és hangszerelőként is tevékenykedni. Számos musical, filmzene és színpadi kísérőzene mellett ő írta Kovács Kati 1966-os, fesztivál győztes dalát (Nem leszek a játékszered);

Horti Gábor (Budapest, 1924. június 11. –?) hegedűművész-tanár (Szabolcsi Bence Zeneiskola-hegedűtanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolai Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata-gyakorlatvezető tanár);

Kálmánfi Béla, dr. (Budapest, 1924. július 28. – Budapest, 1988. március 28.) ének-zenetanár, szakfelügyelő (Óvónőképző Intézet és Általános Gimnázium, Püspökladány-igazgató, karvezető, ének-zenetanár; Tanítóképző Főiskola, Esztergom-ének-zenetanár);

Kiss Ilona (Kisiklós, 1924. február 18. – 2004. július 26.) énekes-színész, tanár. Pályáját 1939-ben Kolozsvárott kezdte, majd 1949-1959 között a Fővárosi Operettszínház tagja volt;

Konrád György (Szeged, 1924. október 18.) hegedűművész-tanár, kamaramuzsikus. 1951-76 között a Székesfővárosi Zenekar, majd utódja, a Magyar Állami Hangversenyzenekar brácsa szólamának vezetője. 1976-tól a Magyar Állami Operaház zenekarának, 1980-tól a Magyar Rádió Szimfonikus

Zenekarának szólamvezetője. 1959-től a Tátrai vonósnégyes tagja. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán éveken át tanított kamarazenét, illetve brácsát. 1983-tól másfél évtizeden át rendszeres közreműködője volt a Budapesti Fesztiválzenekar hazai és külföldi hangversenyeinek. Jelenleg is aktív résztvevője zenei életünknek!

Kovács Imre (Nádudvar, 1924. augusztus 29. – Budapest, 2008. július 7.) fuvolaművész-tanár. Négy évtizeden át volt az Állami Hangversenyzenekar megbecsült tagja. 1948-tól 1972-ig I. fuvolán játszott, majd 1988-ig ütőhangszeresként és cimbalomművészként, valamint fúvós korrepetitorként működött az együttesben. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagoztatán és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola legendás fuvola- és kammarazene tanára volt;

Krizsán Zoltán, dr. (Fülek, 1924. január 6. – ?) zenekari hegedűművész-tanár (SZOT Szimfonikus Zenekar; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari felügyelő is, Magyar Kamarazenekar);

Lakatos György (Budapest, 1924 – ?) hegedűművész, primás. Rados Dezső zeneakadémiai tanárnál szerzett magasabb fokú zenei képesítést;

Lakatos Sándor (Budapest, 1924. december 17. – Budapest, 1994. május 24.) cigányprimás, a Népművészet mestere;

Lőrincz Edith (Budapest, 1924 – ?) hegedű- és brácsaművész-tanár. 1949-ben a Rádiózenekar tagja lett, de adott szólóhangversenyeket is. 1957-ben a Philharmonia Hungarica alapító tagja, mint szólóbrácsás. A Romor-kvartett tagjaként is számos hangversenyen játszott. 1967-ben Kölnben telepedett le, ahol 1970-től a Városi Konzervatóriumban tanított;

Magyari Imre, ifj. (Budapest, 1924. július 28. – Karcag, 1980. augusztus 6.) hegedűművész-tanár, zenekar-alapító, a 20. század első felében a világszerte egyik legismertebb magyarországi primása. Friss diplomásként 1948-ban lett a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának a tagja. Az 1950-es években elejétől népdalfeldolgozásokat készített, és régi verbunkosokat hangszerelt a rádió számára;

Martzy Johanna (Temesvár, 1924. október 26. – Rüschtikon, 1979. augusztus 13.) hegedűművész-tanár. és 13 évesen debütált. Az 1940-es és 1950-es években turnézott. 1947-ben a genfi versenyen 1. díjat nyert. Kamarazenei felvételei közül Schubert felvételeit különösen különlegesnek tartották;

Márton Gábor (Hajdúszoboszló, 1924. december 20. – ?) ének-zenetanár (Kunpálhalmi Általános Iskola, Debrecen; Általános Iskola, Hajdúszoboszló; Hajdú-Bihar megyei Tanács VB, Debrecen-főelőadó; Debreceni Csokonai Színház-személyzeti vezető; Debreceni MÁV Zenekari Főnökség-zenekari igazgató);

Mátyás Mária (Hajdúdorog, 1924. szeptember 23. – Budapest, 1999. szeptember 12.) operaénekesnő-tanár. Az Operaházban 1946-ban debütált. Magánénekesként tevékenykedett 1980-ig;

Meizl Ferenc (Bácsbokod, 1924. február 11. – Budapest, 2019. november 28.) zenekari klarinétművész-tanár, kamaramuzsikus (1947–49. Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari tag; 1949- Magyar Állami Operaház-szólóklarinetos; 1955–67 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-klarinettanár; 1967- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola és a Zeneiskola Tanárképző Intézet Budapesti Tagozat klarinettanára; 1954- a Budapesti Fúvósötös tagja);

Mérei Ferenc (1924 – ?) nagybögőművész-tanár. 1942 és 1947 között a Székesfővárosi Zenekar, majd 1947-től a budapesti Operaház zenekarának tagja volt. 1953-tól a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarában is közreműködött;

Mihálka György, dr. (Kölcse, 1924. április 22. – Szeged, 2008. augusztus 6.) főiskolai tanár, karnagy. Tanári pályáját Fehérgyarmaton kezdte, majd Szegeden előbb az Alsóvárosi Általános Iskolában, később a tanítóképzőben tanított. Ezután a Tömörkény István Gimnáziumba került, ahol több tárgyat is oktatott, és az énekkar vezetése is a feladatai közé tartozott. 1973 és 1992 között a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszékének karvezetés tanára, az európai hírű I. számú női kar karnagya volt. Nyugdíjba vonulása után megkapta a Magister Emeritus Professori címet. Élete utolsó négy évében a Tetz Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatójaként segítette a ceglédi ifjúság kulturális nevelését;

Mózsai Ferenc (Pozsony, 1924. május 3. -?) szlovákiai magyar író és zenepedagógus, zeneesztéta, pedagógiai szakíró. Komáromban pedagógiai iskolai tanár, majd minisztériumi főhivatalnok Pozsonyban, később tanszékvezető egyetemi tanár lett. A neveléstudomány kandidátusa fokozatot 1973-ban szerezte meg,

Mura Péter (Budapest, 1924. június 21. – Budapest, 2009. december 28.) karmester, tanár. 1942-től 1944-ig az OMIKE művészakció operakorrepetitoraként tevékenykedett. Az egyesület a Pesti Izraelita Hitközség Wesselényi utcai Goldmark-termében rendszeres színházi és operaelőadásokra kapott engedélyt. 1945 és 1950 között a Magyar Állami Operaház korrepetitora volt. 1950-től 1953-ig a Gördülő Opera zenei vezetője, majd 1953 és 1957 között a Miskolci Nemzeti Színház zeneigazgatója, ahol ő szervezte meg az operatársulatot. 1957–1958-ban a Varsói Állami Opera karmestere, 1958-tól 1961-ig a bytomi Sziléziai Állami Opera karmestere és a Katowicei Zeneakadémia tanára. 1961-ben a Miskolci Szimfonikus Zenekar alapítója, 1984-ig igazgató karmestere, 1984 és 1987 között az Operaház karmestere, 1986-tól a Zeneakadémia tanára (idegen nyelvű szerepgyakorlat, kamaraének, korrepetíció, operaegyüttes-gyakorlat);

Murányi Róbert Árpád, dr. (Burg, 1924. június 7. – Budapest, 2002. június 13.) zenetörténész, karnagy, orgonaművész, tanár. Tanulmányait 1942 és 1950 között végezte a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Énektanárképző és karvezető szakon Ádám Jenő és Vásárhelyi Zoltán, orgona szakon Zalánfy Aladár volt a mestere. 1952-től 1974-ig tanárként működött. 1974-től az Országos Széchényi Könyvtár tudományos főmunkatársa, majd 1981-től nyugalomba vonulásáig az intézmény Zeneműtárának osztályvezetője. Számos zenetudományi tanulmány szerzője, jelentős magyar zenetörténeti forráskutatásokat végzett. Dittersdorf, Rösler-Rosetti és Michael Haydn műveinek közreadója;

Pados Jenő (Tatabánya, 1924. október 15. – ?) oboaművész-tanár (Székesfővárosi Zenekar; Magyar Állami Operaház; Budapesti MÁV Szimfonikusok);

Pándi Marianne (Budapest, 1924. augusztus 30. – Budapest, 2009. szeptember

12.) zenetörténész, felelős szerkesztő. 1958 és 1987 között az Országos Filharmónia műsorfüzeteit szerkesztette, 1969–1984 között a Hungarian Music News felelős szerkesztőjeként dolgozott. Szerkesztői és kritikusi munkásságát jelentős monográfiák írása és fordítása kísérte. Országos népszerűségét Pándi Marianne azonban mindenekelőtt négykötetes Hangversenykalauzával vívta ki, melynek kötetei 1972-től kezdve jöttek ki, legújabb kiadása pedig 2005-ben jelent meg;

Pethes Iván (Budapest, 1924. augusztus 4. – Budapest, 1980. január 20.) zeneíró, tánc-történész, könyvtártudományi kutató, tanár. Érettségi után elvégezte a Zeneművészeti Főiskola fagott tanszakát. Könyvtárosi pályáját a Bartók Zeneművészeti Szakiskola könyvtárában kezdte meg. Innen került 1961-ben a KMK könyvtárába, majd 1963-ban a Széchényi Könyvtár könyvfeldolgozó osztályának szakozó csoportjába. A csoportból később önálló osztály lett, itt működött mint a külföldi könyvek egyik szakozója 1972-ig. Vécsey Jenővel és Vavrincez Veronikával közösen szerkesztették a Magyarországon nyomtatott zeneművek jegyzéke /1945–1960/c., 1969-ben megjelent 360 oldalas retrospektív bibliográfiát. Zeneértés és könyvtárosi hivatás párosult abban a munkájában, melynek során egy olyan rendszert dolgozott ki zeneművek osztályozására, amelyet a Zenei Könyvtárosok Nemzetközi Szövetsége az AIEM alapként fogadta el. Munkája elismeréseként 1970-ben az AIBM Osztályozási Bizottságának elnökévé választották, egyben a zenei könyvtáros képzés bizottságának is alelnöke lett. Osztályozási rendszere az OSZK kiadványok sorában a „Flexible Classification System of Music and literature on Music” címen jelent meg. Több éven át szerkesztette a RIIM részére a Magyarországon megjelenő zenei könyvek és folyóiratcikkek annotált bibliográfiáját. Kezdeményezésére alakul meg a Magyar Könyvtárosok Egyesületén belül a Zenei könyvtárosok szekciója. Mint pedagógus is aktívan közreműködött, hosszú éveken át a KMK keretén belül rendezett tanfolyamokon tanított. Fonotéka c. kézikönyve ma is egyedülálló segédlet hangtárak felállításához, vezetésére. (Kiszely Olivér-OSZK HÍRADÓ, 1980/1-2. nyomán)

Ránki Lili (Budapest, 1924. március 11. – ?) zongoratanár-szakfelügyelő (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Színház- és Filmművészeti Főiskola; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Pedagógiai Intézet-zongora szakfelügyelő; Continuo Alapítványi Zeneiskola);

Ribáry Antal /gyakran: *Ribári*/ (Budapest, 1924. január 8. – Budapest, 1992. április 24.) zeneszerző-zenetanár. Alapító tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének és a Zenei Alapnak. Operái és megzenésített versei lettek ismertek. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte 1943 és 1947 között, ahol Szabó Ferenc-től, a későbbi igazgatótól, zeneszerzést tanult. 1959-ben a Magyar Állami Operaház bemutatta Bródy Sándor drámája nyomán készült Lajos király válik című egyfelvonásos vígoperáját (BMC);

Sedlický Tibor (Poltár, 1924. április 2. – 2004. július 27.) zenepedagógus, karmester. 1939-1943 között a besztercebányai tanárképzőn tanult, 1955–1959 között a pozsonyi Pedagógiai Főiskolán végzett. 1975-ben kisdoktorit, majd nagydoktorit szerzett, 1981-től docens. 1943–1945 között a poprádi népiskola, 1947–1949 között a poltári városi iskola, 1950–1954 között a körmöcbányai középiskola tanára, majd 1954–1955 között a kelői nemzeti iskola igazgatója. 1957–1965 között turócszentmártoni Pedagógiai Intézet pozsonyi részlegén dolgozott. 1965-től a besztercebányai Pedagógiai Karon tanított, illetve 1995–1999 között külsősként a besztercebányai J. L. Bella konzervatóriumban. 1951–1996 között a szlovák tanárok énekkarában működött, valamint a besztercebányai Hron énekkarban is. 1968–2000 között a besztercebányai járási népművelő központban is dolgozott. 1969–1979 között alapító karmestere a besztercebányai Pedagógiai kar Mladost' énekkarának.

Starker János (Budapest, 1924. július 5. – Bloomington, 2013. április 28.) gordonkaművész-tanár. Magyar származású amerikai gordonkaművész, a XX. század egyik legkitűnőbb csellistája, klasszikus mesterek, valamint 20. századi magyar kompozíciók kiváló előadója, sikeres pedagógus, számos nemzetközileg is elismert művész mestere. Már hatodik születésnapja előtt csellózni kezdett. Tehetsége hamar megmutatkozott, hat-hétévesen már közönség előtt szerepelt. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Schiffer András tanítványa volt, mellette Waldbauer Imre, Molnár Antal és Hammerschlag János óráit látogatta. Az ifjú művész számára meghatározó élményt jelentettek Weiner Leó kamarazene órái. Professzionális előadóként 1938-ban debütált, Dvořák gordonkaversenyét adta elő. Diplomáját 1939-ben szerezte meg. A háború után, 1945-től 1946-ig a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának és a Magyar Állami Operaház zenekarának szólógordonkásaként dolgozott. 1946-ban elhagyta Magyarországot. Előbb sikeres koncertet adott Bécsben, majd részt vett a Genfi Csellóversenyen. Ezt követően két évet töltött el Párizsban, ahol szinte kizárólag játéktechnikájának tökéletesítésével

foglalkozott. Az ekkor összegyűjtött tapasztalatait An Organized Method of String Playing című írásában foglalta össze. Még Párizsban készítette el Kodály Zoltán Op. 8-as Szólószonátájának felvételét, mellyel nemzetközi hírnevet szerzett, és elnyerte a Charles Cros Akadémia Hanglezes Nagydíját. 1948-ban költözött az Egyesült Államokba, ahol Doráti Antal a Dallasi Szimfonikus Zenekar szólócsellistájának szerződtette. Ezt követően New Yorkba költözött, és 1949-1953 között a Metropolitan Opera Reiner Frigyes által irányított zenekarának gordonka szólamát vezette. Itt játszott először lemezre J. S. Bach csellósztüveit. Amikor Reiner Chicagóba szerződött, Starker is követte, 1953-tól 1959-ig a Chicagói Szimfonikus Zenekar szólócsellistájaként dolgozott. 1954-ben az Egyesült Államok állampolgára lett. Szólólista karrierje 1956-tól bontakozott ki, azóta fellépett valamennyi kontinensen, többszáz koncerten és a legnevesebb fesztiválokön szerepelt a legkiválóbb zenekarokkal, számos előadását közvetítették rádió- és televízió állomások. Olyan szerzők ajánlották neki műveiket, mint David Baker, Chou Wen-Chung, Doráti Antal, Bernhard Heiden, Jean Martinon, Rózsa Miklós, Juan Orrego-Salas és Robert Starer. Pályafutása során közel 130 lemezen szerepelt, több mint 75 szólóalbumot készített, ezek közül több rangos elismerésben részesült: 1997-ben J. S. Bach csellósztüveinek felvételéért a Legjobb hangszeres szólólista kategóriában Grammy-díjat kapott, az 1990-ben készült, Popper Dávid műveit tartalmazó albuma szintén a jelöltek között szerepelt. A csellóhangzás tökéletesítésének érdekében a hagyományostól eltérő formájú, kúp alakú vágatokkal ellátott hidat fejlesztett ki, mely Starker-híd néven vált ismertté. Indiana University gordonkatanára, munkásságának köszönhetően az egyetem a csellóoktatás egyik világszerte elismert központja lett. Tizenhét éven keresztül az albertai Banff Centre-ben, és öt éven keresztül az Esseni Zeneművészeti Főiskolán is tanított. Pályafutása során számos rangos elismerésben részesült, 1972-ben George Washington-díjat, 1974-ben a Yale University-n Sanford Fellow kitüntetését, 1978-ban Herzl-díjat, 1983-ban Educational Press Díjat és Kodály-plakettet, 1986-ban az Indiana University Tracy Sonnenborn Díját, és Arturo Toscanini-díjat, 1992-ben Pro Cultura Hungarica díjat, 1995-ben Indiana állam Kormányzói Díját és a Medal of Paris kitüntetését, 1997-ben a Chevalier De L'rdre Des Arts Et Des Lettres of Paris kitüntetését, 1999-ben az Indiana University President Medal for Excellence kitüntetését és a magyar köztársasági elnöktől Elnöki Aranyérmét, 2005-ben Isaac Stern Nemzetközi Díjat kapott, 2007-ben átvehette a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Aranygyűrűjét. Starker János a Chicago Conservatory (1961), a Cornell College (1978), az East-

West University (1982), a Williams College (1983), a Lawrence University (1990), a New England Conservatory (2006), és a McGill University (2008) díszdoktora, valamint 1986 óta Texas állam díszpolgára. Starker János egy 1705-ben Velencében készült Matteo Gofriller gordonkán játszott (BMC);

Szabó Tivadar (Jászárokszállás, 1924. április 17. –?) ének-zenetanár, kántortanító, (1. sz. Általános Iskola, Gyöngyös; Állami Zeneiskola, Gyöngyös - igazgató is; Ének-Zenei Általános Iskola, Heves);

Szalatsy István (Budapest, 1924. december 25. – 1999) karmester. 1955-ben lett a szegedi Nemzeti Színház tagja, ahol a következő évben Verdi Álarcosbál c. operájának dirigálásával debütált karmesterként. 1982-ben történt visszavonulásáig a színház legsokoldalúbb, legtöbbet foglalkoztatott dirigense volt;

Szebenyi János (Budapest, 1924. május 10. – Budapest, 2019. június 24.) fuvolaművész, tanár. Tanulmányait 1942 és 1948 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte Dömötör Lajos és Thür István növendékeként. 1948-ban Genfben Marcel Moyse, 1964-ben Darmstadtban Severino Gazzelloni mesterkurzusán vett részt. 1945-től 1947-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólófuvolása, 1957 és 1984 között a Magyar Állami Hangversenyzenekar első fuvolása. 1970-től 1990-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. Szólista pályafutását 1945-ben kezdte, hét önálló lemeze jelent meg. Ismeretlen 18. századi műveket fedezett fel és adott közre Magyarországon, Angliában, az NSZK-ban és Hollandiában; számos átíratot készített (BMC);

Szenes Iván (Budapest, 1924. április 25. – Budapest, 2010. szeptember 13.) író, dalszövegíró, dramaturg, zeneszerző. Statisztikák és az Artisjus 2000-es kimutatása szerint Magyarország legtöbbet játszott szerzője;

Szentendrey Zsuzsanna (Kaposvár, 1924. március 31. – Nagykanizsa, 2007. november 21.), zalaegerszegi és nagykanizsai zeneiskolák magánének- és zongoratanára;

Szentjóni Miklósné Prockl Magdolna (Budapest, 1924. december 17. –) zenekari hegedűművész-tanár (Szakszervezeti Zenekar; Kaposvári Csiky

Gergely Színház Zenekara; Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Szőnyi Erzsébet, dr. (Budapest, 1924. április 25. – Budapest, 2019. december 28.) a Nemzet Művésze címmel kitüntetett zeneszerző, karvezető, zenepedagógus. Sokszínű alkotói stílusa nem sorolható a huszadik századi magyar zenetörténet egyik irányzatához sem, szemléletét egyszerre jellemzi a konzervativizmus és az új irányzatok iránti nyitottság. Kodály zenepedagógiai módszerének világszerte elismert közvetítője, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nyugalmazott egyetemi tanára. Már tizenhárom évesen komponált, először zongoradarabokkal, később vokális művekkel kísérletezett. 1942-ben kezdte meg tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, ahol Bárdos Lajos, Vásárhelyi Zoltán (középiskolai énektanárképző), Viski János (zeneszerzés), Weiner Leó (kamarazene), Kodály Zoltán (népzene) és Szegedi Ernő (zongora) növendéke volt. Középiskolai énektanári diplomáját 1945-ben, zeneszerzői diplomáját 1947-ben szerezte meg. 1947-től egy éven keresztül Francia Állami Ösztöndíjjal a párizsi Conservatoire-n tanult, ahol Tony Aubin, Olivier Messiaen és Nadia Boulanger voltak a mesterei. 1945-től 1981-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára volt, 1960 és 1981 között vezette a középiskolai énektanár és karvezetőképző tanszakot. Kodály ösztönzésére részt vett a magyarországi zenepedagógia újjászervezésének munkálataiban. Közéleti tevékenysége is jelentős, 1978-tól 2003-ig a Magyar Kodály Társaság és a Bárdos Lajos Társaság társelnöke, 1992 és 1996 között a Magyar Zenei Kamara alelnöke, 1996-tól a Magyar Muzsikus Fórum társelnöke, 1993-tól egy évig a Magyar Rádió felügyelőbizottságának elnöke. A hartfordi (Egyesült Államok) Kodály Musical Training Institute tagja, a francia Kodály Társaság és a KÓTA (Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége) tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Kodály Társaság és a lengyel Chopin Társaság tiszteletbeli tagja. Főbb művei: 4 opera (Dalma, Firenzei tragédia, Adáshiba, Elfrida), zenés játékok, musicalek, balettzene, gyermekdarabok, oratóriumok (Babilon, A hazug katona), kantáták, zenekari művek (pl. 1. és 2. Divertimento, Musica Festiva, Allegro per orchestra), versenyművek zongorára illetve orgonára, kamaraművek, szólóhangszerre írott művek, dalok, kórusművek. Önálló szerzői lemeze 1984-ben és 2004-ben jelent meg. Rendszeresen publikált, cikkei és tanulmányai megjelentek hazai és külföldi szaklapokban. Könyvei: A zenei írás-olvasás módszertana I-IV. (1954, megjelent magyar, angol, japán, olasz, portugál nyelven), Kodály's Principles in Practice (1973, megjelent angol, francia, német, spanyol, portugál, olasz és thai nyelven), Öt

kontinensen a zene szolgálatában (1979), Zenei nevelési irányzatok a XX. században (1988). Kodály Zoltán nevelési eszméi (1987). Szőnyi Erzsébet 1992 óta a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti Tagozatának tagja, 2006 óta a Pittsburgh-i Duquesne Egyetem (Egyesült Államok) díszdoktora (BMC);

Tardos Péter (Berettyóújfalu, 1924. augusztus 15. – Budapest, 1984. október 25.) újságíró, zeneszerző, dalszövegíró, humorista, rádiós-televíziós szerkesztő. 1945 után a Magyar Távirati Irodánál dolgozott, később a Magyar Rádió zenei osztálya szerkesztője. A *Csak fiataloknak* és a *Tánczenei koktél* című műsorokat szerkesztette, dolgozott a Magyar Televíziókönnyűzenei műsorainak kialakításán is. Az Ifjúsági Magazin Beat-pop-rock rovatát, valamint a Magyar Rádió zenés műsorait is szerkesztette. Szerzője több táncdalnak, táncdalszövegnek, szerzői nagylemeze halála előtt, 1984-ben jelent meg. Az 1950–1960-as években az angol nyelvű táncdalok magyar szövegét ő írta. (Régimódi Kislány, Azok a szép napok...) A kenguru című film több számának zeneszerzője illetve szövegírója volt;

Tornyos György (Jászberény, 1924. július 24. – Budapest, 1997) zeneelmélet-tanár, zeneszerző, karnagy (Líceum és Tanítóképző Intézet, Jászberény-szolfézs- és zeneelmélettanár; Ganz-Mávag Művelődési Központ Női Kar és Acélhang Férfikar-zongorakísérő és vezető karnagy; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-elmélettanár);

Vadas Kiss László (Tét, 1924. május 31. – Szentendre, 1999. november 2.) operaénekes-tanár. 1956-ban a Miskolci Nemzeti Színház, majd 1958-ban a Szegedi Nemzeti Színház, 1970-ben pedig a Magyar Állami Operaház szerződtette;

Valusek Béla (Vértesszőlős, 1924. január 5. –?) zenekari trombitaművész-tanár (Pénzügyőr Zenekar; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-tanár; Fővárosi Operettszínház Zenekara; Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Varga László (1924 –?) gordonkaművész, tanár. Varga László 1924-ben született. Adolf Schiffer növendéke volt a budapesti Zeneakadémián, majd annak visszavonulása után Zsámboki Miklós és Kerpely Jenő tanították. Kamarazenét ő is Weiner Leó osztályában tanult, Banda Edével együtt még különórákat is kaptak tőle partitúraolvasásból, analízisből. 1944 novemberében a német megszállás alatt a budapesti gettóban egy úgynevezett „védett házban” Weiner – a nem sokkal korábban befejezett – “Elemző összhangzattan”-át

magyarázta, tanította neki. 22 éves korában lett –mestere beajánlására – a Léner kvartett tagja. A vonósnégyes megszűnése után New Yorkba ment, de mivel csak hat hónapnyi várakozási idő után kaphatott állandó tartózkodási és munkavállalási engedélyt, egy gazdag patrónus házához járt hetente kamarazenélni. Olyan nagy nevekkel ismerkedhetett meg és muzsikálhatott együtt, mint Isaac Stern, Heifetz, Milstein, Pjatigorskij, Primrose, Bernstein és mások. A szakszervezeti tagság megszerzésével, sikeres próbajáték után 24 évesen - a New York City Opera, majd 27 éves korától a New York-i Filharmonikusok szólócsellistája lett, – Leonard Rose utódjaként, Dimitri Mitropoulos és Leonard Bernstein igazgatósága alatt. Varga László évekig élt Nyugat-Európában és Dél-Amerikában is turnézott a Léner vonósnégyes tagjaként. 1948 augusztusában az USA-ba ment és két évre a New York City Opera Company, aztán a New-York Philharmonic Orchestra szólócsellistája lett. Sokat koncertezett kamaraművészként is. Évekig tanított a San Francisco State University cselló tanszakán;

Várhelyi Endre (Hódmezővásárhely, 1924. június 25. – Budapest, 1979. július 27.) operaénekes-tanár;

Zentai Anna (Budapest, 1924. június 29. – Budapest, 2017. január 29.) szín- és énekművész, tanár. 1950 és 1979 között a Fővárosi Operettszínház tagja volt, később szabadfoglalkozású művésznőként dolgozott;

95 éve született

Ábrahám Imre, dr. (Nyúl, 1929. október 23. –) általános és középiskolai tanár, helytörténész, nyelvész, könyvtáros, zenepedagógus, és karnagy, Pannonhalma díszpolgára. A hatvanas években igazgatóként fellendítette a Művelődési Ház tevékenységét, ahol irodalmi színpadot szervezett, majd a nyolcvanas években értelmiségi kört hozott létre. 1990-ben megalapította és vezette a Cantate Kamarakórust;

Antal György (Budapest, 1929. január 11. – Budapest, 2006. július 10.) harmonikaművész-tanár 1950-től 63-ig harmonikát tanított a Steinitz Zeneiskolában, később pedig 1971 és 1983 között a Csepeli Zeneiskolában, valamint a Sashalmi Munkaközösségi Zeneiskolában. 1946 és 1950 között a Magyar Rádió szólistája, játszott Herrer Pál, Jáki-Tóth Pál és Horváth István

László zenekarában. 1958–63 között Turán László zenekarának tagja, mellette saját zenekart is vezet. 1975-től 1994-ig az Országos Zenepedagógus Szakosztály Harmonika Tagozatának, később a ZETA Harmonika Tagozatának vezetője;

Antal Livia (Budapest, 1929. július 10. – 2001) hangversenyénekes-tanár. Mint az Országos Filharmónia szólistája számos magyar művet mutatott be;

Aracsi László (Hódmezővásárhely, 1929. október 27. – 2016. március 26.) középiskolai énektanár, karvezető, ny. főiskolai docens (Zeneművészeti Szakközépiskola elmélettanár és igazgató helyettes, Szeged; Szegedi Tudományegyetem Zenei Intézete);

Aszódi Ferenc (Budapest, 1929. augusztus 6. – Los Angeles, 2005. július 2.) jazz-trombitaművész, tanár;

Bajnok Ferenc, operaénekes 1924–1985 Bajnok Ferenc 1924-ben született Dunakeszin. Érettségi után felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakára, ezzel párhuzamosan a bölcsészkaron magyar szakos hallgató is volt, mindkét intézményben diplomát szerzett. Mint lírai tenorista Szegeden, majd 1946-tól Budapesten, a Magyar Királyi Operaházban dolgozott. Feleségül vette báró Apor Évát, aki akkoriban az Országos Rendező Iroda több nyelven beszélő titkárnője volt. Énekesi pályafutása során Olaszországban, Svájcban tevékenykedett, majd Brazíliában telepedett le. Idővel látása annyira megromlott, hogy brazíliai tartózkodási helyén megvakult. Életének ebben a szakaszában énektanítással kereste kenyerét. Bajnok Ferenc szülővárosától távol 61 évesen halt meg.

Barcsay Zoltán (Kolozsvár, 1929. május 24. – 2009. augusztus 28.) zeneművész, zeneszerző, karmester, tanár. Hegedülni Kouba Paula hegedűiskolájában kezdett... 1954-ben diplomázott a kolozsvári Gh. Dima Zenekonzervatóriumban, hangszeres zene, mélyhegedű szakon. 1948-tól a Kolozsvári Magyar Opera zenekarának tagja, alapító tag. 1960-tól brácsaszólam - vezető. Közben 1955-től a Zenelíceum tanára, 18 éven keresztül. 1992-től a Balett-líceum korrepetitora. Zeneszerzőként több művet hangszerelt, többek közt Horváth Béla – Szinberger Sándor *Kék Duna* című operettjét, Jacobi Viktor *Viktória* című operett hiányzó zenekari anyagát pótolta, újrahangszerelte. Jacobi Vikortól a *Leányvásár*, *Viktória*, Szirmai Alberttől a *Mágnás*

Miska című operetteket vezényelte. 1992-től a Magánosok Klubja Öreg fiúk együttesének zenekari vezetője, a Reményik Sándor Szabadidőközpont művészeti irányítója. Párhuzamosan muzsikált a Kolozsvári Orvosok Zenekarában is.

Bartáné Szöllősi Olga (Valjantino, 1929. október 23.– ?) zongoratanár-korrepetitor (Zeneiskola-Ungvár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Bartha Alfonz (Madaras, 1929. október 13. – Budapest, 2013. április 2.) operaénekes-tanár. Énektanulmányait 1940 és 1948 között a bajai Városi Zeneiskolában Pilinszky Zsigmond növendékeként kezdte, majd 1949-től a budapesti Állami Zenekonzervatóriumban tanult. 1950-től 1953-ig a Magyar Rádió énekkarában énekelt az alapító tagok egyikeként. 1951 és 1955 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatójaként Bende Zsolt, Berdál Valéria, Erdész Zsuzsa, Gábor Artemisz, Hankiss Ilona és Lehoczky Éva osztálytársa volt és Mándy Margit, Feleki Rezső, Luigi Renzi és Révhegyi Ferencné voltak mesterei. Több nemzetközi énekversenyen szerepelt eredményesen: az 1958-as toulouse-i nemzetközi énekversenyen II. díjat, az 1960-as budapesti Erkel énekversenyen I. díjat, az 1961-es hertogenboschi énekversenyen I. díjat nyert. 1955-ben szerződtette a debreceni Csokonai Színház, itt *Bartha András* néven szerepelt, mivel keresztnévét akkoriban „arisztokratikusnak” minősítették. 1959-ben lett a Magyar Állami Operaház magánénekes. A debreceni „vegyes” repertoár után az Operaházban a Mozart- és bel canto szerepek specialistája lett. Pályája végén szívesen vállalt *comprimario* (a főszereplő melletti szerep) feladatokat is. Sokat foglalkoztatott oratóriuménekes is volt;

Bartha Ferencné Vizeli Katalin (Debrecen, 1929. április 21. –) hegedűművész-tanár (Csepeli Állami Zeneiskola; Simonffy Emil Zeneiskola-tanszakvezető és főiskolai gyakorlatvezető);

Belohorszky Károly (1929 – Budapest, 1976. március 26.) rádiós zenei szerkesztő;

Borsányi Gábor (Kajászó, 1924 –Tapolca, 1988) középiskolai ének-zenetanár, gimnáziumi igazgató-helyettes, zeneiskolai igazgató. 1948–52-ig a pápai Református Kollégium tanára volt, egyházzene, zenetörténetet oktatott. 1956-61-ig gimnáziumi tanárként dolgozott Tapolcán, közben biológia szakos

középiskolai tanári oklevelet is szerzett az ELTE-n. 1961–71-ig a Batsányi Gimnázium igazgatóhelyettese, és az énekkar vezetője. Ő volt a tapolcai zeneiskola alapítója és első igazgatója (1971–86);

Breitner Tamás (Budapest, 1929. április. 13.– Pécs, 1991. március 26.)
karmester, zeneigazgató. 1960-tól 1970-ig a Fővárosi Operettszínház karmestere, majd 1970-től 1991-ig, haláláig a Pécsi Nemzeti Színház karmestere, 1984-től zeneigazgatója, valamint a Pécsi Filharmonikus Zenekar vezetője volt;

Buzás Zoltán, dr. (1929. szeptember 12. – ?) tanár, megyei tanulmányi felügyelő, iskolai csoportvezető, zeneiskolai főelőadó (Heves megyei Tanács VB);

Csányi „Matyi” Mátyás (Budapest, 1929 – Augsburg, Németország, 1980)
jazzhegedűs, gitáros, tanár;

Dégi Lászlóné (Miskolc, 1924 – ?) zenekari hegedűművész-tanár. Pályafutását Szentesen kezdte, s 1954–57-ig a zeneiskola tanára és első igazgatója volt. Később ismét Miskolcra került;

Fodor András /1947-ig: Fodor Andor/ (Kaposmérő, 1929. február 27. – Fonyód, 1997. június 27.) költő, zenei-és esszéíró;

Fukász György (Rákospalota, 1929. július 4. – Budapest, 1994. május 20.)
filozófus, a filozófiai tudományok kandidátusa (1958), doktora (1969). A Debreceni Tudományegyetem, ill. a KLTE BTK Marxizmus-Leninizmus Tanszék tanársegéde (1952–1953), tanszékvezető egy. adjunktusa (1953–1954), az ELTE Lenin Intézet Filozófia Tanszék egy. docense (1954–1957), és a Tanszék vezetője (1956–1957). A Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatási Főosztály Marxizmus-Leninizmus Oktatása Osztályának főelőadója, később osztályvezetője (1957–1965), a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Marxizmus-Leninizmus Tanszék tanszékvezető főiskolai tanára (1965–1984);

Fülemile Tibor (Budapest, 1929. október 11. – Budapest, 2011. december 1.)
fagottművész-tanár, a Magyar Fúvósötös tagja. Többek között a Magyar Állami Operaház Zenekara, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara és a Mihály

András által alapított Budapesti Kamaraegyüttes szólistájaként dolgozott. 1983-2006 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, egyetemi docense, majd professor emeritusa volt;

Horváth József, G. (1929 – 1997) budapesti zenetanár, karnagy;

Gajodi Sándor (Szeged, 1929. január 1. – ?) zenekari hegedűművész-tanár. (Szegedi Nemzeti Színház zenekara-szólamvezető, Szegedi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged; Szegedi Kamarazenekar);

Gergelyné Kottler Márta (Budapest, 1929. május 29. – 2009. április 4.) hegedű- és brácsaművész. Egészen korán, már 5 évesen kitűnt zenei tehetségével a rendezvények egyikén Vidosfay Gyula zenetanárnak, az Operaház tagjának, aki tandíjmentes zenei képzésre ajánlotta, így 6 évesen egyszerre folytathatta az elemi iskola elkezdésével egyidőben zenei tanulmányait is, majd 11 éves korától 1940–1954-ig már a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola két szakát is elvégezte. A hegedű, majd később brácsa (mélyhegedű) szakon olyan mesterek tanították, mint Weiner Leó, Ádám Jenő, Kodály Zoltán, Waldbauer Imre hegedű- és Lukács Pál brácsaművész. 1950-től a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttese zenekarában zenélt, ahol szólamvezetői megbízást kapott. 1951-ben ismerkedett meg és házasodtak össze Gergely Pál karmesterrel, a Művészegyüttes zenekarának vezetőjével. 1956-ban az együttest több hónapos fellépés-sorozatra hívták meg Kínába, ott, utazásuk közben értesültek az októberi forradalom híréről, de nem engedték visszautazni őket, 1957 elején, hazaérkezésükkor pedig váratlanul feloszlatták az egész együttest. 1957-ben, ezután jelentkezett a Magyar Állami Operaház zenekarába, mint zenekari zenész, brácsás. 41 évig volt az Operaház zenekarának művésze, a társulattal a világ számos országában lépett fel: Európában (Ausztrián, Németországon, Olaszországon át a Szovjetunióban, Franciaországban, Hollandiában, Spanyolországban), és a tengerentúlon is, Mexikótól Japánig, s olyan helyszíneken vendégszerepelt, mint a leningrádi Kirov opera, a bécsi Operaház, a párizsi Operaház, a milánói Scala, vagy Velence, ahová több hónapra nyert olasz ösztöndíjat. Tagja volt az Országos Filharmóniai Társaságnak, mellyel megszámlálhatatlan koncert résztvevője;

Hanák Árpád (Budapest, 1889 –1941) zongoraművész-tanár. 1910-től 1920-

ig a pécsi zenei élet irányítója volt, mint művész és pedagógus. 1920-tól a Fodor Zeneiskola tanára;

Halkovics János (Törökszentmiklós, 1929. november 1. –) ének-zenetanár, karvezető, népzene kutató, szerkesztő (Magyar Rádió népzenei szerkesztőség h. vezető; népzene gyűjtő; Kertészeti Egyetem Kórusának karnagya; az OKISZ Erkel Ferenc Művészegyetem Népi Zenekarának vezetője);

Halmos István (Budapest, 1929 –) az irodalomtudományok kandidátusa (1960), az MTA Népzene kutató Csoportjának, ill. a Zenetudományi Intézet főmunkatársa;

Házy Erzsébet (Pozsony, 1929. október 1. – Budapest, 1982. november 24.) operaénekes, színésznő. Pályafutását a Magyar Rádió énekkarában kezdte. 1951-ben debütált az operaházban Verdi Rigolettójának apródjaként. Kezdetben lírai szerepeket énekelt, majd az 1960-as évektől drámaibb szerepeket is. Jelentős részt vállalt új magyar operák bemutatásában;

Hidi Péter (Budapest, 1929. november 30. – ?) hegedűművész-tanár. Tanulmányait 1950-ben fejezte be a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedűművészképzőjén, ahol Gábrriel Ferenc és Garay György voltak a mesterei. 1949-től a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja, 1958-tól hangversenymestere. 1972-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének vonósnégyes- és kamarazene-tanára;

Hubbes Walter, álneve Elek János (Brassó, 1929. március 19. – Stuttgart, 2008) zeneszerző, zenei író, karmester. Tanulmányait bukaresti Zeneakadémián fejezte be, ahol zeneszerzést, vezénylést is tanult, zenetanári oklevelet szerzett (1964). Közben 1950-től Kolozsvárt munkáskórusokat és népi zenekart vezetett; 1955-ben Marosvásárhelyen telepedett le, ahol egy évig a Népi Alkotások Házának szakirányítója, majd 1956 és 1970 között az Állami Székely Népi Együttes karmestere. 1970-től 1972-ig Sepsiszentgyörgyön vezetett népi együttest;

Illés András (Nagykálló, 1929. július 24. – ?) ének-zene és pedagógia-tanár (Tanítóképző Intézet, Kisvárda-ének-zenetanár; Felsőfokú Tanítóképző, Nyíregyháza-intézeti tanár; Bessenyei György Tanárképző Főiskola,

Nyíregyháza - főiskolai docens);

Jakab Zoltán (Pestszentlőrinc, 1929. január 6. – ?) zongoratanár, főiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg; Pedagógiai Főiskola, Pécs-adjunktus, majd tanszékvezető; Budapest Táncegyüttes-zenei vezető);

Kállay Géza (Budapest, 1929. október 29. – Budapest, 1982. március 28.) hegedűtanár, fővárosi szaktanácsadó és pedagógiai felügyelő. Pedagógiai tevékenységét 1959-ben a Fővárosi 3. sz. körzeti zeneiskolában kezdte. 1963-tól szakfelügyelőként is tevékenykedett. 1968-tól a budapesti III. ker.-i Állami Zeneiskolában tanított;

Kármán Vera / Halász Ferencné / (Budapest, 1929. április 16. – Budapest, 2007. május 26.) zenekari hegedű- és kamaraművész. 1951 és 1996 között volt Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, az utolsó két évtizedben az 1. hegedű szólamvezetője. Játszott a Várkonyi Vonósnégyesben és 1957-től, alapító tagként a Magyar Kamarazenekarban;

Kemény Klió, magyargyerőmonostori báró (férjezett nevén Asztalos Klió is) (Marosvécs, 1929. április 6. – Budapest, 2000. március 29.) operaénekes. Édesanyja skót arisztokrata család leszármazotta volt. Magánúton tanult énekelni a Kolozsvárott működő D'André Alberttől.. 1948-tól a helyi magyar operatársulat tagja volt. 1957-ben egy bukaresti koncerten mutatkozott be hangversenyénekesként. 1961-ben települt át Magyarországra, ahol a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesé és az Országos Filharmónia szólistája lett. 1965-től többször fellépett koncerteken Angliában is. A színházban főként comprimarioszerepeket osztottak rá. A kellő megbecsülés híján 1969-ben visszavonult a színpadtól, és tisztviselőként dolgozott nyugdíjazásáig.

Kertész István (Budapest, 1929. augusztus 28. – Herzliya, 1973. április 16.) karmester. 1947-től 1950-ig a Magyar Állami Operaház karmestere volt. 1953-tól 1955-ig Győrben volt karmester, ezt követően 1957 elejéig a budapesti Operaház alkalmazta, az 1952/53–1956/57 között tanévekben pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (karmesterképzés, korrepetíció) is dolgozott. Az 1956-os forradalom leverése után családjával együtt elhagyta Magyarországot, majd a Hamburgi Szimfonikus Zenekar és a Hamburgi Állami Operaház vendégkarmestere lett. 1960-ban meghívást kapott az Augsburgi

Opera főzeneigazgatói posztjára. 1961-ben meghívták a Salzburgi Ünnepi Játékokra is. Az Izraeli Filharmonikus Zenekarral 1962 márciusában kezdődött a kapcsolata, a Tel-Aviv-i Mann Auditóriumban adott hangversennyel. 1964-ben a Kölni Operába kapott zeneigazgatói kinevezést. Kölni igazgatói státusza fenntartásával 1965-ben a Londoni Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett, és egyúttal a Covent Garden vendégkarmestere is. 1973-ban a Bambergi Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett;

Keszler Pál (Budapest, 1929. június 22. – ?) harsonaművész-tanár, színházigazgató. 1962–1977 között az Országos Rendező Iroda igazgatója, 1977–79-ben vezető beosztásban dolgozott a Művelődési Minisztériumban. 1979-től 1990-ig a Fővárosi Operettszínház igazgatója volt;

Kokas Klára, dr. (Szany, 1929. április 24. – Arlington, 2010. február 7.) zenepedagógus és zenepszichológus. Kutatási területei voltak: zenepedagógia, zenepszichológia, zeneterápia. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énektanár és karvezető szakán végzett 1950-ben. Később az ELTE pedagógiapszichológia szakos hallgatója (1965 és 1970 között) lett, ahol egyetemi doktorátust is szerzett. Szombathelyen általános iskolában, majd a Tanítóképző Intézetben, később a Münnich Ferenc Nevelőotthonban tanított. 1970-ben kijutott Bostonba (Massachusetts állam), az első amerikai Kodály Musical Training Institute-ba. 1973-tól a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet docense, s Európa és Amerika és Ausztrália számos helyére hívták meg vendégprofesszornak. 1989-től az Agape Zene Életöröm Alapítvány vezetője volt, a Kokas-módszer egész iskolát teremtett. Könyveit több nyelven közreadták, filmjeivel, videó-műsoraival is sikereket aratott. Kokas Klára volt az egyik legszínesebb egyéniség Kodály tanítványai közül, aki a Mester módszerét saját tapasztalatai, élményei alapján forradalmi irányba fejlesztette tovább a zene, a mozgás, a személyiség és a közösség négyoszögében. Életében nagyon fontos szerepet játszott Kecskemét. 1973 és 1989 között a Kodály Intézet docenseként tanított a hírös városban, és a kezdetek óta kurzusokat tartott;

Kovács Andor (Budapest, 1929. június 4. – Budapest, 1989. július 11.) gitárművész, zenetanár, zenekarvezető. Az 1940-60-as évek dzsesszzenéjének egyik meghatározó, virtuóz muzsikusa volt;

Kovács Gyula (Budapest, 1929. december 27. – Budapest, 1992) korának legvirtuózabb jazz-dobosa volt. A hazai jazzélet összes legendás alakjával játszott együtt, részt vett külföldi fesztiválokon, tanítványai között volt több mai élvonalbeli zenész is. Tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszakán;

Kovács Ferenc (Budapest, 1929. április 1. – ?) zenekari trombitaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház; Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Kozma Mátyás (Marosvásárhely, 1929. július 23. – Marosvásárhely, 1994. november 1.) orgonaművész, zeneszerző. Marosvásárhelyen a Filharmónia orgonistája (1955–57), majd igazgatója (1959–66), a rádióstúdió zenei szerkesztője (1957–59), a Tanárképző Főiskola zene szakán adjunktus (1966–74);

Kobulej Emil (1929–2004) zeneművész, zenetudós, zenepedagógus;

Kulka János (Budapest, 1929. december 11. – Stuttgart, 2001. október 19.) karmester, zeneszerző, tanár. 1947 és 1951 között a Zeneakadémia ambiciózus növendéke. Vezénylést Ferencsik Jánosnál és Somogyi Lászlónál, zeneszerzést Viski Jánosnál tanul. Szakított időt a zongora, nagybőgő és ütőhangszeres tudásának gyarapítására valamint Kodály Zoltán és Weiner Leó stúdiumainak látogatására is. A diploma-diplomák átvétele után az Operaház szerződtette. Korrepetitorként kezdett, a karmesteri pálcát először a *Tosca* előadásában vehette kezébe, később az énekkar vezetésére is felkérték. 1957-ben emigrált, egy bécsi tanulmányútról nem tért haza. Rövidesen, Fricsay Ferenc invitálására Münchenben, a Bajor Állami Opera tagja lett, itt is a *Tosca* előadásán debütált. Két évvel később a stuttgarti, hasonló időszak után a hamburgi, később a wuppertali opera vezető karmestere. 1975-ben – hasonló beosztásba – ismét Stuttgartba szerződött. A klasszikus művek mellett számos kortárs opera (Szokolay Sándor, Petrovics Emil, Stravinsky, Penderecki, Janáček, Dallapiccola, Schönberg) színpadra állításában is közreműködött. Nevéhez több ősbemutató is köthető. Testamentumában könyv és kottatárát a Zeneakadémiára hagyta;

Kutasy Ferenc (Mogyoród, 1929. szeptember 22. – ?) zongorista, korrepetitor, karmester (Vegyipari Szakszervezetek Zenekarának karmestere, Magyar Jégrevű - korrepetitor karmester; Magyar Rádió zenei munkatársa);

Láng Ferencné Janota Erna (Torda, 1929. január 18. – ?) zongoratanár (Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr);

Láng Gusztáv (Szarvas, 1929. szeptember 26. – ?) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Állami Zeneiskola, Szarvas-igazgató is; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba; Békés megyei zeneiskolák szakfelügyelője; Szarvas város Kamarazenekarának vezetője);

Maác László (Endrőd, 1929. október 30. – Budapest 1998. április 17.) néptánc-kutató. A Néprajzi Múzeum segédmuzeológusa, az Állami Népi Együttesnél néprajzkutató, lektor, a Művelődési, majd Kulturális Minisztérium munkatársa, a *Táncművészet* c. folyóirat szerkesztője;

Mán György (Budapest, 1929. január 6. – ?) zenekari hegedűművész-tanár (Bagdadi Szépművészeti Intézet - brácsa szólamvezető; Bagdadi Balett és Zeneiskola-karmester is; Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Budapest-zenekari karmester is; Singapore Szimfonikus Zenekar - brácsa szólamvezető-helyettes);

Márkusné Natter-Nád Klára (Budapest, 1929. augusztus 18.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, zenei szerkesztő (Fővárosi VI. kerületi Általános Iskola és a Fővárosi 1. sz. Körzeti Zeneiskola; Fővárosi II. kerületi Ének-zenei Általános Iskola; Tankönyvkiadó Vállalat-felelős szerkesztő; Bárdos Lajos Társaság vezetőségi tagság; Kodály Társaság Hírei-felelős szerkesztő; a KÓTA c. folyóirat állandó munkatársa). A Liszt Ferenc Zeneakadémia Középiskolai énektanárképző-karvezető szak elvégzését követően 20 évig tanított különböző iskolatípusban. Szerkesztői és zeneírói munkásságát 1972-ben kezdte a Tankönyvkiadóban, a zenei kiadványok felelős szerkesztője és az Ének-zene Módszertani lap szerkesztőjeként. 1994-ben kértek fel A Magyar Kodály Társaság Hírei szerkesztésére. 26 évig voltam szerkesztője, majd főszerkesztője a folyóiratnak. Emellett rendszeresen írt cikkeket a KÓTA lapjának a Zeneszónak. Az időtől a mai napig közel 500 írása jelent meg e két lapban. További magyar és német zenei folyóiratnak is küldött írásokat. A Tankönyvkiadótól már nyugdíjban, a XIV. kerületi Ungvár utcai Kéttannyelvű, német-magyar általános iskolában tanított német és magyar nyelven az 1-4.

osztályban éneket. Európa számos országában, és német nyelvterületen állandó meghívott előadóként tartott előadást a magyar tanítási módszerről, Kodály tanítási elveiről. Könyvei jelentek meg, legutóbb 2020-ban. 2017-ben vehette át a Zeneakadémián a Vasdiplomát;

Márton József (Budapest, 1929. október 1. – ?) zenekari ütőhangszeres művésztanár (Honvéd Művészegyüttes; Magyar Állami Operaház Zenekara; Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara);

Mátés Katalin, M (Somogyszentmiklós, 1929. június 19. – ?) énekművész-tanár (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-énektanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata-énektanár);

Mocsár Sándor (Demecser, 1929. december 29. – ?) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár; Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda-tanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Mohayné Katanics Mária (Baja, 1929. április 20. – Budapest, 2017. január 23.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. 1935 és 1948 között a Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Szegény Iskolanővérek intézetében (ma: Szent László ÁMK) tanult Baján. 1948 és 1952 között elvégezte az Országos Magyar Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát, ahol okleveles középiskolai énektanári diplomát kapott. 1952 és 1959 között Lajtha László mellett a Néprajzi Intézetben népzene kutató gyakornok, a Cinkotai Teleki Blanka Tanítóképzőben (ma: Szerb Antal Gimnázium) karnagy és énektanár volt. 1959 és 1972 között a Szilágyi Erzsébet Gimnázium, 1972 és 1984 között a Marczibányi téri Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola karnagya és énektanára volt. 1984-től 1996-ig a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskolán (ma: Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác), továbbá 1990-től 2002-ig az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar (ELTE-TFK) Zenei Tanszékén tanított kórusmódszertant és karvezetést. Közben 1998-1999-ben énektanár a budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban, majd 2002-től 2006-ig óraadó tanár a Zeneakadémia Budapesti Tanárképző Intézetében. 1961-től 1983-ig a Zeneművészeti Főiskola gyakorló vezető tanáraként karvezetés szakos hallgatók tanítási gyakorlatait vezette a Szilágyi Gimnáziumban és a Marczibányi téri Ének-Zenei Általános Iskolában. Ezekben az évtizedekben külföldről számos országból látogatták órát muzikusok, énektanárok és karvezetők, hogy a Kodály-módszert

tanulmányozzák. 1959 novemberében megalapította a Szilágyi Erzsébet Női Kart, melynek a kétezres évekig karnagya volt. A kórusnak összesen mintegy kétszáz tagja volt, a mindenkori létszáma harminc körül mozgott. Az 1990-es évek végéig több száz fellépésük volt, melyek egy része önálló hangverseny volt. Rendszeresen részt vettek hazai és külföldi kórusfesztiválokra és kórusversenyekre – többek között 1964 és 1982 között mind a tíz Pécsi Kamarakórus Fesztiválon –, ezeken számos díjat nyertek. Néhány ezek közül: 1966 Belgium, Neerpelt: száz százalékos első díj, 1969 Olaszország, Arezzo: három második díj, 1972 Franciaország, Tours: nagydíj, 1975 Finnország, Tampere: a legjobb külföldi kórus díja, 1981 Franciaország, Tours: egy első és egy második díj, egy nagydíj és egy különdíj, 1982 Debrecen: női kari első díj. 1964 és 1996 között huszonhárom alkalommal volt a kórus külföldön: hatszor Ausztriában, hétszer Franciaországban, háromszor Németországban, kétszer Olaszországban és Belgiumban, egyszer Erdélyben, Finnországban, Lengyelországban és Spanyolországban. Hosszú éveken át évi két-három rádiófelvétel készült a kórusral a Magyar Rádióban. Az MTV és a Duna Televízió is több felvételt készített a kórusral, illetve számos új magyar kórusmű ősbemutatója, rádió és televízió felvétele fűződik a nevükhöz. A Vándor Kórusban 1959-től tíz éven át szólamvezető, szolfézstanár, majd másodkarnagy volt. Meghívott vendégkarnagy volt 1968 és 1986 között húsz alkalommal, alkalmanként három-négy héten át a Magyar Rádió Énekkaránál, többször vidéki városok kórusainál és a tanárképző főiskolák országos találkozóin. Egész pályafutása során a mindenkori iskolai (általános iskolai, gimnáziumi, főiskolai) kórusral évente több fellépésük volt különböző ünnepélyeken, hangversenyeken, például a Marczibányi téri Kodály Zoltán ének-zenei általános iskolával minden év májusában a Zeneakadémián. A Zsámbéki Tanítóképzővel rendszeresen részt vettek a kétévente megrendezett országos főiskolák dalostalálkozókon, 1996-ban pedig négy napos bajorországi hangversenykörúton voltak. Katanics Mária nyári szemináriumokat vezetett évtizedeken keresztül a kecskeméti Kodály Intézet szervezésében, karnagyi tanfolyamokat, énektanári és módszertani továbbképzéseket tartott szolfézs, karvezetés, kórustanítás, Kodály-módszer témakörben az Fővárosi Művelődési Ház, a Budapesti Művelődési Központ, a Fővárosi Pedagógiai Intézet és vidéki városok (Baja, Eger, Esztergom, Győr, Kecskemét, Miskolc, Pécs, stb.) szervezésében. Az USA-ban hét, Kanadában egy, Japánban három alkalommal tartott több hetes tanfolyamokat. 1970-től több évtizeden át az Országos Minősítő hangversenyeken és az Éneklő Ifjúság hangversenyeken, 1997-ben a Kodály Műveltségi Vetélkedőn és az első Magyar

Kodály Zoltán Kórusversenyen zsűrizett. Elemzései, tanulmányai, kritikái jelentek meg különböző folyóiratokban, újságokban (Muzsika, Ének-Zene Tanítás, Parlando, Zeneszó, KÓTA, Magyar Nemzet, Új Ember) (Wikipédia);

Moldován Stefánia (Sajóudvarhely, 1929. augusztus 24. – Budapest, 2012. április 12.) Liszt Ferenc-díjasopera-énekesnő (drámai szoprán). 1948–1953 között a Zeneművészeti Főiskola tanulója volt dr. Sipos Jenő tanítványaként. Pályáját az Operaház énekkarában kezdte. 1954-ben Mimi (Puccini: Bohémélet) szerepében debütált a Szegedi Nemzeti Színházban, ahol 1954–1961 között tagja volt. 1961–2012 között az Operaház magánénekesese volt. Mind hangjának kiegyenlített, telt hangzásával, mind alakításainak drámaiságával és szenvedélyes lendületével a társaság vezető szopránjai közé tartozott. Elsősorban Verdi-hősnők megformálásával ért el kiemelkedő sikereket, de repertoárján szerepeltek a Mozart- és Puccini-operák vezető szoprán szerepei is. Rendszeresen fellépett a nemzetközi hangverseny- és operaszínpadokon. Leonórárt énekelte Beethoven Fideliójában és az opera Leonora című ösváltozatában. Számos lemezfelvétel közreműködője.

Molnár Zoltán (Pécel, 1929. július 14. – ?) harsonaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Szolnoki Szigligeti Színház Zenekara; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-ütőhangszereket is tanított);

Németh Alice (Sopron, 1929. augusztus 13. – ?) énekművész-tanár. operaénekes. 1949 és 1955 között a budapesti Konzervatóriumban, illetve a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult éneket Ujfalussyné Mándy Margit és dr. Molnár Imre növendékeként. 1956-tól a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesese, 1963 és 1970 között az Országos Filharmónia hangversenyénekesese, 1970-től a Pécsi Nemzeti Színház magánénekesese. Főbb szerepei: Donna Elvira (Don Giovanni), Pamina (A varázsfuvola), Antónia (Hoffmann meséi), Erzsébet (Don Carlos), Amelia (Az álarcosbál), Aida, Micaela (Carmen), Elza (Lohengrin), Manon Lescaut, Georgette (A köpeny), Mimi (Bohémélet), Tosca. Bemutatta Kurtág György és Kósa György dalait. Számos európai országban vendég szerepelt;

Nemcsik Pál Lőrinc, dr. (Ókéske, 1929. február 16. –) ének-zenetanár, történelemtanár (105. sz. MTH intézet, Járdánháza; Általános Iskola, Borsodnádásd – ugyanott gyűjteményvezető is. 1980-ban már megyei szaktanácsadó az ének-zene terén. 1968-tól a Magyar Tudományos Akadémia

Zenetudományi Intézetének munkatársa;

Nyoczas József (1929 – Zirc, 1984. június 25.) ciszer ének-zenetanár, karnagy-képlár;

Oromszeginé Maucha Márta (Budapest, 1929. március 31. – 1991)
fuvolaművész, zenepedagógus (Állami Zeneiskola, Mátészalka; Váci Állami Zeneiskola nagymarosi kihelyezett tagozata; Körzeti Állami Zeneiskola, Szobtanszak- és tagozatvezető is);

Palcsó Sándor (Pécs, 1929. november 8.- Budapest, 2021. március 4)
operaénekes, színész, rendező. AHonvéd Művészegyüttes férfikar szólistájaként kezdte énekművészi pályáját. 1955–1979 között az Operaház magánénekes volt. 1979 óta súlyos betegsége miatt lett nyugdíjas. 1980–1986 között szerződéses operaénekes volt. Életpályája alatt sok új magyar opera ősbemutatóján szerepelt. Sokoldalú énekes, kiváló színészi adottságokkal;

Pataki György (Csépa, 1929 – 2013. április) ének-zenetanár, karnagy volt Csépan;

Profant István (Miskolc, 1929. október 7. –) zenetanár, karnagy, hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész. Munkahelyei: 1951–53 Honvéd Művészegyüttes-zenekari művész; 1954–71 Fővárosi Zeneiskola Szervezet 8. sz. körzet-szolfézstanár; 1971–75 Prenzlau Városi Zeneiskola-hegedű és zeneelmélettanár; 1971–75 Estradenorchester, Prenzlau-zenekari művész; 1975-Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; 1975 Fővárosi Operettszínház-zenekari művész;

Reményi Jánosné szül. Soltész Mária Éva (Miskolc, 1929. szeptember 13. – Budapest, 2010. április 10.) zeneiskolai zongoratanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc-gyakorlóiskolai tanár is);

Rudolf Péterné Dániel Katalin (Budapest, 1929. május 23. –) középiskolai ének-zenetanár (Hámán Kató Gimnázium, Budapest; Áldás utcai Általános Iskola, Budapest; Tanítóképző Főiskola Óvónőképző Tagozat, Budapest);

Ruha Rudi (Hajdúnánás, 1929. október 19. –) prímás, tanár, szakszervezeti vezető;

Sapszon Ferenc, id. (Szeged, 1929. december 14. – Budapest, 2011. augusztus 4.) karnagy, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének (KÓTA) tiszteletbeli elnöke. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1950 és 57 között Vásárhelyi Zoltán tanítványa volt. 1957–58-ban az Országos Filharmónia ösztöndíjas karnagya az Állami Férfikarnál. 1958–64-ig a Rádióénekkar korrepetitora, 1964-66-ig karnagya, 1966 és 1990 között karigazgatója. 1990-től a Zeneakadémia debreceni konzervatóriumának karvezetés tanára. 1945–50 Szegeden, majd 1950 óta Budapesten több amatőr kórus vezetője volt (1952–85 Semmelweis Kórus, 1964–78 Bartók Kórus, 1984-Budaörsi Pro Musica Kórus, 1997- szlovákiai magyar pedagógusok Vass Lajos Kórusa);

Seres István (Kolozsvár, 1929. augusztus 17. – Budapest, 1987. március 21.) zenetanár, dramaturg. 1958-tól 1972-ig a kolozsvári G. Dima Zeneművészeti Főiskolán muzikológus tanár. 1973-tól az Országos Filharmónia dramaturgja, 1977-től dramaturg-csoportvezető. 1977-től a budapesti Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozatának adjunktusa volt;

Stanics Béla (Budapest, 1929. február 20. –?) hegedűtanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-igazgató helyettes is);

Szabó Zsuzsa (Budapest, 1929. augusztus 1. – ?) zongoraművész-tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán végzett 1952-ben; tanárai Böszörményi Nagy Béla, Solymos Péter és Vaulin Jenő voltak. 1952-től az Országos Filharmónia szólistája, 1963-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára, 1980-tól a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanszakának adjunktusa. 1960-ban megnyerte a müncheni Nemzetközi Szonáta versenyt. Számos európai országban vendégszerepelt;

Szalai József (Uzd-Borjád, 1929. december 24. – Budapest, 2014. június 23.) cimbalomművész-tanár (Országos Filharmónia-szólista). Gerencsér Ferencsel közösen alkotott cimbalomduó a 60-as évektől új hangzásvilágával, gazdag repertoárjával nagy lehetőségeket nyitott a cimbalom irodalmának bővítése

terén;

Szalman Lóránt (Kolozsvár, 1929. szeptember 11. – Marosvásárhely, 2007. április 12.) erdélyi karmester, zenei szakíró. A Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán végzett: zenetanári, karmester és kürt szakon szerzett oklevelet (1955). 1953–57 között a főiskola karvezetés szakán tanársegéd és a Kolozsvári Filharmónia tagja. Alapító karvezetője a marosvásárhelyi Állami Székely Népi Együttesnek (1957), itt 1958–67 között karmester-igazgató. 1969-től nyugdíjba vonulásáig (1990) a Marosvásárhelyi Filharmónia karmestere, 1970–73 és 1978–83 között igazgatója;

Szarvady Gyula (Arad, 1929. szeptember 6. – Kolozsvár, 2001. április 29.) erdélyi zeneszerző, karmester. A kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián szerzett oklevelet (1953). Karmesteri pályafutása elsősorban a zenés színházhoz kapcsolódott, a kolozsvári Magyar Operánál korrepetitor, karigazgató (1953–62), majd Marosvásárhelyen az Állami Székely Népi Együttes vezető karmestere (1962–72), a Zenelíceum zenekarának vezetője (1962–72);

Székely András (Budapest, 1929. augusztus 5.) zenetörténész, szerkesztő, zenei rendező. 1957–92 Magyar Hanglemezgyártó Vállalat (későbbi Quint), zenei rendező, szerződéses szerkesztő, 1974–97 Muzsika folyóirat 1984–88 olvasószerkesztő, 1988–97 h. főszerkesztő-helyettes, 1999–2009 Magyar Zene, szerkesztője, 1997–99 LFZF Szegedi Konzervatóriuma, főiskolai adjunktusa. Kutatási területe a régi zene előadása (XVIII. sz.). Több száz hanglemez zenei rendezője, producere, szerkesztője (pl. Bartók összkiadás, Hungaroton Antiqua), fordítói tevékenysége: Casella-Mortari: a mai zenekar technikája (1978), Telemann: Curriculum vitae (1996), L. Mozart: Hegedűiskola (1998), J. J. Quantz: Fuvolaiskola (2011). A Nemzetközi Telemann Társaság elnöke;

Székely Andrásné Bakonyi Klára (Budapest, 1929. június 14. – Budapest, 2022. június 27.) hegedűtanár (Fővárosi XIII. Kerületi Állami Zeneiskola);

Teőke Géza (Budapest, 1929. március 20. – Budapest, 1989. június 30.) zongoraművész-tanár, zenetörténész 1953 őszétől egy évig Békéstarhoson, majd az iskola megszűntetése után a szombathelyi zeneiskolában tanított 1981-ig;

Till Ottó (Budapest, 1929. június 30. – Budapest, 2011. szeptember 19.) karnagy, hegedű- és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató. Élete fő

munkásságának tekintette Óbudához kötődő zenepedagógiai tevékenységét. 1954-ben 25 évesen megalapította azt a zenekart, mely 1962-ben az Óbudai Kamarazenekar néven működött már az Óbudai Társaskör keretében, és amely számos hazai és nemzetközi sikert ért el az évtizedek folyamán. Az 1968-ban önállóvá vált III. kerületi zeneiskolának 1989-ig volt igazgatója, de más szakmai fórumoknak is tagja volt: így például a Parlando szerkesztőbizottságának és az Országos Zenepedagógiai Szakosztály titkárságának. 1989-ben, mint zeneiskolai igazgató nyugdíjba vonult, de a zenekar vezetésével nem hagyott fel. Hosszú ideig tagja volt a Parlando szerkesztő bizottságának;

Timár Imre (Siófok, 1929. október 2. – Siófok, 2007. szeptember 27.) karnagy. 1957-ben a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett kitüntetéses ének-zenetanári és karvezetői diplomát. Tanulmányai befejezése után a Honvéd Művészegyüttesnél dolgozott. Tanári pályafutása elején a fővárosi Kanizsai Dorottya Gimnáziumban kórust szervezett, mely néhány év alatt az ország legkiválóbb leánykórusa lett. 1960-tól 1995-ig, nyugállományba vonulásáig a Budapesti Tanítóképző Főiskolán tanított. A főiskola női karának irányításával hazai és nemzetközi hírnévre tett szert. A nagy múltú Siófoki Dalkört 35 éven keresztül (1957–1994) vezette. A kórus vezetése alatt állandó házigazdája volt a balatoni Dalosünnepeknek. Több ízben nyertek nívódíjat a Magyar Rádió kóruspódiumán. 1974-ben lett a siófoki Bányász Női Kar karnagya. 1986-ban megalakult a Siófok Város Gyermekek és Ifjúsági Kórusa, melyet haláláig irányított;

Trajtler Gábor (Budapest, 1929. május 12. – Budapest, 2022. február 1.) orgonaművész-tanár. 1952-ben szerzett lelkészi oklevelet. 1976-ig állt gyülekezeti lelkészi szolgálatban Cinkotán, majd a Deák téren. A zenei szakiskolában zeneszerzést tanult, majd a zeneakadémián az orgona szakot végezte el. 1959-ben Zalánfy Aladár utódjaként a Deák téri templom orgonistájának hívták. 1976-ban országos zeneigazgatói megbízást kapott. Nevéhez fűződik az Evangélikus Énekeskönyv szerkesztése. Részt vett az 1986-os Agenda és a 2007-es *Evangélikus istentisztelet – Liturgikus Könyv* szerkesztésében. 2008-ig végezte egyházunk orgonáinak szakfelügyeletét. Vezető szerepet játszott az evangélikus kántorképzés megszervezésében. A rendszeres oktatás mellett 1994-ig igazgatta a Kántorképző Intézetet. 1967-től 2004-ig tanított az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Munkájának gyümölcse az egyházzenei tanszék 1992-es megalakulása;

Valentsik István (Pestújhely, 1929. január 6. – Berettyóújfalu, 1986. augusztus 3.) ének-zenetanár, karnagy. A Fővárosi Zeneiskola Szervezetben szolfézst, majd Monoron harmonikát tanított és három évig a vecsési református gyülekezet kántora volt;

Varga Ferenc (Cegléd, 1929. május 20. – Budapest, 2013. január (ének-zenetanár, zenei szerkesztő (Tanítóképző Főiskola, Kecskemét; Magyar Rádió-zenei szerkesztő);

Vámos Ágnes (Budapest, 1929. július 29. – Budapest, 2016. november 20.) operaénekes-tanár. 1949-től volt az Operaház magánénekes. 1945 és '49 között a Zeneakadémián Maleczky Oszkár növendéke volt. (Az előkészítő éveket összevontan végezte el.) Mátray Ferencsel még diákként házasodott össze. A végzés után szerződtette az Operaház, ahol Iluska (Kacsóh Pongrác: *János vitéz*) szerepében debütált 1949. december 26-án. Harminc éven át volt a társulat sokat foglalkoztatott művésze. Búcsúfélépte 1978. május 21-én volt a *Varázsfuvola* első hölgyeként. 1977-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola hangképzőtanára is volt 1989-es nyugdíjazásáig. Repertoárja főként lírai szoprán szerepekből állt, de operettprimadonnaként is sokat szerepelt, különösen a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon;

Vig Rudolf (Bogács, 1929. június 25. – Esztergom, 1983. március 10.) népzene kutató, karnagy, tanár. Az Állami Népi Együttes énekkari karnagyaként működött (1954–58). Az MTA Népzene kutató Csoport munkatársa (1958–1980), majd haláláig a Gorkij Könyvtár Zeneműtárának tudományos dolgozója;

Vigh Lászlóné Petelei Magdolna (Konstanca, 1929. szeptember 3.– ?) magánénekes szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja; bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar – másodkarnagy);

Vikár László (Szombathely, 1929. június 8. – Budapest, 2017) népzene kutató, az MTA Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa (1960–), igazgató helyettese (1891–), a zenetudományok kandidátusa (1960). Kodály Zoltán tanítványa, majd aspiránsaként kezdte munkásságát, melynek középpontjában a Közép-Volgavidéken élő finnugor és Török népek zenei hagyományainak vizsgálta és a magyar zenei őstörténet kutatása állt. 1952–60

között 4400 magyar népdalt gyűjt Magyarországon, a Felvidéken és Erdélyben. 1957– 9 között 300 Volga vidéki faluban, Kodály hathatós közbenjárásával, elsősorban a mai Mari, Csuvas, Tatár és Baskír ASZSZK területén több mint 3600 zenei felvételt készít, azokat lejegyzí, elemzi és publikálja, Bereczki Gábor nyelvészsel közösen. Kutatási eredményei ma már a magyar kultúrtörténet fontos részét alkotják. Tapasztalatait, zenei kultúránk híret a világ számos országában vitte el évtizedeken keresztül előadói, tanítói körútjai során, elsősorban Európában, Észak-Amerikában és Ázsiában. A Zeneakadémián több mint 30 éven át tanította a leendő zenei szakembereket a népzene értékeire és szeretetére. Fáradhatatlan szorgalma, mindig megalkuvásmentes, precíz kutatói magatartása kiváló példa az őt követő generációk számára;

Vujicsics Tihamér (Pomáz, 1929. február 23. – Damaszkusz, 1975. augusztus 19.) zeneszerző, népzene gyűjtő. Az elemi iskolát a Pomázi Szerb Elemi Iskolában végezte el, majd Budapestre költözött a család, és Tihamér a Werbőczy Gimnáziumban (ma: Petőfi Sándor Gimnázium) folytatta tanulmányait. 1944-ben a bombázások elől Hercegszántóra, az anyai nagyszülőkhöz menekültek. Itt tanult meg tamburázni, harmonikázni, furulyázni és hegedülni. A zenei érdeklődése is ekkor vált komollyá. A második világháború után a Nemzeti Zenedében tanult, majd 1948-ban felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára. Itt Veress Sándor és Farkas Ferenc tanítványa volt. Nem sokkal a kommunista hatalomátvétel után a származása miatt el kellett hagynia az iskolát, és 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanult. Ekkor kezdett el foglalkozni a zenegyűjtéssel. Gyűjtött macedón, sokác, albán, perzsa, arab népzene t is. 137 filmzene és egy opera is volt szerzeményei között. Népzene kutatói munkásságának halála után megjelent dokumentuma *A magyarországi délszlávok zenei hagyományai*. Szabó István *Koncert* (1961) című feltűnést keltő avantgarde rövidfilmjében a Duna-parton ő szólaltatta meg a zongorát. 57 filmzenéről nincs információ, az idők során eltűnt. Banovich Tamás úgy nyilatkozott, hogy hat év alatt nagyjából 30 filmet készítettek Vujicsics Tihamérral. Igen népszerűek, örökzöldek zenés paródiái (ezek egy része 1977-es lemezén is megjelent), főleg az *Éjféli operabemutató (Mama, fogjál nekem békát...)*. A csehszlovák légitársaság (ČSA) Il–62-es gépe, az OK 540-es járat Prágából Damaszkuszba tartott, ahol egy máig nem tisztázott repülőgép-szerencsétlenség áldozata lett. Halála után felvette a nevét a Kossuth-díjat elnyert Vujicsics együttes, amely délszláv népzenei hagyományok őrzésében vállal kiemelkedő szerepet. Szentendrén található egy kicsiny tér,

rögtön a képfestő mellett, amely az ő nevét viseli. Nevét viseli a Vujicsics Tihamér Zeneiskola Szentendre Alapfokú Művészetoktatási Intézmény.

Zoltán Aladár /álneve: *Homoródi Zoltán*; szignója: *-n.-r/*
(Homoródszentmárton, 1929. május 31. – Marosvásárhely, 1978. július 9.)
erdélyi zeneszerző, zeneíró, zenekritikus, szerkesztő, pedagógus, folklorista.
Kezdetben kolozsvári Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán
zeneszerzési (gyakornok, majd tanársegéd (1950–55); 1955–60 között a
Művelődés munkatársa, szerkesztő, a zenei rovat vezetője;

90 éve született

Adorján József (Apc, 1934. március 11.) ének-, zenetanár, szakfelügyelő,
zeneiskolai igazgató, karnagy-művészeti vezető;

Agócsy Erika /*Horváth Gyuláné* (Pécs, 1934. július. 27. – 2018. május 25.)
szolfézstanár, karnagy. 1952–70 Állami Zeneiskola, Pécs, tanszakvezető
szolfézstanár, 1970–80 Állami Zeneiskola, Sopron, tanszakvezető szolfézstanár,
szakfelügyelő, 1980–87 Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zeneművészeti
Szakközépiskola, Budapest XI. kerület, vezető szolfézstanár. A zeneóvodai
tanítás módszerének egyik megalkotója és a Pécsi Zeneóvoda vezető tanára; az
ifjú zenebarát táborok egyik alapítója és vezetője, a Kodály-módszer egyik
külföldi terjesztője elsősorban Olaszországban;

Almási István, dr. (Kolozsvár, 1934. december 8. – Kolozsvár, 2021. március
8.) zenetanár, karvezető, zenetörténész. A középiskolát Kolozsvárott végezte,
majd 1956-ban a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán zenetanári oklevelet
szerzett. Ezt követően a kolozsvári folklórintézet munkatársa lett, amelynek
munkájában Jagamas János mellett már diákként részt vett. Cikkei
a *Korunk*, *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények*, *Művelődés*, *Revista de
Etnografie și Folclor* hasábjain jelentek meg. Nagyváradon, a Partiumi
Keresztény Egyetemen és Kolozsvárott, a Babeș–Bolyai
Tudományegyetemen népzenei oktatott. Népzene gyűjtőként több mint száz
helységben mintegy 5000 dallamot gyűjtött, az addigi kutatások által le nem
fedett területeken: Érmellék, a Szilágyság, a Lápos mente, Aranyosszék,
a Nyárádmunte, a Kis-Küküllő és a Maros köze,

a Homoródmente és Háromszék. Elméleti munkáiban a dallamrendszerzés és a népzenei kölcsönhatások kérdéseivel, illetve a népzene gyűjtés módszertanával foglalkozott. Elkötelezetten tevékenykedett az egyházi éneklés területén: fiatal korában a Kétágú templom kántora volt, majd éveken át vezette a Farkas utcai református templom dalárdáját. A Romániai református egyházi zsinat zenei bizottságának tagja volt. 2005 óta a Magyar Művészeti Akadémia tagja volt. A Magyar Néprajzi Társaság levelező tagja, az Erdélyi Múzeum-Egyesület, a Magyar Kodály Társaság és a Kriza János Néprajzi Társaság tagja volt;

Bakó Imre (Polgárdi, 1934. december 10.) kürtművész (Szegedi Nemzeti Színház; Fővárosi Operettszínház; Stadttheater Freiberg);

Balásfai Attila (Budapest, 1934. május 23.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-kötelező zongoratórgy);

Bánrévy Antal (Budapest, 1934. november 14. – Budapest, 2011. január 24.) zongoraművész-tanár. 1959–1960 Debreceni Zeneművészeti Szakközépiskola zongora-tanár; 1960–1976 Pécs, Zeneművészeti Szakiskola, továbbá 1967–1976 LFZF Zeneiskolai Tanárképző Intézet (ZTI) Pécsi Tagozat - zongora főtárgy-, módszertan-, esztétika-tanár; 1976–1985 LFZF ZTI Budapesti Tagozata – kamarazene (főiskolai docens); 1985–2004 LFZF kamarazene (egyetemi adjunktus);

Bárdfalvi Ferenc (Székesfehérvár, 1939. június 8.) karvezető, zenetanár (TÜSZI temetői énekkar, Pécs, kórusvezető; Pécsi Nevelők Háza Kamarakórus; Színházi ügyelő-Pécsi Nemzeti Színház, múzeumi restaurátor);

Barth Márta (Budapest, 1934. július 23. – Budapest, 2018. október 15.) zongora- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár, zenei könyvtáros (Ceglédi Állami Zeneiskola; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola; IX. kerületi általános iskolák);

Béres Károly (Mezősas, 1934. szeptember 23.) ének-, zene- és történelemtanár, a ceglédi zeneiskola ny. igazgatója, országos tanügyigazgatói szakértő;

Bicskei Géza (1934) zenész, zenetanár, harmonikaművész, cimbalomművész;

Borgulya László (Szarvas, 1934. június 3.) zeneelmélet-, szolfézs- és zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron);

Boros Attila (Budapest, 1934. április 5.) zenei szerkesztő, műsorvezető, riporter, zenei író, karmester;

Buza Kiss Lajos (Budapest, 1934. május 9.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház; Budapesti Filharmóniai Társaság; Dorog Állami Zeneiskola);

Daróczi Péter (Szeged, 1934) hegedűkészítőmester. 1953-ban a Szegedi Hangszergyárban kezdett dolgozni, itt tanulta a hegedűkészítést Sebők Lajos és Sebők Miklós irányítása alatt. 1957-ben szakmunkásvizsgát tett. 1982-től saját műhelyt is működtetett a Hunyadi János sugárúton, de főállásban továbbra a hangszergyárban dolgozott. Kisiparosként, saját készítésű gépekkel, alaposan felszerelte műhelyét. Vonóit általában nyolcszögletesre gyalulja, kápaít készen vásárolja, pecséttel nem jelöl.

Devescovi Erzsébet (1934. június 19.) hárfaművész-tanár. 1957–92 Magyar Állami Hangversenyzenekar, 1989-Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, hárfatanár. Több zeneszerző hárfára írott művét Devescovi Erzsébetnek ajánlotta, és ezek ősbemutatója is az ő nevéhez fűződik: Járdányi Pál, Kalmár László és Székely Endre. Több éve ad rendszeresen koncerteket fiával, Járdányi Gergely nagybőgőművésszel;

Durkó Zsolt (Szeged, 1934. április 10. – Budapest, 1997. április 2.) zeneszerző, főiskolai tanár. Durkó Zsolt már a hatvanas évek második felében a külföldön legtöbbet játszott kortárs magyar szerző. Zeneszerzés-tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Farkas Ferencnél, majd 1961-63-ban a római Santa Cecilia Akadémián Goffredo Petrassi irányításával végezte. 1963-tól szabadfoglalkozású zeneszerzőként dolgozott. Emellett hat éven keresztül a Zeneakadémia 20. századi zeneszerzés szakán tanított. 1982-től haláláig a Magyar Rádió kortárszenei lektora volt. Részt vett a zenei közéletben is: 1987-ben megalapította az előadóművészeket és zeneszerzőket tömörítő Magyar Zeneművészeti Társaságot, amelynek elnöki posztját is betöltötte. Nemzetközi karrierje már az 1960-as években kezdődött, amikor az Episodi sul tema B-A-C-H (1963) című zenekari művével elnyerte a Santa Cecilia

Akadémia Nagydíját. I.vonósnégyese 1967-ben a montreali Jeunesses Musicales Nemzetközi Zeneszerzőversenyen harmadik helyezést ért el; II. vonósnégyese a budapesti Bartók Béla Nemzetközi Zeneszerzőversenyen 1970-ben 2.díjat kapott. A Fioriture című zenekari mű lemezfelvételét New Yorkban Nemzetközi Koussevitzky Díjjal (1971), a Halotti Beszéd című oratóriumot a párizsi Tribune Internationale des Compositeurs seregszemplén az Év Zeneműve kitüntetéssel jutalmazták. Nemzetközi és hazai sikereit neves együttesektől és intézményektől (BBC, Fires of London, Philip Jones Brass Ensemble, Nash Ensemble, Musica Viva Pragnesis, Koussevitzky Alapítvány, Magyar Állami Operaház) kapott megrendelések is mutatják. Durkó Zsolt zenei nyelve egyszerre európai és tudatosan magyar, egyszerre talál kapcsolatot a tradícióval s a kor új törekvéseivel. Ez a személyes, s a teljes pályára vonatkoztatva is egységes hang - rendkívül gazdag életműben nyilatkozik meg (BMC);

H. Csida Gizella (Mohács, 1934. szeptember 18.) magánénekes, továbbá szolfézs- és ének-zenetanár, karvezető (Pécsi Nemzeti Színház; Ágoston téri Általános Iskola, Pécs; Állami Zeneiskola, Pécsvárad);

Csikiné Pap Jolán (Gyula, 1934. február 10.) ének-zene, továbbá zeneiskolai szolfézs- és magánének tanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Gyula);

Csintalan László (Eger, 1934. június 27.) hangmérnök, főmérnök-helyettes, stúdióvezető (HUNGAROTON);

Czágásch Józsefné Temes Zsuzsanna (Győr, 1934. augusztus 27.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Állami Zeneiskola, Kapuvár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-igazgató is);

Czakó István (Békés, 1934. augusztus 3.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-brácsaszólamvezető; Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc);

Dalló Gyula (Budapest, 1934. augusztus 18.) hárfaművész-tanár (Magyar Állami Operaház; Deutsche Staatsoper, Berlin);

Dobsa Sándor (Szeged, 1934. január 10. – Budapest, 2005. május 25.) zongoraművész-tanár, zeneszerző 1958-tól dolgozott a Magyar Rádióban. A

Rádió tánczenekarának zongoristája volt, majd az 1963 őszén megalakult Stúdió 11 zenekar művészeti vezetője lett;

Erkel Tibor (Csökmő, 1934. január 11. – Budapest, 2017. január 28.) zongoraművész-tanár, zenei rendező, politikus, országgyűlési képviselő. 1963–1992 között a Magyar Rádió zenei rendezője volt. 1964 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen (zongora) tanít. 1965–1970 között csoportvezető-helyettesként dolgozott. 1969 óta zongora tanszékvezető egyetemi tanár. 1979–1983 között a Művelődési Minisztérium Zene- és Táncművészeti Osztályának vezetője volt. 1992–1994 között a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Színház-, Zene- és Táncművészeti osztályának vezetője. 1996 óta a MIÉP tagja: 1998–2002 között országgyűlési képviselő, az egészségügyi és szociális bizottság, valamint a kulturális és sajtóbizottság tagja. 2002–2006 között a Fővárosi Közgyűlés és a Kulturális Bizottság tagja-alelnöke;

Farkas István (Kökény, 1934 – Törökszentmiklós, 1975) általános iskolai tanár, karnagy. Tanári munkáját Szekszárdon kezdte. 1959-ben került Törökszentmiklóstra, a Hunyadi úti Általános Iskolába. Vezetése alatt nagysikereket ért el az iskola ének-kara;

Fehér László (Budapest, 1934. – Budapest, 2023. augusztus 8.) karnagy. Zenei tanulmányait a pesti Nemzeti Zenedében kezdte: zongorát Czöllner Editnél, szolfézszt Keszler Lőrincnél tanult. Később a Konzervatóriumban folytatta tanulmányait: orgonát Halász Kálmán és Gergely Ferenc, zeneszerzést Sugár Rezső irányításával tanult. Egyházzene Harmat Artúrnál és Pécsi Sebestyénnél végzett. 1954-ben a Józsefvárosi Plébánia kántora, 1955-ben a pesti Jézus Szíve templom karnagya lett. 1962-től a [Budapesti Szent István Bazilika Énekkarának](#) karnagya. Számos oratórikus művet tanított be és vezényelt, nagy szerepet vállalt a XX. századi egyházzene megismertetésében és előadásában. A Bazilika kórusával 1984 óta rendszeresen koncertezik Olaszországban, Franciaországban, Németországban, Svájcban, Ausztriában és Erdélyben. 1995-ben a Rómában megrendezett „Giovanni Pierluigi da Palestrina” kórusverseny zsűrijének magyar tagjaként vett részt;

Fejér Sebestyén (Újpest, 1934. augusztus 23.) zenekari kürtművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara; Magyar Állami Operaház zenekara);

Földes Imre (Budapest, 1934. március 8.) zenetörténész, muzikológus,

egyetemi tanár, zeneszerző. Zenei tanulmányok: Zenei Gimnázium, Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, zeneszerzés szak (Szelényi Istvánnál). Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (ma: Egyetem) zeneszerzés szak (Viski Jánosnál, halála után a diplomamunka Farkas Ferencsel - Zeneszerzői oklevél kelte: 1962, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest). Pedagógiai működés: 1960–1974. Magyar Iparművészeti Főiskola: zenetörténet. 1961–1966. Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola: zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet, szolfézs. 1966-tól (megszűnéséig) Budapesti Tanárképző Intézet és Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (ma Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) előbb főiskolai tanár, 1997-től hab. egyetemi tanár (zenetörténet, szolfézs, zeneelmélet); jelenleg nyugdíjasként különböző speciális kollégiumok tanára. Kb. 1967–1997. Országos Közművelődési Központ (volt Népművelési Intézet) Karnagyi Továbbképzője: stílustörténet, zenetörténet. 1960- máig: a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (=Budapesti Ismeretterjesztő Társulat) József Attila Szabadegyetemén 58 előadássorozat. Máig tart zenetörténeti, zeneelméleti előadásokat, továbbképzéseket muzsikusoknak; előadásokat, előadássorozatokat a zenehallgató nagyközönségnek Budapesten és vidéken. Zenei ismeretterjesztő kurzusokat vezetett fiatalok számára a Budapesti Filharmónia, majd a Jeunesses Musical égisze alatt - többek között - 10 évig Gödöllőn. Előadássorozatai a Magyar Rádióban: "Mindenki zeneiskolája", „Zenetörténet mindenkinek”, továbbá - Lázár Eszterrel közösen - "Magyar zeneművek". Számos előadást tartott a Kroó György szerkesztette "A hét zeneműve" c. sorozat keretében. Publikációk: 1969. Harmincasok - beszélgetések magyar zeneszerzőkkel (Bozay Attila, Durkó Zsolt, Kocsár Miklós, Kurtág György, Láng István, Lendvay Kamilló, Papp Lajos, Petrovics Emil, Soproni József, Szokolay Sándor. A zeneszerzők életrajzi adataival, főbb műveik jegyzékével, a magyar és külföldi hangverseny- és rádióbemutatók időpontjaival, a művek kiadásának, lemezfelvételeinek jegyzékével kiegészítve, Zeneműkiadó 1969). 1970–1973. Hangrendszerek és hangsorok századunk zenéjében - tanulmány-sorozat: I. Pentatónia, II. Infrapentatónia, III. Ultrapentatónia, IV. Diatónia, V. Infradiatónia, VI. Ultradiatónia, VII. Dodekatónia, VIII. Infradodekatónia, IX. Túl a dodekatónián, X. Hangsorok egymás alatt, XI. Ötfokúság, hétfokúság, tizenkétfokúság ("Az ének-zene tanítása" 1970/1–1973/1) 1976. (további kiadások: 1980, 1989) "Johann Sebastian Bach élete és művei" (Tankönyvkiadó). 1977. A Bárdos Lajos 75. születésnapja alkalmából – 1974-ben – megrendezett zenetudományi kongresszuson elhangzott A Dies irae...dallam c. előadása tanulmány formában

a Zeneelmélet, stíluselemzés c. kötetben került kinyomtatásra (Zeneműkiadó). Huszonöt éve tanítok zenetörténetet című - 1985-ben, Firenzében megtartott - előadása, megjelent magyar, angol, olasz és portugál nyelven. Az 1996. októberében a Fészek Művészklubban 11 magyar zeneszerzővel „Metszet” címmel folytatott beszélgetéseket. Ezek közül 9 a PARLANDO c. folyóiratban jelent meg: Sáry László (1998/4), Tihanyi László (1999/1-2), Dukay Barnabás (2000/1), Olsvay Endre (2000/5), Faragó Béla (2001/5), Vajda János (2002/6), Sári József (2003/7), Serei Zsolt, Orbán György. Egyéb tanulmányok, írások, kritikák, beszámolók a "Miért szép századunk zenéje?" (Gondolat, 1974), "A hét zeneműve" (Zeneműkiadó) kötetekben és folyóiratok (elsősorban a Muzsika és a Parlando) hasábjain láttak napvilágot. Külföldi előadások színhelyei: Prága, Olomouc (Csehország), Weimar (Németország), Firenze, Latina, Nápoly (Olaszország), León (Spanyolország), Bratislava/Pozsony (Szlovákia), Lendava/Lendva (Szlovénia), Cheshire (USA) London (Egyesült Királyság). Tudományos igényű előadások: Der Leiermann (Budapest, 2004). A zenei hangok dinamikus rendszere (Budapest, 2005) Tagja a következő szervezeteknek: Bárdos Lajos Társaság, Fészek Művészklub, Liszt Ferenc Társaság, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, Magyar Gustav Mahler Társaság, Magyar Haydn Társaság, Magyar Kodály Társaság, Magyar Újságírók Országos Szövetsége, TIT (=Budapesti Ismeretterjesztő Társulat), Zenetudományi és Zenekritikai Társaság. Tiszteletbeli Választmányi tagja a Zenetanárok Társaságának (ZETA), tiszteletbeli alelnöke a Fészek Művészklubnak. 2019-ig tagja volt a Kodály Zoltán zeneszerző, zenetudós, zenekritikusi ösztöndíj-bizottságnak. 1992-ben az Ifjú Zenebarátok (Jeunesses Musicales) Magyarországi Szervezete tiszteletbeli tagjává választották. 2018-tól a ZETA tiszteletbeli választmányi tagja (BMC);

Gaál Zoltán (Brassó, 1934. február 21.) zeneszerző, zenetanár;

Geszty Szilvia (Budapest, 1934. február 28. – Stuttgart, 2018. december 15.) operaénekes-tanár. Lengyel származású apa gyermekeként Witkowsky Ilona Mária Szilvia néven született, a Geszty vezetéknevet később, első férje neve után vette fel. Elmondása szerint a művészetek iránti érdeklődését és tehetségét az énekesnek készült édesanyjától örökölte. Ő maga már kiskorától kezdve énekelt, balettozott, zongorázni tanult, játszott színjátszó csoportban, darabokat rendezett és koreografált. Az érettségit követően a színművészeti főiskolára jelentkezett, a felvételire édesapja egyik betege, Pethes Sándor készítette fel. A

felvételin a Hamletből Ophelia örülési jelenetét adta elő, majd kérésre elénekelt egy dalt (Martini: Plaisir d'amour). Miután meghallották szép hangját, a Zeneművészeti Főiskolára (a Zeneakadémiára) irányították át, ahová később maximális pontszámmal vették föl, s ahol 1955–1959 között tanult Hoór Tempis Erzsébetnél. Még főiskolásként és legfiatalabb indulóként lett ötödik a Schumann-énekversenyen, majd 1958-ban megnyerte a budapesti Liszt Ferenc Énekversenyt, a toulouse-i énekversenyen pedig harmadik helyezést ért el. A Zeneakadémia elvégzése után 1959-től az Országos Filharmónia szólistája, majd még ebben az évben a kelet-berlini Staatsoper ösztöndíjas énekese lett, ahol aztán 1961–1970 között már társulati tag volt. Az 1960-as években a világ számos operaházában színpadra lépett, például Rómában, Londonban, Buenos Airesben, a New York-i Metropolitanben. Londonba 1965-ben hívta meg Solti György *A varázsfuvola* előadására. 1970-ben megkapta az NSZK-állampolgárságot és áttelepült Nyugat-Berlinbe. 1970–1972 között a hamburgi Staatsoper magánéneke, 1972–1975 között a stuttgarti Staatstheater első koloratúrszopránja volt. 1966 és 1974 között állandó közreműködő volt az edinburghi, a salzburgi, a müncheni, a luzerni és a glyndebourne-i fesztiválokon, vendégszerepelt a bécsi, a müncheni és a drezdai operában is. 1975-től több mint húsz évig a stuttgarti, és több mint öt évig (1986–1991) a zürichi Zeneakadémián tanított. Tanítványa volt mások mellett Melanie Diener, Regina Kabis, Marlis Petersen és Falk Struckmann. Mesterkurzusokat is tartott, itthon a Magyar Állami Operaházban is. 1998-ban Poznańban, majd Luxembourgban Donizetti *Don Pasquale* című operáját rendezőként vitte színpadra. 1988 és 2002 között két évente nemzetközi, a nevét viselő koloratúrversenyeket rendeztek, amelyen hangnemtől függetlenül indulhattak énekesek. 2004-ben jelent meg önéletrajza. Élete utolsó hat évében Stuttgart-Riedenbergben élt, és idős kora ellenére fellépéseket is vállalt;

Hamburger Klára, dr. (Budapest, 1934. szeptember 29.) zenetörténész, szerkesztő, zenetörténész, Liszt-kutató. Az Állami Zenekonzervatóriumban végzett zongora szakon. Mivel elsőre nem vették fel a Zeneakadémiára, egy évet az ELTE Bölcsészettudományi Karának magyar-francia szakán tanult. 1954-ben került be a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudomány szakára. Szabolcsi Bence, Bartha Dénes, Bárdos Lajos, Gárdonyi Zoltán és Kókai Rezső voltak a főszakon tanárai. 1957-ben házasodott össze Kertész Ivánnal, a későbbi operakritikussal, rádiós szerkesztővel. 1959-ben kapta meg oklevelét. Végzés után a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában gyakornok, majd az Országos Széchényi

Könyvtár zeneműtárában dolgozott könyvtárosként. 1966-tól 1989-es nyugdíjazásáig a Gondolat Kiadó irodalmi és művészeti szerkesztőségének felelős szerkesztője. 1981-ben szerezte meg a zenetudományok kandidátusa tudományos fokozatát, és 1982-ben lett bölcsészdoktor. 2003-ban akadémiai doktori címet szerzett. Oktató munkája keretében 1999-ben és 2002-ben „Liszt Ferenc zenéje” címen kollégiumot tartott a Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakos hallgatóinak, emellett DLA és PhD mestervizsgák opponense és zsűritagja. Fő kutatási területe Liszt Ferenc élete és zenéje. Ebben a témakörben számos tanulmánya, könyve jelent meg magyar és idegen nyelveken. Európa és Észak-Amerika több országában tartott előadásokat (Ausztria, Belgium, Franciaország, Hollandia, Németország, Olaszország, Svédország, Ukrajna, Amerikai Egyesült Államok, Kanada). Az MTA Zenetudományi Bizottságának alelnöke, 1991 és 2005 között a magyar Liszt Ferenc Társaság főtitkára volt;

Hartig Tibor (Stzerbia, 1934) – gordonkaművész és zeneszerző - zenei előadó és zeneszerző, a kamarazene-, koncert és színpadi művek szerzője. Legismertebb művei: Miniatűrök gordonkára és zongorára, Concerto gordonkára és vonószekarra, zenei és színházi játék a gyermekek számára „Piroska és a farkas.”;

Hary Béla (Szilágysomlyó, 1934. október 2. – Kolozsvár, 2011. május 14.) erdélyi karmester, operaigazgató, zenetanár. Gyermekkorában hegedülni, majd zongorázni tanult. Zenei tanulmányait a kolozsvári piarista gimnáziumban kezdte meg 1944-ben. 1948-ban a Magyar Művészeti Intézetbe jelentkezett, ahol Halmos György növendéke volt. 1950-ben az intézet szaklíceumokra való bontásával a zenelíceumba került, ahol 1952-ben érettségizett. A líceumban, Guttmann Mihály neves zenepedagógus vezetése alatt ismerkedett meg a karvezetés tudományával. Ezt követően a kolozsvári zeneakadémián folytatta tanulmányait, párhuzamosan zeneszerzés és karmesteri szakon. 1956-ban került a Kolozsvári Magyar Operához korrepetitorként. 1958-ban államvizsgázott, Bizet *Carmen* című operáját vezényelte. Kétszer volt a kolozsvári opera igazgatója (1973–1978; 1984–1989). Közbenjárásának köszönhetően az 1980-as évek végén, a kommunista rezsim elállt korábbi döntésétől és engedélyezte, hogy a kolozsvári operaházban továbbra is játsszák magyar zeneszerzők műveit. Operák mellett, számos operettek és balettet vezényelt, közben zeneszerzéssel is foglalkozott. Az operaház társulatával számos belföldi és külföldi városban fellépett. A Kolozsvári Magyar Opera és a Gyulai Várszínház együttműködésével született

meg Erkel Ferenc összes operájának felújítása és bemutatója. Ezek dramaturgiai munkáját Hary Béla végezte. 1998-ban a Kolozsvári Magyar Opera örökös tagjává választotta. 2005-ben az első Bartók Béla Nemzetközi Operakarmester-verseny zsűrijének tagja volt.

Hegedűs Gyula (Miskolc, 1934. augusztus 5.) zenekari fuvolaművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc; Zenei ismertető az Országos Filharmónia ifjúsági koncertjein);

Hézszer Zoltán (Debrecen, 1934. január 7. – Budapest, 1988. június 10.) zene-történész, zenei író, a HUNGAROTON zenei rendezője;

Hollai Keresztély (Budapest, 1934. augusztus 7.) orgonaművész-tanár, főiskolai docens. 1958–59 Fővárosi Zeneiskola - szolfézs tanár, 1959–64 Angyalföldi Ált. Iskola, Budapest-zenetanár, 1964–75 Pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola zeneelmélet tanár, 1974–75 Pécsi Pedagógiai Főiskola-zeneelmélet óraadó tanár, 1975-től Debreceni Egyetem Konzervatóriuma-zongora tanszakon zeneelmélet oktató, főiskolai docens;

Jákó Vera (Budapest, 1934. augusztus 2. – Budapest, 1987. november 18.) előadóművész, magyarnóta-énekes-tanár. tehetségkutató versenyén. 1974-től Európában több országban vendégszerepelt. Későbbiekben szinte minden földrészen sikereket aratott. (Brazília, Kanada, Ausztrália, Nagy-Britannia stb.). Előadásait a magas színvonalú éneklés és a kitűnő megjelenés jellemezte, amelyek egyben védjegyévé váltak. A magyar nóta magas színvonalú éneklésével rendkívüli sikereket aratott. 18 hanglemezen működött közre. 1 nagylemeze jelent meg Csendül a nóta címmel,

Kalmár Gyula (Szatmárnémeti, 1939. május 17.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger), számítógépes gyakorlóprogramok készítése és oktatása (Számítástechnika az alsó fokú zeneoktatásban, Parlando, 1989/1. szám 23-26. old.);

Kammerer András (Dunabogdány, 1939. december 24. – Debrecen, 2013) trombitaművész-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-szólamvezető és igazgató helyettes is, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző

Intézet Debreceni Tagozata-docens; a Debreceni Rézfúvós Kamaraegyüttes alapító tagja és művészeti vezetője);

Károlyi Pál (Budapest 1934. június 9. – Szombathely, 2015. június 2.) zeneszerző, főiskolai tanár. Iskoláit is Budapesten végezte. A háború, Budapest ostroma alatt kis zongoradarabokat kezdett írogatni, amelyek a neves zeneszerző, Szervánszky Endre kezébe kerültek. Az ő hatására kezdett komolyabban foglalkozni a zenével, első lépésként a reálgimnáziumból zenei gimnáziumba iratkozott át. Kezdetben a zongora-szakra járt, majd érettségi után zeneszerzést tanult Szelényi Istvánnál. 1956-ban felvételizett a Zeneakadémia zeneszerzés tanszakára, ahol Viski János növendéke lett. Az ő halála után Farkas Ferencnél fejezte be tanulmányait, 1962-ben. Mint zeneakadémista, 1956. november 4-e után Mise-kompozíció komponálásába kezdett október 23-a emlékére, amit a Főiskola kórusa és zenekara 1957 tavaszán tervezett bemutatni. (Ez „természetesen” elmaradt.) Diplomáját kis késéssel kapta meg, ezután egy ideig nem kapott állást. Később a XI. kerületi zeneiskolában tanított zongorát, majd 1990-ig a Zeneakadémiára felkészítő zeneelméletet és zeneszerzést. Első műve az - oratóriumnak nevezett - Aucasin és Nicolette című ófrancia széphistória (Tóth Árpád fordításának felhasználásával), amelyből 1968-ban rádiófelvétel készült. Előtte kórusműveit és néhány kamaraművét vette szalagra a Rádió. Több hazai zeneszerzői pályázaton jutalmaztak különféle díjakkal. 1965-ben az „Introduzione ed Allegro” c. zenekari darabbal a norvégiai Bergen 200 éves jubileumát ünneplő zenekarának pályázatán 3. díjat nyert. Ezután Stockholmba utazott, hogy Bengt Hambraeus zeneszerzővel megismerkedhessen. Stockholmba visszavárta az Ingvar Lidholm zeneszerző által ígért ösztöndíj, melyet a magyar minisztérium nem neki juttatott. A stockholmi tapasztalatok után teljes lázzal az ott megismert új lehetőségeket felhasználva komponált. A Zeneművészek Szövetségével eljutott Prágába, Bulgáriába, bukaresti és wroclavi új zenei fesztiválokra, delegációval pedig a Szovjetunióba (Moszkva, Leningrád és Jereván). 1968-tól többszöri meghívottja volt a Kasseler Musictage rendezvénynek (80-ban saját művének bemutatójához), 1972-ben pedig részt vett a darmstadti új zenei kurzuson. A „nyugati” külföldön - elsősorban orgonaműveivel - komoly sikereket ért el (Trihtongus c. ciklusát máig is egyik legjobb alkotásának tartja, tételeit világszerte játszották), itthon minden kamaraművét kiadták, II. Vonósnégyesét a Hungaroton, a Trihtongus első darabját pedig a Decca vette hanglemezre. A szombathelyi zenekartól felkérést kapott kompozíció megírására (Consolatio),

amely aztán 1978-ban készült szerzői lemeze egyik száma lett. Ezután két-három műve került még hanglemezre. Ebben az időben - bár még az 1980-ban komponált Stabat Mater Vigadó-beli előadása is megtörtént (1983) - sorra bezárultak előttem az ajtók. Még megírtam a Th. D. Schlee által kért orgonadarabot, amelyet 1986-ban, Bonnban mutatott be (Marmor - 1985). 1990 óta Szombathely mellett, Nardán él visszavonultan. Letelepedése után Petró János, a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar vezetőjének megrendelésére írta Zongoraversenyét, majd Nyugat-Berlinből érkezett felkérésre komponált zongoradarabokat. (Az egyik sorozatért az ottani versenyen 2. díjat, valamint kiadást nyert.) 1994-ben W. Jacob ismét kért tőle kompozíciót, ezúttal brácsára és orgonára - Enrique Santiagóval mutatták be 1995-ben Kasselban (Bessersingen als fluchen). Szeverényi Ilonának Cimbalomversenyt írt, amelyet 1998-ban mutattak be Budapesten, s később rádiófelvétel is készült belőle. A Nemzeti Filharmónia 1999-ben zenekari darabot kért tőle, amelynek a Sonata címet adta. Bemutatója Budapesten ugyanaz év őszén volt. Mellettük komponált orgona-, kamara- és kórusműveket. 2001-ben szerzői estet rendezett az Óbudai Társaskörben. Szombathelyen majd minden évben műsorra került egy-egy zenekari műve. 2002-ben Nürnberg városa felkérte, hogy évente megrendezett nemzetközi fesztiváljuk, az ION számára egyházi témájú oratórikus művet írjon. Így született meg PSALMUS in MMII c. kompozíciója, melynek bemutatója a nürnbergi St. Lorenzkirchében 2003. július 5-én volt Iveta Matyasova, Peter Mikulás, a Prágai Szimfonikus Zenekar és Filharmonikus Kórus előadásában, Ratislav Stur vezényletével. Közben tanított a Berzsenyi Dániel Főiskolán, ahol 1995-ben „főiskolai tanár” kinevezést kapott. Tanítványai iránti szeretete is többször ösztönözte kompozíciók írására - ezek egyikéből (Lontano) rádiófelvétel készült, és a többi is szerepelt budapesti bemutató-hangversenyen (BMC);

Kelemenné Farkas Éva (Endrőd, 1934. augusztus 23.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony; Állami Zeneiskola, Eger);

Kovács János (Nádudvar, 1934. február 1. –) fagottművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-szólamvezető, zenekari felügyelő; Fővárosi IX. kerületi Zeneiskola - fagott-tanár);

Kovács Lajos (Kalonda, 1934. december 12. – Kassa, 1994. február 9.) operaénekes, tanár;

Kováts András (Pécs, 1934. augusztus 27.) hegedűművész-tanár, koncertmester (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs; Pécsi Tanárképző Főiskola-Ének-Zene Tanszék, adjunktus, hegedű- és kamara-zenetanár, zenekarvezető);

Kovátsné Gaál Mimi (Nagyatád, 1934. november 15.) zongora- és kamarazenetanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-kamarazene-tanár; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi V. kerületi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola-zongora- és kamarazene-tanár; Pécsi Sopianae Kamarazenekar-cseballista);

Králikné Rosner Melánia (Cece, 1934. december 22. – Budapest, 2004) énekművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata-tanszékvezető);

Lakosné Nagy Mária (Kerekegyháza, 1934. október 11.) ének-zenetanár (Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét; Óvónőképző Intézet, Kecskemét-énektanár, adjunktus; Tanítóképző Főiskola, Kecskemét-énektanár, főiskolai tanár);

Lubik Hédy /eredeti neve: *Lubik Hedvig*/, Budapest, 1934. június 20. – Budapest, 2022. május 23.) hárfaművész-tanár. 1952 és 1987 között a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság, továbbá a Budapesti Kamaraegyüttes tagja és szólistájaként is szerepelt. 1959-ben tanári kinevezést kapott a Zeneakadémián, a hárfa és a kamarazene tantárgyakat oktatta. 1984-től nyugdíjazásáig, 1996-ig főiskolai, illetve egyetemi tanári beosztása volt. Az elmúlt évtizedekben tanítványa volt többek között Vigh Andrea, Peták Ágnes, Sipkay Deborah és Bábel Klára;

Madarász Katalin (Túrkeve, 1934. január 23.) magyar nótanékesnő és népdalénekes-tanár. 1954-ben készült az első rádiós felvétel, ami egy csapásra népszerűvé tette. 1958-tól Túrkeven gyűjtött cigánydalokat is énekel. Grabócz Miklós - a rádió népzenei osztályának vezetője - biztatására ment az ORI hoz, 1962 óta hivatásos népdal énekes. 1964-től Gaál Gabriellával énekel. Népdalénekesként kezdte előadói pályáját, majd a műfaj valamennyi ágát kipróbálva a legkiválóbbat nyújtotta. Magyar nóta, népdal, cigánydalok,

megzenésített Petőfi versek előadójaként, valamint saját zenei szerzeményeivel vívta ki az ország dalszerető közönségének elismerését;

Marosy László (Pécs, 1934. május 20.) hegedűművész-tanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-tanszakvezető és módszertani tanár is; Pécsi Filharmonikus Zenekar);

Máté János (Táp, 1934. június 6. – Budapest, 1998) orgonaművész, karnagy, teológiai professzor, XX. századi egyházzeneész, a budapesti református kántorképző megalapítója, a Budapesti Ref. Theológia professzora, egyházzeneész, kántorképzés atyja. 1959-től húsz évig volt orgonistája a Rákospalotai református gyülekezetnek, vezetője az ifjúsági énekkarnak, 1968-tól a budapesti Kálvin téri Református templom orgonista-karnagya harminc évig. 1959-től Budapesten, Debrecenben és Fóton, 1995-től Szlovákiában, Jugoszláviában és Romániában vezetett rendszeresen kántorképző tanfolyamokat. 1962-től rendszeresen hangversenyezik orgonistaként és kórusvezetőként. 1971–1979 között zongorát tanított a Kodály Zoltán Zenei Általános Iskolában. 1979-től haláláig, 1998-ig a Károli Gáspár Református Egyetem hittudományi karának himnológiai, egyházzene tanszékvezető tanára. Kántorképző és egyházzenei tankönyveket szerkesztett;

Monoki Lajos (Kisújszállás, 1934. július 16. – 2017. december 5.) hegedű- és szolfézstanár, karnagy, főiskolai docens, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének-zene Tanszékének volt a vezetője 1974–1988 között. Targyai: hegedű, szolfézs, zenekarvezetés, népzene, hangszeres népzene, hegedű. A Szegedi Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Zeneművészeti Tanszékének vezetője volt 1974–1988-ig. Alapító tagja volt a Magyar Kodály Társaságnak és a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének;

Nagy Imre (Hódmezővásárhely, 1934. május 6. – Szeged, 1988) zenekari oboaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari titkár, felügyelő és ügyeletes igazgató is; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged; Szegedi Fúvósötös - alapító tag);

Nagy László (Tiszalúc, 1934. június 6.) zenekari harsonaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház; Miskolci Szimfonikus Zenekar; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc; Miskolci Fúvósötös-alapító tag);

Nagyné Komlós Zsuzsa (Buzsák, 1934. november 18.) ének-zene- és zongoratanár, karnagy (Általános Iskola, Hegykő; Állami Zeneiskola, Sopron);

Nagyné Somogyi Ilona (Budapest, 1934. július 6.) énekművész-tanár (Országos Filharmónia-szólista; MRT Énekkara; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok-tanszakvezető is);

Neszlényi Pfeiffer Judit (Gyula, 1934. április 23.) az Egyesült Államokban élő zongoraművész-tanár, zeneszerző. Faragó Györgytől tanult a Zeneakadémia zongora tanszakán, illetve Kodály Zoltán és Viski János növendékeként zeneszerzést. 1974 és 1986 között Los Angelesben, a California State University-n oktatott, s azóta is küldetéseként tekint Liszt zenéjének népszerűsítésére. Ennek szellemében lett társalapítója és fő szervezője a jelentős Los Angeles-i nemzetközi Liszt zongora- és énekversenynek;

Pokstaller László (Pozsony, 1934. augusztus 26. – Somorja, 2000. június 27.) karnagy, zenetanár. Zenei tanulmányait 1962 és 1968 között a pozsonyi Konzervatóriumban végezte trombita szakon. 1968-tól 1993-ig óraadó tanárként tanított a somorjai művészeti alapiskolában, fúvós hangszereket oktatott;

Poszaveczné Arany Ida (Inke, 1934. március 9. – Nagykanizsa, 2021. május 7.) tanár, kóruskarnagy; Nagykanizsa Város Vegyeskara 1975-ben alakult. Arany Ida – alapító karnagyként – magasra tette a mércét, hiszen a vegyeskar mindjárt az első minősülésekor, 1976-ban arany minősítést kapott (ahogy a következő két évben is). 1979-ben országos „Fesztivál” minősítést ért el a kórus, amit ezután még három alkalommal, 1981-ben, 1984-ben és 1988-ban is sikerült megvédeni; Vezetése alatt a vegyeskar repertoárján a világ zeneirodalmának legismertebb, értékes művei szerepeltek, olyan zeneszerzőktől, mint Kodály Zoltán, Bárdos Lajos és Fasang Árpád. Az alkotások sokszor neves szólisták, az operaház művészeinek közreműködésével csendültek fel. Arany Ida és a kórus Európa számos országába elvitte a magyar zenét és Nagykanizsa jó hírét. A vegyeskar mai napig sokak által szeretett és várt előadása a karácsonyi koncert, amelyből ő teremtett hagyományt. Az együttest nyugdíjba vonulásáig, 1989-ig vezette;

Rados Ferenc (Budapest, 1934. október 26.) zongora-művésztanár. Zongoratanulmányait Budapesten kezdte, később Moszkvában folytatta Viktor Mersanov vezetésével. Hazatérve Kurtág Györggyel együtt Kadosa Pál tanársegédje lett a Zeneakadémián. Nemzetközi híró magyar zongoraművészek

(többek között Kocsis Zoltán, Ránki Dezső és Schiff András) tanára volt. Kamarazene-professzorként később olyan művészeket tanított, mint Csalog Gábor, Fülei Balázs, Ittész Gergely, Kelemen Barnabás, Keller András, Nagy Péter, Rohmann Ditta, Szilasi Alex, Szokolay Balázs, Várjon Dénes, Vékony Ildikó, valamint az Auer Vonósnégyes, a Bartók Vonósnégyes és a Somogyi Vonósnégyes. Az 1990-es évek közepén távozott a Zeneakadémiáról, azóta rendszeresen tart mesterkurzusokat külföldön és Magyarországon egyaránt. Több nemzetközi zongoraversenyen zsűrizett, tanított a szombathelyi Bartók szemináriumon is. Kocsis Zoltán több kézzongorás átiratát mutatták be együtt. Repertoárján főként bécsi klasszikus és romantikus zongora- és kamaraművek szerepelnek. Ritka fellépéseit és zenei felvételeinek megjelenését mindig nagy várakozás övezte. Mozart és Schumann lemezeit a Hungaroton adta ki. Számos publikációja is megjelent.

Rékai Iván (Budapest, 1934. október 4. – 2014. szeptember 3.) zeneszerző és zeneelmélet-tanár, az Alkotó Muzikusok Társaságának alapító tagja. Nyolc évig a Magyar Rádió zenei rendezője is volt. Ezzel egy időben kezdett el zeneelméletet, zeneirodalmat, zeneirodalom-ismereteket és szolfézst tanítani a Veszprémi Állami Zeneiskolában, majd a Fővárosi IV. kerületi Erkel Gyula AMI tanára lett (zeneelmélet- és zeneirodalom);

Révész Dorrit (Budapest, 1934. május 8. – Budapest, 2008. augusztus 18.) zenetörténész, szerkesztő, fordító, közreadó. Zenetörténész, szerkesztő, fordító, közreadó. Budapesten született 1934. május 8-án. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán 1953 és 1958 között tanult, többek közt Bartha Dénes, Szabolcsi Bence, Bárdos Lajos, Kókai Rezső növendékeként. Szakdolgozatát *Századunk zenéjének néhány kérdéséről (vázlat)* címmel 1959-ben védte meg. Ugyanebben az évben került szerkesztőként a Zeneműkiadó Vállalat irodalmi szerkesztőségébe, 1968-tól 1990-ben történt nyugalomba vonulásáig ugyanott főszerkesztőként dolgozott. Kiadóbeli munkásságának a magyar zenei könyvkiadás leggazdagabb korszaka köszönhető: működésének ideje alatt jelentek meg olyan sorozatok, mint az *Orfeusz könyvek*, a *Napról napra* sorozat kötetei, A *hét zeneműve* rádióelőadás-szövegeinek nyomtatott formája, a *Grove-monográfiák*. Főszerkesztői tevékenységének legnagyobb vállalkozása a háromkötetes, német *Brockhaus-Riemann Zenei Lexikon* magyar változatának előkészítése, fordítása, lektorálása és megjelentetése (1983–85), amelyen irányításával éveken át szinte a teljes irodalmi szerkesztőség dolgozott. Önálló

zenetudományi munkásságának a szakma által máig használt eredménye a Bartha-Somfai *Haydn als Opernkapellmeister* című könyv (1960) papírkutatási fejezete, a Bartha Dénessel közösen jegyzett *Joseph Haydn élete dokumentumokban* című gyűjtemény (1961, 1978 - e mű átdolgozott, új kiadását élete utolsó hónapjaiban rendezte sajtó alá), fordítói munkáját olyan kötetek fémjelzik, mint Eric Walter White *Stravinsky*-monográfiája (1976), Leonard Bernstein *A megválaszolatlan kérdés* címmel napvilágot látott írásgyűjteménye (1979), vagy *A zene könyve* (1981, 1983). Miután kiadói főszerkesztőként nyugalomba vonult, 1990-től haláláig az MTA Zenetudományi Intézetének Bartók Archívumában folytatta munkáját, egyrészt a *Bartók Béla Írásai* könyvsorozat főszerkesztőjeként, másrészt a *Bartók Béla Zeneműveinek Kritikai Összkiadása* készülő mintaköteteinek közreadójaként. Életének 75. esztendejében, 2008. augusztus 18-án hunyt el;

Somfai László (Jászladány, 1934. augusztus 15.) zenetörténész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, Bartók Béla zenei hagyatékának neves kutatója. 1953–1958 a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi tanszakán tanult és nyert zenetörténész diplomát. 1958–1962 az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtárának munkatársa; 1963-tól a Bartók Archívum tudományos munkatársa, 1972–2004 vezetője. Kutatómunkájával párhuzamosan 1969 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) zenetudományi tanszékén; 1980-tól egy. tanár, 2005-től prof. emeritus; a Doktori Tanács elnöke (1995–2013), a zenetudományi doktori iskola vezetője (1997–2007). A tudományok doktora minősítést 1982-ben *Joseph Haydn zongoraszonátái* című könyvével nyerte el; 1995 óta a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2004-től rendes tagja. Az American Academy of Arts and Sciences külföldi tagja (1997), a British Academy levelező tagja (1998). Az American Musicological Society választott levelező tagja (1988), a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság alapító elnöke (1994–1998), 1997–2002 között az International Musicological Society elnöke. Tagja a Zentralinstitut der Mozartforschung (Salzburg) elnökségének, a Joseph Haydn-Institutnak (Köln). A *Haydn als Opernkapellmeister* (1960) könyv és más Haydn tanulmányok óta e terület nemzetközileg számon tartott képviselője. A Bartók-kutatás terén a közelítésmódok széles skáláján mozgó Tizennyolc Bartók-tanulmány kötet (1981) óta munkájának középpontjában az összkiadás módszertani megalapozása és Bartók kompozíciós módszerének tanulmányozása áll, ezt summázza a *Béla Bartók: Composition, Concepts, and Autograph*

Sources könyv (1996; magyar változata: Bartók Béla kompozíciós módszere, 2000). 2007-ig vezette a Bartók Béla zeneműveinek kritikai összkiadása projektet (NKFP pályázat). Jelenleg a Bartók művek tematikus jegyzékén dolgozik. 1960 óta rendszeresen részt vesz nemzetközi zenetudományi kongresszusokon, konferenciákon, tart kurzusokat egyetemeken (USA, Németország, Ausztria, Anglia, Svájc, Kanada, Spanyolország, Olaszország, Dánia stb.). Két szemeszteren át az Amerikai Egyesült Államokban (CUNY Graduate Center New York, University of California Berkeley), egy szemeszteren át a Bécsi Egyetemen volt vendégprofesszor;

Sáros Éva / Kuthy Tamásné / (Bánhida, 1934. december 12. – Budapest, 1970. június 1.) énekesnő-tanár;

Sebestyénne Farkas Ilona (Köröstarcsa, 1934. december 18.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Fővárosi XIV. kerületi Hunyadi János Ének-zenei Általános Iskola, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba – népzene-, szolfézs-, és zeneelmélet-tanár). 22 éven keresztül tanított a zuglói Hunyadi János Általános Iskolában, munkássága mind a mai napig meghatározza az iskola zenei életét. Itt jelenleg is vezeti a Hunyadi Véndiák Kórust. 1980-tól Békéscsabán dolgozott, alapítója volt a békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolának. Több kórust hozott létre a városban, kollégáival megrendezte a Békés megyei dalos találkozókat. Közreműködik a határon túli óvónők és tanítónők zenei képzésében. A Körösi Nyári Akadémia tagjaként minden évben 60 határon túli nevelő képzésében vesz részt;

Som László, ifj. (Budapest, 1934. július 26. – Budapest, 2000) nagybőgőművész-tanár 1961-ben diplomázott. 1955-től a budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar, 1958-tól az Operaház zenekarának tagja, 1963-tól szólamvezető és a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja is. Több mint három évtizeden keresztül volt az 1963-ban alakult Liszt Ferenc Kamarazenekar nagybőgőse. 1961-től a XIV kerületi, majd 1965-től a IX. kerületi zeneiskolában tanított. 1994-től volt óta a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára is;

Strém Kálmán (Nagykanizsa, 1934. május 29. – Budapest, 2005. november 27.) zeneszociológus, hangversenyszervező, szerkesztő. Kitüntetéssel a magyar-történelem szakot, majd szociológiából is diplomát szerzett. 1952-től

az Országos Filharmónia koncertszervező cégnél dolgozott. Legfontosabb munkaterületének a vidéki koncertélet megszervezését tartotta, évi mintegy 2000 vidéki hangverseny megszervezése fűződött a nevéhez. A rendszerváltás után elsőként alapított magán koncertszervező irodát, és haláláig vezette a Strém Koncert Kft-t. Megszervezte többek között a „Földvári Napok” kortárs zenei-összművészeti fesztivált, a Haydn Eszterházán Fesztivált az általa alapított Magyar Haydn Társasággal együttműködve (Elnöke: Malina János zenetudós), Schiff András és Barátai koncertsorozatot, valamint A Zongora című, máig meglévő koncertsorozatot, amelyet halála után Jakobi László koncertrendező vitt tovább. Visszahozta a magyar koncertpódiumra Schiff Andrást, ő ismertette meg a magyar közönséggel a Franciaországban élő Rév Livia zongoraművészt, fölkarolt és pályára állított fiatal muzikusokat, a Tudományos Akadémián rendezte meg az "Ígélet" című koncerteket, ahol a fiatal tehetségek mutatkozhattak be. Pl. (Kovács Ágnes szopránénekes, Füzi Nóra zongoraművész, Rohmann Ditta csellóművész, Mali Emese zongoraművész. Ő indította el a Zeneakadémián a kulturális menedzserképzést, amelyet később Szegedre és más vidéki városokra is elvitt. Nevéhez olyan kiváló tanulmányok fűződnek, mint a *Hol vannak a magyar vonósok?*, vagy a *Lemorzsolódás a zeneiskolákban*. Koncertszervezőként mindig a tökéletességre törekedett, erre utal Batta Andrásnak, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektorának a kijelentése: „*Számára egy hangverseny olyan volt, mint egy mestermű, a szó régies, céhes értelmében. Aprólékos finomsággal dolgozta ki művésze portréjának díszes keretét. A világhírűét éppen úgy, mint a még ismeretlen fiatalét.*” Strém Kálmán halála után egy évvel a Zeneakadémia Baráti Köre, amelynek támogatója volt, emléktáblát helyezett el a művészfolyosón. A táblát a felújítás során leszerelték, sorsa ismeretlen. A nagykanizsai Zeneiskola vonósenekara Strém Kálmán nevét viseli;

Szabó Andrea (Sátoraljaújhely, 1934. december 8. –) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola-korrepetitor; Oszaka University of Arta - vendégprofesszor);

Szegléth Ferenc (Ugod, 1934. május 10.) operaénekes, tanár. 1957-60 az Operaház kórusának tagja, majd a Déryné Színházban és a szegedi Nemzeti Színházban működött, 1970 -1975 között az Operaház művésze;

Székács János (Budapest, 1934. október 30. – Budapest, 1981. július 25.)

brácsaművész, zenetanár. 1959-től a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának h. szólamvezetője; 1966-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola brácsa-tanára; 1973-tól a Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet budapesti tagozat brácsa-tanára; 1958-tól a Weiner vonósnégyes brácsása;

Takácsné Masopust Margit (Budapest, 1934. január 18.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető és igazgató is);

Tar Jánosné / Cvetkova Tamara/ (Hanino /moszkvai kerület/, 1934. május 24.) zongoratanár (Dnyepropetrovszk és Moszkva; Szovjet Nagykövetség Zeneiskolája, Budapest; Állami Zeneiskola, Érd);

Tibay Krisztina (Battonya, 1934. március 25. – 2006) operaénekes-tanár (Debreceni Csokonai Színház);

Tóth László (Balkány, 1934. május 18.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka; Állami Zeneiskola, Kazincbarcika);

Tóthmátyás Lajos (Matty, 1934. március 29. – Budapest, 2004. április 27.) zeneiskolai igazgató, zeneszerző. Pedagógiai pályafutását Komlón kezdte, majd 1965-től 20 éven át a zalaegerszegi zeneiskola igazgatója volt. Az ő kezdeményezésére vette fel az iskola Pálóczi Horváth Ádám nevét, akinek Zala vármegyéhez fűződő munkásságával részletesen foglalkozott. 1985-től 10 éven át volt a budapesti XVI. kerületi zeneiskola igazgatója. Itt ő szervezte meg az Országos Cimbalom Találkozót, és ő volt a spiritus rectora annak, hogy az iskola Rácz Aladár nevét vegye fel;

Varsányi Lászlóné Ecsedy Annamária (Csengersima, 1934. június 27. Budapest, 2021. augusztus 4.) a ceglédi Erkel Ferenc Zeneiskola egykori tanára, a Dunakeszi Körzeti Állami Zeneiskola alapítója, a Pest Megyei zeneiskolai hálózat kiépítésében, a ZETA és a Magyar Zene és Táncművészek Szakszervezetének zenepedagógus szakolytályáért is fáradhatatlanul dolgozó kiváló zenepedagógus és tanügyigazgatási szakember. zenei tanulmányait Debrecenben végezte a Zeneművészeti Szakiskola Szaktanárképző Tagozatán zongora- és szolfézs szakon. Zenetanári munkáját Cegléden kezdte 1957.

szeptember 1-vel az Erkel Ferenc Zeneiskolában. Később mellékfoglalkozásban zongoratanítást is vállalt az akkor kibontakozó Abonyi Bihari János Zeneiskola Történelmi Tagozatán. 1967-ben megbízást kapott a Váci Járási Körzeti Állami Zeneiskola létrehozására és igazgatására. Az iskola néhány év után Dunakeszi Körzeti Állami Zeneiskolaként működött tovább, nagyon szép szakmai sikerekkel. Fejlődése lehetővé tette a zenetanítás bevezetését „kihelyezett tagozat”-ként a környező településeken, sőt a dabasi járásban is. A későbbiekben ezekből alakult a gödöllői és a dabasi zeneiskola. Az 1970-es évek elején felkérték a Pest megyei Tanács Művelődési Osztálya zeneiskolai főelőadójának. Az ott eltöltött évek alatt nagyon jó „gazdája” volt a zeneiskoláknak. El tudta érni, hogy a megye fontosnak tartsa és értékelje ezen intézmények munkáját, sőt tervszerű fejlesztéssel erősítse működésüket és bővítse számukat. A korszerű pedagógiai és oktatómunka érdekében kialakította a „szaktanácsadói hálózatot”, valamint a rendszeres pedagógus továbbképzést. A megyei és országos rendezvények en egymás után születtek a nagyszerű eredmények: értékes helyezéseket értek el a zeneiskolák tanulói, tanárai. Az ország sok szempontból mintaképnek tekinthette a Pest megyei iskolák szervezettségét és szakmai eredményességét. Az irányító munka mellett a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetében (MZTSZ) is jelentős munkát végzett. Segítette a zenepedagógus szakosztály megalakítását és tevékenyen részt vett annak programjában. Mint az MZTSZ alelnökeként többek között segítette a ZETA újjászervezését is. Az MZTSZ 2019. IV. 24-én megtartott Küldöttértekezletén megválasztották a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete örökös elnökének;

Vas Erika (Budapest, 1934. szeptember 24.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-gyakorlatvezető tanár is);

Vértés Imréné Ökrös Piroska (Debrecen, 1934. március 3.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag; Óvoda, Debrecen; Kavay J. Ének-Zenei Általános Iskola és Váci Mihály Gimnázium, Taszavasvári-ének-zene tanár, karnagy);

Virágh József (Budapest, 1934. március 11. – Budapest, 1983. április 29.) gitárművész, tanár;

Vízvári Ferenc (Pakod, 1934. július 28.) szolfézs- és zeneelmélet tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg; Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg-éneketanár, karnagy);

Weninger Richárd (Versec, 1934. december 21. – Szeged, 2011. november 2.) hárfaművész-tanár, karmester. 1958-tól 1961-ig a Vasas Központi Művészegyüttes korrepetitora volt. Ezután két évig az NDK-ban dolgozott, mint korrepetitor, karigazgató és hárfás. Vaszy Viktor újabb hívására 1963-ban hazatért és a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja lett. 1977-ig játszott az együttesben. 1980-ban megalapította a Weiner Kamarazenekart, melyet vezényelt is. Számos ősbemutató és magyarországi bemutató fűződik a nevéhez. Zenepedagógusi munkája 1965-ben indult. A Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatán, illetve az utóbbi jogutódjaként létrejött SZTE Szegedi Konzervatóriumában hárfát, hárfás kamarazenét és kamarazenét tanított. Ezeknek az iskoláknak 1976-tól egyben az igazgatója is volt. 1978-ban 10-18 éves korú fiataloknak főiskolai előkészítő tagozatot létesített, 1983-ban pedig a Tagozat egyetemi képzési jogának megszerzését irányította. Az intézmény élén 2000-ig, 24 éven át állt, ami rendkívüli a felsőoktatásban. Tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának;

Zsiga László (Kalocsa, 1934. július 10.) gimnáziumi ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Kecskemét; Kecskeméti Kodály Kórus karnagya; Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-nagybőgő);

85 éve született

Ádám Károly (Alcsút, 1939. február 6. – Debrecen, 2024. június 2.) főiskolai tanár, gordonkaművész. Oktatói tevékenysége a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolához (1960–68), a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolához (1982–86) és a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karához (1968. óta) kötődik. Gordonka főtárgy, módszertan, didaktika, repertoárismeret tárgyak tanára. Oktatói tevékenysége mellett a Debreceni Filharmonikus Zenekar gordonka szólamvezetője 1974–79, az Országos Filharmónia szólistája 1975–86-ig;

Ágoston Edith (1939. május 22. – 2021. október 15.) énekművész-tanár. Tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola ének szakán kezdte, majd 1954-től a Zeneakadémián folytatta, de az 1956-os események miatt befejezni nem tudta. Mesterei dr. László Géza és Hetényi Kálmán voltak. Pályáját az 1957–58-as évadban az egri Gárdonyi Géza Színházban kezdte operettszerepekkel. A következő szezontól a debreceni Csokonai Színház operatagozatának volt tagja. Néhány kisebb prózai szerepet is eljátszott. 1963–1987 között a Pécsi Nemzeti Színház magánénekes. Operettekben Győrben és Veszprémben is szerepelt;

Albert Miklós (Budapest, 1939. november 23.) operaénekes-tanár. 1965–68-ban a debreceni Csokonai Színház, 1968–1976 között az Operaház, 1976-tól a Pécsi Nemzeti, majd ismét a debreceni Csokonai Színház magánénekes;

Aldobolyi Nagy György (Szeged, 1939. március 1.) zeneszerző, dalszövegíró, karmester, rendező. 1962-ben szerzett diplomát a Zeneakadémia klarinét tanszakán. 1964-ig volt a tagja előbb a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának, később pedig a Budapesti MÁV Szimfonikusoknak. Tanítással is foglalkozott 1968-ig, később szabadfoglalkozású zeneszerzőként működött. 1986-tól 1989-ig a kecskeméti Katona József Színház, 1988-tól 2001-ig pedig az egri Gárdonyi Géza Színház zenei vezetőjeként dolgozott. Művei musicalek, zenés vígjátékok, színpadi kísérőzenék, táncdalok, szonok, emellett dalszövegek írásával és rendezéssel is foglalkozik;

Amirás Miklós (Torda, 1939. május 16.) zenekari hegedűművész-tanár (Kolozsvári Állami Filharmónia Zenekara, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Andor Éva /eredeti neve: Prácser Éva/ (Budapest, 1939. december 15. – Budapest, 2014. május 16.) operaénekesnő, zeneakadémiai tanár. Énektanulmányait Andor Ilonánál kezdte, majd diplomáját a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte Révhegyi Ferencné és Hoór Tempis Erzsébet növendékeként. Berlinben Dagmar Friewald-Lange tanítványa volt, majd 1964-től az Operaház magánénekes. Leghíresebb szerepei Oszkár (Álarcosbál), Susanna, Sophie (Rózsalovag), Marcellina, Nedda (Bajazzók), Lány (Székelyfonó), Éva (A nürnbergi mesterdalnokok) valamint a

Pillangókisasszony, a Manon Lescaut, és a Porgy és Bess címszerepei. Andor Éva oratórium- és dalénekesként is ismert. Fellépett Európa számos országában, Angliában, a Szovjetúnióban és az Egyesült Államokban. Egyetemi docens, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanszékvezetője volt (BMC);

Baditz Gabriella /Borsosné / (Győr, 1939. április 1.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola Berettyóújfalu; Püspökladány-igazgatóhelyettes is), énekkari művész (Debreceni Kodály Kórus);

Bali József (Mohács, 1939. február 6.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szolnok), karnagy (Bartók Béla Kamarakórus, Szolnok) és karmester. Ez utóbbi munkája döntően az 1965-ben az általa megalapított Szolnoki Szimfonikus Zenekarhoz köti;

Bencsáth Ilona (Szeged, 1939. február 23. – Budapest, 2008. november 5.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet) és énektanár-karnagy (XVIII. kerületi Általános Iskola, X. kerület Pataky I. tér 1. sz. Ének-zenei Ált. Iskola; Fővárosi Énekkar-altszólamvezető és másodkarnagy);

Béress Zsuzsa (Budapest, 1939 augusztus 22.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, zongoratanár. Hamburgban szerezte meg a zongoratanári diplomáját és Berlinben egy zenetherapeuta certifikátot. 36 évig dolgozott egy hamburgi gimnáziumban, több darabot komponált iskolai rendezvények céljából. Jelenleg egy idősek otthonában dolgozik Hamburgban zongora korrepetitorként;

Bergendy István (Szolnok, 1939. október 8. – Budapest, 2020. december 14.) zeneszerző, szaxofonista, énekes a Bergendy-együttes zenekarvezetője. A szolnoki Versey Ferenc Gimnáziumban érettségizett 1958-ban. 1958–1961 között a BME-n tanult autómérnöknek. Első hangszerének a harmonikát választotta. A Bartók Béla Konzervatóriumban tanult klarinétozni 1961–1964 között Meizl Ferenc tanítványaként. Az 1950-es években a Szolnoki Dózsa csapatában vízilabdázott. Fellépett a Műegyetem Szimfonikus Zenekarában, *Tóth Zoltán* big bandjében, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ifjúsági dzsesszegyüttesében. Testvérével, Bergendy Péterrel 1958-ban alapították a Bergendy-együttest a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem klubjában. 1959-ben először játszott Gonda

Jánossal a Kelényi-zenekarban, majd mint blattoló muzsikus Holéczy zenekarában külföldön turnézott, Chappy utolsó big bandjében, illetve a Magyar Állami Hangversenyzenekarban, az I. István Gimnázium Szimfonikus Zenekarában klasszikus szaxofonszólókat játszott. 1970-ben újjáalakították a zenekart. Mivel különbözni akart zenésztársaitól, 1971. június 5-én teljesen levágatta a haját, azóta kopasz. Az 1980-as évek elején alakította meg a Bergendy Koncert-, Tánc-, Jazz- és Szalon Zenekart, akkor 12 taggal, ez a formáció 2009 októberétől kisebb létszámmal működött;

Blaha Márta (Budapest, 1939. november 17. –) színésznő, opera- és operett-énekesnő. Budapesten született, 1939. november 17-én. Tanítóképző Főiskolát végzett. Színészi pályája az Állami Déryné Színházban indult 1959-ben. 1967-től a Miskolci Nemzeti Színházhoz szerződött, 1969-től visszatért az Állami Déryné Színház társulatához. 1972-től a Pécsi Nemzeti Színház művésze volt. 1976-tól a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének színésznője volt. Prózai szerepei mellett operettek és operák főszerepeit énekelte.

Blaskovicsné Szappanos Enikő (Kecskemét, 1939. január 23.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentés; Állami Zeneiskola, Cegléd; Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola zeneiskolai tagozat, Budapest);

Bozay Attila (Balatonfüzfő, 1939. augusztus 11. – Budapest, 1999. szeptember 14.) zeneszerző, citera- és furulyaművész. Tanulmányait 1953-ban a Gulyás György által vezetett békéstarhosi Állami Zeneművészeti Szakközépiskolában és Zenei Gimnáziumban kezdte Pongrácz Zoltán növendékeként. Az iskola megszűnése után 1954-ben a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába került, ahol Szelényi István irányítása alatt tanult zeneszerzést. 1957-ben itt érettségizett kiváló eredménnyel, majd még ugyanebben az évben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, a Farkas Ferenc által vezetett zeneszerzés osztályba. Zeneszerzői és zeneelmélet tanári diplomáit kitüntetéssel szerezte meg 1962-ben. 1962-től 1963-ig a szegedi Állami Zeneművészeti Szakiskolában tanított zeneszerzést és zeneelméletet. 1963 és 1966 között kamarazene-szerkesztőként dolgozott a Magyar Rádióban, majd 1967-től egészen 1979-ig szabadfoglalkozású zeneszerzőként tevékenykedett. 1967-ben féléves UNESCO ösztöndíjat kapott, amivel Párizsban több modernzenei előadáson vett részt, valamint André Jolivet zeneszerzés óráit is látogatta. 1979-től egészen haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított, kezdetben hangszerelést, később zeneszerzést.

Közéleti munkássága is jelentős. 1988-ban a Magyar Zeneművészeti Társaság elnökségi tagja lett. 1991-es lemondásáig a Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnöke volt. 1991-től 1992-ig a Magyar Zenei Kamara alelnöke, majd 1992 és 1996 között elnökeként tevékenykedett. 1992-ben részt vett a Magyar Művészeti Akadémia megalapításában, 1990 és 1993 között a Nemzeti Filharmónia igazgatójaként is dolgozott. Művei elhangzottak számos nemzetközi fesztiválon, többek között a Zágrábi Biennálén, a Varsói Ősz fesztiválon, a Nemzetközi Kortárs Zenei Társaság (ISCM) londoni, brüsszeli, grenoble-i fesztiválján. Saját műveivel is rendszeresen koncertezett Európában és Kanadában, ezeken a hangversenyeken főként furulyán és citerán játszott. Több külföldi megrendelést is kapott, a Tételpár című oboa-zongoradarabját Heinz Holliger számára komponálta, Variációk című szimfonikus művét portugál, az Improvizációk II-t kanadai felkérésre írta. Főbb művei: Csongor és Tünde; Az öt utolsó szín; Trapéz és korlát; Pezzo sinfonico No. 1, 2, 3; Pezzo concertato No. 1, 2, 3; Zongoraszonáta I,II; Hegedű-zongora szonáta; Gordonka-zongora szonáta; Sorozat; Malom; Improvizációk 1, 2, 3; Fúvósötös; Vonósnégyesek I, II, III; dalciklusok Radnóti Miklós, József Attila, Fodor András, Kormos István verseire; 24 egynemű kar Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Vajda János költeményeire; vegyeskarok Károlyi Amy, Balassi Bálint, Gyöngyösi István verseire (BMC);

Darányi Lajos (Sátoraljaújhely, 1939. április 13. – Temetése születésnapján, 2011. április 13-án volt a sárospataki református temetőben.) zongoraművész-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen);

Dávid Sándor (Cegléd, 1939. szeptember 5.) hegedűtanár, szakfelügyelő, koncertmester (Erkel Ferenc Zeneiskola, Cegléd; Pest megyei hegedű szakfelügyelő; Ceglédi Városi Kamarazenekar-koncertmester);

Deák Árpád (Alsószéki, 1939. október 12.) zenekari oboaművész, zenetanár (Pécsi Nemzeti Színház és Pécsi Filharmonikus Zenekar-szólamvezető I. oboa; Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs; Mecsek Fúvósötös);

Deák Ferencné Nagy Judit (Budapest, 1939. május 7.) zeneiskolai szolfézs és zongoratanár, ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Kalocsa; Állami Zeneiskola, Kalocsa-igazgató is; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola);

Deák Tibor (Szeged, 1939. június 4.) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanszakvezető is);

Deseő Csaba (Budapest, 1939. február 15.) hegedű- és brácsaművész. Zenetanulmányait 1949-ben kezdte Budapesten, a Széll Kálmán téri Hannig zeneiskolában, majd 1954-től a Budapesti Zenei Gimnáziumban és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában folytatta. Tanárai Répássy Györgyi és Takács Miklósné voltak. 1961-ben szerzett diplomát. 1961-66-ig zeneiskolai tanár, 1967-től 1999-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar brácsa szólamának tagja volt. Ferencsik János, ill. Kobajasi Kenicsiró főzeneigazgatósága idején számtalan koncerten játszott Magyarországon és a világ számos országában. 1963-ban mutatkozott be első együttesével a budapesti Dália klubban. Ezután rendszeresen fellépett koncerteken, valamint a Magyar Rádióban és a Magyar Televízióban. Első külföldi fellépése 1966-ban volt a Bledi Nemzetközi Jazzfesztiválon (Jugoszlávia). Még abban az évben játszott quartetjével a Prágai Nemzetközi Jazzfesztiválon, valamint a gitáros Kovács Andor együttesével a Varsói Jazz Jamboree-n. Első saját nagylemeze 1975-ben jelent meg Nyugat-Németországban „Four String Tschaba” címmel az MPS kiadónál. Partnerei német, angol és svéd muzikusok voltak, Deseő Csaba hegedűn és mélyhegedűn is játszott. Deseő Csaba 1980-tól változó összeállítású zenekarokat vezetett, partnerei többek között a zongorista Gárdonyi László a vibrafonos Kruza Richárd, a gitáros Kovács Andor és a dobos Kőszegi Imre voltak. 1990 óta mindenek előtt a gitáros Gyárfás István triójával, továbbá György Ákos és Cseke Gábor zongoristákkal, valamint Szaniszló Richárd vibrafonossal lép fel rendszeresen. 1997–2010-ig A GRAMOFON – Klasszikus és Jazz zenei folyóirat külső munkatársa volt. 2017-ben önéletrajzi könyve jelent meg „Kettősfogás” címmel. 2017-ben a Magyar Televízió - szintén "Kettősfogás" címmel - filmet készített életéről (BMC);

Dömötör Ilona /dr. Koplárné / (Kecskemét, 1939. január 8. – Érd/Zalaegerszeg, 2000. június) zongora- és szolfézstanár, karnagy (Pálóczi Horváth Á. Zeneiskola, Zalaegerszeg; Zalaegerszegi Vegyeskar-karnagy);

Ercse Margit (Budapest, 1939. június 26. – Budapest, 2019. szeptember 23.) Liszt Ferenc-díjas magyar opera-énekesnő (mezzoszoprán, szoprán), énektanár. 1965-ben ének művész-tanári, 1967-ben operaénekesi diplomát szerzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Első évadát, 1966–67-ben

a Pécsi Nemzeti Színházban töltötte, ahol Handel Julius Caesar Egyiptomban c. operájának Corneliájaként debütált 1966. november 25-én. Az 1968–69-es évadban ösztöndíjasa, a következő szezontól 1996-ig az Operaház magánénekesse. Itt 1968. május 25-én debütált a Salome rabszolgájaként. Vendégszerepelt a kelet-berlini állami operában, a prágai Nemzeti Színházban, Kölnben, Grazban, Marseille-ben, Svájcban, Olaszországban, a Szovjetunióban. Mezzoszoprán alakok mellett számos hochdramatischer szoprán szerepet is megszólaltatott. Oratóriuménekesként is rendszeresen hallható volt. A színpadtól való visszavonulása után énektanárként működött;

Esztényi Szabolcs (Budapest, 1939. december 20. – 2024. június 29.) zongoraművész, zeneszerző. 1953–1958 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola diákja volt. 1957–1960 között Vásárhelyi Magda oktatta zongorán. A Zeneakadémián Major Ervinnél tanulta a zeneszerzést. 1961–1966 között Varsóban tanult tovább zongorázni, Margerita Trombini-Kazuronál. 1963–1969 között zeneszerzést tanult Witold Rudzinskinél. 1971-től a varsói Chopin Zenei Középiskola zongoraimprovizáció tanára volt. 1972–1978 között a varsói Zeneakadémia zeneszerzés szakán az elektronikus zene és az európai polifónia tanára volt. 1983–1988 között a varsói Zeneakadémia Pedagógiai Intézetében, 1988-tól a zongora főtan szakon és a szaktanárképző tanszéken oktatott. 1994-től a lódzi Zeneakadémia ritmika tanárképző szakán a zongoraimprovizáció tanára. 1998-tól professzor;

Farkas Magdolna (Székesfehérvár, 1939. július 21.) zeneiskolai oboa- és fafúvóstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota; Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola, és zenekari oboaművész, Annabergi Színház);

Ferencz Éva (Budapest, 1939. március 3.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola-zongora tanszakvezető, Sopron);

Gál Károly (Mezőberény, 1939. június 19. – Miskolc, 2007. szeptember 25.) hegedűművész-tanár, koncertmester. Miskolcon, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában vállalt állást, és mivel a Miskolci Szimfonikus Zenekar is 1963-ban alakult meg, ennek az első koncertmestere lett. 1967-ben, amikor megalakult a Zeneakadémia Miskolci Tanárképző Intézete, főiskolai tanársegédi, majd 1979-től adjunktusi kinevezést kapott. 1972-ben megalakította a nevét viselő Gál Vonósnégyest, amelynek 1986-ig, melynek

fennállásáig volt a művészeti vezetője. A Főiskolán 1980-tól docensi, majd 1987-től főiskolai tanárként dolgozott;

Gortva Irén (Csanádapáca, 1939. május 3. – Szeged, 2009.) énekművész-tanár. 1959-től 1971-ig a Szegedi Nemzeti Színház énekkari tagja, majd 1971-től magánénekes;

Hajdu Sándor (Nagykanizsa, 1939. június 5. – Balatonboglár, 2013. december 30.) magyar karmester, zeneszerző, zenei vezető. Zongora, trombita és zeneszerzés szakokon a győri zenei gimnáziumban és a zeneművészeti szakiskolában tanult, majd a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, a Színművészeti Főiskolán és a Budapest Táncegyüttesnél folytatta tanulmányait. 1967-től a Bergendy együttes tagjaként a slágerré vált *Iskolatáska*, a *Bánatos dal* és *Meddig tart* a című dalok zeneszerzője volt. A zalaegerszegi Hevesi Sándor Színháznak 1992-2005-ig volt a zenei vezetője;

Herczeg László (Tiszaroff, 1939. szeptember 25.) zenekari gordonkaművész-tanár és szolfézstanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Állami Zeneiskola-gordonka-, szolfézs-, zeneelmélet- és zenetörténet-tanár, Püspökladány; Hajdú-Bihar megyei Pedagógiai Továbbképző Intézet munkaközösség-vezető);

Hursánné Vízny Ildikó (Miskolc, 1939. szeptember 21.) zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc, igazgató-helyettes is);

Ihász Istvánné (Hódmezővásárhely, 1939. május 21.) hegedű és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely);

Jablonkay Éva (Mezőkövesd, 1939. december 1. – Budapest, 2010. július 12.) operaénekes-tanár. 1962–1964 között a Zeneművészeti Főiskola énektanárképzőjében tanult. 1964–1967 között ugyanitt elvégezte az opera szakot is. Tanárai Lendvai Andor és Réti József voltak. 1968-tól az Operaház magánénekes volt;

Kardos Pálné, Csaba Ilona (Szomator, 1939. november 4.) szolfézs és zongoratanár (Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged; Kodály Zoltán

Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét; Lovassy L. Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém);

Kedves Tamás (Szeged, 1939. december 25. – Debrecen, 2007. február 5.)
gordonka művésztanár. 1964-ben szerződtette a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója, Vaszy Viktor a zenekar cselló szólamának vezetői álláshelyére, és a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatójától, Báthory Sándortól tanári kinevezést is kapott. Szegedtől 1976-ban vált meg, áthelyezéssel a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozatának igazgatója (1989-től Debreceni Konzervatórium) lett. 1988-ban kapott főiskolai tanári kinevezést. A zene mellett Kedves Tamás filozófia és esztétika tantárgyakat is tanított, lévén ez irányú diplomával is rendelkezett. Az 1970-1980-as években tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának;

Kempelen Tünde /Miskolczi Ottóné / (Budapest, 1939. július 20.) karvezető, ének-zenetanár. 1977-ben elindította az országos, majd nemzetközi kórusfesztivál sorozatot, akkor még Solymári Zenei Hetek néven, ahol az utolsó 1986-ban volt. Bárdos Lajos halála után már Budapestre került a sorozat központja, amikor Kempelen Tünde már a Budapesti Művelődési Központ zenei szaktanácsadója volt. A sorozat akkor kapta meg jelenleg is használt méltó nevét: Bárdos Lajos Zenei Hetek, amely már a XXXXIX. sikeres évadnál tart;

Kenderessy Sándor (Ógyalla, 1939. június 16.) trombitaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok; Postás Szimfonikus Zenekar);

Király István (Szombathely, 1939. október 9.) zenekari kürtművész és tanár, szolfézstanár, kamaraművész (Szegedi Nemzeti Színház; Szegedi Szimfonikus Zenekar; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged; Szegedi Fúvósötös-alapító tag; Szegedi Kürtszextett alapító tag);

Királyné Veszprémy Eszter (Debrecen, 1939. augusztus 19.) zeneiskolai hegedűtanár, igazgató, zenekari hegedűművész-koncertmester (Állami Zeneiskola, Püspökladány; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-igazgató is; Debreceni Csokonai Színház operett zenekarának koncertmestere);

Kisfalussy Bálint (1939. október 16.) zeneszerző, tanár;

Klára Mária (Brassó, 1939. május 14. – Brassó, 2021. január 16.) hegedűművész.-tanár. Zenei tanulmányait szülővárosában kezdte, hegedülni tanult. Tanulmányait a kolozsvári zenei középiskolában folytatta. 1963-ban a kolozsvári Gh. Dima Zeneművészeti Főiskolán művészeti oklevelet szerzett, zenetanári szakon. A Szebenben zenetanárként eltöltött négy év után, visszatért szülővárosába, Brassóba. A brassói Pedagógiai Líceumban folytatta tanári pályáját. Részt vett a Brassói Magyar Dalárda újjászervezésében. A kórus gazdag repertoárjában a zeneirodalom különböző korszakaiból kiválasztott művek, népdalfeldolgozások és egyházzenei művek szerepeltek. Vállalták az erdélyi magyar neves zeneszerzők népszerűsítését is. Klára Mária sikeres tevékenysége nyomán sok kitüntetésben, helyi és országos díjakban részesült az énekkar és a karvezető egyaránt. Például: A Romániai Magyar Dalosszövetség kolozsvári ünnepén (2000) díszoklevéllel (Jagamas János-díj) tüntették ki. Apáczai Csere János Közművelődési Egyesület díja (2002), a csíkszeredai Német Géza Egyesület kitüntetése (2007), EMKE oklevél (2008), Brassai díj (2009). 2002-ben a Romániai Dalosszövetség tagjaként az énekkarok minősítő hangversenyén az együttes arany fokozatot ért el a vegyeskari kategóriában. Klára Mária közel ötven évig vezette az énekkart. A Brassói Magyar Dalárda mellett 18 éven át volt a brassói Reménység Háza református egyházközség kórusának karnagya. Rövidebb ideig a brassói zsidó hitközség kórusát is vezette.

Kocsárné Herboly Ildikó (Budapest, 1939. március 28.) középiskolai énekenzenetanár, karvezető-tanár, főiskolai docens (43. sz. ének-zenei Általános Iskola, Budapest; Fővárosi Zenei tagozatú általános és középiskolák szakfelügyelője; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (szolfézs, módszertan); LFZF Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata - karvezetés tanár; Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet - főiskolai docens, a Kodály-módszer jelentős képviselője);

Kocziány Lajos (Budapest, 1939. február 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar);

Komár László (Adásztevel, 1944. november 28. – Budapest, 2012. október 17.) táncdalénekes;

Korda György /született: Klein György/ (Budapest, 1939. január 4.) táncdalénekes;

Kósáné Kádár Vera (Nádudvar, 1939. július 11.) ének-zene- és zongoratanár (Ének - Zenei Általános Iskola, Dombóvár; Állami Zeneiskola, Dombóvár-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Keszthely-zongoratanár);

Kovács Aladár (Abara, 1939. december 10.) zenetanár, karnagy. Az alapiskola elvégzése után a Rozsnyói Magyar Tannyelvű Pedagógiai Iskolában tanítói képesítést szerzett (1958). 1960-tól a Nagykaposi Magyar Tannyelvű Alapiskolában tanított, ahol megalapította a gyermekkórust és gyermekzenekart. 1964-ben megalapította a Csemadok mellett működő vegyes kart, melynek karvezetője lett. Ének-zene szakból államvizsgát tett (1967) a *Nyitrai Pedagógiai Főiskolán*. 1973-74-ben karvezetői tanfolyamon vett részt Kassán. 1974-től 1981-ig a Nagykaposi Művészeti Alapiskolában főként zeneelméletet tanított magyar nyelven. 1977-ben megkapta a Példás Pedagógus elismerést. 1981. november 1-től a Királyhelmeci Művészeti Alapiskola igazgatója lett;

Kovács Ildikó, L. (Budapest, 1939., október 14.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém; Veszprém Város Vegyeskar-szólamvezető és zongorakísérő; Péti Munkás Énekkar-zongorakísérő);

Kovács Judit, P. (Budapest, 1939. augusztus 12.) ének-zene-, zongora-, zeneelmélet- és szolfézstanár (Általános Iskola és Gimnázium, Nagymaros; Állami Zeneiskola, Heves-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Érd-zongoratanár; Tinódi Lantos Sebestyén Állami Zeneiskola, Várpalota-szolfézs tanszakvezető, zongoratanár);

Králik Judit (Balassagyarmat, 1939. július 30.) zenekari fagottművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szombathely-szolfézs- és fúvóstanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Kruza Richard (Chojnice, 1939. június 17.) vibrafonművész, zeneszerző, hangszerelő;

Lakatos Zoltán (Orosháza, 1939. október 14.) trombitatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula);

Lambertné Papp Mária (Budapest, 1939. február 14.) harmonikatanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Dunaújváros; Állami Zeneiskola, Dunaújváros);

Láng Gusztávné (Kecskemét, 1939. július 12.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Állami Zeneiskola, Szarvas; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba);

Lévay Tibor (Rimaszombat, 1939. december 29.) fúvószenekari karmester, karnagy, zeneszerző, zenetanár, kántor, orgonista. Pozsonyban a Központi Népművelődési Intézetben tanult karmesterképzést (1964) és a Besztercebányai Pedagógiai Karon szerzett zenetanári lektori képzést (1980). Tizenhárom hangszeren játszik. Középfiskolai tanulmányait befejezve a rimaszombati Tompa Mihály Alapiskola tanítója lett (1959–2000). 1975-től volt a Sobotienka Fúvószenekar karmestere és a *Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusának* helyettes karmestere. Karvezetőként általános- és középfiskolákban három énekkart vezetett;

Lovas József (Szolnok, 1939. március 12.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Veszprém-megyei szakfelügyelő is; Veszprémi Petőfi Színház-korrepetitor, zenei munkatárs);

Lőrinczyné Morvay Éva (Budapest, 1939. december 7.) gitártanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Máder László (Budapest, 1939. szeptember 7.) Magyar Rádió szerkesztő-rovatvezető;

Máténé Lőrincz Julianna (Budapest, 1939. április 26.) ének-zenetanár, karnagy (I. és II. sz. Általános Iskola, Fót; Fővárosi XV. kerületi Czabán S. téri Általános Iskola; Váci járási zenei szakreferens; Budapesti Kálvin Kórus – karnagy);

Menyhárt Péter (Pápa, 1939. november 30.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Pápa; Állami Zeneiskola, Ajka-igazgatóhelyettes is; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-brácsa-szólamvezető);

Mezey Erzsébet (Budapest, 1939. február 14.) zenekari gordonkaművész. 1963-tól a MÁV Szimfonikus Zenekar (rövid megszakítással a Dubrovniki Zenekarban);

Mező László (Szeghalom, 1939. április 27.) gordonkaművész-tanár, aki 1957-ben alapító tagja volt a Komlós Vonósnégyesnek, a későbbi nevén a Bartók vonósnégyesnek. 1947-től a békés-tarhosi zeneiskolában tanult csellózni. 1954-től a budapesti Zenekonzervatóriumban, majd 1957-től a Zeneakadémián folytatta tanulmányait, mindhárom helyen Friss Antalnál. 1957-ben alapító tagja volt a Komlós-, a későbbi Bartók vonósnégyesnek, 1960-ig zenélt a kvartettben. 1957-től 1962-ig az Országos Filharmónia szólistája volt, és a világ számos pontján koncertezett. 1961-ben kezdett tanítani a Zeneakadémián, ahol ő maga csak 1962-ben diplomázott. Jelenleg a Gordonka- és a Gordonka módszertan c. stúdiumok oktatója, a vonós és húros hangszerek tanszékének professor emeritusa. 1976-tól ismét a Bartók kvartett csellistája lett, és ugyanettől kezdődően a Budapesti Kamaraegyüttesnek is tagja lett. 1965-ben és 1966-ban Ford-ösztöndíjjal továbbképzésen vett részt a Juilliard School of Musicban (New York), de tanult Pablo Casalsnál, Puerto Ricóban és Grigorij Pavlovics Pjatyigorszkijnál is, Los Angelesben. Európa számos országában vendégtanár, mesterkurzusokat tart, és zsűritagként is közreműködött;

Nagy Imréné Madarász Marianna (Szeged, 1939. december 18.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Nagy József (Budapest, 1939. november 30.) harmonika- és zongoratanár (Kigyósi Árpád munkaközösségi iskola; Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola; Fővárosi XVI. kerületi Zeneoktatói Munkaközösség-zongoratanár; is);

Nagy Kristófné (Karcag, 1939. április 12.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag-igazgató helyettes is);

Pajor Ferenc (Diósgyőr, 1939. január 18.) hegedűtanár, megyei szaktanácsadó (Állami Zeneiskola, Gyöngyös; Állami Zeneiskola, Keszthely; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-megyei szakfelügyelő is);

Pechan Zoltánné Krizsa Mária (Szeged, 1939. január 30.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza igazgató is; Békéscsabai Szimfonikus Zenekar);

Pege Aladár (Budapest, 1939. október 8. – Budapest, 2006. szeptember 23.)

bőgőművész-tanár, zeneszerző, a magyar dzsessz kiemelkedő alakja, világhírű nagybőgős, zseniálisan improvizáló virtuóz, akit nemzetközi kritikusok „a nagybőgő Paganinije” néven is emlegettek (nevéből eredő szójátékkal: Pegenini). Egyszerre játszott klasszikus zenét és dzsesszt – e kétféle elhivatottság sajátos kölcsönhatása egyéni szint adott játéknak. 1978-tól a Zeneművészeti Főiskola docense volt egészen nyugdíjba vonulásáig;

Pejtsikné Párdányi Judit (Budapest, 1939. november 3.) énektanár, karnagy. Pályája kezdetén a Soproni Állami Zeneiskolában tanított szolfézst és vezetett középiskolai kórusokat. 1972–82 között a Kecskeméti Óvónőképző Intézet ének-zene tanszékén dolgozott docensként, majd a kecskeméti Kodály Iskola vezető karvezető tanára lett;

Pénztáros Barnáné Ángyán Erzsébet (Hatvan, 1939. január 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Hatvan; Fővárosi Zeneiskola Szervezet 7. sz. körzet; Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állami Zeneiskola);

Pertis Jenő (Budapest, 1939. április 23. – Budapest, 2007. május 2.) zeneszerző. karvezető. A zeneiskolai zongoratanulmányai után 1956 és 1960 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola növendéke volt zeneszerzés tanszakon dr. Major Ervinnél; gimnáziumi érettségijét a Fazekas Mihály Gimnáziumban 1957-ben teszi le. Ezekben az években már a Vasas Központi Művészegyüttes zongorakísérője, valamint kísérőzenéket komponál néptánc koreográfiákra. 1958 és 62 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója, ahol Szabó Ferenc (zeneszerzés) és Vásárhelyi Zoltán (karvezetés) növendéke. 1964-től és 1999-es nyugdíjba vonulásáig a Magyar Állami Operaház korrepetitora, kezdetben a balettkarnál, majd 1989-től a magánénekesek mellett. 1985-től 1989-ig a Táncművészeti Főiskola zenei tanszékének vezetője. Több darabját bemutatta a Budafoki Ifjúsági Zenekar (ma Dohnányi Szimfonikus Zenekar), Budafoki Kamarakórus, valamint a Csili Kamarakórus. Több kórusművből a Magyar Rádió Énekkara felvételt készített Sapszon Ferenc vezényletével. Szerzői estjei nagy része budafoki szervezésben történt. (1989, 1999). Az utóbbi esztendőben négykezes, kétzongorás és hegedű-brácsa, hegedű-zongora kompozíciókat alkotott (Családi zene sorozat) (BMC);

Petró István (Miskolc, 1939. november 1.) zenekari ütőhangszeres művésztanár (Állami Zeneiskola, Eger; Állami Zeneiskola, Leninváros / Tiszaújváros);

Miskolci Nemzeti Színház Szimfonikus Zenekara);

Pintér Ferenc (Szombathely, 1939. április 29. – Győr, 2009. február 8.) opera-, hangversenyénekes, karvezető. 1970 és 1989 között Győr város tanácsának művészeti főelőadója, 1974–76-ig a győri Tanítóképző Főiskola Magyar Tanszékének óraadó tanára, 1970-től az Országos Zenei Nevelési Konferencia titkára, 1978-tól a Győri Kisfaludy Színház magánénekes, 1989-2001-ig a győri Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója;

Rédly Dénesné Vigassy Mária (Budapest, 1939. március 13.) zenekari hegedűművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Ribly János (Mohács, 1939. március 26.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikusok-szólamvezető; Pécsi Nemzeti Színház Zenekara-szólamvezető, zenekari titkár; Pécsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető, zenekari titkár; Pécsi Vonósnégyes tagja);

Ritkó Katalin, P. (Budapest, 1939. július 2.) szolfézstanár (Fővárosi XIV. kerületi Zeneiskola);

Robozné Homolay Klára (Nyíregyháza, 1939. április 23.) zongoratanár (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató-helyettes is);

Román Zoltán Pál (Békéscsaba, 1939. szeptember 13. – 1995. december) zenekari fuvolaművész-tanár, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyula; Eberswalde Szimfonikus Zenekar; Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Szegedi Szimfonikus Zenekar; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata; Szegedi Fúvósötös alapító tag);

Rothstädterné Bujdosó Ágnes (Gyula, 1939. június 18.) hegedűtanár (Csermák Antal Zeneiskola, Veszprém-tanszakvezető is);

Rózmán Ákos (Budapest, 1939 – Stockholm, 2005) magyar-svéd zeneszerző, orgonaművész. Elektroakusztikus zeneszerzési kísérleteit a stockholmi Zeneművészeti Főiskola stúdiójában és az EMS-ben (Stockholmi

Elektroakusztikus Zenei Stúdió) kezdte meg. Miután posztgraduális tanulmányait a stockholmi Zeneművészeti Főiskolán 1974-ben befejezte, Rózmán Svédországban maradt, és élete hátralevő részét Stockholmban töltötte;

Rozsonits Géza (Fertőszentmiklós, 1939. március 16. – Pécs, 1996. július 16.) helytörténész, kórusvezető, pedagógus. Tanulmányait Sopronban, a Tanítóképző Intézetben folytatta. 1957-ben szerzett tanítói diplomát, majd ismereteit bővítendő a Pécsi Tanárképző Főiskola ének-történelem szakán tanult tovább, ahol 1960-ban történelem-énektanári diplomát, s karvezetői képesítést szerzett. A pécsi évek alatt alapító tagja lett a mai is működő Pécsi Pedagógus Kórusnak;

Rácz Miklós (Gödöllő, 1939. október 23.) nagybőgős, tanár (BM Duna Művészegyüttes-zenekari tag; KISZ Központi Művészegyüttes Zeneiskolája-nagybőgő-tanár);

Sára Jenő (Brassó, 1939. április 11.– Nyíregyháza, 2009) magyar zongoraművész, zenepedagógus. Pécsett a zeneművészeti főiskola zongora szakán diplomázott 1964-ben. A főiskola után a Nyíregyházi Zeneiskola zongoratanáraként és mellette megyei szakfelügyelőként dolgozott. Egy évtizeden keresztül koncertező szólistaként is szerepelt. Később a tanári tevékenységére helyezte a fő hangsúlyt és emellett tovább képezte magát és elvégezte a szimfonikus zenekari karmesteri kurzust. 1984-től a Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola zongoratanára és egyben zongora tanszakvezető. A zeneművészeti szakközépiskola megalapításában is közreműködött. Az Országos Zeneiskolai Zongoraverseny megalapításáért sokat küzdött amit 1977-ben alapítottak Nyíregyháza székhellyel;

Serné Kutas Edit (Rákosliget, 1939. szeptember 25.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola-igazgató is);

Schubert Henrik (Győr, 1939 – Gyöngyös, 2012. december 16.) gitárművész-tanár (gyöngyösi Pátzay János Zeneiskola). 1939-ben, s szülővárosában végezte el a zeneművészeti főiskolát. A Pátzay János Zeneiskola tanára volt hosszú éveken át, gitárosként koncertek gyakori fellépője volt;

Sóti Lászlóné (Budapest, 1939. október 17.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös-tanszakvezető is);

Szabados György (Budapest, 1939. július 13. – Nagymaros, 2011. június 10.) zongoraművész, dzsessz-zenész, tanár. Az improvizatív kortárs zene Európa-szerte elismert alakja, alkotói felfogását a kompozíció és a szabad improvizáció harmóniája, valamint a jazz erős hatása jellemzi. Mindazonáltal nem egyértelműen jazzmuzikus. Rendkívüli zenei adottságai korán megmutatkoztak, már gyermekkorában improvizált zongorán. Zenei tanulmányait magánúton végezte. Elvégezte az orvosi egyetemet, diplomáját 1963-ban szerezte meg. Eredeti zenei világa kezdetben leginkább a free jazzhez állt közel, később a magyar zeneiség alapelemei meghatározóan épültek be kompozícióiba. 1955-től lépett fel rendszeresen, ekkor alakította első együttesét, mellyel swing alapú jazzt játszottak. 1963-ban adott először teljesen szabad improvizatív koncertet a Dália Jazz Klubban. 1972-ben együttesével megnyerte a San Sebastian-i Nemzetközi Jazzverseny free kategóriájának nagydíját, a versenyprogram előadása a budapesti Erkel Színházban azonban botrányba fulladt. Ezután egyre több hangversenyt adhatott, elsősorban egyetemeken lépett fel. 1974-ben jelent meg első önálló lemeze Az Esküvő címmel. 1975-ben kortárs zenei műhelyt alapított a Kassák Klubban, ahol éveken át fiatal tanítványokat vezetett be az improvizatív kortárs zene világába. Csupán az 1980-as évektől nyílt lehetősége a rendszeres külföldi hangversenyezésre, lemezfelvételek készítésére, valamint folyamatos alkotói munkára. 1982-ben muzsikált először Anthony Braxtonnal. 1983-ban létrehozta a MAKUZ-t, azaz a Magyar Királyi Udvari Zenekart, amely ensemble jellegű kompozícióinak tolmácsolója. Magyarországi koncertjei közül legemlékezetesebbek az ISCM budapesti kongresszusán 1983-ban és a Korunk Zenéje Fesztiválon elhangzott hangversenyei. 1985-ben a Markó Iván vezette Győri Balett felkérésére Szarvassá vált fiak címmel nagyzenekari művet komponált, amelyet a társulat táncelőadásként Szegeden mutatott be. 1988-ban megalapította a Szabad Zene Nyilvánossága (SZAZEN) klubot. 2000-ben a MAKUZ-zal és Roscoe Mitchell közreműködésével mutatta be Jelenés című művét, melyet a honfoglalás millicentenáriumának alkalmából komponált. Pályája során leginkább saját együtteseivel vagy szólóban koncertezett, de fellépett olyan hírességekkel is, mint Anthony Braxton, Roscoe Mitchell, Peter Kowald, Johannes és Connie Bauer, Fred van Hove, Evan Parker, Jiří Stivín, Ernst-Ludwig Petrovsky, Klenyán Csaba és Vlagyimir Taraszov. Írt balettet, táncoperát, vokális műveket, históriás éneket 1956 emlékére, szólószingora- és

kamaradarabokat, valamint filmzenét is (Örökmozi - rendező: Tóth János, 1982; Nagypáti Kukac Péter mennybemenetele - rendező: Bicskei Zoltán, 2000; Az ember aki nappal aludt - rendező: Szabó László, 2003.) Publikált zenei írásokat, ritkán megjelenő esszéit, verseit a győri Műhely és Jazz Stúdium, a Vigília és más magyar folyóiratok, lapok közölték. 1990-ben A zene kettős természetű fénye címmel jelent meg Váczi Tamással közösen jegyzett kötete a Magvető kiadó gondozásában. Írások – tanulmányok, esszék című könyve a szombathelyi B.K.L. kiadónál jelent meg 2008-ban. Szabados György tagja volt a Szent Korona Társaságnak (BMC);

Szabó András (Abony, 1939. december 1.) énekművész-tanár (Szolnok Városi Tanács- népművelési felügyelő és igazgató; Szolnok Megyei Művelődési Központ-művészeti igazgató-helyettes; Szolnok, Széchenyi Városrész – közművelődési vezető);

Szabó Ferencné Szilágyi Erzsébet (Szeged, 1939. március 1.) szolfézstanár (Általános Iskola, Mezőtúr; Békéscsaba és Zalaegerszeg-ének-zenetanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Szabó Júlia (Nagykőrös, 1939. augusztus 27.) zenetanár, címzetes igazgató, főtanácsos. Munkahelyei: Gyulai Gaál Mihály Zenei Általános Iskola, Abony; 1961–1965, Bihari J. Zeneiskola Abony érdi tagozata; 1965–1966, Körzeti Állami Zeneiskola (Városi Zeneiskola), Érd, 1966- Körzeti Állami Zeneiskola (Városi Zeneiskola) igazgatója, Érd, 1970-1990, Zene- és Társzművészetek Iskola, Piliscsaba; 1992–2004, Pest megyei szakfelügyelő, 1966–1970;

Szalai Györgyné Komoly Zsuzsanna (Pitvaros, 1939. március 22.–Hódmezővásárhely, 2001. január 6.) szolfézs-, továbbá középiskolai magyar nyelv- és irodalomtanár, zeneiskolai igazgató (Péczely Attila AMI, Hódmezővásárhely);

Szathmáry Zsigmond (Hódmezővásárhely, 1939. április 28.) orgonaművész-tanár, zeneszerző. Az 1961–1962/63-as tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorakíséret tanított. Az 1970-es évek óta él Németországban. 1978 óta a freiburgi Zeneművészeti Főiskola professzora, és az osakai Művészeti Egyetem állandó vendégtanára, a hollandiai Haarlem-i Nyári Orgonaakadémián rendszeresen tart mesterkurzusokat;

Szél Pálné Szőke Mária (Szeged, 1939. február 1.) magánének- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Baja; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-magánének tanszakvezető is);

Szentey Marianne (Budapest, 1939. november 12.) ének-zenetanár, karvezető (Ének-Zenei Általános Iskola, Üllő; Általános Iskola, Budakeszi-megyei énekzene szakfelügyelő is; Móricz Zsigmond Gimnázium, Szentendre-megyei ének-zenevezető szakfelügyelő és könyvtáros is);

Szentmáry Kálmán (Budapest, 1939. május 13.) klarinét és szolfézs tanár, igazgató, zenekar vezető. Munkahelyek: 1961. Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1.sz. körzeti Zeneiskola, zenetanár; 1969-ben - név változás miatt - Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola, majd Szent. István király Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola. 1975–1979 Kulturális Minisztérium, főelőadó. 1979-1984 Postás Szimfonikus Zenekar, igazgató. 1984–2011 Ferencvárosi Ádám Jenő Zeneiskola, igazgató. 1984. Ádám Jenő Zenekar alapítója és állandó karmestere. A zenekar számos budapesti helyszínen szerepelt (múzeumok, templomok, vagy pl. többször a Ferencvárosi Nyári Fesztivál rendezvényein), külföldön pedig Németországban, Ukrajnában, és a Bécsi Ünnepi Hetek keretében koncertezett. Szentmáry Kálmánnak zenepedagógiai és vezetőimunkáján kívül jelentős művelődésszervezői, kulturális menedzseri és zenei ismeretterjesztő tevékenysége is;

Szilvásyné Németh Gabriella (Hegyeshalom, 1939. szeptember 28.) matematika-, ének-zene-, fuvola- és szolfézstanár, zenekari fuvolaművész (2. sz. Általános Iskola, Veszprém-matematika- és ének-zenetanár; Lovassy László Gimnázium, Veszprém-matematikatanár; Állami Zeneiskola, Veszprém -fuvola- és szolfézstanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-első fuvolás; Országos Zenepedagógus Szakosztály tagja);

Szirmay Márta / neve *Szirmai* alakban is előfordul/ (Kaposvár, 1939. október 9. – Kaposvár, 2015. január 1.) opera- és dzsesszénekesnő, tanár. 1963-ban lett tagja az Operaháznak. Eleinte jazzt is énekelt. 1978 óta külföldön élt;

Szűcs Lóránd (Miskolc, 1939. szeptember 12. – Budapest, 2012. február 5.) zongoraművész, tanár-tanár. 1960 és 1980 között az Országos Filharmónia szólistája. 1961-től 1969-ig alma materében zongorakísérő, 1969-től 2009-

ig kamarazenét és zongorakíséretet tanított a Zeneakadémián, 1978-tól egyetemi tanári rangban. 1980-tól 2000-ig korrepetitorként a Magyar Állami Operaházban dolgozott. Alapító tagja volt a Mihály András vezette Budapesti Kamaraegyüttesnek;

Tar Lőrinc (Feketeadó, 1939. július 12.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Eger; Egri Főiskola Női Kara és Megyei Művelődési Központ Kamarakórusa-karnagy);

Tarnay György (1939–) karmester, zenetanár. Különböző vidéki színházaknál tevékenykedett. 1967-től a debreceni Csokonai Színház karmestere;

Ujfalussy Józsefné Pap Enikő (Debrecen, 1939. május 9. – Budapest, 1922.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Kossuth Lajos Tudományegyetem Gyakorló Gimnáziuma, Debrecen; Debreceni Kodály Kórus-karnagy; Liszt Ferenc Zeneiskola Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata-karvezetés tanár; ELTE Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Kar, Budapest-karvezetés tanár, kórusvezető, ének-zene-karvezetés tanszék szakcsoportvezetője;

Varvasovszky Jánosné Velsz Dóra (Budapest, 1939. július 15. – Debrecen, 2024. február 6.) zongora-, szolfézs-, pszichológia- és pedagógiatanár tanár (Állami Zeneiskola és Ének- Zenei Általános Iskola, Mosonmagyaróvár-ének-zenetanár is), Zeneművészeti Szakközépiskola és Szaktanárképző, Győr-gyakorlóiskola vezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozta). További jelentősebb szakfeladataiból: A Muzsikáló Egészség Alapítvány Zeneiskolájában zenei foglalkozások tartása, a Salzburgi Mozarteumban az Integrált Nevelési program keretében előadások tartása, a Kelet-magyarországi Művészetterápiai Egyesületet megalapítása, a németországi Rheiland-Pfalz Pedagógiai Centrum három fogyatékos intézetében zeneterápiai foglalkozások keretében improvizációs módszereinek bemutatása, a Wesley János Lelkészképző Főiskola által szervezett zeneterápiai jellegű továbbképzéseken előadások tartása;

Vermesy Péter (Brassó, 1939. május 19. – Heidenheim, 1989. december 17.) erdélyi zeneszerző. 1962–63-ban a kolozsvári Állami Bábszínház zenei munkatársa, 1963–84 között a Gh. Dima Zenekonzervatórium adjunktusa. 1968-ban Gaudeamus-ösztöndíjjal hollandiai tanulmányúton járt. 1985-től

Németországban élt, 1987-től Heidenheim an der Brenzben volt tanár;

Virágh László (Kispest, 1939. március 8.) zeneszerző, költő, műfordító. Tanulmányait (1959–1964) az ELTE BTK, olasz–pszichológia szakán végezte. Közben Geszler Györgynél zeneszerzést tanul és az ELTE Énekkarának másodkarnagya, 1963–68 az I. László Gimnázium, 1968–70 az Ihász Dániel Gimnázium olasz tanára, a *magyarországi régizenei mozgalom egyik elindítója*, 1971-ben megalapítja az Ars Renata szólóének-együttest, 1991-től az ELTE BTK, 1998-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem olasz tanszékén megbízott előadóként elindítja a zenetörténet oktatását. 1994. a Magyar Régizenei Társaság alapító elnöke. 1976-ban megtalálja Balassi nótajelzésének első változatát, a *Gianéta Padovanát*. Ugyanekkoról a MTA Irodalomtudományi Intézetének külső munkatársa. Kutatási területe: *1. zene és költészet a reneszánszban, 2. a manierizmus énektechnikája korabeli dokumentumok alapján*. 1998-tól mindezidáig (a feldolgozásokat nem számítva) mintegy negyven önálló művét mutatták be, legtöbbjét Balassi-versekre, köztük két ciklussal (CD 2004. Versei és műfordításai és esszéi jelentek meg a Muravidék és a Napút c. folyóiratban, az Alterra kiadó *Megérint, rádtalál* és *Advent* című, valamint a Rím Kiadó *Arcok és énekek* köteteiben. Önálló műfordításkötete *ARS RENATA Olasz reneszánsz versek* címmel 2011-ben a Magyar Kultúra Kiadónál (Győr) jelent meg;

Visontay István (Rákosliget, 1939. május 22.) zongoraművész-tanár, karmester. Évtizedek óta Németországban dolgozik. Tanított többek között pl. a schönebecki Zeneiskolában;

Wambach Ferencné Zacher Ilma (Győr, 1939. július 2. – 2015) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Győr; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató helyettes is; Fővárosi VI. kerületi Tóth Aladár Zeneiskola AMI örökös tiszteletbeli igazgatója);

80 éve született

Ábrahám Balázs (Budapest, 1944. december 24.) általános iskolai énektanár, fúvóskarnagy, zeneiskolai igazgató (Váci Állami Zeneiskola);

Albert György (Marosvásárhely, 1944. november 6.) zeneszerző-tanár;

Almási István (Elek, 1944. július 12.) tanár, könyvtáros, igazgató, önkormányzati képviselő, zeneművész. Munkahelyei: Általános Iskola Elek (1963/64) képesítés nélküli nevelő. Klauzál utcai Általános Iskola Hódmezővásárhely (1968/75) tanár, Petőfi Művelődési Központ Hódmezővásárhely (1975/76) népművelő, uo. (1976/83) igazgató, Németh László Városi Könyvtár Hódmezővásárhely (1983-) igazgató, Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat (1994-) képviselő, a Kulturális Vallási Kisebbségi Bizottság elnöke, a Pénzügyi, Gazdasági Bizottság, és a Közoktatási Bizottság tagja. (2001-);

Avar Antal (Felsőgalla, 1944. december 30.) budapesti és győri szakközépiskolai harsona és tuba művész-tanár;

Bajmóczi Katalin (Budapest, 1944. március 18.) zenekari hegedűművész-tanár (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola; BM Szimfonikus Zenekar);

Ballainé Fábrián Ida (Gyula, 1944. március 7.) zongoratanár, szolfézstanár, Békéscsabán él;

Baronits Zsolt (Komárom, 1944. július 11. – Budapest, 1999. augusztus 3.) magyar zenész, a Sirius együttes alapítótagja, szaxofonosa és zenekarvezetője;

Bazsinka István (Pécs, 1944. március 2.) zenekari harsonaművész (Magyar Állami Hangversenyzenekar) és tanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola);

Sz. Bécsi Gizella (Budapest, 1944. január 1.) zongora- és szolfézstanár, (Fővárosi XXI. kerületi Zeneiskola) és korrepetitor (MRT Gyermekkórus korrepetitor és MN Művészegyüttes);

Bedőné Bakki Katalin (Jászberény, 1944. január 31. –Jászberény, 2016) kürt- és szolfézstanár (Tápiógyörgye, Nagykáta), továbbá karnagy (Lehel Vezér Gimnázium; Vasas Munkáskórus; Palotásy János Vegyeskar, Jászberény);

Berei Erzsébet (Szeged, 1944. február. 13.) zongora-szolfézstanár, igazgató. (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely-zongora tanár, uo. igazgatóhelyettes és

igazgató is; Liszt Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola, Hódmezővásárhely-igazgató; Liszt Ferenc Ének-Zenei Ált. Isk. és a Péczely Attila Zeneiskola összevont intézménye, Hódmezővásárhely-igazgató);

Berkesi Sándor (Budapest, 1944. június 6.) zeneszerző, egyetemi docens. A magyar református egyházzene mai legnagyobb képviselője, formálója, Debrecen díszpolgára. A budapesti Nagymező utcai Zenei Gimnáziumban érettségizett 1962-ben, valamint ugyanebben az évben végzett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola szolfézs-zeneelmélet szakán. Diplomáját 1967-ben szerezte meg a Zeneakadémia középiskolai énektanár és karvezető tanszakán. Ugyanebben az évben lett a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának énektanára, majd a Hittudományi Egyetem oktatója (2016-ig), valamint a Kántus vezető karnagya (2021-ig). 1991-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Debreceni Konzervatóriumának főállású tanára, majd később főiskolai docense lett. 1999-től 2016-ig a Tiszántúli Református Egyházkerület és a Református Kollégium egyházzenei igazgatója, valamint a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanára volt. A Nagykőrösi Református Tanítóképző (1992–93), a Sáropataki Református Teológia (1993–94) és a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (1996–2016) vendégtanára volt. Kórusai a Kántus mellett a Debreceni Orvostudományi Egyetem vegyeskara (1988–1996), a szlovákiai Fiatal Reformátusok Szövetsége kamarakórusa (1997–2004) és a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem vegyeskara (1996–2016), valamint több alkalommal vezényelte a Debreceni Kodály Kórust is. 2015-től 2019-ig a Sáropataki Református Kollégium vegyeskarának vezető karnagya volt. Az országos református kántorképzés szolgálatába Debrecenben 1967-ben kapcsolódott be, a tanfolyam tanulmányi vezetője volt évekig. 1990-től segített a Tiszáninneri (Sáropatak, majd Miskolc) és a Királyhágómelléki (Nagyvárad) Egyházkerületek tanfolyamának újraindításában. Több alkalommal volt vendégtanára a Székelyudvarhelyen, 2015-ben beindult regionális kántortovábbképzőnek;

Bernitzky Zsuzsanna /Erdeiné/ (Sárvár, 1944. december 23. – 2008. február 15.) zongora- és szolféztanár (Állami Zeneiskola, Orosháza; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged);

Bertalan András (1944) nagybőgő és trombita szakon végzett 1966-ban a Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatán. A Győri Filharmónikus Zenekar szólamvezetője 1969-től, valamint tanított a győri Állami Zeneiskolában;

Biernaczky Szilárd (Budapest, 1944. március 24.) filozófus, afrikai zenéjének kutatója, felelős szerkesztő;

Bihari Tóth Zsuzsanna (Váncsod, 1944. szeptember 4.) operaénekes-tanár. Tanulmányai befejezése után a Honvéd Együttes magánénekesnek szerződött az 1975/76-os évadra, ahol hangverseny-énekesnőként alkalmazták. Ezután, 1977-ben az Állami Déryné Színház (később Népszínház) operatársulata szerződött, ahol opera és operett szerepeket énekelt. A fenti együttesekkel vendégszerepelt több nyugat- és kelet-európai országban. Énekesnői feladatai mellett magánénektanár a ráckevei Zeneiskolában, majd a Budapesti Dalénekes Iskolában;

Bódi László (Székesfehérvár, 1944. december 3.) hegedűs, szolfézs, énektanár és karnagy. Tanulmányai: 1963 József Attila Gimnázium, Székesfehérvár. 1966 Tinódi Lantos Sebestyén Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr. 1969 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Győr. Munkahelyek: 1969-től a pápai Bartók Béla Zeneiskolában hegedűtanár, 1972-ben tanszakvezető, 1989 és 1999 között igazgató-helyettes. 1972-től 1982-ig a Zeneoktató Munkaközösség vezetője, 1974-től Jókai Mór Művelődési Központ kamarazenekar karnagya, Pápán;

Bogáthy József (Zalaegerszeg, 1944. március 20.) kürttanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa, Állami Zeneiskola, Kaposvár, Somogy megyei rézfúvós szakfelügyelő, ifjúsági fúvószenekarok vezetője);

Boldoczki Sándor (Kiskőrös, 1944. november 2.) zeneiskolai trombita-, szolfézs-tanár (Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa, Állami Zeneiskola, Kiskőrös-zenekarvezető is, továbbá ének-zenetanár (Petőfi Sándor Gimnázium, Kiskőrös);

Bolyki Rezső (Salgótarján, 1944. december 4.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar);

Borsody László (Ostffyasszonyfa, 1944. június 7.) zeneszerző, zenetanár (MN Művészegyüttes-korrepetitor, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Állami Zeneiskola-tanár);

Csák József /dr. Szincsák / (Budapest, 1944) operaénekes, építészmérnök. /Hoór-Tempis Erzsébetnél, majd Pauk Annánál tanult - magánúton, és 1984-ben már fellépett a Magyar Állami Operaházban. Első nagy szerepe Verdi Az álarcosbáljának Riccardoja volt, majd a Hoffmann meséi címszerepe. Az elmúlt évek során elénekelte a spinto- és hőstenor-szerepek legjavát (színpadon, rádióban, televízióban). Hallhattuk Edgardoként, Alvaroként, Riccardoként, volt Don Carlos, Manrico, Cavaradossi, Turiddu, Bánk bán, Dózsa György. A hangversenytermeknek is gyakori vendége: repertoárján a kedvenc olasz szerzőkön (Donizetti, Verdi, Puccini) kívül Grieg és Kodály művei is szerepelnek (BMC);

Csemer Géza (Szeged, 1944. július 18. – Budapest, 2012. január 16.) író, forgatókönyvíró, zenés-színházi rendező. A szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett diplomát. 1967–1985 között az Operaház segédrendezője, 1970-től az ORI és a Magyar Média műsorait állította színpadra. 1973-ban Hej, cigányok címmel folklór-összeállítást készített, cigány-klubokat vezetett. 1994–1997 között a Napház alapító igazgatója volt. A Reneszánsz Roma Műhely Alapítvány és ennek keretén belül működő Cigány Színházi Társulás elnöke és rendezője volt. Katolikus vallásához, nemzeti-konzervatív értékrendjéhez egész életében hűséges volt;

Cser László (Pécs, 1944 – Budapest, 2022. május 19.) zenekari hegedűművész-tanár. Zenei alap- és középfokú tanulmányait szülővárosában folytatta, majd 1962–67 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt. 1963–68 között a Liszt Ferenc Kamarazenekarban játszott. 1967-től 1992-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának és a tagjaiból alakult Concentus Hungaricus Kamarazenekarnak a művésze volt. 1992-től a Budapesti Fesztiválzenekar hegedű szólamának művésze, kamarazenészként és szólístaként is rendszeresen fellépett a zenekar különböző koncertsorozataiban (BMC);

Csíky Csaba (Kassa, 1944. október 26.) zeneszerző, orgonaművész, karnagy, egyetemi oktató. Már 1965-től tanított a máramarosszigeti Zeneiskolában, 1970–1992 között a sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház zenei vezetőjeként működött. 1992-től karnagy és orgonista lett a marosvásárhelyi 2002-től a Művészeti Egyetem adjunktusa, zenei ismereteket, éneket tanított, majd 2005-től az egyetem zenetanári tagozatán előadótanár, oktatott témakörei:

ellenpont, kamarazene és zeneesztétika. 2000-től a marosvásárhelyi Kántor-Tanítóképző Főiskola (a Károli Gáspár Református Egyetem kihelyezett tagozata) zenei tanszékvezetője. Oktatott témakörei: karvezetés, orgona;

Csoma Mária (Kolozsvár, 1944. február 25.) énekes, tanár, a kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekes. Tanulmányait 1967-ben fejezte be a kolozsvári Gheorge Dima Konzervatóriumban. A kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekes. Operák és operettek szubrett szerepeit egyaránt éneкли. Kolléganője volt többek között Thúry Erzsébet is. 1968-ban Kolozsváron Franz Schubert: Három a kislány című művében ő játszotta Médi, Tschöllék leánya szerepét;

Duka Zólyomi Ildikó (Pozsony, 1939. szeptember 25. – 2017. december 4.) gordonkaművész-tanár. A pozsonyi Felsőbb Zenepedagógiai Iskola gordonka szakán folytatta tanulmányait (1957). Az iskola egybeolvadt a pozsonyi Konzervatóriummal (1958), itt szerezte meg diplomáját (1963). 1963-tól a Szlovák Nemzeti Színház Opera- és Baletzenekarában játszott 35 éven át, nyugdíjba vonulásáig. Több zenekarban is játszott (pl. a Szlovák Filharmoniaiban) és 29 évig tagja volt a Női Kamarazenekarnak;

Eötvös Péter (Székelyudvarhely, 1944. január 2. – Budapest, 2024. március 24.) zeneszerző, zenepedagógus és karmester. Zeneszerző, zenepedagógus, karmester, a 20. század zenéjének egyik legismertebb tolmácsolója. Zeneszerzői és karmesteri diplomáit a budapesti Zeneakadémián és a kölni Zeneművészeti Főiskolán szerezte, pályáját a Vígszínház zenei vezetőjeként, majd Stockhausen és Boulez munkatársaként kezdte. 1968-tól 1976-ig a kölni Stockhausen Ensemble tagja, 1971 és 1979 között a kölni WDR elektronikus stúdiójának munkatársa. 1978-ban Pierre Boulez felkérésére az Ensemble InterContemporain-t vezényelte a párizsi IRCAM megnyitóján; 1991-ig az együttes művészeti igazgatója volt. 1985-től 1988-ig a londoni BBC Szimfonikus Zenekarának első vendégkarmestere, 1992 és 1995 között a Budapesti Fesztiválzenekar első vendégkarmestere. 1994 és 2004 között a Holland Rádió Kamarazenekarának vezető karmestere, 1998-tól 2001-ig a Magyar Nemzeti Filharmonikus Zenekar első vendégkarmestere, 2003 és 2005 között a Stuttgarter Rádió Szimfonikus Zenekarának első vendégkarmestere, 2003-tól 2007-ig a Göteborgi Szimfonikus Zenekar első vendégkarmestere, 2009-től 2012-ig a bécsi Rádió Filharmonikus Zenekarának első vendégkarmestere. Vezényli Európa legnagyobb zenekarait, többek között a

Berlini-, a Münchener-, a Londoni-, a Los Angeles-i és a Bécsi Filharmonikus Zenekart, a Royal Concertgebouw Zenekarát, rendszeresen fellép a legnagyobb rádiózenekarok dirigenseként. Vendégkarmesterként meghívást kapott a legnevesebb operaházaktól (Milanói Scala, Royal Opera House Covent Garden, La Monnaie, Brüsszel, Festival Opera Glyndebourne, Theatre du Chatelet Paris), ahol olyan neves rendezőkkel dolgozott együtt, mint Luca Ronconi, Robert Altman, Klaus-Michael Grüber, Robert Wilson, Nikolaus Lehnhof és Ushio Amagatsu. Gyakori vendége Európa legnagyobb fesztiváljainak, így a Budapesti Tavaszi Fesztiválnak is. 1991-ben Magyarországon megalapította a Nemzetközi Eötvös Intézet Alapítványát, 2004-ben pedig az Eötvös Péter Kortárszenei Alapítványt, amelyek ösztöndíjjal, továbbképző kurzusokkal támogatják fiatal zeneszerzők és karmesterek pályakezdését. 1992 és 1998 között a karlsruhei, 1998-tól 2001-ig a kölni, majd 2002 és 2007 között ismét a karlsruhei Zeneművészeti Főiskola professzora volt. Világszerte tart mesterkurzusokat (Edekoben, Luzern, Basel, Luxemburg, Madrid), visszatérő professzora a szombathelyi Bartók Szemináriumnak is. Ismert és elismert zeneszerző, Európa legkiválóbb zenekarai és operaházai rendelnek tőle új műveket, többek között a Berlini-, a Bécsi-, a Los Angelesi Filharmonikusok részére komponál új zenekari darabokat. A Glyndebourne Festival Opera és a Münchener Opera bemutatói után a Frankfurter és a Kölni Opera részére ír új operákat. Zenekari műveit (Atlantis, zeroPoints, Shadows, Jet Streams, Levitation, CAP-KO, SEVEN, Cello Concerto Grosso) és operáit (Három nővér, Le Balcon, Angels in America, Love and Other Demons, Die Tragödie des Teufels) világszerte játsszák. Művei több nemzetközi díjat nyertek. Három nővér című, Lyonban bemutatott operájáért Eötvös Péter elnyerte a francia kritikusok 1997/98-as nagydíját, a Prix Claude-Rostand Díjat, 1999-ben a Victoires de la Musique Classique et du Jazz díjat, a mű felvételét tartalmazó lemez pedig 1999-ben a Charles Cros Akadémia nagydíját, 2000-ben a Diapason d'or de l'année díjat, az ECHO Preis 2000 díjat és a Prix Caecilia díjat. A Le Balcon című operájából készített film 2003-ban elnyerte a Golden Prague Nagydíjat. Seven című hegedűversenyét 2008-ban a Fondation Prince Pierre de Monaco "Prix de Composition Musicale" díjjal jutalmazta. Munkája elismeréseként 1988-ban a francia kulturális minisztertől az Officier de l'ordre des arts et des lettres állami kitüntetést kapta. 1997-ben Budapesten a Bartók-Pásztory-díjjal tüntették ki. 2000-ben megkapta a Christoph und Stephan Kaske Stiftung jubileumi díját. 2001 májusában a művészi tevékenység elismerésére újonnan megalapított Gundel-díjat vehette át Budapesten. Szintén 2001-ben neki ítéltek a Gramofon

Magazin által alapított Magyar Klasszikus Díjat. 2002-ben Magyarországon Kossuth-díjjal tüntették ki, Nagy-Britanniában pedig megkapta a Royal Philharmonic Society zenei díját. 2003-ban a francia kulturális és oktatási miniszter a Commandeur l'Ordre des l'Arts et des Lettres címet adományozta Eötvös Péternek. A Pro Europa európai zeneszerzői díjat 2004-ben nyerte el, és szintén ebben az évben tüntette ki a Midem a Cannes Classical Award for Living Composer díjjal. 2006-ban a magyarság nagyjainak adományozható Bartók Béla-émlékdíjjal jutalmazták, valamint megkapta a nemzetközi zenei szaksajtó nagydíját (Grand Prix de la PMI - Prix Antoine Livio 2006). A Frankfurter Musikpreis díjat 2007-ben, a Magyar Kultúra Nagykövete kitüntetését 2008-ban vehette át. 2011-ben az Velencei Biennálé keretében megrendezett 55. Nemzetközi Kortárszenei Fesztiválon Arany Oroszlán életműdíjat kapott, 2015-ben a Szent István-rend kitüntetését vehette át, 2016-ban Párizsban a "Le Grand Prix de la Fondation Simone et Cino del Duca - Composition musicale" díjat nyerte el, melyet az Académie des Beaux-Arts adományozott számára. 2017-ben Artisjus-díjjal tüntették ki Oratorium Balbulum című művével kapcsolatban "Az Év Komolyzenei Műve" kategóriában. 2018-ban Goethe-éremmel tüntették ki. Művei az Editio Musica Budapest, a Salabert Paris, a Ricordi München és a Schott Music Mainz kiadóknál jelennek meg, lemezen pedig a BIS AG, a BMC, col legno, a Deutsche Grammophon, az ECM, az EMI, az Erato, a Gramophon AB, a Hungaroton és a Kairos Wien kiadásában kerülnek forgalmazásra. Eötvös Péter a berlini Művészeti Akadémia, a budapesti Széchenyi Művészeti Akadémia, a drezdai Művészeti Akadémia, valamint a svéd Királyi Akadémia tagja (BMC);

Erdeiné Berniczky Zsuzsanna (Sárvár, 1944. december 23. – Szeged, 2008. február 15.) zongora és szolfézstanár (Orosháza, Állami Zeneiskola), továbbá zongoratanár és korrepetitor (Szeged, Liszt Ferenc Zeneiskola);

Faragó „Judy” István (Borota, 1944. november 20. – 2003. június 27.) gitáros, zeneszerző-tanár;

Geiger György (Homokmégy, 1944. augusztus 3.) zenekari trombitaművész-tanár. Közben 20 évesen első trombitás lett a Magyar Állami Operaház zenekarában. 1969-ben került a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarába szólótrombitásnak. 1975-ben vezetésével megalakult a Modern Rézfúvós Együttes. 1979 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

szaktanárképző tagozatán. Több számára írt trombitaversenyt mutatott be, amelyek zömmel szerzői lemezeken is megjelentek, illetve rádiófelvétel készült belőlük (Székely Endre, Jereb Ervin, Hidas Frigyes, Lendvay Kamilló, Dubrovay László, Petrovics Emil, Malek Miklós, Rózsa Pál, Patachich Iván albumai). 1996-ban Soroksár Városa díszpolgárává avatta;

Gellén László (Debrecen, 1944. március 13.) zenekari oboaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház Zenekara; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar; Perui Állami Hangversenyzenekar; Debreceni Lyra Szimfonikus Zenekar);

Gyarmati István (1944–2015. november 8.) zongoraművész. Ötven esztendőn keresztül működött közre számos színművész és operaénekes kísérőjeként hazai és külföldi fellépéseken. Kísérte többek között Hofi Gézát, Ruttkai Évát, Darvas Ivánt, Gregor Józsefet, Bessenyei Ferencet, Szécsi Pált, Kazal Lászlót, Csákányi Lászlót, Sárosi Katit, Kabos Lászlót, Mensáros Lászlót és Simándy Józsefet.

Gyulai Erzsébet (Gyula, 1944. január 11.) dalénekes, tanár;

Hajduné Nemes Klára (Budapest, 1944. május 26.) zenetanár, karnagy (Fővárosi Marczibányi téri Ének-zene tagozatos Általános iskola ének-zene és furulyatanár; Werst Hartford, Conn., USA/ Kodály Intézet/; Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet; Kecskemét-főiskolai adjunktus; Tavasz Kórus, Budapest-karnagy);

Hajduné Varga Matild (Budapest, 1944. január 31.) zenekari hegedűművész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Postás Szimfonikus Zenekar);

Hajósné Pataky Katalin (Hejőkeresztúr, 1944. július 24.) középiskolai ének-zenetanár, zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros /dalosjáték, szolfézs, zeneelmélet, zongora/; ELTE Apáczai János Gyakorló Iskola, Budapest- ének-zenetanár; Móricz Zsigmond Gimnázium, Budapest- ének-zenetanár);

Halász Ildikó (Budapest, 1944. május 29.) zongoratanár (Debreceni Csokonai Színház; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-korrepetitor; Gárdonyi Zoltán református Művészetoktatási intézmény; Biharkeresztes és Magyarhomorog, Zeneiskola-zongoratanár);

Hámori Teréz (Budapest, 1944. március 20.) zenekari hegedűművész (Postás Szimfonikus Zenekar, MÁV Szimfonikus Zenekar);

Hantos Balázs (Budapest, 1944. március. 17.) operaénekes. Tanulmányait 1964 és 1970 között végezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, Réti József növendékeként. 1970-től 1973-ig között a moszkvai Csajkovszkij Konzervatórium diákja volt. 1973/74-ben a kasseli opera, 1974-től a Magyar Állami Operaház magánénekes. A ma is aktív művész pályája során az operairodalom legtöbb karakterbasszus szerepét elénekelte. Jelentősebb alakításai: A falu csősze (János vitéz), Hajóskapitány (Manon Lescaut), Vakond (A köpeny), Sparafucile (Rigoletto), Calatrava gróf (A végzet hatalma), A Király (Aida), Pistol (Falstaff), Fafner (A Rajna kincse, Siegfried), Hunding (A walkür);

Harsányi István (Kartal, 1944. november 9.) zenekari gordonművész-tanár 1967-től 1970-ig a Miskolci Szimfonikus Zenekar szólamvezetője volt, majd 1970-től a Magyar Rádió és Televízió zenekarának tagja lett, ahol 1973 óta szólamvezető. 1970 és 1976 között a Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tagozatának tanáraként fejtett ki pedagógiai tevékenységet. Zenekari munkája mellett hangszerépítést is tanult Balázs István műhelyében, 1989-től hangszerészként is dolgozik;

Holló Erzsébet / Zsizsa/ (Gyöngyös, 1944. május 27.) óvónő, énektanár, karnagy (X. sz. Óvoda, Gyöngyös; Társadalmi ünnepeket szervező iroda módszertani munkatárs és igazgató, Gyöngyös; Berze Nagy János Gimnázium ének-zene tanár és karvezető, Gyöngyös; a TŰSZSZI Muzsikus Cég leánykarának, majd vegyeskarának vezetője; a Cantus Corvinus Vegyeskar karnagya);

Horváth Bálint (Kenderes, 1944. október 17.) operaénekes-tanár. 1968–1973 között és 1976–77-ben a debreceni Csokonai, 1973–76-ban a pécsi Nemzeti Színház, 1977-től az Operaház magánénekes. Énektanári munkát folytat;

Horváth István (Szentendre, 1944. október 5.) hangmérnök, elektronikus zenei stúdió vezető. A Magyar Rádió elektroakusztikus stúdiójának vezető hangmérnökeként jelentős szerepe volt a 20. századi magyar elektronikus zene

fejlődésében. 1974-től részt vett a Magyar Rádió elektronikus zenei stúdiójának létrehozásában, majd 1976-tól a stúdióvezető hangmérnöke volt a stúdió 2007-es bezárásáig. 1975 és 1995 között a Zeneakadémia zeneszerzés szakos hallgatóinak az elektroakusztikus zeneszerzés gyakorlatát oktatta Pongrácz Zoltán professzor úr irányításával. 1991-től a Sugár Miklós zeneszerző-karmester irányításával megalapított elektroakusztikus műveket megszólaltató EAR együttes hangmérnöke;

Horváthné Bakó Enikő (Debrecen, 1944. május 13.) középiskolai ének-zene tanár, karvezető (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét-ének-zene és hegedűtanár; Fővárosi II. kerületi Járdányi Pál Zeneiskola hegedű- és szolfézstanár; Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola-hegedű előképző tanár, ifjúsági zenekarvezető);

Horváthné Nagy Gabriella (Debrecen, 1944. november 15.) zongora- és szolfézs-, valamint ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Tiszavasvári; Állami Zeneiskola, Újfehértó-zongora- és szolfézstanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-zongoratanács-vezető);

Kalmár Magda (Budapest, 1944. március 4.) operaénekes. Tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Balassa Istvánné és Kapitánffy Istvánné tanítványaként végezte. Az Magyar Állami Operaház 1967-ben szerződtette. 1972-ben megnyerte a Pozsonyban megrendezett UNESCO énekversenyt. 1998 óta az Operaház örökös tagja. Hangversenyénekesként és operett-énekesnőként is elismert. Gyermekkorában már magyarnótákat énekelt, később szívesen énekelt nótákat rádió, tévéfelvételeken, színpadi fellépéseken, sőt lemezfelvétele is volt. A magyarnóta művészi népszerűsítéséért 2019-ben Dankó Pista Életmű-díjat is kapott, ami a szakma legmagasabb kitüntetése, szakmai díj. Vendégszerepelt csaknem valamennyi európai országban;

Kapronyi Margit / Mester Gáborné/ (Budapest, 1944) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentendre; Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI, Budapest);

Kelecsényi Zsolt (Budapest, 1944. március 9.) ének-zenetanár, karnagy (XVIII.

kerületi Általános iskolák: Darus utca, Bokányi D. utca; Vörösmarty Mihály énekzenei és nyelvi tagozatos Általános Iskola és Gimnázium);

Kelemen Magdolna (Budapest, 1944. május 2.) gordonkatanár, zenekari gordonkaművész (Fővárosi Operettszínház, Állami Zeneiskola, Dorog; Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót; Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI);

Kendeh Gusztáv (Nyáregyháza, 1944. július 27.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Keszthely; Járdányi Pál Állami Zeneiskola AMI Tapolca-igazgató). T.: 1963 József Attila Gimnázium, Bp. 1964 Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, fuvola (tanára Janthó Bertalan). 1967 Zeneművészeti Szakiskola és Szaktanárképző, fuvola-szolfézs szak, Szeged (mestere Sebestyén István). 1999 BME, közoktatás vezetői szak. É.: 1967 és 1984 között a keszthelyi Állami Zeneiskolában fuvolatanár, 1984-től a tapolcai Járdányi Pál Zeneiskolában fuvolatanár, igazgató;

Kerényi Gábor (Fót, 1944. augusztus 13.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Kiss Gyöngyi (Budapest, 1944. október 26.) zongoraművész-tanár, szerkesztő (Magyar Rádió Zenei Főosztály-zenei szerkesztő);

Keveháziné Hegyi Ildikó (Rákospalota, 1944. április 23.) hegedűművész-tanár. 1958-60 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola (hegedűtanára: Katona Béla); 1960-65 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest (hegedűtanára: Katona Béla); 1966–68 Rimszkij-Korszakov Konzervatórium, Leningrád (hegedűtanára: Borisz Gutnyikov). Munkahelyek: 1969–77 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-hegedűművész-tanár; 1972–82 Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari művész; 1982- uo. I. hegedű szólamvezető, majd koncertmester; 1985–MR Concentus Hungaricus Kamarazenekar-hangversenymester; 1974–78, majd 1986- Éder vonósnégyes tagja;

Kiss Lászlóné (Somlóvásárhely, 1944. március 25.) gordonka- és szolfézstanár (Vándor Sándor Zeneiskola, Leninváros / Tiszaújváros-igazgató is);

Kiss Sarolta (Szatmárnémeti, 1944. március 31.) zongoratanár (Művelődési Ház, Martfű; Állami Zeneiskola, Abony; Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola AMI);

Klenjánszky Tamás (Budapest, 1944. október 31. – Budapest, 2015. április) zongoraművész, művészeti szaktanácsadó. Pályája kezdetén a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri Tanárképző Intézetében tanított zongora, zenetörténet és esztétika tárgyakat, majd Budapesten, az egykori Interkoncert művészeti szakembereként, majd az Interart Fesztiválközpont alapító igazgatójaként tevékenykedett. 1997-től 2004-ig az Európai Művészeti Fesztiválok Szövetségének titkárságát vezette Genfben. 2004-től független szakértőként és felsőfokú szakképzési programok előadójaként vállalt felkéréseket, elsősorban a kulturális tárca nemzetközi művészeti programjaival foglalkozó háttérintézményekben. Pályája kezdetén aktív résztvevője volt az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezetének;

Komár László /Kómár István László/ Adásztevel, 1944. november 28. – Budapest, 2012. október 17.) táncdalénekes;

Korda Ágnes (Budapest, 1944. augusztus 20. – Budapest, 1976. február 21.) zenei újságíró;

Kótv András (Cegléd, 1944. augusztus 25.) általános iskolai orosz- és zene tanár (Általános Iskola, Újszilvás-orosz és ének-zene tanár; Általános Iskola, Cegléd-orosz és ének-zene tanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd-gitár tanár);

Kovács Attiláné Szentiványi Márta (Győr, 1944. május 1.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Vác, Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Zeneiskola, Budapest, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Kovács Erzsébet, dr. (Székesfehérvár, 1944. február 28.) énektanár, karvezető (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Székesfehérvár; József Attila Gimnázium, Székesfehérvár);

Körmendi Klára (Budapest, 1944. március 22.) zongoraművész-tanár. Zongora tanulmányait Zempléni Kornél és Solymos Péter növendékeként végezte. A budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián szerzett kitüntetéses diplomát 1967-ben. 25 éven keresztül az Országos Filharmónia szólistájaként koncertezett itthon és külföldön egyaránt. A művésznő számos zenei fesztiválon fellépett: Korunk Zenéje, Minifesztivál (Budapest), Párizsi Humanité Fesztivál, ISCM

Fesztivál London, Zágrábi Biennálé, Holland Fesztivál (Amsterdam), Varsói Ősz. Rádiófelvételeket készített: Budapest, Bécs, Párizs, London, Zürich, Basel, Lausanne, Köln, Milánó, Tokió. Több zongoraverseny díjazottja: Magyar Rádió 1966, München 1965, Rotterdam Gaudeanus verseny 1971. Műsorának jelentős részét kortárs szerzők művei képezik, sokat ő mutatott be Magyarországon, illetve külföldön. Több zeneszerző neki ajánlotta darabját (Bozay, Durkó, Soproni). Lemezfelvételek: A Hungarotonnál két önálló CD-je jelent meg (XX. századi zene), a Naxos cégnél 10 önálló CD (Ravel, Debussy, Satie összes, Lajtha összes, Mosonyi zongoraversenye és négykezesei). Ezen kívül kamarapartnerként több CD-n szerepel. 1993 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, jelenleg habilitált egyetemi docens (BMC);

Kőszegi Imre (Budapest, 1944. december 6.) dobművész-tanár, zeneszerző, a Magyar Jazz Szövetség elnöke 2002-2008, a hazai és a nemzetközi jazzélet egyik legaktívabb résztvevője, a Zeneakadémia Jazz Tanszék ütőtanára;

Köves Miklós (1949) dobművész-tanár;

Krum Gyula (Orci, 1944. június 1.) zenekari hegedűművész-tanár (Józsefvárosi Zeneiskola, Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara);

Kucsera Imre (Fót, 1944. október 26.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok; Postás Szimfonikusok);

Laki Krisztina (Érd, 1944. szeptember 16.) operaénekes, tanár. Európa legismertebb zenei centrumaiban lépett fel (Salzburg, Bécs, Amszterdam, London, Róma), de jól ismert vendég Japánban és az Egyesült Államokban is. Több mint 40 lemez, illetve CD felvételén vett részt;

Lampert Vera (külföldön *Vera [Lampert] Deak* is) (Torbágy, 1944. december 24.) zenetörténész. 1969 és 1978 között a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében a Bartók Archívum munkatársa. 1978-tól az Egyesült Államokban él. Kutatásainak középpontjában Bartók népzene tudományos munkássága, a népzene műveiben játszott szerepe, és előadóművészi pályája áll;

László-Bakk Anikó (Székelyudvarhely, 1944. január 28.) zenetanár, zenei író, rádiós szerkesztő. Pályáját korrepetitorként a kolozsvári Balettiskolában kezdte (1970–74), majd a zongora mellékszak tanára ugyanitt a Művészeti Líceum

balett-tagozatán. A Román Rádió magyar adásában szerkesztette a *Bújj, bújj, zöldág* c. zenés gyermeksorozatot (1974–84), egy ideig a Kolozsvári Szabadegyetem zeneszemináriumát vezette (1982–85);

Lendvai Csócsi József (Ménfőcsanak, 1944. október 21.) hegedűművész-tanár egy Antonio Stradivari hegedűn játszik. 1985-ben a 100 tagú Cigányzenekar, Berki László alapító ajánlásával meghívta őt a zenekarba és azóta is tagja ennek a nagy múltú társulatnak. 1988-ban Boross Lajos 2005. december 12-én a 100 tagú Cigányzenekar alelnökévé választják;

Lévai Zsolt (Eger, 1944. október 11.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger; Gárdonyi Gimnázium, Eger-ének-zenetanár; Musikschule Feldkirch);

Lichyné Szücs Márta (Sajóbáony, 1944. május 21.) középiskolai énekzenetanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-igazgató is);

Madarassy Gábor (Budapest, 1944. november 19.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes; Magyar Állami Hangversenyzenekar / Nemzeti Filharmonikus Zenekar; Fővárosi IV. kerületi Erkel Gyula Állami Zeneiskola);

Maginé Hazafi Márta (Királyháza, 1944. február 18.) klarinét- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-furulyatanítás és tanszakvezetés is);

Márk László (Versend, 1944. április 25.) operaénekes, tanár. A Zeneművészeti Főiskola Pécsi Tagozatán szolfézs-ének tanári diplomát szerzett 1967-ben. 1968-tól a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese Énekkarának, majd a Magyar Rádió Énekkarának, későbbiekben a Nemzeti Énekkar tagja. 1980-tól az Erfurti Operaház, 1984-től a Pécsi Nemzeti Színházoperatársulatának magánénekes. 1986 és 1992 között magánénekesként a Szegedi Nemzeti Színházoperatársulata, a Pécsi Nemzeti Színház operatársulata, a Magyar Állami Operaház, a Budapesti Operettszínház, a Budapesti Kamaraopera és az Országos Filharmónia produkcióinak vendég-magánénekes;

Matkovics Tilda (Bácsújfalu, 1944. március 14.) zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Szekszárd; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony; Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola);

Mátyás Ferenc (Esztergom, 1944. március 24.) ének-zenetanár, zeneiskolai igazgató (Általános Iskola, Tápiógyörgye; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-igazgató helyettes is; Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye-igazgató is);

Meskó Sándor (Munkács, 1944. július 18.) zongoraművész-tanár (Kijevi Állami Opera-korrepetitor, Kijevi Állami Bábszínház-zenei vezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata; Békéscsabai Jókai Színház-karmester);

Miháltz Gábor, dr. (Szeged, 1944. április 1.) klarinétművész, főiskolai tanár. 1967-94 MÁV Szimfonikus Zenekar, szólamvezető első klarinétos, 1969-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Főiskolai Kara klarinét és klarinét módszertan tárgyak oktatója, 1996 tanszékvezető tanár, 1985-91 igazgató. A klarinétjáték módszertana (főisk. jegyzet, 2003-disszertációja címe is egyben. Megjelenik a Parlando 2014/2. számában);

Módos Tiborné (Zagyvaróna, 1944. szeptember 26.) középiskolai magyar és ének-zenetanár (Általános Iskola, Kálló; Petőfi Gimnázium, Aszód);

Molnár Gyula, dr. (Szeged, 1944. január 30.) biológus, ornitológus, természetfotós, természetvédő, zenész. 1964-ben - húszévesen - megalakította saját zenekarát, a későbbi Molnár Dixieland Band-et;

Molnár Lajos (Deáki, 1944. október 7.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Tevel-tanító; Ságvári Endre Általános Iskola, Dunaújváros; Állami Zeneiskola, Dunaújváros-zongorakísérő);

Molnár László (Budapest, 1944. november 14.) karmester. 1968-tól 1972-ig különféle munkaköröket töltött be Szolnokon (pl.: a városi önkormányzat Bartók Kamarakórusának karnagya). 1972 óta a Bessenyei György Tanárképző Főiskola adjunktusa, a Szegedi Nemzeti Színház karigazgatója, karmestere;

Mucsi Árpád (Szeged, 1944. március 30.) zenekari harsonaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Molnár Dixieland);

Nagy Ferencné Révész Mária (Dunaföldvár, 1944. február 17.) fafúvós-tanár

(Állami Zeneiskola, Dunapataj; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló -
furulyatanítás és tanszakvezetés is);

Nagyné Bárány Estilla (Dáka, 1944. május 5.) fuvola- és szolfézstanár
(Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa);

Nagyné Rábai Julianna (Polgár, 1944. február 4.) zongora- és szolfézstanár
(Állami Zeneiskola, Nyíregyháza; Simonffy Emil Állami Zeneiskola,
Debrecen;)

Németh Gyula (Kustánszeg, 1944. április 25.) zenekari gondnóművész-tanár
(Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg; Szombathelyi Szimfonikus
Zenekar);

Németh Márta (Budapest, 1944. október 8.) középiskolai ének-zenetanár,
karvezető (Cegléd, Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Fővárosi XV. kerületi
Hubay Jenő Zeneiskola-szolfézs-tanár; Bartók Béla Zeneművészeti
Szakközépiskola Jazz Tanszak-hangképző tanár, ének főtárgy- és
szolfézstanár; Magyar Rádió Énekkara-hangképző tanár; Liszt Ferenc
Zeneművészeti Főiskola Középiskolai Énektanárképző-hangképző tanár);

Németh Tamás (Baja, 1944. január 30.) zongoraművész-tanár (Vakok Általános
Iskolája; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola; Fővárosi XIV. kerületi
Állami Zeneiskola. 1991-ben négy vak zenetanár – Farkas Mátyás, Lakatos
Tamás, Magyar Csaba és az alapító, Németh Tamás – „Ungária” néven
zongoranegyest hozott létre Ungár Imre zongoraművész-tanár, a nagy előd
tiszteletére;

Padosné Mátray Éva (Budapest, 1944. július 27.) zongoraművész-tanár
(Fővárosi XIX. kerületi Zeneiskola-tanszakvezető is; XX. kerületi Állami
Zeneiskola);

Paksa Katalin (Zalaegerszeg, 1944. február 8. – Budapest, 2021. február 13.)
népzene kutató, a zenetudományok kandidátusa. Tanulmányait 1962 és 1967
között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár-
és karvezetőképző szakán végezte, Vásárhelyi Zoltán növendékeként. 1971- től
1973-ig az MTA Népzene kutató Csoportjának tudományos segédmunkatársa,

1974 óta az MTA (BTK) Zenetudományi Intézetében dolgozik, jelenleg tudományos tanácsadóként. 1988-ban kandidátusi fokozatot szerzett (A magyar népdal díszítésecímű könyvével), 2003 óta akadémiai doktor, disszertációja, a Magyar népzene-történetkönyv alakban is megjelent. Részt vett a magyar népzene rendszerezésében. A Magyar NépzeneTára VI-IX. kötetének munkatársa, a X. kötet szerkesztője. A Magyar Népzenei Antológia (IV. Alföld) társszerkesztője. Foglalkozott a népzenei előadásmóddal, készített táji monográfiát (Szeged környéke, az Alföld népzeneje); összehasonlító népzene-kutatással; a néptánc és népzene kapcsolatával; a 19. századi magyar népzene-kutatással; a népi és nemzeti zene összefüggéseivel;

Palotás József (Kiskunfélegyháza, 1944. március 16. – Kecskemét, 2023. március 8.) hegedű- és szolfézstanár, az M. Bodon Pál Zeneiskola vezetője. Hegedülni hetedik korában kezdett, mivel egy osztályba járt a prímás fiával és megtetszett neki a hangszer. Nyolcadik után a kecskeméti Katona József Gimnázium első ének tagozatos osztályában folytatta tanulmányait és vele párhuzamosan az Állami Zeneiskolában Domján József növendékeként tanult. Diplomáját 1965 júniusában a Szegedi Zenekonzervatórium hegedű-szolfézs szakán szerezte. „*Tanulmányaim utolsó évében átjártam Szegedről Kecskemétre tanítani, mert a volt zeneiskolai tanárom már nem akart lejárni Pestről, és nekem akarta átadni a növendékeit. Fél állást vállaltam, majd a diplomám megszerzése után kinevezett az akkori igazgató, Ádám József. Itt is maradtam végleg, s bár a 2014/15-ös tanévben csak heti két órámm volt, tanárként ötven, tanulóként négy évet töltöttem a zeneiskolában.*” (1) Kilencéves tanítás után 1974-től 40 éven keresztül volt az iskola vezetője, miközben mindvégig aktív zenész maradt. 1968-ban megalakította a 15 éven keresztül működő Kecskemét Vonósnyegest, 1965-től tagja, 1969-től pedig koncertmestere a Kecskeméti Szimfonikus Zenekarban. Több évtizeden keresztül játszott a Katona József Színház zenekarában. A zeneiskola tanáraiból 1975-ben megalakította az M. Bodon Pál Kamarazenekart, melynek művészeti vezetője lett. Évekig muzsikált a Lakó Sándor Kamarazenekarban. 1997–1999 között elvégezte a közoktatás vezetői szakot a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalomtudományi Karának kecskeméti kihelyezett tagozatán. Lelkes kutatója a zenepedagógia történetének – különösen a kecskeméti Városi Zeneiskola és a helyi zenei élet, több publikációja is jelent meg a témában;

Parákné Vass Klára (Sárvár, 1944. június 11.) zenekari oboaművész-tanár

(Állami Zeneiskola, Celldömölk; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar; Fővárosi XXI. kerületi Fasang Árpád Állami Zeneiskola AMI);

Pásztory Zoltán (Mosonmagyaróvár, 1944. október 31. – Budapest, 2005. május 1.) ütőhangszeres zeneművész, a legendás Illés-együttes tagja. Zenei konzervatóriumot végzett, majd a KISZ Művészegyüttesben és a Fővárosi Operettszínház zenekarában is dobolt. 1965 végén került az azóta már legendássá vált Illés együtteshez;

Pileczky Erzsébet (Veszprém, 1944. szeptember 24. – Balatonfüred, 2017. január 26.) gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy (1967–72 Radnóti Miklós Általános Iskola történelem-, és ének-zenetanár, osztályfőnök, az iskolai énekkar megalapítója, 1970-től emellett óraadó tanár a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumban, 1974-től főállású tanár a Gimnáziumban, 1972 Balatonfüred Város Vegyeskarának megalapítója, szakmai cikkek a Pedagógiai Szemle c. újságban);

Pusztai Ferenc (Alberti, 1944. szeptember 21.) ütőhangszeres művész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-timpani szólamvezető; Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Ráduly Mihály (Budapest, 1944. január 25.) szaxofonművész, tanár. Több együttesben is fellépett: A Pege Quartettel 1970-ben elnyerte a legjobb szólistának járó díjat a Montreaux-i Jazzfesztiválon, ezzel együtt a bostoni Berkeley School of Music ösztöndíját is megkapta. Később **New Yorkot** választotta letelepedési helyként: 1977-ben jelent meg a Püski család tulajdonában lévő Magyar Records-nál. Az 1980-as évek elején fejezte be az aktív zenélést, miután több zenekarral (köztük az ígéretesnek tűnő Speed Limittel). Zenei gyűjteményt hozott létre, mely lemezekből, szakkönyvekből és videókból áll;

Rásonyi Leila, dr. (Kolozsvár, 1944. május 22.) hegedűművész-tanár 1971-ben a párizsi Jacques Thibaud nemzetközi hegedűversenyen elnyerte a Mention-díj arany fokozatát. Ebben az évben kezdett tanítani a budapesti Zeneakadémián is. 1982 és 1985 között a Postás Szimfonikus Zenekar I. hangversenymestere. Ezt követően önállóan koncertező művész lett. 1987–91 Johann Strauss Zenekar szólistája, nemzetközi szereplések, 1988- Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, egyetemi adjunktus, 1998–2001 Tajvani Művészeti Akadémián vendégprofesszor, hegedű főtárgy, kamarazene és metodika tanár angol

nyelven, Tajvanban 26 szóló-és nagyzenekari est, 2001–09 LFZE, Hegedű Tanszék, hegedű tanár, 2003-tól egyetemi docens. 1991-ben megalapította a Lajtha vonósnégyest, aminek primáriusa lett. 2003-ban szerezte meg DLAdiplomáját „A zsidó műzenei stílusjegyek kialakulásának történeti áttekintése néhány hegedűdarab elemzéséhez” c. dolgozatával. Rásonyi Leila egy 1715-ben készült Giuseppe Testore-hegedűn játszik;

Reiter István, id. (Kassa, 1944. október 21.) hegedűművész, karmester, zeneszerző és zenetanár. 1968-tól 1996-ig a Szlovák Filharmónia tagja és koncertmestere, 1997-től 2005-ig a Pozsonyi Konzervatóriumban tanított;

Rohonyi Anikó (Budapest, 1944. november 16.) operaénekes-tanár; Rohonyi Anikó gyermekként templomi kórusban énekelt. 1962 és 1970 között az Olajterv vállalatnál műszaki rajzolóként dolgozott, 1966-tól munka mellett tanult a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola ének szakán Farkas Ilonka növendékeként. Állását otthagyva, 1970-ben a Zeneakadémián folytatta tanulmányait Kutrucz Évánál és Orosz Júliánál. Az 1972–73-as évadban lett a Magyar Állami Operaház ösztöndíjasa, a következő szezontól magánénekes. A társulat egyik vezető drámai szopránja volt. 1984-ben kötött házasságot Hormai József tenoristával, akitől később elvált. 2002-ben vonult vissza a színpadtól, bár jótékonyági koncerteken jelenleg is fellép. 2003 óta a Magyar Katolikus Rádióban *Az opera világa* címmel van riportműsora. 2014-ben a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagja lett.

Rolla János (Kőtelek, 1944. szeptember 30. – Budapest, 2023. december 7.) hegedűművész-tanár. 1957 és 1962 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Zipernovszky Mária növendéke volt, 1969-ben Kovács Dénes tanítványaként szerzett diplomát a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1969-ben a Magyar Rádió Hegedűversenyén III. díjat nyert. 1967-től 1974-ig tagja volt a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának. A világ koncerttermeiben elsősorban kamaramuzsikusként vált híressé, partnerei között szerepelt Maurice André, Jean-Pierre Rampal, Alexander Schneider, Henryk Szeryng és Vásáry Tamás. Alapító tagként részt vett a Liszt Ferenc Kamarazenekar létrehozásában, 1963 óta koncertmestere, 1979 óta művészeti vezetője az együttesnek. A Zempléni Művészeti Napok alapítója. A 2007. november 14-én adott jótékonyági koncerten, melyet a Liszt Ferenc Zeneakadémia Baráti Köre alapításának 10. évfordulója és a Zeneakadémia 132. születésnapja alkalmából adott az együttes, Batta András, az intézmény rektora

ünnepélyes keretek között a "Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tiszteletbeli tanára" rangot adományozta Rolla Jánosnak. 2008-tól három éven át a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kamarazene Tanszékének vezetője, 2017 ősztől oktatója. 2010-től a Liszt Ferenc Kamarazenekar művészeti vezetője.

A magyar zenei kultúra hazai és külföldi megismertetésében szerzett érdemei elismeréseként 1981-ben Érdemes Művész címet, 1985-ben pedig Kossuth-díjat kapott. A francia kormány 1991-ben a művészetek kategóriában a Becsületrend Lovagja címmel, 1994-ben Göncz Árpád a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjével tüntette ki. 1996 augusztusa óta Sárospatak díszpolgára. 2004-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetés, 2006 januárjában a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány fődíját, 2015-ben pedig a Weiner Leó-díjat vehette át. 2011 novembere óta a Hazám-díj tulajdonosa, melyet a XXI. Század Társaság értékörző és értékteremtő életművek elismeréséül ad (BMC);

Rozsos István (Budapest, 1944. július 6.) opera- és oratóriuménekes, tanár 1963–1969 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt Révhegyi Ferencné tanítványaként. 1969 óta a Magyar Állami Operaház magánénekes, ahol 1967-ben – még főiskolásként – debütált Richard Strauss Ariadne Naxosban című operájában Scaramuccio szerepével. Operaházi tagsága mellett tagja volt az Osnabrücker Városi Színháznak, a düsseldorfi Deutsche Oper am Rheinnak és a Madách Színháznak is. Operaszerepek mellett oratóriuménekesként is tevékenykedik. A kiművelt hang mellett jellemzője a kiváló színpadi játék is, kiváló karaktertenor. A magyarországi operaszínpadokon kívül Európa számos országában is fellépett, úgy mint Finnországban, Görögországban, Hollandiában, Izlandon, Franciaországban, Lengyelországban, Monacóban, Németországban, Olaszországban, Oroszországban, Romániában, Svájcban, Japánban. Számos rádió-, televíziós és hangfelvételen működött közre.

Schmidt Nóra (Budakalász, 1944. május 23.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanár, Budapesti Kamaraegyüttes);

Sellyei Gáborné (Szombathely, 1944. szeptember 8.) ének zenetanár (Általános iskolák, Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola; Szombathely Ének-Zene Tanszék-csoportvezető);

Simon Mihály (Debrecen, 1944. augusztus 20.) hegedű- és szolfézstanár (BM

Tűzrendészet Országos Parancsnokság Zenekara-hegedű, Állami Zeneiskola, Siófok-igazgató is; Lappeenranta Zenei Intézet-hegedű-, brácsa- és kamarazene-tanár);

Sipos Antal (Polgár, 1944. november 2.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag és igazgató-helyettes is; Állami Zeneiskola, Kisújszállás);

Soltész Nagy Lászlóné Lédeczi Judit (Budapest, 1944. február 26.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd; Kossuth Lajos Gimnázium, Cegléd-ének-zenetanár, karvezető);

Somfai Mária Erzsébet (Óradna, 1944. április 2.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nádudvar; Állami Zeneiskola, Tiszafüred);

Somosné Sűrű Erzsébet (Szolnok, 1944. május 1.) hegedűtanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok; Szolnoki Szimfonikus Zenekar-koncertmester, hegedű szakfelügyelő);

Szabóné Éles Júlia (Tarcál, 1944. április 24.) zongora- és szolfézstanár, kamaraművész (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza; Cantemus Gyermekek, Nyíregyháza-zongora-korrepetitor);

Szabóné Kozák Anna (Debrecen, 1944. július 29.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka; Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém);

Szathmáry Lilla (Pápa, 1944. július 3.) orgonaművész, tanár. 1980-tól a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium (Budapest) tanára;

Szatmári Györgyné (Taktaharkány, 1944. január 1.) történelem és énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-zongoratanár);

Szécsi Pál (Budapest, 1944. március 19. – Budapest, 1974. április 30.) énekes;

Szeibert István (Máramaros-sziget, 1944. november 7.) romániai operaénekes-tanár.

Szentirmai Szabolcsné (Kassa, 1944. január 23.) zongoratanár, basszusgitáros, billentyűs, énekes (Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény; OSZK Könnyűzenei Stúdió);

Szentirmai Zsolt (Jászberény, 1944. március 16.) klarinét- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kisújszállás-fafúvós tanár; Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény; Állami Zeneiskola, Kisújszállás; Musikschule Mittleres Rheintal, Hohenems/Voralberg);

Szentmihályi Gyula (Budapest, 1944. december 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-II. hegedű szólamvezető is);

S. Szerdahelyi Katalin (Veszprém, 1944. október 26.) zongora- és szolfézstanár (Zenei Általános Iskola, Üllő-ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Siófok, Háziipari Szövetkezetek Kodály Zoltán Női Karának karnagya, Zenei Intézet, Lappeenranta-korrepetitor is);

Szurbekné Bokor Júlia (Veszprém, 1944. július 19.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém; Veszprém Város Vegyeskara zongorakísérő);

Szirányi János (Budapest, 1944. június 14.) zongoraművész, tanár, igazgató. 1968-70 Fővárosi XIX. ker. Zeneiskola-zongoratanár, 1968-78 Zeneakadémia Gyakorló Iskolai zongora tanszak vezető, 1970-Magyar Rádió, Szimfonikus zenei rovat, zenei szerkesztő, rovatvezető helyettes, 1982–91 MR Zenei Főosztályvezető, főszerkesztő, 1991-93 főosztályvezető, Bartók Rádió mb. intendáns, 1993–94 MR Zenei Főosztály-vezető szerkesztő, 1994-96 MR elnöke, 1996–02 MR művészeti igazgatója, 2002- Bartók Béla Emlékház igazgató. A Világhíres zeneszerzők 20 kötetes könyvsorozat szerkesztője, Schubert, Kodály és Bartók életrajzi könyvek (Kossuth Kiadó 2011) írója. Liszt Ferenc Társaság. elnöke, Lajtha László Társaság elnöke, Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma, 2006- elnöke, ORTT Panaszbizottság;

Szirmainé Székely Anikó (Nagysimonyi, 1944. augusztus 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szombathely; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Szkladányi Péter (Zirc, 1944. november 20. – Pécs, 2003. május 29.)
fuvolaművész, zenekari igazgató. 1964-től a Mecsek Fúvósötös, 1966-tól 1983-
ig a Pécsi Szimfonikus Zenekar tagja. 1984-től haláláig a Pécsi Szimfonikus
Zenekar ügyvezető igazgatójaként dolgozott. 1989-ben a pécsi Zenei Fesztivál
alapítója

Szótér Béla (Beregszász, 1944. július 23.) zenekari klarinétművész-tanár
(Técső-fúvóstanár, Zeneiskola, Koszinó-igazgató is; Körzeti Állami Zeneiskola,
Nagykáta);

Szőke Géza (Vácrátót, 1944. szeptember 9.) ének-zene-, harsona- és
szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót; Állami Zeneiskola, Keszthely);

Sztán Jánosné (Hódmezővásárhely, 1944. szeptember 25.) hegedűtanár (Állami
Zeneiskola, Sárospatak; Állami Zeneiskola, Orosháza; Állami Zeneiskola,
Csongrád);

Talabér Erzsébet (Budapest, 1944. február 10.) magyarnóta- és hangverseny-
énekes. A középiskolát a budapesti Kanizsai Dorottya Gimnáziumban végezte.
Énekesként tizenöt éves korától három évtizeden át Fejesné Angyal Irén
magántanítványa volt. Az Országos Filharmóniánál opera- és dalénekesi vizsgát
tett, majd megkapta az Országos Rendező Iroda és az OSZK működési
engedélyét. Nótaénekesi pályája a Magyar Televízió 1968-as „Nyílik a rózsa”
versenyén indult, ahol 3500 jelentkező közül első helyen végzett. Azóta
rendszeresen szerepel belföldön, több hanglemeze jelent meg, állandó
közreműködője rádió- és tévéműsoroknak. 1972-től az észak-amerikai, ausztrál,
nyugat-európai magyar emigráció rendezvényein is gyakran fellépett;

Tallós Pálné Bányász Teréz (Pápa, 1944. június 30.) zongora- és szolfézstanár
(Állami Zeneiskola, Ajka devecseri tagozata; Koncz János Állami Zeneiskola,
Sárvár; Ságvári Pedagógus Kórus);

Telek Károlyné Erős Mária (Jászberény, 1944. június 20.) zongora- és
szolfézstanár (Művelődési Ház, Jászsalsószentgyörgy; Palotási János Állami
Zeneiskola, Jászberény- igazgatóhelyettes is);

Tihanyi József (Paks, 1944. április 21.) pécsi gyakorlóiskolai ének-zene

vezetőtanár, dalénekes. 1964-től szólólistája és tagja hét baranyai énekkarnak. 1968–1969-ben óraadó tanár a paksi Vak Bottyán Gimnáziumban. Az 1970-es évektől 30 éven át énekes szólólistája a Magyar Rádió népzenei műsorainak. 1972-ben a Kecskeméti Kodály Intézetben Kodály Zoltánné ösztöndíjasa. 1969–2006 között a pécsi Tanárképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájában, (névváltozás után a Pécsi Tudományegyetem I. Számú Gyakorló Általános Iskolájában) 222 ének-zene-karvezetés szakos főiskolai és egyetemi hallgató tanítási gyakorlatainak vezetője. A gyakorlóiskola gyermekkarának és furulyaegyüttesének volt vezetője, valamint a Pécsi Pávakör vezető szólólistája. Évtizedeken át tagja és szólólistája a pécsi Nevelők Háza Kamarakórusának (névváltozás után: Pécsi Kamarakórus), 20 éven át a pécsi Bartók Béla Férfikarnak. A Bartók Béla Férfikarral 2010. július 5-én énekelt az Európa Kulturális Fővárosai programban az amerikai dzsesszénekes Bobby McFerinnel a Schalke 04 labdarúgók stadionjában, a gelsenkircheni Veltins Arénában. 1980-tól évtizedeken át zsűritagként dolgozott megyei- és országos népdaléneklési versenyeken. 1980-ban a Hungaroton Hanglemezgyártó által kiadott SLPX 18055 bakelit nagylemezen először jelent meg tolnai- és baranyai népdalok szólólistájaként. Ének közreműködés: 38 CD-n, 10 bakelit nagylemezen és 14 műsoros kazettán. 1997-től az Apáczai Kiadó megbízásából végez tankönyvbírálatokat, s készít zenei módszertani kiadványokat. Publikációi jelentek meg: Az ének-zene tanítása; Köznevelés; Gyermekünk; Népművelés; Tanító; ZeneSzó stb. hasábjain a zene és a nevelés témakörében. A pécsi Bárdos Lajos Társaság vezetőségi tagja (1991), a Pécs Baranyai Kodály Társaság alapító tagja (1995), az Orpheus Bordalnok Lovagrend alapító tagja (2005);

Timkó Tamás (Pereszlény, 1944. október 20.) zongora- és szolfézstanár, karvezető (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd; Állami Zeneiskola, Nagykőrös; Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Bognár Márta (Cegléd, 1944. november 27.) hegedű- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd; Arany János Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Nagykőrös-ének-zenetanár, karvezető; Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Gerendásy Anna (Gyón, 1944. szeptember 4.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Szinyei Merse Gimnázium, Budapest; Fővárosi XVI.

kerületi Állami Zeneiskola-zeneelmélet-tanár; BKV Szabó Máté Művelődési Ház Ifjúsági Vegyeskara-másodkarnagy);

Tokaji András, dr. (Budapest, 1944) nagybőgőművész-tanár, zeneszociológus:

Tóth Gyöngyvér (Győr, 1944. augusztus 27.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Keszthely; Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár);

Tóth Kovács László (Szeged, 1944. szeptember 23.) zongora-, szolfézs- és fagott-tanár (Állami Zeneiskola, Csongrád; Állami Zeneiskola Fiókiskolája, Kiskunmajsa-vezető és alapítótanár; Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa-igazgató is);

Török István (Szeged, 1944. szeptember 11.) zenekari trombitaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekaró; Postás Szimfonikus Zenekar; Állami Operaház Zenekara; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Győri Tagozata; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Uhrner Rudolf (Budapest, 1944. december 1.) zenekari klarinétművész-tanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváro; Postás Szimfonikus Zenekar; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola);

Vághelyi Gábor (Gödöllő, 1944. július 9. –) operaénekes-tanár. 1967–74-ben a Honvéd Művészegyüttesben énekelt, 1974–1981 között a Szegedi Nemzeti Színház magánénekes;

Váradi Emőke (Budapest, 1944. május 3. – 2018) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-korrepetitor is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata, korrepetitor is; Magyar Állami Operaház-korrepetitor);

Váray László (Bácsandrászállás, 1944. május 6.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Győri Tagozata; Széchenyi István Egyetem Varga Tibor Zeneművészeti Intézet, Győr) Ütőhangszeres szótára a világon egyedülálló gyűjtemény, melyben 4600

szócikk szerepel, melyben nemcsak a hangszerek nevét, hanem a különleges ütők megszólaltatási módját is leírta. Tagja volt a Győri Filharmonikus Zenekarnak és 1974-ben megalakította a Győri Ütő együttest;

Vaszlik Kálmán (Ózd, 1944. november 22. – Budapest, 2023. július 10.) zenekari fuvolaművész-tanár, vezető karmester (Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház Zenekara; Pénzügyőr Zenekar; Budapest, Rácz Aladár Zeneiskola AMI, Budapest és Molnár Antal Zeneiskola AMI, Budapest);

Vecsey Ervin (Budapest, 1944. október 27.) klarinét- és szaxofontanár (Állami Zeneiskola, Várpalota; Állami Zeneiskola, Balatonfüred);

Véghné Balla Edit (Jánd, 1944. február 15.) gordonkatanár (Zeneiskola, Beregszász; Állami Zeneiskola, Mátészalka);

Veres István (Szentés, 1944. december 7.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola; Balassagyarmat-igazgató is);

Vidovszky László (Békéscsaba, 1944. február 25.) zeneszerző, egyetemi tanár. 1970-ben Simon Albert ösztönzésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zongorázni öt éves kora óta tanult, zeneszerzői tanulmányait 1959-ben kezdte a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolában Szatmári Géza irányításával. 1962 és 1967 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Farkas Ferenc növendéke, majd diplomájának megszerzése után három éven keresztül a Művészeti Alap ösztöndíjasa lett. 1970-ben fél éves UNESCO ösztöndíjjal Párizsban tartózkodott, a Francia Rádióban a Groupe de Recherches Musicales kurzusait, a Conservatoire-on Olivier Messiaen zeneszerzés óráit látogatta. 1970-ben Simon Albert ösztönzésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zoltánnal, Sály Lászlóval és Jeney Zoltánnal közösen megalapította az Új Zenei Stúdiót, mely hamarosan nemzetközileg is jól ismert zeneszerzői és előadói műhellyé vált, s 1972 és 1990 között több, mint 600 kortárs zenei művet mutatott be. Az együttes koncertjein zeneszerzőként és előadóként egyaránt közreműködött. 1972 óta tanít, kezdetben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetében, 1984-től a pécsi egyetemen, 1999 óta a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is. Fontosabb művei: ASCH (2007), Páros (2003–2007), The Death

in my Viola (2005), Etüdök MIDI-zongorára I-IV. füzet (1990–2003), Zwölf Streichquartette (2000), Silly Old Muzak (1997), Mozi (1993), Zene a sevillai világkiállítás magyar pavilonjába (1992), 12 duó (1987–89), Romantikus olvasmányok (1983), Nárcisz és Echó (1980-81), Hang-Szín-Tér (1980), Schroeder halála (1974–75), Autokonzert (1972), hangszeres és elektroakusztikus kompozíciók, hanginstallációk. 1973 és 1989 között számos filmzenét írt, többek között Bódy Gábor (Nárcisz és Psyché, Kutya éji dala), Enyedi Ildikó (Az én XX. századom), Háy Ágnes és Tóth János filmjeihez. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja (BMC);

Vinze István (Budapest, 1944. szeptember 16–Drezda, 2014. január 20.) kürtművész-tanár. 1962–1967-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult Lubik Zoltán osztályában, ezt követően pedig a weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait Karl Biehlig professzor irányításával. 1969 és 1971 között az Állami Hangversenyzenekar kürtművésze volt. 1971-től 1973-ig a jénai Filharmónia, 1973 és 1976 között a weimari Staatskapelle szólókürtöseként folytatta pályafutását. 1976-tól 2009-ig a világ egyik legrégebbi zenekarának, a drezdai Staatskapellének volt megbecsült szólókürtöse. Ugyanettől az évtől kezdett tanítani a drezdai Carl Maria von Weber Zeneművészeti Főiskolán, ahol 1993-ban nevezték ki professzornak. Játékát számos szóló-, kamarazenei és zenekari felvétel őrzi. Magyarorságot mindvégig büszkén vállalta, állampolgárságát élete végéig megtartotta. Nem feledte első, nevelő zenekarát sem, a Szent István (akkor I. István) Gimnázium Szimfonikus Zenekarát, amelynek 1958 és 1963 között volt tagja. Ennek emlékére 1994-től minden nyáron meghívta mesterkurzusára az „istvános” kürtösöket egyházashetyei birtokára;

Zimányi István (Gödöllő, 1944. augusztus 1.) orgonaművész, karmester. 14 évesen a felsőtelepi templom kántora, ahol kórust, kamarazenekart szervezett. Előbb a pestszentlőrinci, majd a remete-kertvárosi templomban és a Mártírok útján a Ferencesek templomának kántora. 1972-től a városmajori templom ének- és zenekarának a karnagya. E minőségében többször szerepelt a vecsési templomokban. Több mű ősbemutatóját vezényelte;

75 éve született

Ágoston Ottó (Miskolc, 1949. március 16.) ütőhangszeres zenekari művész, zeneiskolai tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Debreceni Ütőhangszeres Együttes – alapító tag; Állami Zeneiskola Eger – ütőhangszeres tanár; Egri Szimfonikus Zenekar–szólamvezető)

Avanesian Karine (Jereván, 1949. szeptember 9.) zongoratanár (Zeneiskola, Jereván; Budai Járási Állami Zeneiskola-zongoratanár, zongorakísérő; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

Babos Gyula (Budapest, 1949. június 26. – 2018. április 12.) jazzgitáros. Gyerekkorában először hegedülni kezdett tanulni. Ez nem volt az ő igazi útja, viszont a gitárral megtalálta azt a hangszert, azt a zenei közeget, amivel és amiben ezután egész életében otthonosan mozgott. Életében nagyon nagy fordulatot jelentett, amikor Nyugat-Európából hazatért és bekerült a korszak legemblematikusabb fúziós jazz-zenekarába, a Rákfogóba, ahol Szakcsi Lakatos Bélával, Kőszegi Imrével, Orszáczky Jackie-vel és Ráduly Mihállyal játszott együtt. A 70-es évek elején elkezdte őt érdekelni egy másik zenei világ is, az akkori avantgárd vonal. A Kex együttesrel is játszott, ahol elsősorban Baksa Soós Jánostól, de a többi zenésztől is egy teljesen más értékrendre és gondolatiságra épülő előadóművészi attitűdöt ismert meg. Ezeknek a különböző zenei és egyéb hatásoknak is köszönhetően Babos Gyula egy nagyon sokszínű egyéniség lett zenéjét és személyiségét tekintve is. Gitárjátékában is megjelentek ezek a különböző hatások. Muzsikájában egymást erősítve jelentek meg azok a zenei gyökerek, amelyek stílusát meghatározták. Természetesen az amerikai jazzes gondolkodásmód volt ezek között a legerősebb, de a cigányzenei gyökereinek sem fordított hátat soha. Scott Henderson is nagyon elismerően nyilatkozott gitárjátékáról és kiemelte, hogy van egy olyan egyéni íz a gitározásában, mai megkülönbözteti őt az ottani muzikusoktól. A '70-es évek meghatározó fúziós zenekara volt az általa alapított Saturnus együttes is. Ha sorra vesszük a különböző formációit és lemezeit, egy folyamatosan megújulásra, kísérletezésre való törekvés bontakozik ki a művészi tevékenységében. Az utolsó, 2016-ban megjelent *Makrokozmosz* című lemeze kapcsán elmondta, hogy ezzel a zenekarral megtalálta azt a zenei formát, amelyben maximálisan ki tudja fejezni a benne lévő zenei gondolatokat. Zenei pályafutása mellett nagyon jelentős volt a pedagógiai munkája is. 1977-től a

Gonda János vezette jazztanszak tanára volt, a Kőbányai Zenei Stúdióban annak megalakulásától kezdve tanított;

Bagoly István (Budapest, 1949. július 2.) zenekari tubaművész-tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

Bajtay Horváth Ágota (Budapest, 1949. december 3.) operaénekes-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ének-opera szakát 1970–1976 között végezte dr. Sipos Jenő vezetésével. 1977-től volt a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesese;

Balás Eszter (1949) énekes, logopédus;

Balás István, dr. (1949–2018) karnagy, aki az evangélikus Mandák kórus karnagya egyházi tevékenysége mellett korábban országgyűlési képviselőként is dolgozott, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány kurátora és a Nemzeti Jogvédő Szolgálat alapítója volt;

Balázs Gábor (Budapest, 1949. október 31.) nagybőgőművész-tanár;

Bálint Gábor (Budapest, 1949. április 15.) zenekari tubaművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar);

Balla Tibor (Debrecen, 1949. május 23.) énekkari művész, tanár (Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész; Óvónőképző Intézet, Hajdúböszörmény-tanár; Tanítóképző Főiskola, Debrecen-tanár);

Balla Zsuzsánna (Budapest, 1949. február 28.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-tanár);

Bancsó Ervin (Győr, 1949. november 24.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-tanár; Állami Zeneiskola, Sopron-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Baráth László (Zenta, 1949. január 12.) klarinétművész-tanár. Egy ideig vegyész technikus laboratóriumokban, majd Szarajevóban a Operaház, RTV,

Zeneakadémia munkatársa, később a Pécsi Szimfonikusokhoz kerül, a szabadkai zeneiskola tanár, jelenleg a zentai zeneiskola tanára és igazgatója;

Bartáné Góhér Edit (Dunatetétlen, 1949. december 29.) ének-zenetanár, karnagy (Talinn Közzeti Általános Iskola, Szolnok; Tiszaparti Gimnázium ének-zene tagozat, Szolnok);

Békefi Antal Attila (Veszprém, 1949. december 25. – Szombathely, 2015. január 10.) zenepedagógus, a szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola furulya és kamarazene tanára, furulyatanszakának egykori vezetője, a szombathelyi zenei élet jelentős alakja, a Savaria Régi Zene Műhely szervezője, a Tinódi Alapítvány kuratóriumának elnöke;

Bódiné Vincze Teréz (Miskolc, 1949. szeptember 15.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Eger);

Borovy Klára Tóth Tamásné (Pécs, 1949. február 4.) fuvolatanár (Közzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő);

Buffó Rigó Sándor (Tata, 1949. április 18. – Budapest, 2014. április 27.) cigányprímás. 1992-től lett a 100 Tagú Cigányzenekar prímása, majd 1994-től főtitkára. 1997-től az együttes művészeti vezetője, majd 2005. december 12-től az elnöke;

Conrádné Maklári Anna (Kecskemét, 1949. január 3.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Komárom, Állami Zeneiskola, Kisbér-alapító igazgató; Gimnázium, Kisbér-ének-zenetanár);

Csápné Kató Annamária (Szolnok, 1949. január 17.) ének-zenetanár, karnagy (Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola, Győr-tanár és karnagy);

Cser László (Budapest, 1949. szeptember 25.) zenekari nagybögőművész-tanár (Magyar Állami Operaház);

Csirszka Konrádné Komor Katalin (Nógrádsép, 1949. december 23.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár (Állami

Zeneiskola, Kapuvár-gordonka- és szolfézstanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-gordonka- és szolfézstanár);

Csóka Károly (Esztergom, 1949. augusztus 4.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Komárom; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-korrepetitor; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye-igazgatóhelyettes, zongoratanár);

Csóka Károlyné Poppel Márta (Győr, 1949. május 20.) zongora- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-zongoratanár, tanszakvezető; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye nagykátafióiskolája-tanszakvezető zongoratanár);

Czeglédy Zoltánné (Debrecen 1949. október 28.) oboa- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kisújszállás-oboatanár; Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény-oboatanár; Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-oboa- és szolfézstanár; Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész);

Czentszár Ferenc (Göncruszka, 1949. szeptember 7.) zenekari kürtművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Daragó Károly (Bogács, 1949. február 5.) zenekari kürtművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház-kürt szólamvezető; Fővárosi Operettszínház-kürt szólamvezető);

Dávid István, dr. (Székelyudvarhely, 1949) orgonaművész, főiskolai tanár, a gyülekezeti kántor. 1973–1987 Kolozsvár – Művészeti Szakközépiskola – korrepetitor, zongoratanár. 1987–1988 a Kolozsvári Farkas utcai templom orgonistája; 1988 szeptemberétől a Nagykőrösi Református Egyház orgonaművész-kántora; 1989–1995 a kecskeméti Kodály Zoltán ének-zenei szakközépiskola zongoratanára; 1991-től a Nagykőrösi Tanítóképző Főiskola tanára, 1994-től tanszékvezető, jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem Főiskola Kara Kántorképző Intézetének vezetője;

Demény P. János (Budapest, 1949. szeptember 7.) zeneszerző, kamarazene- és elmélettanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata - tanár; Editio Musica Budapest-szerkesztő);

Denke Sándor (Siklós, 1949. május 25.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház és Filharmonikus Zenekar; Budapesti MÁV Szimfonikusok; Magyar Állami Operaház);

Diószeghy Rita (Budapest, 1949. június 27.) harmonikatanár (Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola);

Dolly, polgári nevén **Penczi Mária Ilona** (Budapest, 1949. május 21.) énekesnő, a Dolly Roll együttes tagja;

Dömötör László (Kecskemét, 1949 – Kreefeld, 2020) klarinét és szaxofonművész-tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari művész; németországi Kreefeld-zenetanár);

Drigán Bertalan (Berettyóújfalu, 1949. február 19.) zenekari klarinétművész-tanár (Kisz Központi Művészegyüttes-zenekari művész; BM Duna Művészegyüttes-zenekari művész);

Éder György (Budapest, 1949. február 2.) gordonkaművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekar-gordonka szólamvezető és szólógordonkás; Éder-vonósnégyes tagja);

Elek Tihamér (Orosháza, 1949. június 29. – Budapest, 2001. január 11.) zenekari fuvolaművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata-tanár; Budapesti Kamaraegyüttes és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara-zenekari művész);

Ella Péter (Veresegyház, 1949. március 30.) csembaló- és klavikord művész-tanár, zenei rendező (Magyar Rádió);

Ember Csaba (Ecseg, 1949. október 3.) zenetanár, karnagy (Balassa Bálint Gimnázium, Balassagyarmat-tanár, Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola-tanár,

igazgató-helyettes, igazgató; Balassagyarmati Városi Szövetkezeti Vegyeskar-karnagy; Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége-elnök);

Ember Péterné Nóti Erzsébet Adél (Kecskemét, 1949. szeptember 24.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár (Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat-tanár);

Emresz Klára (Sopron, 1949. október 29.) zenekari gordonkaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar – zenekari művész);

Falvai József (Bánhida, 1949. augusztus 7.) zenekari klarinétművész-tanár (Győri Filharmónikus Zenekar-klarinét szólamvezető; ODEON Koncert Szalonzene- és művészeti vezető);

Falvai Sándor (Ózd, 1949. augusztus 3.) zongoraművész, egyetemi tanár. A Zeneakadémiát 1972-ben végezte kitüntetéssel, majd egy évet töltött a moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban. 1970-ben meghívták az UNESCO gálakoncertjére Lausanne-ba, ahol világhírű művészekkel léphetett együtt színpadra. 1972–73-ban a Magyar Rádió Zenekarával Németországban turnézott, 1973-ban pedig második lett a Magyar Rádió Zongoraversenyén. 1973 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zongora Tanszékén, ahol 1987-től több ciklusban is a tanszék vezetője volt. Fiatal zongoristák generációit nevelte, akik szerte a világban hangversenyeznek. 1997-től 2004-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora. 1972–73-ban a Magyar Rádió Zenekarával Németországban turnézott, 1973-ban pedig második lett a Magyar Rádió Zongoraversenyén. Az Egyesült Államok-beli bemutatkozására 1978-ban a New York-i Carnegie Hallban került sor. Koncertezett Európán kívül Japán több városában. A hazai és a nemzetközi koncertélet megbecsült előadóművésze, hangversenyeit az európai országokon kívül a tengerentúlon és a távol-keleti országokban egyaránt elismeréssel fogadta a közönség. 2011-ben a Liszt-év és a magy. Európai Unió elnökség keretén belül Koreában turnézott. Előadói repertoárja a barokk korszaktól a 20. századi alkotásokig terjed, ezen belül első sorban a klasszika és a romantika áll érdeklődésének középpontjában (BMC);

Faragó Laura (Pécel, 1949. augusztus 9.) énekművész, népdalénekes. A Szegedi Tanárképző Főiskolán folytatta, ahol többek között Kardos Pál és

Gábor Éva voltak a tanárai, és ahol 1971-ben szerzett diplomát. Országos ismertségre 1970-ben tett szert, amikor első helyezést ért el a *Röpülj, páva!* című televíziós vetélkedőn. A *Röpülj, páva!* népdalversenynek köszönhetően került, tanári diplomája megszerzését követően a Zeneakadémiára, ahol a dal- és oratóriuménekes szakon tanult tovább; mestere Dagmar Freiwald-Lange professzor volt. Egy ideig az MTA Zenetudományi Intézetében dolgozott Vargyas Lajos munkatársaként, később sokat foglalkozott népdalgyűjtéssel is. 2014. június 21-én Magyar Örökség díjban is részesült;

Farkas A. Tamás (Budapest, 1949. február 24.) karmester, zenekari kürtművész-tanár (Zrínyi Miklós Katonai Akadémia-zenekari kürtös; Pénzügyőr Zenekar-karmester; Tatabányai Koncert Rézfúvós Zenekar-karmester);

Farkas József (Kolozsvár, 1949. július 17.) zongoratanár (Kolozsvári Balett Szakközépiskola-korrepetitor; Állami Esztrád Színház, Temesvár-karmester; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-tanár; Orkán Együttes és a Budapesti Ragtime Band tagja);

Farkas Tamás (Soroksár, 1949. február 24.) zenekari kürtművész-tanár, karmester (Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Zenekara-zenekari művész; Vám- és Pénzügyiség Zenekara-zenekari művész és karmester);

Farkasné Perlaki Edit (Zalaegerszeg, 1949. október 10.) középiskolai orosznyelv tanár, énekkari művész (Általános Iskola, Pókaszeptli; Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg; MMK-Volán Vegyeskar-szólamvezető);

Farsang László (Császbozsok, 1949. december 15.) trombitatanár, fúvószenekari karnagy (Állami Zeneiskola, Lenti-rézfúvóstanár; Pálóczi Horváth Ádám Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-rézfúvóstanár és a Városi Úttörő és Felnőtt Fúvószenekar karnagy);

Fasang Zoltánné László Éva (Hejcsse, 1949. március 27.) gordonművész-tanár (Magyar Állami Operaház Zenekara-zenekari művész);

Fazekas Tiborné (Miskolc, 1949. október 30.) ének-zenetanár, karnagy (Általános Iskolas, Városnamény; Városnaményi Liszt Ferenc Vegyeskar – énekkari művész);

Fazekas Tiborné Lente Anna (Hajdúnánás, 1949. november 3.) zongoratanár (Nádudvari Zeneiskola-fiókiskola vezető; Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárdai-igazgató helyettes);

Fekete Mihály (Szeged, 1949. szeptember 4.) zenekari harsonaművész-tanár (MN Művészegyüttes Központi Zenekara-zenekari művész; Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész);

Feketéné Jarosiewicz Margit (Csenger, 1949. októbert 13.) ének- és gordonkatanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-ének-és gordonkatanár);

Fenyvesi Gabi (Budapest, 1949) táncdalénekes. Elvégezte a Zenekonzervatóriumot, valamint diplomát szerzett a Színház- és Filmművészeti Főiskola operett tanszakán is. Munkabírását bizonyítja, hogy a Semmelweis Orvostudományi Egyetem általános orvosi szakán is három évig tanult. Emellett járt a Magyar Rádió Balassa P. Tamás vezetette egyéves stúdióképzésére, ahova 1966-ban Majláth Júlia ajánlotta be, akinél magánénekórákat látogatott. A rádióban hangképzést tanultak, csoportosan és szólóban is énekeltek, illetve elsajátítottak a színpadi megjelenés alapjait is. A stúdióképzésen keresztül tett szert olyan kapcsolatokra, amelyek segítségével eljutott a táncdalfesztiválig. 1974-ben férjével Kanadába költözött és a Magyar Élet című lap szerkesztő-újságírója volt. A rendszerváltás után költöztek haza Magyarországra;

Ferenczi Erzsébet (Nyíregyháza, 1949. december 31.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Vasvári Pál Gimnázium-ének és zenetanár, karnagy);

Ferenczi Ilona, dr. (Miskolc, 1949. február 15.) zenetörténész (MTA BTK Zenetudományi Intézet-tudományos főmunkatárs);

Fischer Ádám (Budapest, 1949. szeptember 9.) karmester, főzeneigazgató. Tanulmányait a Bartók Béla Konzervatóriumban, a Zeneakadémián, majd Bécsben végezte Hans Swarowsky tanítványaként 1971-ig. Az ezt követő években Franco Ferrara mesterkurzusán tanult Velencében és Sienában. Nemzetközi karrierjét a Guido Cantelli Nemzetközi Karmesterversenyen 1973-ban elért győzelme indította el, azóta rendszeres

vendége a világ nagy operaházainak (Wiener Staatsoper, Milánói Scala, Metropolitan stb.) és fesztiváljainak (Salzburg, Bregenz, Maggio Musicale stb.). Olyan neves zenekarokat vezényelt, mint például a Bécsi Filharmonikusok, a Londoni Filharmonikus Zenekar, a Los Angeles-i Filharmonikusok, a Chicagói és a Bostoni Szimfonikusok. 1971–1972-ben a grazi, 1972-től 1973-ig a St. Pölteni színház karmestere, korrepetitora volt. 1973-tól 1974-ig a Bécsi Állami Operaház korrepetitora, 1974-től 1977-ig a helsinki Finn Nemzeti Opera első karmestere, 1975-től a Helsinki Filharmonikusok karmestere, 1978-tól a kalsruhei Városi Színház karmestere volt. 1980-ban meghívást kapott a Salzburgi Ünnepi Játékokra. A Bécsi Állami Operaházban, ahol karmesterként 1980-ban mutatkozott be, többek között a Nibelung gyűrűjét is dirigálta. 1981-től 1983-ig Freiburgban főzeneigazgatóként működött. 1984-ben debütált a Párizsi Operaházban, ahol a Rózsalovagot vezényelte, ugyanebben az évben fellépett Japánban, ahol azóta is gyakori vendég. 1984-től az Állami Hangversenyzenekar vendégkarmestere, 1996-ban első vendégkarmestere és művészeti tanácsadója lett. A Milánói Scalaban 1986-ban mutatkozott be, a Varázsfuvolát dirigálta. Öt évig (1987–1992) volt a Kasseli Állami Színház zeneigazgatója, 2000 őszétől a Mannheimi Nemzeti Színház operaegyüttesét vezette. Visszatérő vendég Bayreuth-ban, ahol 2001-ben debütált a Ring-ciklus dirigenseként, művészi teljesítményét az Opernwelt szakmai folyóirat „Az év karmestere” címmel ismerte el. Spiritus rectora és művészeti vezetője az Osztrák-Magyar Haydn Zenekarnak és a Dán Rádió Kamarazenekarának. A 2005/2006-os szezonban a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának első vendégkarmestere, 2006 szeptemberétől főzeneigazgatója volt. Fischer Ádám 2007 júniusa óta a Magyar Állami Operaház főzeneigazgatója. Lemezei közül Goldmark Sába királynője (Hungaroton) és Bartók A kékszakállú herceg vára (CBS/Sony) nyert díjat. Haydn szimfóniáiból lemezsorozatot készített (BMC);

Forgács Júlia (Budapest, 1949) operaénekes, tanár;

Fornwald László (Máramarossziget, 1949) zongoraművész, zeneszerző. Zenei tanulmányait korán kezdte. Máramarosszigeten és Kolozsvárott zenei elemi- és középiskolába járt. 1972-ben végzett a kolozsvári *G. Dima Zeneakadémián* zongoraszakon. 1964-től kezdődően mint korrepetitor dolgozott a kolozsvári magyar operánál. 1967-től tíz évig a Sepsiszentgyörgyi Magyar Színháznál, 1976–94-ig pedig a Szatmárnémeti Magyar Színháznál mint zenei igazgató, karmester és zongorista működött. Színpadi zenét szerzett számos

prózai darabhoz, költeményhez. Teljes zeneműveket, mesejátékokat és zenés vígjátékokat írt. Szatmárnémetiben egy ideig a népművészeti iskolában az énekosztályon mint zongorakísérő tevékenykedett, ezért kitüntetést is kapott 1995-ben. 1996-ban az Egyesült Államokba költözött, először Texasban, majd New Jerseyben telepedett le. Zenéjével és ragyogó zongorajátékával gazdagítja a New York-i Magyar Színház előadásait. Jelenleg Passaicban a Református Egyház orgonistája a 4. utcában. Az Amerikai Magyar Múzeum szeretettel köszönti a sokoldalú és tehetséges művészt, aki zenéjével mindenki életét szebbé teszi;

Fórizs Béla (Peszerzsébet, 1949. augusztus 18.) zenekari hegedű- és brácsaművész, tanár (Állami Déryné Színház-koncertmester; MN Művészegyüttes-brácsa szólamvezető);

Fohner János (Budapest, 1949. augusztus 15.) kürtművész-tanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Sopron- tanár; A soproni Úttörő Fúvószenekar-karmester; a Sopron Városi Tanács Fúvószenekara-karmester);

Gál Anikó (Budapest, 1949. augusztus 17.) zongora-, szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-tanár; Győri Kisfaludy Színház-korrepetitor és karigazgató);

Gémesi Katalin (Budapest, 1949. július 26.) általános iskolai ének-zenetanár, gitártanár (Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézs- és gitártanár; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-gitártanár);

Gyapjas Tibor (1949) operaénekes, tanár;

Gulyás Gyula József (1949 – Szerencs, 1973. augusztus 28.) zenetanár;

Gulyás Jánosné Magyar Ilona (1949. augusztus 26.) orosz- és ének-zenetanár, kórusvezető, zongoratanár, pedagógiai szakos előadó (Tanítóképző Főiskola gyakorló általános iskolája, Kaposvár-tanár, majd kórusvezető; Tanárképző Főiskola Művészeti Nevelési Tanszék, Kaposvár-főiskolai tanár);

Nagy Zsuzsann, H. (Dég, 1949. augusztus 31.) zenetanár, egyházzenesz. T.: 1967 Művészeti Gimnázium, Pécs. 1970 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola,

Pécs, (tanárai M. Graef Tildy, Agócsy László, Nagy István, Szesztay Zsolt).
É.: 1969-től a pécsi Liszt Ferenc Zeneiskola hegedűtanára. 1970-től tanár a
veszprémi Csermák Antal Zeneiskolában, 1975-től a pápai Bartók Béla
Zeneiskolában. Tk.: 1970 után kántora és karnagya az adászteveli és a pápai ref.
templomnak. 1990-től nyaranta tanára az Országos Kántorképző Tanfolyamnak.
Újraindulása óta óraadó tanár a Pápai Ref. Teológián. 17 évig vezette a Pápa
Városi Középiskolás Zenekart ;

Hagyó Lászlóné Jakkel Ibolya (Jászapáti, 1949. augusztus 11.) zongoratanár
(Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény-zongoratanár; Tanítóképző
Főiskola, Jászberény-művészeti nevelés tanszék tanára);

Harmath Albert (Budapest, 1949. február 24.) énekes színész, színművész
(Miskolci Nemzeti Színház; Pécsi Nemzeti Színház; Fővárosi Operettszínház);

Hartmann József (Szekszárd, 1949. február 6.) harsona- és rézfúvóstanár,
karmester (Állami Zeneiskola, Paks-rézfúvóstanár és uo. igazgató is; A paksi
MK Fúvószenekarának vezetője);

Hecht Anna (Tejfalu, 1949. július 24. – 2017. március 7.) matematikas-fizika
tanár, karnagy. 1972-ben a Pozsonyi Comenius Egyetemen megszerzett tanári
diplomával matematika-fizika szakos tanárként kerül a Somorjai Magyar
Tannyelvű Gimnáziumba, ahol leánykart alapít. Elvégezte a Kecskeméti Kodály
Zoltán Zenepedagógiai Intézet karvezetőképzői, és Budapesten a Liszt Ferenc
Zeneművészeti Egyetem egyházzenei tanfolyamát. 1973-tól tagja a Pokstaller
László által 1972-ben alapított Somorjai Híd Vegyeskarnak. A kórusnak 2000-
ig énekes és szólamvezetője, majd az alapító karnagy halála után 2000-től
karvezetője és karnagya. 1989-től tagja a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass
Lajos Kórusának, amelynek 1992 januárjától szólamvezetője és vezetőségi tagja.
2006–2015-ig a kórus elnöke és ügyvezetője;

Hegyí Géza, ifj. (Budapest, 1949. február 17.) gordonkaművész-tanár (Postás
Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi VI. kerületi Állami
Zeneiskola-gordonkatanár; Szimfonikus Zenekar, Innsbruck-zenekari művész;
Staatliche Hochschule, Gelsenkirchen-tanár)

Heilig Gábor (Budapest, 1949. október 27.) zeneszerző, szövegíró, előadóművész. Megalapította a Kerek-Perec együttest, majd 1975-től az Apostol, 1976 és 1979 között a Gemini együttesben, 1980-tól pedig néhány éven át a Bojtorján együttes kültagjaként játszott. A 100 Folk Celsius együttes tagjaként több hanglezet szerzője;

Herczegh Mária (Nagykőrös, 1949. május 23.) fuvolaművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-fuvolatanár);

Hlács Gusztáv (Budapest, 1949. november 17.) hegedűtanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola);

Hollai Kálmán /eredeti neve: *Heiser Kálmán*/ (Salgótarján, 1949. február 26. – Budapest, 2022. február 17.) zenés színházi színész (Kaposváry Csiky Gergely Színház; Fővárosi Operettszínház);

Horváth Erzsébet (Sopron, 1949. november 7.) zenekari hegedűművész-tanár és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Sopron; Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar, Sopron);

Horváth János (Kecskemét, 1949. június 9.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, és gordonkatanár (Kodály Musical Training Institute, Watertown-karvezető, karvezetés-, szolfézs-, metodika-, iskolai ének-zene- és kamarazenetanár; New England Conservatory of Music, Boston-karvezető, karvezetés-, szolfézs-metodika-, iskolai ének-zene-, kamarazene-tanár);

Huszár Imre (Miskolc, 1949. február 15.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Husztí István (Budapest, 1949. november 24. – Budapest, 2020) zenekari nagybőgőművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-bőgő szólamvezető-helyettes, Fővárosi Operettszínház-zenekari művész);

Huzella Péter (Budapest, 1949. szeptember 27.) zeneszerző, gitáros-énekes, a Kaláka, majd a Neil Young Sétány (NYS) formáció tagja;

Illa Gábor (Sárvár, 1949. január 17.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg-igazgató-helyettes és uo. fiókiskola vezető; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész és uo. szólamvezető; Szombathelyi Savaria Vonósnégyes másodhegedűse; Kőszegi Haydn Vonósnégyes művészeti vezetője, prímhegedűse);

Illényi Gáborné (Budapest, 1949. április 17.) zenei szakkönyvtáros (Magyar Rádió zenei nyilvántartás, szakkönyvtáros);

Jász Klári (Szeged, 1949. április 27.) operaénekes, énektanár. 1977-ben diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatójaként. 1977–1978 között ösztöndíjas volt. 1978–2007 között az Operaház magánénekesese volt.

Jenei Szilveszter (Baja, 1949. július 8.) zenekari szólógitáros, zeneszerző, tanár (Illés együttes, Kormorán együttes; „Deák Bill” Blues Band);

Kékes Zoltán (Budapest, 1949. november 2. – Budapest, 2017. január 20.) énekes, gitáros, előadóművész, menedzser;

Kemenczky Kálmánné (Sátoraljaújhely, 1949. június 17.) zongora- szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-zongoratanár);

Keresztfalvi Gizella (Szolnok, 1949. január 4.) ének-zenetanár, zenekari gordonművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-szólógordonos; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozat-gordontanár);

Kertész Tamás (Nagykanizsa, 1949. augusztus 14. – Debrecen, 2006. augusztus 19.) magánénekes. 1968-tól tanult a Zeneakadémián, ahol Réti József volt a mestere. Operaénekesi és magánének tanári diplomáját 1974-ben szerezte meg. 1974 és 1981 között a Magyar Állami Operaház, 1981-től 2003-ig a Csokonai Színház tagja volt, ahol 2000-ben örökös taggá választották. Pedagógiai munkássága: 1977–1981 A Szentendrei Zeneiskola magánénektanára; 1983–1989 Ady Endre Gimnázium, Debrecen, a drámatagozat vezető énektanára; 1984–1990 Debreceni Egyetem Konzervatóriuma, magánének és hangképzés tanár; 1985–1990 Debreceni Kodály Kórus, hangképzés tanár; 1981–2003 A

debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola tanszékvezető magánénektanára;

Keveházi Jenő (Budapest, 1949. április 8.) zenekari kürtművész-tanár (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-1. kürtös, továbbá tagja volt a következő együtteseknek: Modern Rézfúvós Együttes, Magyar Rádió Fúvósötöse);

Kis Judit (Bélmegyer, 1949. szeptember 28.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Esztergom-zongoratanár; Szobi Körzeti Állami Zeneiskola-zongoratanár).

Kovács Anna Mária (Debrecen, 1949. május 14.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar- zenekari művész, mb. szólamvezető);

Kovács Gézáné Surmann Mária (Isaszeg, 1949. november 22.) magánének-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Monor-szolfézstanár);

Kovács Sándor, dr. (Budapest, 1949. november 27.) zenetörténész, szerkesztő. Tanulmányok: 1972: diploma - Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi tagozata – zongoratanár 1977: diplomák- Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zongora illetve zenetudományi szak; Oktatói tevékenység: 1976–1979: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi tagozata - általános zenetörténet, népzene, zeneelmélet; 1977 óta: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola illetve Egyetem - általános zenetörténet, magyar zenetörténet, a zenetudományi tanszak hallgatóinak 20. századi zenetörténet, speciális kurzusok vezetése; 1991 óta: Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézete-általános zenetörténet, magyar zenetörténet, zeneelmélet; 2001–2005: Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézete-intézmény igazgató; 2005–2011: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenetudományi Tanszék-tanszékvezető egyetemi tanára; 2011. július 1. óta a Zenetudományi és Zeneelméleti Tanszék mb.tanszékvezetője; 2013- : a Doktori Iskola vezetője;

Kovács Kriszta (Gyöngyös, 1949. november 8.) fuvola- és szolfézstanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Szob-igazgató-helyettes; Állami Zeneiskola, Gyöngyös-fuvola- és szolfézstanár; a gyöngyösi Városi Kamaraegyüttes tagja, a gyöngyösi Városi Ifjú Zenebarát Csoport vezetőtanára);

Kozákné Kovács Márta (Budapest, 1949. november 12.) zene tanár, karvezető (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola);

Lantos István (Budapest, 1949. július 10.) zongoraművész-tanáár.- A Bartók Béla zeneművészeti Szakközépiskolában Tusa Erzsébetnél tanult, ezután zongoristaként és orgonistaként szerzett diplomát kitüntetéssel a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, ahol Solymos Péter növendéke volt. A hetvenes években feltűnt előadóművész-nemzedék egyik legsokoldalúbb előadó egyénisége. Nemcsak kiváló zongoravirtuóz és kamarazenesz, hanem rendkívüli improvizációs készséggel rendelkező orgonaművész is, mindezen felül pedig vérbeli pedagógus. 1969-ben sikerrel mutatkozott be Bayreuthi Nemzetközi Ifjúsági Fesztiválon, Bartók III. zongoraversenyét játszotta. Ugyanitt 1970-ben is fellépett, ekkor Messiaen Zongoraversenyét adta elő Pierre Boulez vezényletével. Az európai országokon kívül az Egyesült Államokban és Japánban is visszatérő vendég, zenekari és szólóesteken kívül kurzusokat is tart. 1973 óta a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professzora. 1986-tól 1989-ig Japánban a Szapporói Egyetem vendégprofesszora. Valamennyi hangfelvétele a Hungaroton gondozásában jelent meg. 1984-től 1986-ig a zongoratanszék vezetője, 1994 és 1997 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora. A Liszt Ferenc Társaság elnöke, világszerte rendszeresen vesz részt zongora és orgonaversenyek zsűrijének munkájában. Lantos István 2012 óta a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti Tagozatának rendes tagja (BMC);

Látrányi Lajosné Hetesi Anikó (Szeged, 1949. augusztus 29.) zongoratanár (Munkaközösségi Zeneiskola, Mezőhegyes; Állami Zeneiskola, Battonyazongora, dalosjáték, előképző; Bartók Béla Ének-Zenei Általános Iskola és Állami Zeneiskola, Makó-zongora-, előképző- és szolfézstanár);

Madarász Iván (Budapest, 1949. február 10.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Zeneszerzést előbb Szelényi Istvánnál tanult a Budapest Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzés szakát végezte el Szervánszky Endre osztályában. 1972-ben kapta meg kitüntetéses diplomáját. Diplomamunkájaként egyfelvonásos operát írt a Magyar Televízió felkérésére. 1973–80-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi Tagozatán tanított. 1980-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti

Egyetem tanára. 2000-ben szerzett habilitált mesteri (magist. habilit.) fokozatot, 2002-ben nyert egyetemi tanári (prof.) kinevezést. A Magyar Zeneszerző Egyesület alapító, és elnökségi tagja. 1990-től a magyar Szerzői Jogvédő Iroda (Artisjus) Vezetőségének a tagja, 1998–2002 között és jelenleg is kurátora a Nemzeti Kulturális Alapprogram Zenei Kollégiumának. Kompozíciói rendszeresen szólalnak meg hazai és külföldi koncerttermekben. Négy önálló szerzői lemeze jelent meg, számos művéről felvétel készült a Magyar Rádióban. Kórusműveivel több pályázaton nyert díjat. Meghívást kapott a ISCM Yokohama-i Világzenei fesztiváljára. A zenei műfajok széles skálája jelenik meg kompozícióiban. A recenziók zenéjének drámaiságát, valamint az énektechnika, az emberi hang használatának újszerű módját emelik ki. Hangszeres zenéjére, különösen fuvolaműveire a hangszeres technika újabb módozatainak keresése jellemző (BMC);

Marnitz Zsuzsanna (Budapest, 1949. augusztus 25.) gitártanár (Állami Zeneiskola, Szentendre; Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola);

Martos László (Zalaegerszeg, 1949. március 26. – 2017. október 12.) zeneszerző, karmester, tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár; Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-karmester; Machaut Kamaraegyüttes- művészeti vezető);

Maxim András (Kolozavár, 1949. szeptember 23.) zongoraművész-tanár (Dima Zeneművészeti Főiskola-tanár; Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

Mérei Péter (Budapest, 1949. november 8.) zeneiskolai ütőhangszeres-művész tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari művész);

Mészöly Katalin (Budapest, 1949. február 16.) operaénekes, tanár. Énekesi tanulmányait magánúton kezdte dr. Sipos Jenő irányításával, majd Salzburgban, a Mozarteumban folytatta. Az Operaház énekkarában kezdte pályafutását. 1968 és 1976 között a Pécsi Nemzeti Színházban, 1976-tól 1977-ig a debreceni Csokonai Színházban, azóta az Operaházban magánénekes drámai altmezzo szerepkörben;

Mohácsi Ilona (1949) ének-zenetanár;

Molnár György (Budapest, 1949. szeptember 12.) gitáros, zeneszerző, az Omega együttes tagja;

Móricz Antal (Orosháza, 1949. április 12.) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár (Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész);

Nádasi Ferenc (Celldömölk, 1949. szeptember 11.) zenekari brácsaművész-tanár (Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Zenekara-zenekari művész; Pécsi Helyőrség Fúvószenekara; Népszínház Operatársulata, Budapest-zenekari művész);

Nagy Ernő (Rákosszentmihály, 1949. február 6.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Kun Béla Gimnázium, Komló; Széchenyi I. Gimnázium és Szakközépiskola, Pécs; A Pécsi Spirituálének, a Komlói Spirituálének és a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa tagja);

Nagymarosy András (Budapest, 1949) nagybőgős, geológus-tanár (Mákvirág együttes; Kalamajka együttes; Eötvös Loránd Tudományegyetem-tanár);

Nagyné Schulter Csilla (Szeged, 1949. február 2.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanár);

Niederkirchner Ágnes (Budapest, 1949. február 7.) zongoratanár, korrepetitor (Körszeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi-korrepetitor; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-korrepetitor);

Novai Gábor (Budapest, 1949. február 13.) énekes, basszusgitáros, basszus-balalajkás, zeneszerző, szövegíró, producer, menedzser;

Olasz Margit (Hódmezővásárhely, 1949. március 23.) hárfaművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar-zenekari művész; MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Olt Györgyné Meződi Zsuzsa (Nagykanizsa, 1949. június 3.) gordonka- és szolfézstanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari művész, szólamvezető; Állami Zeneiskola, Marcali-vonóostanszakvezető, uo. igazgató; A Dombóvári és a Szekszárdi Népi Együttes zenekarának tagja);

Pálfay Mária, Tarnikné (Pécs, 1949. június 26.) zenekari oboaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész; Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Pápai István (Dombóvár, 1949. augusztus 10.) zenekari kürtművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szigetvár; Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Marcali-rézfúvós tanár és az ifjúsági fúvószenekar vezetője);

Papp Béla (Nyíregyháza, 1949. december 8.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmoinikus Zenekar-zenekari művész; Hallesche Filharmonie-koncertmester; Hans-Otto Theater, Potsdam-koncertmester; Berliner Rundfunk Sinfonie-orchesteré-I. koncertmester; Remscheider Symfoniker-I.koncertmester);

Papp Istvánné Szabó Ella (Nyírábrány, 1949. május 1.) zenekari kürtművész-tanár (1. sz. Ének-Zene tagozatú általános iskola és Zeneiskola, Újfehértó; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár, igazgató-helyettes; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Papp János (Pápa, 1949. december 24.) zenekari fagottművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Eger-fafúvós tanár; Egri Szimfonikus Zenekar és az egri fúvósötös művésze);

Papp Sándorné Faragó Éva (Kecskemét, 1949. szeptember 9.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét-tanár; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

Papp Zoltán (Baja, 1949. január 5.) zeneszerző, karmester, tanár (Színház és Filmművészeti Főiskola-korrepetitor; Pécsi Nemzeti Színház-karmester). 1973-ban a Budapesti Zeneakadémián zeneszerzésből diplomázott, ahol a tanára

Farkas Ferenc volt. 1971–76 között a KISZ Központi Művészegyüttes Egyetemi Énekkarának korrepetitora és egyéb részlegeinek (tánckar, Irodalmi Színpad, Rajkó Zenekar) „házi”zeneszerzője, s mint ilyen, a szófiai, majd a berlini VIT-ek zenei főmunkatársa volt. 1971–77 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola óraadó tanáraként dolgozott Békés András, Kerényi Imre, valamint Horvai István osztályaiban. 1977 és 2002 között a Pécsi Nemzeti Színházban mintegy 50 operett, musical, zenés játék karmestereként dolgozott;

Puporka András (Bükkszék, 1949. december 15. – Budapest, 2017. február 7.) klarinét- és tárogatóművész. A 100 Tagú Cigányzenekar szólamvezető művésze;

Renner Gábor Istvánné dr. Várhidi Klára (Budapest, 1949. október 25. – Budapest, 2008. augusztus 14.) zenetörténész, tanár (Országos Széchényi Könyvtár-könyvtáros; Természtudományi Múzeum-könyvtáros; MTA Zenetudományi Intézet tudományos munkatárs);

Rigó Rudolf (Budapest, 1949.) nagybögős. A 60-as években, a fiatal tehetségeket támogató Rajkó Művészegyüttesben nagybögözőtt. 1992-től Radics Sándor sashalmi műhelyében tanult vonókészítést. 1992–93-ban Horváth Józsefnél is folytatott szakmai tanulmányokat. 2001-ben bekövetkezett haláláig igen termékeny vonókészítő volt, saját modelljét fejlesztette, igényesen megalkotott munkáit saját pecsétjével jelölte. Emellett színvonalas francia vonó kópiákat is készített.

Rohrné Szűcs Éva (Tatabánya, 1949. december 20.) zeneiskolai zongoratanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya-tanszakvezető);

Salgó Tamás (Budapest, 1949. január 30.) zongoraművész. Budapesten született, 1949-ben. Zenei tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc zeneművészeti Főiskolán végezte, zongora, zeneszerzés és karvezetés szakon. Tanárai voltak: Sugár Rezső, Soproni József, Vásárhelyi Zoltán, Ujfalussy József és Horusitzky Zoltán. Pályafutása a Magyar Rádió Énekkaránál kezdődött, mint korrepetitor. 1979. óta tagja a Magyar Állami Operaháznak, a magánénekesek korrepetitora, zenei asszisztens. Repertoárján szerepel Wagner összes operája, valamint a barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi vokális irodalom főbb művei. Külföldi

vendégszereplései az Operaház társulatával: Athén, Barcelona, Lisszabon, Milánó, London. Ária és dalesteken működött közre Németországban, Ausztriában, Svájcban, opera-kurzusokat tart Brazíliában;

Salomvári Lászkó (Budapest, 1949. január 6.) operaénekes-tanár (Fővárosi Operettszínház; C. M. von Weber Theater, Bernburg; Theater, Stralsund);

Sára Jenő (Brassó, 1939. április 11. – Nyíregyháza, 2009.) zongoraművész, zenepedagógus;

Schulter Csilla (Szeged, 1949. február 2.) zongoraművész (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanár; Városi Konzervatórium Opera Tanszak, Bécs);

Schuster Lóránt (Budapest, 1949. május 20.) zeneművész, a P. Mobil együttes vezetője, 1998–2002 között a fővárosi közgyűlés képviselője;

Ser János (Budapest, 1949. december 21.) klarinét-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Pénzügyőr Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Zeneiskola-klarinéttanár);

Simonffy Katalin (Torda, 1949)zenei szerkesztő, tanár. A kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban végezte el a muzikológus szakot 1973-ban. 1974-től a Román Televízió magyar nyelvű adásának szerkesztője. Néprajzi jellegű tanulmányai a Művelődésben jelentek meg. Szerkesztője, illetve társszerkesztője a televízió magyar nyelvű adása Kaláka című műsorának, a Táncházban-sorozat;

Siposs Jenő (Pozsony, 1949. október 8.) kórusvezető, zenepedagógus. A pedagógiai főiskolát Nyitrán végezte. Négy évig a Ponitran Népi Együttes zenekarában nagybőgőn játszott és a főiskola énekkarában énekelt. Pedagógus pályáját a komáromi alapiskolában kezdte 1973-ban, majd az Eötvös utcai iskolában folytatta. Az iskola énekkarát 1984-ben vette át, azóta vezeti. Volt olyan időszak, amikor a kórus több mint 100 tagot számlált. Rendszeres résztvevői a különböző kulturális rendezvényeknek és versenyeknek. 2009-től tagja a Stirber Lajos által vezetett komáromi Gaudium Énekkar zenekarának (gitár, ritmushangszerek).

Soltész, Stefan (1949). karmester. A Bécsi Zeneművészeti Főiskola karmester tanszakán Hans Swarowsky volt a mestere, s pályáját 1971-ben a Theater an der

Wienben kezdte. 1973-tól tíz évig a Bécsi Állami Operaházban dolgozott, közben rendszeresen vezényelt Grazban is, és a Salzburgi Ünnepi Játékokon Karl Böhm, Herbert von Karajan és Christoph von Dohnányi mellett dolgozott asszisztensként. 1983 és 1985 között Hamburgban, majd a berlini Deutsche Operben volt állandó dirigens. Betöltötte a Braunschweigi Állami Színház főzeneigazgatói tisztjét, 1992-ben a Flamand Opera első karmestere lett. 1997–2013 között az esseni Aalto-Musiktheater intendánsa és az Esseni Filharmonikusok zeneigazgatója. Rendszeresen kap meghívásokat operák és hangversenyek dirigálására Amszterdamba, Bécsbe, Zürichbe, Párizsba, Londonba, Washingtonba és San Franciscóba;

Spengler József (Budapest, 1949. január 9.) zenekari mélyhegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Magyar Állami Operaház-zenekari mélyhegedűművész);

Svarda Judit Fórisné (Pécs, 1949. december 30.) orosz- és ének-zenetanár, karnagy (Vikár Béla Állami Zeneiskola, Barcs-szolfézs- és fuvolatanár; Gimnázium és Vízügyi Szakközépiskola, Barcs-ének-zenetanár, karnagy; Egyetem u. Általános Iskola, Pécs-orosz- és ének-zenetanár; Hird-Vasas Általános Iskola, Pécs-ének-zenertanár, karnagy);

Szalánczy Ferenc (Budapest, 1949. május 13.) zenekari harsonaművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Budapesti Filharmóniai Társaság-zenekari művész);

Szelecsényi Norbert (Debrecen, 1949. május 8.) zongoraművész, tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészet Főiskolán Zempléni Kornél tanítványa volt. Magyarországon a kortárs zene egyik legjobb és leghitelesebb tolmácsolójának tartják;

Szelecsán István (Kétegyháza, 1949. augusztus 29.) zenekari harsonaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész; Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész és uo. zenekari titkár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-rézfúvóstanár; Szegedi Rézfúvóüsegüttes vezetője);

Szerző Katalin /Szönyiné/ (Sopron, 1949. április 24.) zenetörténész, zenei író. 1969-ben kezdte meg tanulmányait a Zeneakadémia zenetudományi szakán, s már felvételi dolgozatának írása során kapcsolatba került az Országos Széchényi Könyvtárral, ahol 1994 januárjától 2008. december 31-i nyugalomba vonulásáig az osztály vezetője volt. Az itt töltött éveit számos kiállítás fémjelzi: az 1991-ben a franciaországi Le Mans-ban társrendezőkkel létrehozott Haydn és az Esterházyak címűtől az 1993-as centenáriumi Erkel-kiállításon és a 2001-es bicentenáriumi Verdi és Magyarország címűn keresztül a 2007-ben a könyvtár Erekyeterében bemutatott Himnusz-történeti tárlatig. Az Országos Széchényi Könyvtárban végzett munkája mellett Szerző Katalin 1998 és 2002 között a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Zenei Szervezetének titkári, majd 2002 és 2006 között elnöki posztját is betöltötte. 2006 óta a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja;

Szigeti Ferenc (Budapest, 1949. április 15.) gitáros, énekes, zeneszerző a Corvina, a Karthágó, és a Kenguru együttes tagja;

Szilágyi Judit (Gyula, 1949. szeptember 23.) általános iskolai ének-zenetanár, zongoratanár (Általános Iskola, Okán-ének-zenetanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-zongoratanár);

Szirányi Gábor (Budapest, 1949. április 7.) zenei könyvtáros, zenei író (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem);

Szücs Éva (Tatabánya, 1949., december 20.) zongoratanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Tata-zongoratanár);

Szüts Tiborné (Pápa, 1949. december 17.) zenekari gordonkaművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

Tamás János (Tokod, 1949. január 27.) zenekari trombitaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész; Pécsi Nevelők Háza Rézfúvós kivintettjének tagja);

Thész Gabriella (Pécs, 1949. április 1.) karnagy, főiskolai tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Középiskolai Énektanár és Karvezető Tanszakán diplomázott 1973-ban. Ezzel egy időben a Tanárképző Tagozaton

zongoratanári diplomát szerzett. Kezdetől fogva a tanít és a kórust vezet. 1975-től 1994-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gyakorlatvezető tanára. 1992 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Tagozat karvezetőtanára, 1985-től a Magyar Rádió Gyermekkórusának tanára és karnagya, 1995-től 2012-ig vezető karnagya;

Tfirstné Teiger Aliz (Tel-Aviv, 1949. szeptember 12.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház- zenekari művész; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

Tibay Zsolt (Budapest, 1949. szeptember 25.) zenekari gordonművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari művész, szólamvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-gordontanár);

Tóth Ferenc (Budapest, 1949. február 13. – Dunakeszi, 2018. február) rézfúvóstanár, karnagy. 1967-től volt a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója. 1970-ben szerzett rézfúvós tanár diplomát. Két év sorkatonai szolgálat után 1972-ben kezdett tanítani a Dunakeszi Zeneiskolában egészen 2009-ig, nyugdíjba vonulásáig. Már 1972-ben megszervezte és vezette a zeneiskola fúvóegyüttesét, később fúvózenekarát. 1990-től 2017-ig a Dunakeszi Fúvózenekari Egyesület művészeti vezetője;

Tommy Ramone / vagy Tommy Erdelyi, született: Erdélyi Tamás / Budapest, 1949. január 29. – Forest Hills, Queens, New York, USA, 2014. július 11.) zenész és producer. Négy évig volt az egyik legnevesebb punkrock együttes, a Ramones tagja;

Tóth Ildikó (Miskolc, 1949. december 28.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Sárospatak-zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-zongoratanár, a sárospataki kamaraegyüttes tagja);

Tóth Ilona (Debrecen, 1949. december 16.) gitártanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Simonffy Emil Állami Zeneiskola-gitártanár);

Tulván Gizella, dr. (Nagyszalonta, 1949. július 17.) erdélyi zongoraművész, zenetudományi szakíró. Bukarestben, a Ciprian Porumbescu

Konzervatóriumban, zongora főszakon szerzett főiskolai diplomát (1972). Előbb a kolozsvári Zenelíceumban (1975-ig), majd a bukaresti Dinu Lipatti és George Enescu Zenelíceumokban tanított zongorát; 1993-tól a bukaresti Nemzeti Zeneegyetemen adjunktus, az ének tanszéken zongorakísérő;

Turáni Csaba (Nagypáli, 1949. november 9.) zenekari oboaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Postás Szimfonikus Zenekar-oboa szólamvezető);

Turániné Hungler Ágnes (Szombathely, 1949. október 20.) zenekari fagottművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-I. fagottos);

Ugyan István (Nyíregyháza, 1949. június 8.) zenekari klarinétművész-tanár (Szabolcsi Szimfonikusok-szólamvezető; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Theater der Altmark, Stendal-szólóklarinetos);

Uribe Reddemann, Maria Teresa (Santiago de Chile, 1949. június 25.) chilei származású opera-énekesnő. Tanulmányait szülővárosában kezdte. 1962-ben családjával együtt az Amerikai Egyesült Államokba költöztek, ahol tovább folytatta zenei tanulmányait. 1964-ben tért vissza szülővárosába, ahol a Nemzeti Zeneművészeti Főiskola opera és énekművészi szakára iratkozott be. 1972-ben ösztöndíjasként Budapestre került, ahol 1978-ban diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kutrucz Éva tanítványaként. Ezt követően a Magyar Állami Operaház szerződtette;

Vajda János (Miskolc, 1949. október 8.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés szakán 1968 és 1973 között Párkai István, zeneszerzés szakán 1970-től 1975-ig Petrovics Emil vezetésével végezte, diplomáját 1975-ben szerezte. 1979 és 1980 között posztgraduális képzésen vett részt a Sweelinck Konzervatóriumban, Amszterdamban, ahol Ton de Leeuw tanítványa volt. 1974-től 1979-ig a Magyar Rádió és Televízió Énekkarának korrepetitora, 1981 óta a Zeneakadémia tanára. Eleinte prozódia-tanítást és Petrovics asszisztenseként dolgozott, majd saját osztályának tanított zeneszerzést. Sokoldalú komponista, aki mind színpadi, mind nagyzenekari, kamarazenekari és kórusműveket, valamint dalokat is írt. Operák: Barabbás (1977), Mário és a varázsló (1988), Leonce és Léna (1999), Karyóné (2007); zenekari művek: Búcsú, Retrográd szimfónia, Titanic, Last

Minute Tour; fontosabb oratórikus művek: Magnificat, Missa in H, Via crucis, Pater noster; kamarazene: 4 vonósnégyes, Hegedű-zongoraszonáta, Klarinét-zongoraszonáta, Duó (hegedű-cselló), Zongoraszonáta, Brácsaszonáta (BMC);

Vajna Katalin (Sóly, 1949. augusztus 10.) középiskolai ének-zenetanár, kórusvezető (Varga Katalin Gimnázium, Szolnok-ének-zenetanár, karnagy; Szolnoki Bartók Béla Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Szolnoki Bartók Béla Kamarakórus-karnagy; a szolnoki Vásárhelyi Pál Szakközépiskola Leánykarának karnagya; a szolnoki Varga Katalin Gimnázium leány- és vegyeskarának karnagya);

Vámossy Éva (Szeged, 1949. május 5.) énekművész, magánének- és általános iskolai ének-zenetanár (Szeged, Kiskőrös-általános iskolai ének-zenetanár, zeneiskolai tanár; Szegedi Nemzeti Színház-magánénekes);

Veszprémi Ferenc (Érsekújvár, 1949. január 4. Érsekújvár) pedagógus, karnagy, zongorista. Gimnáziumi évei alatt egy Kodály-tanítványnál, Váry Máriánál tanult zongorázni, és 1967-ben felvételt nyert a *Nyitrai Pedagógiai Karra*, ahol folytatta zenei tanulmányait. Az Államvizsga után (1971) több zeneiskolában zongorajátékot tanított, majd a zsitvabesenyői alapiskola pedagógusa lett. Citerazenekart alapított, majd női kart a helyi *Csemadok* keretén belül. Tagjai lett a *Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusának*. 5 éven keresztül vezényelte az érsekújvári *Csemadok* vegyes karát. Jelenleg a Melody-kvartett vezetője.

Veres József (Gyula, 1949. október 25.) zenekari hegedűművész-tanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Gyula-hegedűtanár; Liszt Ferenc Zeneiskola-hegedűtanár; az Orosházi Kamarazenekar koncertmestere; a Békéscsabai Szimfonikus Zenekar és a Gyulai Kamarazenekar II. hegedű szólamvezetője);

Vida Ferenc (Ják, 1949. szeptember 2. – Balatonfüred, 2017. január 19.) basszusgitáros, a Lord együttes alapító tagja, a szombathelyi székhelyű LMS lemezkiadó vezetője;

Vincze Teréz (Miskolc, 1949. szeptember 15.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Eger-zongoratanár; Tanárképző Főiskola, Eger-tanár; Egri Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; az Építők Heves megyei Kórusának zongorakísérője, alkalmanként más kórusok kísérője);

Vock Tamás (Budapest, 1949. január 7.) zenekari fuvolaművész-tanár (Vám- és Pénzügyőrség Zenekara-zenekari művész; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Wilheim András (Székesfehérvár, 1949. november 19. – Budapest, 2022. január 19.) zenetörténész. 1974-ben diplomázott a Zeneakadémia zenetudományi tanszakán. 1990-ig a Bartók Archívumban dolgozott, majd az Editio Musica megbízásából ő gondozta Kurtág György műveinek megjelenés előtt álló katalógusát. Kutatóként szakterülete a XX. század zenéje volt: tanulmányai jelentek meg Bartókról, Satie-ről, Varèse-ről, Webernről, Cage-ről. Az Új Zenei Stúdió tagjaként rendszeresen fellépett hangversenyeken, és több lemezfelvételen működött közre szólistaként, illetve művészeti vezetőként. 2007-ben ő mutatta be Stravinsky Threni című darabját. 1980-tól rendszeresen tartott előadásokat a szombathelyi Bartók Szemináriumon, 1995-ben meghívott előadója volt a Centre Acanthes avignoni zenei szemináriumnak.

Zempléni Mária (Budapest, 1949. február 21.) operaénekes, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. 1968 és 1975 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán dr. Sipos Jenő növendéke volt. 1975-ben az Operaház magánénekesé lett. Kezdetben elsősorban szubrett szerepek derűs, finom alakításaival tűnt ki. Szerepformálási készsége elegáns színpadi megjelenéssel párosul. Dal- és oratóriuménekesként is gyakran szerepel, Haydn- és Vivaldi-hangversenyek rendszeres közreműködője. Több kortárs magyar opera főszerepét énekelte (Durkó Zsolt: Mózes, Balassa Sándor: Az ajtón kívül). Európa számos nagyvárosában szerepelt nagy sikerrel. Fontosabb szerepei: Pamina (Mozart: A varázsfuvola); Margit (Gounod: Faust); Mimi, Musette (Puccini: Bohémélet); Micaela (Bizet: Carmen); Cherubin (Mozart: Figaro házassága); Norina (Donizetti: Don Pasquale); Salome (R. Strauss) (BMC);

Zubriczkyné Jablonkay Mária (Miskolc, 1949. december 27.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola; Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Zeneművészeti Szakközéiskola, Győr);

70 éve született

Áchím Erzsébet (Gyula, 1954) orgonaművész. Zongora tanulmányait szülővárosában, Gyulán kezdte 5 éves korában, később a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta orgona szakon, Virágh Endre növendékeként. Már a konzervatóriumi évek alatt működött templomi orgonistaként a Budapest-Tabáni templomban. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán - ahol kimagasló tanulmányi eredménye miatt 2 évig a Magyar Köztársaság ösztöndíjasa volt - orgonaművész-tanári, valamint karvezetői és középiskolai énektanári diplomát szerzett. Tanárai voltak Gergely Ferenc, Maklári József, Erdei Péter. Több mesterkurzust hallgatott Johannes Ernst Köhler (Németország), Flor Peeters (Belgium), David Titterington (Anglia) irányításával. 1978-ban, még főiskolásként elnyerte a Budapesten rendezett Nemzetközi Liszt Orgonaversenyen a zsűri különdíját magyar művek kiemelkedő tolmácsolásáért. Tanulmányai befejezése után a kőbányai Szent László templom, majd a Haller téri Szent Vince templom orgonistája lett, emellett több budapesti és vidéki templom gyakori vendége hangversenyen, illetve miséken és istentiszteleteken, számos esetben szólistákkal és kórossal közösen. Gyakori partnerei a Szent István Bazilika, a Belvárosi templom, a Központi Lutheránia, a Musica Nostra kórusai. 8 éven át volt a Budapesti Vonósok kamarazenekar csembalistája, velük számos CD felvételt készített, és Európa majdnem valamennyi országában szólistaként is szerepelt. Kurzust vezetett és többször koncertezett az Academia Musicae Pro Mund Uno zenei fesztiválon Rómában. Néhány éve tanít, a Patrona Hungariae Katolikus Gimnázium zeneiskolájának orgonatanára. A hazai koncertek mellett gyakran hangversenyeznek külföldön;

Akácós Enikő (Fogaras, 1954. március 26.) zongoratanár (Sepsiszentgyörgy, Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Aelila Sabina Zeneiskola-zongoratanár);

Alpár Henriette, Cseriné (Budapest, 1954. június 3.) zenekari hegedűművész, tanár (Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész, Eck Imre AMI-hegedűtanár);

András Tamás (Budapest, 1954. március 10.) jazz-zongorista. Kisgyermekként került Ceglédre, ahol az általános iskola elvégzése után a Kossuth Lajos Gimnáziumban folytatta a tanulmányait. Az Erkel Ferenc Zeneiskolában zongorázni tanult. 1976-ban Budapesten végzett a Bartók Béla Zeneművészeti

Szakiskola Jazztanszakán, Gonda János tanítványa volt. Zongora- és szolfézstanárként Vácott és Tápiógyöören dolgozott 1981-ig, amikor a németországi Marl-ba költözött, ahol jelenleg is zenetanárként dolgozik;

Balázné Matyasovich Erzsébet (Kaposvár, 1954. december 10.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola-zongoratanár). Az érettségi előtti évben, a pécsi zeneművészeti szakközépiskola zongora szakán tanult és itt is érettségizett. 1977. nyarán diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, de ez év januárjától már a kaposvári zeneiskolában is tanított. 1992-ben Balatonboglárra költözött. Azóta itt él, dolgozik és tanít;

Balácsi Katalin (Rakamaz, 1954. január 22.) zeneiskolai hegedű- és klarinéttanár (Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-tanár);

Balla Ferenc (1954. június 1.) zeneiskolai gondnoktanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-gondnoktanár);

Balogh József (Debrecen, 1954. június 3.) zeneiskolai fuvola-, szolfézts- és általános iskolai ének-zenetanár, énekkari művész. (Fazekas Mihály Gimnázium, Debrecen-ének-zenetanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola-fuvolatanár; Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész);

Barkócziné Halász Zsuzsanna (Baja, 1954. március 9.) hegedű-, szolfézs-és általános iskolai ének-zenetanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari mélyhegedűművész; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

Bartányiné Takács Katalin (Gyöngyös, 1954. február 21.) szolfézs- és nagybőgőtanár (Fővárosi I. kerületi Zeneiskola-tanár);

Bátoriné Lipták Piroska (Budapest, 1954. augusztus 26.) zenetanár (Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola- zenetanár);

Babits Antal (Budapest, 1954. június 7.) zeneszerző, klarinét- és basszusklarinét művész. Babits Antal a modern kísérleti zene egyik élvonalbeli magyar képviselője. Számos zenei műhely alapítója a hetvenes évek közepe óta, amelyek alapelve tartalmilag és előadás tekintetében egyaránt a zenei nyitottság és szabadság volt. Babits hosszú ideig játszott duóban Lajkó Félix bőgősével, Lőrinszky Attilával. Stílusára meghatározó hatást gyakorolt az, hogy éveken át vett részt Szabados György zenei műhelymunkájában, rendszeresen fellépett a Kassák Klubban, az Egyetemi Színpadon és a Fiatal Művészek Klubjában, de emellett kortárs színházi darabokhoz, filmekhez, performance-okhoz készített zenét. Csályi Attila lézersugarakkal készített filmjéhez írt zenéje hallható volt a párizsi Modern Művészetek Múzeumában. Babits Antal hangszeres megnyilatkozására elsősorban a laza szerkezetű improvizáció a legjellemzőbb. Ehhez inspirációt a népzene, a jazz, illetve az aleatorikus kortárs zene ad (BMC);

Balázs Gábor (1949) nagybőgőművész-tanár. 1974-ben végzett a Zeneművészeti Főiskolán. 1975-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola jazz tanszakának tanára;

Bánfalvi Béla (Budapest, 1954. február 28.) hegedűművész..tanár, koncertmester. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1977-ben végzett Szász József tanítványaként. Tanított a Zeneakadémia Zeneiskolai Tanárképző Intézetében, a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Dolgozott a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarában, a Magyar Állami Hangversenyzenekar koncertmestereként, és a Bartók Vonósnégyesben. 1986-tól a Budapesti Vonósok hangversenymestere. Több, mint 50 hanglemez fűződik a nevéhez önállóan és a Budapesti Vonósok hangversenymestereként - többek között az olasz Nuova Era lemeztársasággal Vivaldi összes Concertójának felvétele, exkluzív szerződés a német Capriccio hanglemezkiadóval, stb. Alapító tagja a a Budapest Szextett-nek és Magyar Kamarazenekarnak. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának Zeneművészeti Intézetében tanít (BMC);

Baranyi László (Balassagyarmat, 1954) primás. Baranyi László hosszú és sikeres zeneművészi pályája az [itt olvasható](#) személyes „portfóliájából” ismerhető meg részletesebben;

Bedők László (Győr, 1954. szeptember 28. – Ajka, 2020. október 22.) klarinéttanár, zenekari klarinétművész, zeneiskolai igazgató. 1981-ben kezdett el

tanítani az Ajkai Zeneiskolában. 1986-tól megszűnéséig tagja volt a Veszprémi Filharmonikus Zenekarnak, mint 2. klarinétos. 1991-ben megalakította az Ajkai Reneszánsz Együttest, mellyel mind a hazai, mind a nemzetközi versenyeken kiemelt sikereket szerzett. 1998-ban útjára indította a Veszprém Megyei Furulyaversenyt, melynek a mai napig az Ajkai Zeneiskola ad otthont;

Beke Ágnes, Ligetiné (Budapest, 1954. március 4.) zenekari hegedűművész, zenei író. 8 éves korában kezdett hegedülni, már ekkor a zenekari játék volt a számára legvonzóbb zenei tevékenység. A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola 1968-as befejezése után a Zeneakadémia Tanárképző tagozatán szerzett diplomát Takács Miklósné növendékeként. Ezután a Zeneakadémián Pallagi Jánosnál folytatta tanulmányait. 1980-tól a Magyar Állami Operaház zenekarában játszik. 1983 óta tagja a Budapesti Vonósoknak (BMC);

Berán István (Budapest, 1954) népzeneész, tanár. Érettségi (1972) után fényképész szakmunkás képesítést (1974), majd a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen kémia-áruismeret szakos középiskolai tanári oklevelet (1979) szerzett. Gyermek- és fiatalkorát végigkísérték alsófokú klasszikus zenei tanulmányai (hegedű, majd klarinét) és a műkedvelő kóruséneklés. Néhány év általános iskolai tanárságot követően – bekapcsolódva a hetvenes évek elején induló táncházmozgalomba – fokozatosan hivatásos népzenei előadóművésszé és népzene-tanárrá vált. Az első impulzusokat osztálytársa (Éri Péter) nevelőapjától, Martin Györgytől kapta, aki ráirányította a figyelmét az erdélyi és magyarországi hangszeres népzeneire. Népzeneészként első szereplései a legendás „Párhuzam” művészcsoporthoz kötődtek, amelyet Timár Sándor, Farkas Zoltán „Batyú”, Sztanó Hédi és Zsuráfszky Zoltán fémjeleztek. Aktív zenészként rendszeresen részt vett mezőségi (Demény Piroska és Kallós Zoltán segítségével), székelyföldi (Szabó Csaba, Gazda Klára, Sipos János), moldvai (Domokos Pál Péter, Halász Péter, Kóka Rozália), felvidéki (Szvorák Katalin, Agócs Gergely), szatmári (Takách Gusztáv) és Csongrád környéki (Bartha Ágoston) gyűjtőutakon. Az így szerzett élményei, az adatközlő mesterekkel kialakult kapcsolatainak egész további szakmai életét meghatározzák. Időrendi sorrendben a Mákvirág, a Kalamajka, a Kamarás és a Méta együttesek fúvós-kontrásaként, végül a Magyar Tekerőzenekar fúvósaként három évtizeden keresztül rendszeres (Molnár u., FMH, Józsefvárosi Klub) és alkalmi táncházakban, zenei táborokban, hazai és külföldi koncerteken, táncgyűjtési és színházi produkciókban, rádió-, tévé- és lemezfelvételek

sokaságán muzsikált. A szereplések és gyűjtőutak mellett húsz évig tanított népzene-t, először az óbudai, majd a budafoki állami zeneiskolában, utóbbiban tanszak-vezetőként. 1992-től két tanévre meghívták óraadó gyakorlatvezetőnek a nyíregyházi főiskolán induló népzene tanszakra, ahol ezzel párhuzamosan levelező tagozaton ének-zene-népzene tanári oklevelet (1996) is szerzett. Népzene-tanárként – Csoóri Sándorral, Juhász Zoltánnal és Borbély Mihállyal összefogva – sokat tett azért, hogy a magyar duda, a pásztorfurulya, a klarinét és a tárogató meghonosodjék a táncházmozgalomban. Ennek érdekében a '80-as és '90-es években aktívan közreműködött az alsó- és középfokú népi hangszeres tantervek és tanmenetek kidolgozásában;

Berki Ildikó (Körmend, 1954. június 24.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Körmend-zongoratanár);

Bodacz Győző (1954. március 1.) zenekari kürtművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari kürtművész);

Brusznjai Margit (Vác, 1954) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. 1977-ben szerzett középiskolai énektanári és karvezetői diplomát a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, ahol Maklári József, L. Hegyi Erzsébet és Párkai István voltak tanárai. Zeneakadémista kora óta tanít. 1974 és 1978 között a Szobi Körzeti Állami Zeneiskolában gordonka és szolfézs-tanár. 1978-tól 1984-ig a váci Sztáron Sándor Gimnázium énektanára. 1984-től 1987-ig a váci Katona Lajos Városi Könyvtár hangtárának munkatársa. 1987 óta tanít a váci Bartók Béla Zeneiskolában szolfézs-t és zeneirodalmat. A zenetanári diploma mellett diákkora óta karnagyként is dolgozik. 1975-től 1983-ig vezette a nagymarosi Művelődési Ház Énekkarát, 1988-tól 2000-ig a váci Harmónia Kórust, 1993-tól 1998-ig a váci zeneiskola Szivárvány Gyerekkarát. 2001-ben megalapította és azóta is vezeti a váci Serenus Kórust. A Nagymarosi Férfikarnak 1993 óta karnagya. Az 1980-as években a számítógépek magyar iskolába való bevezetésekor ének-zene oktatóprogramot írt az általános iskolák részére. Rendszeresen részt vesz „Éneklő Ifjúság” versenyeknek és népdalversenyeknek zsűrijében;

Csajághy Miklós József (Pécs, 1954. május 11.) klarinéttanár (Vikár Béla Állami Zeneiskola, Barcs-tanár; Albert I. Általános Iskola, a komlói Zeneiskola kihelyezett tagozata-tanár). 1990-től a Szegedi Konzervatórium orgona főtárgy tanára, előbb főiskolai majd 1994-től egyetemi szinten. Zeneelméletet, a Juhász

Gyula Tanárképző Főiskolán tanít. Egyházi zenével gyermekkorától rendszeresen foglalkozik. 1971-ben kántori oklevelet, 1981-ben pedig orgonaművész és zeneelmélet tanári diplomát szerzett a budapesti Zeneakadémián, jeles eredménnyel. Ezután elnyert egy több évre szóló meghívást Olaszországba, ahol tanulmányait a vicenzai Konzervatórium orgona és zongora tanszakain folytatta. Tanárai: Boglár L., Baróti I., Virágh E., Gergely F, M. Fontebasso., P B. Nocilli, A. Rigobello voltak. Hazaköltözéséig a Montecchio Maggiore-i Dóm kinevezett orgonistájaként működött. A Dóm orgonáját az ő tervei szerint készítették el;

Császár Irén, V. (Budapest, 1954. szeptember 16.) fuvolatanár (Fővárosi VIII. ker. Állami Zeneiskola-fuvolatanár);

Csemiczky Miklós (Budapest, 1954. március 16.) zeneszerző, zenepedagógus. Zeneszerzés tanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában 1973 és 1977 között Kocsár Miklós vezetésével, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1977-től 1982-ig Sugár Rezső és Petrovics Emil növendékeként végezte. 1982-ben zeneszerző és zeneszerzés tanári oklevelet szerzett. Diplomája megszerzése után tagja lett a Zeneművészek Szövetségén belül működő Fialat Zeneszerzők Csoportjának, melynek koncertjein darabjaival rendszeresen részt vett. 1982-ben Vonósnégyese díjat nyert a Budapesti Tavasz Fesztivál nemzetközi zeneszerző versenyén, a következő évi versenyen II. Fúvósötöse került a díjazott darabok közé. 1982-ben a Zeneműkiadó Vállalatnál dolgozott szerkesztőként. Tanári tevékenysége a diploma megszerzése óta folyamatos. Három éven át a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének fúvós-karnagyképző szakán zeneelméletet és szolfézszt tanított. Ezzel párhuzamosan kezdte el tanári munkáját a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, ahol azóta is tanít. Munkájának fő területe a zeneszerzés tanulmányokkal kapcsolatos tárgyak oktatása: zeneelmélet, stílusgyakorlat, ellenpont, hangszerismeret és partitúraolvasás. 1991–92-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneszerzés Tanszékén hangszerelést tanított. 1998-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Főiskola karvezetés szakán tanított zeneelméletet, partitúraolvasást és hangszerismeretet. 1999-től a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetében főiskolai docensként zeneelméletet, partitúraolvasást, ellenpontot és zeneszerzést tanít. 1996-ban meghívást kapott az írországi Cork városának Nemzetközi Kórusfesztiváljára,

ahol egy szeminárium keretében bemutatták ez alkalomra rendelt darabját. Hosszú évek óta rendszeresen részt vesz a Debreceni Nemzetközi Bartók Béla Kórusverseny munkájában mint zsűritag, meghívott zeneszerző, tagja a Kórusverseny Művészeti Tanácsának is. Darabjai gyakran szerepelnek a hazai és a külföldi koncertélet rendezvényein, illetve a Magyar Rádió műsoraiban. Mintegy ötven darabja került magyar és finn kiadók által publikálásra. Számos darabjáról készült hangfelvétel a Magyar Rádióban, és mintegy tucat antológia lemezen szerepelnek művei. Teljes szerzői lemeze jelent meg 1986-ban és 2003-ban (BMC);

Csendes Éva (Szolnok, 1954. szeptember 11.) zeneiskolai szolfézstanár (Kodály Zoltán Zeneiskola, Törökszentmiklós-hegedű- és szolfézstanár, tanszakvezető);

Cserháti István (Ajka, 1954. augusztus 29. – 2005. augusztus 21.) billentyűs, zeneszerző, a **P. Mobil** egykori tagja, a **P. Box** egyik alapítója;

Csordás Ágota (Kaposvár, 1954. június 17.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Siklós-zenetanár);

Csóti Edit (Budapest, 1954. március 5.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskola ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Bicske-zongoratanár, ig. h.)

Daróczi Tamás (Árpástó, 1954) magyar operaénekes (tenor). A kolozsvári Zeneművészeti Főiskola opera szakán végzett 1980-ban. Ugyanebben az évben debütált a kolozsvári Operaházban Pinkerton szerepében Puccini *Pillangókisasszony* című operájában. 1989-től a Magyar Állami Operaház magánénekes, 1991-től pedig a bécsi Staatsoper tagja. 1983-ban díjat nyert a luccai Puccini Nemzetközi Énekversenyen, 1986-ban pedig a *Pillangókisasszony-versenyen*. Európa számos operaházában vendégszerepelt. Állandó vendégszereplője volt a berlini Komische Opernek, ahol a mantovai herceg szerepét énekelte a *Rigolettóban*, Harry Kupfer rendezésében;

Dénes István (Budapest, 1954. augusztus 13.) karmester, zeneszerző és zongoraművész. 1977-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, karmesteri oklevelét Kórodi Andrásnál, zongoraművészi diplomáját Kadosa Pálnál és Rados Ferencnél szerezte, zeneszerző szakon Sárközy Istvánnál végzett. Solti György ösztöndíjasként Bécsben tanult, a Musichochschule

növendékeként. 1977-től a Magyar Állami Operaház tagja, vendégkarmestere. 1980–84. között a Zeneakadémián összhangzattant tanított, 1987–1995 a Brémai Színház első karmestere, 1995–2008 a Trieri Színház főzeneigazgatója volt. Mindeközben vendégkarmestere volt a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának, illetve Európa számos országában vendégszerepelt mind karmesterként, mind zeneszerzőként. Dirigált a bécsi Operafesztiválon és a Bregenz-i Ünnepi Játékokon. Több ős- és újkori bemutató fűződik a nevéhez. Veronában Salieri: Axur Re d'Ormus és A víg özvegy műveket dirigálta többek között Katja Ricciarellivel. Számos felvételt készített vele a Magyar Rádió, a Radio Bremen és a Bayerische Rundfunk. Zongoraművészként és karmesterként is készített CD felvételeket. Repertoárján több mint 80 színpadi mű szerepel, az operától a musicalig, az operettől a balettig; Monteverditől Offenbachon és Gershwinen át Schnittkéig, természetesen az opera és balettirodalom klasszikusainak társaságában. Emlékezetes produkció Dohnányi "A Vajda tornya" felújítása, amelyet a televízió is felvett. Koncertfelvételek a cseh televízióban: Juraj Filas: Requiem, Lukas Hurnik: Krizova cesta.

Déri Balázs (Budapest, 1954. augusztus 4.) magyar költő, műfordító, klasszika-filológus, medievista, muzikológus, katalanista, egyetemi tanár, a Magyar Egyházzene felelős szerkesztője 1993 óta. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1972–1977 között latin–iranisztika, 1973–1979 között görög, 1972–1974 között magyar szakon tanult, majd 1977–1978 között kopt, 1978–1981 között pedig katalán tanulmányokat folytatott. 1991–1995 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudomány szakos hallgatója volt. 1998 óta bölcsészdoktor (PhD) fokozattal rendelkezik, 2003-ban habilitált. Kilencéves kora óta kántor. Munkahelyei: 1977–1994: MTA Ókortudományi Tanszéki Akadémiai Kutatócsoport (Magyarországi Középkori Latinság Szótára, szerkesztő); 1995–1997: KRE-HTK, görög-latin nyelvtanár; 1998–: ELTE-BTK Latin Nyelvi és Irodalmi Tanszék (tanársegéd, adjunktus, docens, 2008 szeptemberétől egyetemi tanár, 2002-től tanszékvezető); 2001–2002 az ELTE-BTK Ókortudományi Intézetének mb. intézetigazgatója, 2005–2008 intézetigazgatója; 2003–2006 az ELTE-BTK oktatási és tanulmányi dékánhelyettese; 2012-től az ELTE-BTK Vallástudományi Központjának mb. vezetője.

Dés László (Budapest, 1954. január 9.) zeneszerző, előadóművész. Kilenc éves korában kezdett zongorázni. 1971-től 1973-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola klarinét szakára járt, majd 1976-ig a Liszt

Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszakának szaxofon szakán tanult. 1979-ben Másik Jánossal, Tóth Tamással és Baló Istvánnal megalapította első saját zenekarát Dimenzió néven. Az együttes nyolcéves fennállása alatt három lemezt készítettek, számos hazai és külföldi koncertet adtak, koncertkörutakat tettek Finnországban. 1985-86-ban a Budapest Big Band tagja volt. 1987-ben Snétberger Ferencsel és Horváth Kornéllal megalakítják a Trio Stendhalt. A különleges összetételű, kamarazenét játszó zenekar rendkívüli népszerűsége tett szert, lemezeiket az egész világon terjesztették. Koncertkörutakat tettek Ausztriában, Olaszországban és Spanyolországban, felléptek Európa számos országában és Indiában. 1993-tól főként szólólistaként koncertezett, több kortárs szerző művét is bemutatta szimfonikus, illetve kamarazenekari kísérettel. 1998 és 2000 között a Jazz+Az-zal dolgozott, Dés komponálta az együttes két lemezének dalait. 2003-ban új jazz-zenekart alapított, melynek tagjai: Fekete Kovács Kornél (trombita), Juhász Gábor (gitár), Balázs József (zongora), Glaser Péter (bőgő), Dés András (ütőhangszerek), Balázs Elemér (dob). A Metszetek című albumuk 2003-ban, az Utcazene 2005-ben jelent meg. Legújabb produkciója a Contemporary Gregorian, melyből 2005 végén felvételt is készített. Az együttes tagjai: Dés László - szaxofon, Balázs József - zongora, Balázs Elemér - dob, Szandai Máttyás - bőgő és a Voces4 Ensemble Mizsei Zoltán vezetésével. Az európai zenetörténetből válogatott vokális művek sora 7. századi egyszólamú gregorián énekektől többszólamú középkori orgánumokon át 16. századi reneszánsz motettáig terjed. A gregorián tételek mellett Perotinus, Stoltzer, Festa, Gibbons és Lassus művei hangzanak el, melyekre a jazz-quartet - mintegy folytatva azokat - szabad improvizációkkal reflektál, megőrizve az eredeti mű egyes elemeit (ritmika, hangnem, harmóniai váz, stb.). Előadóként és szerzőként is folyamatosan dolgozik. Fő hangszer a szopránszaxofon, érzékeny "szubjektív hangja", improvizációs dallamvezetése összetéveszthetetlené teszi játékát. Pályafutása során számos rangos fesztiválra kapott meghívást, fellépett a Pori Jazz fesztiválon, Újvidéken, Umeó-ban, Pozsonyban, Új-Delhiben, Bombay-ban, Bangalore-ban, Innsbruckban, Kajaaniban, Párizsban és Berlinben. Rendszeresen komponál zenét filmekhez (Egymásra nézve, Szerelem első vérig, A miniszter félrelép, Szamba, Kalózkod, Üvegtigris, Sose halunk meg, Egy hét Pesten és Budán), illetve színházi előadásokhoz írt musicaleket (Valahol Európában, A dzsungel könyve, Sose halunk meg) és kortárs zenei művet (Akasztottak) is (BMC);

Dobos József (Mohács, 1954. április 6. – Mohács, 2022. október 24.) kürtművész-tanár, fúvószenekari karnagy. A Mohácsi Zeneiskolába járt, a pécsi Művészeti Szakközépiskolában érettségizett, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott kürt szakon. Zenekarvezető, rézfúvós tanár. Negyven éven át a mohácsi zeneiskolában tanított, később vezette is az intézményt nyugdíjazásáig. A Palotabozsok-Somberek-Mohács Ifjúsági Fúvószenekar alapítója és vezetője;

Domány István (Erdőkövesd, 1954. február 8.) zenekar harsonaművész-tanár. 1977-ben diplomázott, harsonaművész - tanári oklevelet szerzett. Főiskolás éveitől állandó résztvevője volt a Simon Albert vezette Új Zenei Stúdió Műhelynek. 1976 óta a MÁV Szimfonikus Zenekar tagja, először mint első, majd 1998-tól második harsonás. Több mint 25 évig tagja volt a Musica Antiqua Hungarica nevű régizene együttesnek. A Zenekadaémia elvégzése óta tanít harsonát és mélyrézfúvós hangszereket: először a X. kerületi Zeneiskolában, később a XIII. kerületi Zeneiskolában, valamint közben hat évig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatán.

Dömötör Zsuzsa (Kecskemét, 1954. április 12.) karmester, középiskolai énektanár, karnagy (Népszínház Operatársulata-karmestrel, korrepetitor; Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar-karmester; Vasas Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara- karmester).

Eisenbeck Ágota (Pápa, 1954. január 7.) zongora- és magánének-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-zongora- és énektanár).

Egri László (Debrecen, 1954. június 29. – Budapest, 2023. április 3.) operanékes. Egri Sándor 1957-ben született Budapesten, tizennyolc évesen lett a Magyar Állami Operaház Énekkarának tagja, ahol négy évet töltött. Ezt követően végezte el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát Bende Zsolt tanítványaként, majd a diploma megszerzése után 1984-től a Pécsi Nemzeti Színház, 1989-től pedig a Magyar Állami Operaház magánénekese lett, amihez három évtizeden át hű maradt. Az OPERA egyik legtöbbet foglalkoztatott karakterbaritonjaként számtalan jeles alakítás fűződik nevéhez, volt Petur bán a Bánk bánban, Alfio a Parasztbecsületben, Varlaam a Borisz Godunovban és Bonzo a Pillangókisasszonyban. Ezek mellett számos főszerepet is énekelt, többek között Don Magnificot a Hamupipókéban, a Don Carlos főinkvizitort, Kotnert a nürnbergi mesterdalnokokban, Jagó szerepét az Otellóban és

Bartolót A sevillai borbélyban. Pályafutása során vendégszerepelt Németországban, Svájcban, Ausztriában, Spanyolországban, Izlandon, Japánban és Thaiföldön is. A közönség utoljára Az álarcosbál és a Hunyadi László 2019-es Erkel színházi előadásában láthatta őt az OPERA színpadán;

Erdélyi Judit (Pápa, 1954. január 14.) zongora- és szolfézstanár (Magyar Rádió Győri Stúdió-zenei szerkesztő; Győri Kisfaludy Színház-közművelődési titkár; Állami Zeneneiskola, Csorna-zongoratanár; Győri Leánykar-énekkari művész);

Erős Attila (1954. október 8.) gitárművész. 1976 óta a Lord Zenekar zeneszerzője, gitárosa;

Falvai Józsefné Kulacs Mária (Kapuvár, 1954. július 22.) zenekari fagottművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

Farkas Árpád (Zalaegerszeg, 1954. december 8.) zenekari brácsaművész, tanár (Pápai Állami Zeneiskola-tanár; Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Ajkai Zeneiskola-tanár; Győri Filharmonikus Zenekar vonósnégyesének brácsása);

Farkas Katalin (Budapest, 1954) operaénekes, tanár. Énektanulmányait megelőzően zongorázni és fuvolázni tanult. 1980-ban felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operatanszakára, majd a Magyar Állami Operaház tagja lett. Énekelte Rosina szerepét A sevillai borbélyban, Blondét a Szöktetésben. Repertoárján szerepel a Parasztsücsület Lolája, a Carmen Frasquitája, a Borisz Godunov Xenija és a Parsifal egyik Viráglányának szerepe is. Jelentős televíziós opera-felvételeken is részt vett: a Hoffmann meséi Olympiáját, Flotow Mártájának címszerepét és Cimarosa A titkos házasság című operájának női főszerepét énekelte. 1985-ben meghívták a Glyndebourne-i fesztiválra, Richard Strauss Arabella című operájának Zdenka szerepére, a budapesti Operaházban pedig Sophie-t énekelte A rózsalovag felújításán. A Hungarotonnál készített lemezein Carissimi oratóriumaiban, Händel Brockes-passiójában, Pergolesi Úrhatnám szolgálójában és Liszt Don Sanche című operájában énekelt. Händel Atalantájának címszerepében aratott sikert az opera világpremier felvételén. Az 1987-es göttingeni Händel-Fesztiválon az Il pastor fido női főszerepét énekelte;

Farkas Mihály (Nyúl 1954. augusztus 12. – Mosonmagyaróvár 2021. április 2. karmester, zenepedagógus) végezte, itt kezdte alapfokú zenetanulmányait is. 1968-tól 1972-ig a Győri Zeneművészeti Szakközépiskola tanulója volt. Érettségi után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zene- és Tanárképző Szak Győri tagozatán tanult tovább, ahol 1975-ben klarinét-szolfézs szakon diplomázott. 1975–1977-ben sorkatonai szolgálatot teljesített. Ezután élete egyetlen munkahelyén, a mosonmagyaróvári Mosonyi Mihály Zeneiskolában lett klarinéttanár, majd a fúvós tanszak vezetője, 2008-tól 2018-ig az intézmény igazgatója. 2005-ben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közoktatási vezetői szakán szerzett szakdiplomát. 2018-ban vonult nyugdíjba. 1977 márciusától 2017-ig karmesterként irányította a Mosonmagyaróvári Fémszerelvénygyár Fúvószenekarát;

Ferenciné Beély Katalin (Miskolc, 1954. május 8.) zenetanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézs- és gordonkatanár; Magyar Rádió zenei műsorvezető);

Ficsorné Kádár Anikó (Miskolc, 1954. július 7.) zongoratanár (Egressy Béni Zeneiskola, Miskolc-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-zongora kötelező tárgy tanár);

Földesi Lajos (Paks, 1954) A Pécsi Zeneművészeti Konzervatórium elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte meg hegedűművészeti diplomáját, mely intézménynek 1982-től hegedűtanára, majd a hegedű tanszék docense. 1984-től a Szekszárdi Kamarazenekar alapító művészeti vezetője, mely a mai napig a régió egyetlen kamarazenekaraként a kulturális élet meghatározó szereplője. Közreműködésével a kamarazenekar többek között elnyerte a Szekszárd Város Kiemelt Művészeti Együttese címet. Ugyanebben az évben későbbi feleségével, Kocsis Andreával megalakították a Budapesti Hegedű-Hárfa Duót, mely néven Európa számos országában hangversenyeznek.

1989-től öt éven át alapító tagja a Budapesti Haydn Vonósnégyesnek, majd 1994-ben megalapítja az Instrumenta Nova Kamarazenekart. Fenti együttesekkel 2 DVD-je és 13 CD-je jelent meg;

Gaál Ildikó (Rimaszombat, 1954. április 10.) karnagy, zenetanár. A Besztercebányai Pedagógiai Főiskolán matematika-zenei nevelés szakon végzett

(1972–1976). A Losonci Pedagógiai Szakközépiskola (ma Pedagógiai és Szociális Akadémia) tanára lett. Munkája mellett ugyanazon a főiskolán képesítést szerzett a középiskolai oktatásra (1979–1982), ahol dr. Tibor Sedlickytől tanult karvezetést. 1976-tól Eva Brocková-Lobotkovával, 1979-től Ladislav Bence mellett, 1983-tól önállóan vezette a Pedagógiai Szakközépiskola leánykarát.

Geröly Tamás (Kőszeg, 1954. április 8.) dobos, ütőhangszeres művésztanár, zeneszerző. Hétévesen kezdett hegedülni, majd tizennégy éves korában dobolni. 1977-ben a katonaságnál találkozott Grensó Istvánnal, ekkor kezdődött azóta is töretlen zenei, baráti kapcsolatuk. Közösén alakították meg a nemrég újraéledt Masina Jazzcsoportot. 1986 és 1989 között a Bartók Béla Konzervatórium Jazz Tanszakán tanult, tanárai Kovács Gyula és Nesztor Iván voltak. Mesterével, Szabados Györggyel 1984-től egészen Szabados haláláig dolgozott több felállásban is (MAKUZ, Szabados Trió). 1990–1999 között a Dresch Quartet tagja volt, illetve Dresch Mihály társaságában azóta is együtt zenél Berecz András énekes-mesemondóval és Juhász Zoltán furulyással. 1999 és 2007 között a Dél-Alföldi Szaxofonegyüttesben zenélt. 2004-től 2007-ig újra az iskolapadba ült: az Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszékén tanult. 2008 óta a Bartók Béla Konzervatórium dobtanára;

Gila Katalin (Budapest, 1954. november 28.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Makó-zenetanár);

Gőz László (Budapest, 1954) harsonaművész, igazgató. Zenei tanulmányait 1961-ban kezdte a Kodály Zoltán irányítása alatt álló Lórántffy Zsuzsanna úti ének-zenei általános iskolában, majd a Bartók Béla Konzervatórium jazz és klasszikus tanszakán folytatta. Harsonaművészi és tanári diplomáját 1978-ban vette át a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1978–2010 között a Zeneakadémia jazz tanszakának zenetörténet, szolfézs és harsona-improvizáció tanára. Alapító tagja volt a kortárs zenét játszó 180-as Csoportnak, amellyel 1979 és 89 között több száz koncerten és stúdiófelvételen szerepelt Európa-szerte. Számos jazz formációban vett részt, mint jazz muzsikus és közel száz lemezfelvételen, mint stúdiózenész. Elsődleges célja egy olyan zenei információs központ kialakítása volt, amely összegyűjti és nemzetközi viszonylatban is hozzáférhetővé teszi a magyar klasszikus és jazz zenészek, valamint a magyar kortárs zenedarabok adatait. Az alapvetően privát finanszírozású információs

központ folyamatosan bővülő internetes zenei adatbázisaiban jelenleg 4000 művész és közel 11.000 zenemű adatai szerepelnek, ingyenesen látogatható zenei könyvtára pedig mintegy 100 ezer könyvet, kottát, hanglemezt számlál. A BMC utazó pavilonja két éven keresztül 12 magyar és európai helyszínen népszerűsítette a magyar zenét és zeneművészeket, 2008-ban pedig útjára indította az Új Magyar Zenei Fórum zeneszerzőversenyt. A BMC 1997 óta szervez zenei rendezvényeket. Ezek sorából kiemelkedik a 2006-ban a Művészetek Palotájában megtartott egyhetes Kurtág 80 fesztivál és mesterkurzus, valamint a Ferencvárosban az idén tízedik alkalommal megrendezésre kerülő, Budapest Jazz Fesztivál. 2004 óta közel 40 külföldi helyszínen rendezett fesztiválokat, koncerteket, kurzusokat így többek között Bécsben, Párizsban, Cannes-ban, Kölnben, Frankfurtban, Brüsszelben, a New York-i Carnegie Hallban és Washingtonban. BMC Records néven 1998-ban független lemezkiadót alapított, albumainak száma mára eléri a 200-at. Alapítása óta a kortárs, klasszikus és jazz műfajok hazai képviselőivel készít felvételeket. A BMC kiadói politikáját illetően egyaránt nyitott a tradicionális zenei értékek továbbvitelére, valamint újszerű, kísérletező felfogású produkciókra. Kiadványaival az évek során sikerült számos magyar művészt bekapcsolnia a nemzetközi zenei élet vérkeringésébe, és sikeres művészi együttműködések kezdeményezett magyar és külföldi művészek, műhelyek, zenekarok között. A klasszikus, kortárs- és jazzlemezek Midem-, Jazzman- és Gramofon-díjai, valamint a hazai és külföldi sajtóban megjelent több mint ezer méltató kritika jelzi, hogy a BMC jelentős tényezővé vált az európai hanglemezkidrásban. A BMC Records által megjelentetett Ligeti György: Requiem, Apparitions, San Francisco Polyphony című lemezt, Eötvös Péter vezényletével Grammy-díjra jelölték „legjobb kórus előadás” kategóriában. A Budapest Music Center új központja 2013-ban nyitotta meg kapuit. A IX. kerületi Mátyás utcában található 4000 négyzetméteres épületben helyet kapott egy 350 fős koncertterem, az Opus Jazz Club, a Magyar Zenei Információs Központ és Könyvtár, az Eötvös Péter Kortárs Zenei Alapítvány, valamint kulturális és üzleti rendezvények lebonyolítására alkalmas termek (BMC);

Gulyás Dénes (1954. március 31.) operaénekes, tanár. 1978-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán operaénekesi és művész-tanári diplomát szerzett. Még ebben az évben szerződtette a Magyar Állami Operaház. 1979-ben második díjat nyert a pármaji *Giovani Cantanti Lirici* nemzetközi énekversenyen. A következő évben Európa vezető színházaiban énekelt, így a Milánói Scalában,

a Royal Opera House Covent Gardenben, valamint a hamburgi, müncheni, bonni, frankfurti, párizsi wiesbadeni, marseilles-i, firenzei, genovai, barcelonai operákban, az amszterdami Concertgebouwban, a bécsi Musikvereinsaalban, a Párizsi Rádióban, Montevideo, Osaka, Tokió, Nagoya, Yokohama, Madrid koncerttermeiben, valamint a New York-i Aweri Fisherben és a Carnegie Hallban. 1982-ben megnyerte az első nemzetközi Luciano Pavarotti énekverseny első díját Philadelphiában. Ez a díj nyitotta meg számára az amerikai operaházak és koncerttermek kapuit, így énekelhetett Philadelphiában, Dallasban, Houstonban, San Diegoban, San Franciscoban, Miamiban, Washington DC-ben, Montreálban. 1984-ben 4 éven keresztül a New York Metropolitan Operában szerepelt a Bohémélet, Rigoletto, Romeo és Julia, Hovanscsina, a Rózsalovag és a Manon című operákban. Ez utóbbi szerepet ő énekelte először a Metropolitan új épületében. Az elmúlt években olyan karmesterekkel dolgozott együtt, mint Igor Markevich, Doráti Antal, Yehudi Menuhin, Bernard Haitink, Giuseppe Patane, James Levine, Lamberto Gardelli, Claudio Abbado, Silvio Varviso. 1989-ben operarendezőként is bemutatkozott: Gounod Romeó és Júlia című darabját vitte színre a Magyar Állami Operaházban. Még ebben az évben megrendezte Leoncavallo Bajazzok című operáját is. Az 1989–90-es évadban az általa rendezett Romeó és Júlia előadást meghívta a Valenciái Operaház. 1990-ben fellépett a Wiener Staatsoperben, mint Des Grieux, illetve mint Titus, Mozart Titus kegyelme című operáiban. 1991–92-ben Buenos Aires-i Teatro Colonban Faustot, Zürichben Romeót, a Salzburgi Ünnepi Játékokon Martinou Julietta című operájában a tenor főszerepet énekelte. Szintén ebben az évadban Prágában Titust, Firenzében a Jeanne d'Arc tenorszerepeit, Tel Avivban Lenszkij és Rodolfo szerepeit énekelte, fellépett Bécsben, Le Havre-ban és Strausbourgban Dvorak Te Deum és Janacek Örök Evangélium című műveiben, Granadában Dvorak Stabat Materét, a prágai Smetana Saalban Verdi Requiemjét énekl. Az elmúlt években nemcsak opera-, hanem dalénekléssel is foglalkozik, összesen több mint harminc koncertet adott Magyarországon és Franciaországban. Az 1992-93-as évadban a Győri Nemzeti Színház operatagozatának a vezetője, itt rendezte meg Puccini Gianni Schicchi és Köpeny című operáit. 1992-től a Nemzeti Színházban mint zenei tanácsadó dolgozik. Itt írta át és rendezte meg Kacsóh Pongrác János vitéz című darabját. A Nemzeti Színházhoz tartozó Refektóriumban kamarakonzert-sorozatot indított útjára, amelyben az első évban öt, a másodikban kilenc, a harmadikban pedig tizenhat koncert szerepel a műsoron. A sorozatnak nemcsak szervezője, hanem

előadóművésze is (BMC);

Győrfi Gyula (Sárrétudvari, 1954. december 19.) zeneiskolai szolfézs- és klarinéttanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu-szolfézs- és klarinéttanár);

Győrffy István (Budapest, 1954. május 28.) zeneszerző, elmélettanár. 1977-ben szerezte meg zeneszerzői és zeneelmélet-tanári diplomáját Moszkvában, a Csajkovszkij Konzervatóriumban, ahol Albert Szemjonovics Lehmann és Jurij Nyikolajevics Holopov professzoroknál tanult. 1977 óta tanít a Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskolában, ahol 1987-ben újraindította az a zeneszerzés szakot. 1987 és 1993 között vezette a Pécsi Evangélikus Gyülekezet énekkarát. 1994-ben jelent meg "Összhangzattani kalauz a Bach-korállokhoz" című szakkönyve a Tárogató kiadó gondozásában. Jelenleg óraadó oktató a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán (zeneelmélet, analízis, ellenpont).

Győri László (Budapest, 1954) szerkesztő és műfordító. Tanulmányait az ELTE Bölcsészettudományi Karán, történelem-német-skandinavisztika szakon, illetve a MÚOSZ Újságíró Iskoláján végezte. 1981-től 2011-ig némi megszakítással a Magyar Rádió munkatársa volt, 1986-tól 1990-ig az MTV Filmfőszerkesztőségén a Zenés és Dokumentumfilm-szerkesztőséget vezette. Cikkei évtizedek óta rendszeresen jelennek meg az Élet és Irodalom, a Muzsika, a Kritika, a Magyar Narancs, a Színház és egyéb kulturális orgánumok hasábjain. Többek között Günter Grass, Sebastian Haffner, Arno Geiger, Norbert Frei, Jörg Baberowski, Eugen Ruge és Lutz Seiler műveit ültette át magyarra;

Harmatos Gabriella (Budapest, 1954. június 1.) zeneiskolai magánének-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (XX. kerületi Zalka Máté általános iskolai ének-zenetanár, karvezető);

Hassler Éva (Budapest, 1954. március 22.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Monor-zongoratanár);

Hecht Anna (Tejfalu, 1949. július 24.) karnagy, pedagógus, Dunaszerdahelyen A pozsonyi Comenius Egyetem Természettudományi Karán tanári oklevelet szerzett matematika–fizika szakon (1972). 1983-ban a pozsonyi Comenius Egyetem Matematika és Fizika Karán kisdoktori (RNDr.) címet szerzett. A somorjai, majd a dunaszerdahelyi zeneiskolát zongora tanszagon látogatta. 1993 nyarán Kecskeméten a Kodály Intézet nemzetközi karvezetőképző

tanfolyamán Erdei Péternél, majd 1994-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanfolyamán Dobszay Lászlónál szerzett tanúsítványt. A somorjai gimnáziumban 1980-ban leánykart alapított, és 1992-ig vezette. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusának 1989-től tagja, a szoprán szólam énekese, majd 1992 januárjától szólamvezetője és vezetőségi tagja. 2006-ban a kórus elnökévé és ügyvezetőjévé választották. 1973-tól énekese és szólamvezetője, majd vezetője és karnagya a somorjai *HÍD Vegyeskarnak*. 1996-tól több választási cikluson át országos alelnöke, 1998–99-ben fél éven át a *Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége* megbízott országos elnöke volt;

Hegedűs Endre (Hódmezővásárhely, 1954) A Zeneakadémián Antal István, Kocsis Zoltán, Rados Ferenc, Schiff András és Hajdú Anna tanítványa volt. 1980-ban szerzett zongoraművészi diplomát. Ettől az évtől kezdve minisztériumi ösztöndíjasként a Filharmónia szólistája lett. 1984-ben Bruno Leonardo Gelber mesterkurzusain vett részt. Rendszeresen koncertezik Magyarországon és külföldön egyaránt. Évente több alkalommal fellép a Magyar Rádióban, ahol eddig 12 zongora- és kamaramű mesterszalagját készítette el. Külföldi fellépései során eljutott Angliába, Ausztráliába, Ausztriába, Belgiumba, Bulgáriába, Csehszlovákiába, Finnországba, Franciaországba, Görögországba, Hollandiába, Japánba, Jugoszláviába, Kanadába, Lengyelországba, Németországba, Norvégiába, Olaszországba, Romániába, a volt Szovjetunió területére, Svájcba és az USA-ba. 1986-ban, a centenáriumi évben kiváló Liszt interpretációiért elnyerte a Kulturális Minisztérium és a Nemzetközi Liszt Társaság Emlékplakettjét. 1989 és 1992 között a Szapporói Állami Egyetem vendégprofesszora volt. Azóta is minden évben visszajár Japánba koncertezni és tanítani. Számos nemzetközi zongoraverseny díjnyertese. A Bellini-Liszt CD 1993-ban elnyerte a Nemzetközi Liszt Hanglemez Nagydíjat. A magyar TV-társaságok Hegedűs Endrével eddig 8 koncertfelvételt készítettek és sugároztak. A művésznek 3 saját jogú hangversenyfilmje van televízióra (Stúdió Liszt Produkció). Az Egyesült Államokban (Billings, Montana) 1997 januárjában debütált Rahmanyinov II. zongoraversenyének szólistájaként. Nagy sikerrel lépett fel 1997. májusában Tokióban, az Oji Hall-ban; ezt a koncertet a Japán Állami TV (NHK) rögzítette és két ízben sugározta. Hegedűs Endre három alkalommal szerepelt együtt Vásáry Tamással, a világhírű zongoraművésszel és karmesterrel. 1997 szeptemberében a Utah Symphony évadnyitó koncertjein két ízben játszotta Grieg a-moll zongoraversenyét több, mint ötezer ember előtt hatalmas sikerrel,

Joseph Silverstein, a híres amerikai karmester és hegedűművész irányításával. Nyilvános hangverseny fellépéseinek száma meghaladja az 1400-at. Televíziós szerepléseinek száma közel 90, a rádióban több mint 270-szer volt hallható. Hegedűs Endre előadóművészi munkásságát 1997. októberében a Nemzetközi Liszt Ferenc Társaság a három évenként kiosztásra kerülő Cziffra György Díjjal jutalmazta. (BMC);

Hercz Péter (Nagyvárad, 1954. február 6.) operaénekes. Tanulmányait a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia ének és opera szakán végezte 1986-ban. 1981-től a Kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekeseként számos főszerepben aratott nagy sikert. Sikeres szerepelt az Amerikai Egyesült Államokban, Olaszországban, Hollandiában, Belgiumban, Németországban, Ausztriában, Svájcban, Spanyolországban és Budapesten. A Magyar Televízióban a Kérő szerepét énekelte Horváth Ádám rendezésében a Kodály Zoltán: Székelyfonó 1992-ben készült felvételén, 1995-ben Kürthy András rendezésében az Uberto szerepét Pergolesi: Az úrhatnám szolgáló című operából, 2009-ben a Komtur szerepét a Kasper Hosten rendezte Juan című mozifilmben;

Herpai Sándor (Budapest, 1954. február 1.) zenész, zenekari dobos (Meteor együttes, V'73 együttes, V' Moto-Rock együttes-dobos);

Hollerung Gábor (Budapest, 1954. augusztus 18.) karmester, művészeti vezető. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte karvezetés és karmester szakon, majd Somogyi László, Eric Ericson és Kurt Masur mesterkurzusain képezte tovább magát. 1979-től két éven át a Miskolci Szimfonikus Zenekar másodkarnagya. Ezt követően a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem zenei tanszékén karvezetést és zeneelméletet tanított, és a nőikart vezette. Ezzel párhuzamosan néhány évig a KPVDSZ félhivatásos szimfonikus zenekarának karmestere volt. 1989 óta a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar vezetője. Az amatőr ifjúsági zenekart néhány év alatt professzionális színvonalú együttesé fejlesztette, mely 1993-ban Magyarország legfiatalabb hivatásos szimfonikus zenekarává vált. 1980 óta a Budapesti Akadémiai Kórustársaság vezető karnagya. Rendkívüli sikersorozatot mondhat magáénak, énekkarával Európa több rangos kórusversenyén ért el első helyezést, több nagydíj, így a Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny nagydíja és a Llangolleni „Világ Kórusa” cím elnyerése is az ő nevéhez fűződik.

Debrecenben a legjobb karnagynak járó díjat is neki ítélte a zsűri 1984-ben. 2001. májusa óta a Honvéd Művészegyüttes Zeneigazgatója és a világszerte egyedülálló, hivatásos Honvéd Férfikar vezetője. 2002-ben a Jeruzsálemi Szimfonikus Zenekar Állandó Vendégkarmesterévé nevezte ki. 2002 óta a Philharmonia Singers Tel Aviv művészeti tanácsadója. Együtteseivel bejárta a világot. Számos koncertet adtak Angliában, Spanyolországban, Franciaországban, Olaszországban, Svájcban, Németországban, Ausztriában, Hollandiában, Tajvanon, Ausztráliában és Mexikóban. Kórusával 1996-ban a világ harminc legjobb kórusa között meghívást kapott az IFCM IV. Kóruszenei Világszimpoziumára Sydneybe (BMC);

Holló Gyula (Budapest, 1954) karnagy, zenei vezető (hangképzés, ének tanár). Zongora szakon végzett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában. Karvezetés - szolfézs szakon végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, 1977-ben. Csepeli Fasang Árpád Zeneiskola tanára. 1985 óta mint szakértő, és szaktanácsadó is tevékenykedik;

Hollós Máté (Budapest, 1954. július 18.) zeneszerző. 1980-ban diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneszerzés szakán. Eleinte az Artisjusnál dolgozott, ahol a magyar zene külföldi megismertetésén fáradozott, s emellett a Zeneakadémián külföldi diákokat tanított. Ezután megalapította az Akkord Music Publishers zeneműkiadót, mely az Editio Musica Budapest 40 éves monopóliuma után az első magánkiadó lett. 1990-ben felkérték a Hungaroton klasszikus zenei igazgatói posztjára. 1993-ban megalapították a Hungaroton Classics Kft-t, mely ma a popzenei társcéggel együtt Hungaroton Records néven működik, és amelynek Hollós ügyvezető igazgatója lett. 1990-94-ig a Magyar Zeneszerzők Egyesülete elnökségének tagja, 1996-tól pedig elnöke. Mindemellett az Artisjus választmánya vezetőségének, és más szervezeteknek a tagja. Rendszeresen olvashatók írásai a szaksajtóban, és hallható a Magyar Rádióban mint szakértő. Hollós műveit a legtöbb európai országban bemutatták, de az USA-ban és Kanadában is játszották őket. Nagyobb megrendeléseket kapott az USA-ból, Kanadából, Franciaországból és Angliából, egyebek közt felkérték egy zongoraverseny megkomponálására az ENSZ alapításának 50. évfordulója alkalmából. 1986-ban az ISCM (Nemzetközi Kortárszenei Társaság) portréfilmet készített róla (BMC);

Horn András (Budapest, 1954) klarinétművész-tanár. Tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte meg, majd Meizl Ferenc és Kovács Béla tanítványaként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán nyerte el diplomáját. 1982-től 1993-ig a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára volt, valamint 1987 és 1995 között, szintén Miskolcon, a Zeneiskolai Tanárképző Intézet adjunktusaként is tevékenykedett. 1987-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium klarinét tanára, továbbá a fafúvós kamarazene-tanszak vezetője volt. Előadóművészi tevékenységének középpontjában a kortárs zene áll. Alapító tagja volt az Intermoduláció együttesnek és rendszeres közreműködője a Componensemble, illetve az Új Magyar Zene (UMZE) együtteseknek. Repertoárjában olyan szerzők művei szerepelnek, mint Sztravinszkij, Webern, Schönberg, Berg, Ligeti, Boulez, Eötvös, Messiaen, Bartók, Kurtág, Kaegel. Számos rádiófelvétel is készült a közreműködésével.

Horváth Ágnes (Kecskemét, 1954. július 7.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, tanulmányi csoportvezető (Kodály Zoltán ének-zenei általános iskola, Kecskemét-ügyintéző; Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet, Kecskemét-tanulmányi előadó, majd csoportvezető; A kecskeméti Pedagógus Énekkar szólamvezetője, zongorakísérője);

Igric György (Eger, 1954. június 18.) karnagy, megszűnéséig a Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúl Kht. igazgatója, a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. főtanácsadója, a bécsi Zeneművészeti Főiskola budapesti kihelyezett tagozatának óraadó tanára. Igric György 1954. június 18-án született Egerben. Zenei tagozatú általános iskolába járt, zenei tanulmányait szülővárosában kezdte trombita és zongora szakon. 1972 és 1977 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (mai nevén Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) hallgatója karvezetés és középiskolai énektanár szakon. 1973-tól 1998-ig különböző kórusok karnagya. 1977. augusztus 1-től az Országos Filharmónia (1990-től Nemzeti Filharmónia) műsorszerkesztő munkatársa. 1987-től különböző vezető beosztásokat tölt be (csoportvezető, régióvezető, hangversenyiroda vezető), 1991-től a budapesti hangversenyek szervezésének irányítója. A Nemzeti Filharmónia megszűnésekor 1998-ban kollégái biztatására megpályázza az akkor alakuló Filharmónia Budapest Közhasznú Társaság igazgatói pozícióját, amelynek 2013-ig, a Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúl Kht. megszűnéséig igazgatója volt. 2013-tól 2017-ig a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. főtanácsadója volt. 2013-tól

2017-ig a bécsi Zeneművészeti Főiskola budapesti kihelyezett tagozatának, a Vienna Konservatorium Budapest-nek volt zenetörténet tanára. 2017. április 1-től a Magyar Rádió Művészeti Együtteseinek művészeti vezetője;

Jármai Gyula (Sopron, 1954. április 21. – Érd, 2002. február 23.) magyar karmester és karvezető Zeneművészeti Szakközépiskolában (1969 – 1972) zongora szakon kezdte. A Zeneakadémián 1977-ben Párkai István és Vásárhelyi Zoltán osztályában középiskolai énektanár és karvezető diplomát, majd 1980-ban Kórodi András vezetésével karmesteri diplomát szerzett. 1977-ben került a Magyar Állami Operaházba, ahol előbb korrepetitori, később karmesteri feladatokat kapott. A balett repertoár elismert specialistája volt, ebben a minőségében premiereket is vezényelt és külföldi vendégjátékokon is részt vett. 1981-től a Pedagógus Szimfonikus Zenekar karmestereként is tevékenykedett, 1986-ban a Veszprémi Szimfonikus Zenekar vezetését is elvállalta;

Járóka Sándor, ifj. (Budapest, 1954. szeptember 30. – Budapest, 2007. szeptember 18.) hegedűművész, prímás, zeneszerző. A Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetettje. Első hegedűjét 4 évesen kapta, 6 éves korától már édesapja, id. Járóka Sándor zenekarában játszott. Zenei tanulmányait a Kígyósi zeneiskolában, majd hat évig az OSZK Stúdióban, Égerland István zene tanárnál folytatta, a Rajkó zenekarnak is növendéke volt. 16 évesen édesapjával olaszországi, majd 1971-ben amerikai koncertkörúton vett részt, hazaérve saját zenekart alakított. A 100 Tagú Cigányzenekar művészeti vezetője 1995 és 1996 között;

Joó Tibor Csongor (Budapest, 1954. szeptember 11. – Dabas, 2023. január 12.) kürtművész, nyugalmazott intézményvezető. Budapesten született, itt végezte el középiskolai tanulmányait a Szent István Gimnáziumban, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző szakán szerzett kürttanári diplomát 1978-ban. Friss diplomásként a Dabasi Körzeti Állami Zeneiskolában helyezkedett el, ahol rézfúvós tanszakvezető, majd az iskola 1989-es jogi átalakulása és névváltozása után igazgatóhelyettese, 1993-tól 2009-ig igazgatója lett a Sugár Rezső Zeneiskolának. 1980 és 1993 között munkát vállalt az ócsai Bolyai János Gimnáziumban. 2009-ben megtörtént zeneiskola átszervezése, ennek eredményeként a ceglédi Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagintézményévé vált. Tibor továbbra is a dabasi intézmény lelke, mozgatója maradt, mint az iskola tagintézményvezetője. 2017-ben szintén szervezeti átalakulás zajlott le, amelynek eredményeként a dabasi Múzsák

Alapfokú Művészeti Iskolával történt összevonást követően is intézményvezető-helyettesként dolgozott egészen 2019-es nyugdíjba vonulásáig;

Juhász Mária (1954. december 17. – 1996. február) táncdalénekesnő. 1976-ban a Tessék választani! tánczenei bemutató versenyen tűnt fel. Legismertebb slágerét, a *Ha árulnak majd gesztenyét* című dalt is egy hasonló rendezvényen, az 1978-as Made in Hungary-n mutatta be. Ezt a szerzeményt a mai napig számtalan előadó feldolgozta. 1979 körül a Skála együttes tagja is volt. Nyilatkozata szerint kétszer szerepelt a televízió *Egymillió fontos hangjegy* című műsorában 1976 és 1980 között, majd 1981-ben a *Pulzus* műsorában is fellépett. 1984-től 1989-ig Lukács Erzsébet mellett a Neoton Família vokalistája volt. Abban az évben hunyt el, mint a zenekar meghatározó tagja, Jakab György;

Juhász Terézia (Kiskunfélegyháza, 1954. december 15.) gordonka, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari gordonkaművész (Állami Zeneneiskola, Nagykőrös-gordonkatanár; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari gordonkaművész; Dunakeszi Farkas Ferenc AMI-gordonkatanár);

Kádár Magdolna (Mátészalka, 1954. június 12.) zeneiskolai magánének- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka-magánének- és szolfézstanár);

Kákonyi Borbála (Budapest, 1954. február 13. (hegedűtanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-hegedűtanár);

Kálmán András (Veszprém, 1954. január 22.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari hegedűművész; XVI. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

Kátai Zoltán (Mosonmagyaróvár 1954. november 3. – Táplánszentkereszt 2020. november 6.) énekmondó, zeneszerző. 1969–1973 között a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnáziumban tanult. Tanulmányait Szombathelyen a tanárképző főiskola népművelés-ének szakán folytatta. 1979–1983 között Győrben dolgozott népművelőként. 1983-tól szabadfoglalkozású előadóművész. 1983–1994 között a Mákvirág népzenei együttes tagja volt, de zenélt többek között Dinnyés Józseffel, Kecskés Andrással és Kobzos Kiss Tamással is. 1994-ben indult el énekmondói pályáján, amely során közel ötszáz év magyar zenei örökségét ápolta, gondozta. Tervei közt szerepelt, hogy a régi zenének otthonot teremtsen, akár a Nemzeti Tanterv keretein belül is;

Kaufmann Julianna (Budapest, 1954. október 18.) zenekari brácsaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari brácsaművész);

Kemény Gábor (Budapest, 1954. november 9.) zeneszerző, zongoraművész, egyetemi tanár. 1968–1972 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium tanulója volt, ahol Soproni József oktatta. 1972–1978 között a Zeneművészeti Főiskola zongora szakán tanult, ahol Kadosa Pál és Kocsis Zoltán tanította. 1978 óta a Színház- és Filmművészeti Főiskola adjunktusa. 1985–1992 között a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház zenei vezetője volt. 1992–1993 között a Nemzeti Színház zenei vezetőjeként dolgozott;

Keresztény Béla (Mosonmagyaróvár 1954. január 7. - Pécs 2014. október 21.) zenész, mérnök. A főiskolán tagja volt a verséneklő Marcipán együttesnek, 1981-től a Szélkiáltó együttesben zenélt. Főleg az ütőhangszereket kezelte és gitározott, később ritka hangszerekkel színesítette a zenekar hangzását. A Szélkiáltó 1974-ben alakult a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-ének szakos hallgatóiból. Tagjai 1983-ban – már Keresztény Bélával közösen – kategóriájukban megnyerték a Magyar Televízió Ki Mit Tud? című vetélkedőjét, s négy évtizedes működésük alatt 15 önálló lemezt készítettek. Keresztény Béla életének nagyon fontos része volt a Szélkiáltó, ő volt az együttes „élő lexikonja”, egy időben sajtója is. A 40 éves jubileumi koncertet már nem érthette meg, súlyos betegségben hunyt el;

Kertészné Éliás Vera (Debrecen, 1954 – Budapest, 2019) tanulmányait is szülővárosában végezte: 1973-ban érettségizett a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában és 1977-ben diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozatán, zongora-, szolfézs- és általános iskolai énektanári szakon, valamint karvezetői minősítést adó vizsgabizonyítványt is szerzett. Iskolai tanulmányai alatt számos nemzetközi szemináriumon vett részt: többek között Svájcban és Németországban, neves professzoroknál. 1977-től a Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskolában kezdett tanítani, majd szintén ebben az évben a Magyar Rádiónál forgatói tanfolyamot végzett. Tanított a Hajdúszoboszlói Zeneiskolában, a XIX. kerületi Állami Zeneiskolában, majd 1981-től a XII. kerületi – ma Solti György Zeneiskolában. Kezdetben korrepetitori munkaköre volt, majd később kapott zongoratanári státuszt;

Király László (Zalaegerszeg, 1954. január 19.) zeneszerző. Zenei tanulmányait (zongora, hegedű, nagybőgő) szülővárosában kezdte; majd 1968 és 1972 között

a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta zeneszerzés és nagybőgő szakon. 1972–73-as évadban a Postás Szimfonikus Zenekar nagybőgőse volt. 1973-tól 1978-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Szervánszky Endre, később Petrovics Emil tanítványa. Maros Rudolfnál és Durkó Zsoltnál kortárs zenei tanulmányokat folytatott, Pongrácz Zoltán irányításával az elektronikus zene zene területén mélyítette el zeneszerzői tudását. 1975 és 1979 között korrepetitorként dolgozott a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. 1980-ban állami ösztöndíjjal a Genti Egyetem (Belgium) elektronikus zenei stúdiójában fejlesztette ismereteit. 1981-től a Magyar Rádió külsős zenei rendezőjeként és kortárs zenei tárgyú műsorok készítőjeként dolgozott. 1984-től 1993-ig a Nemzeti Filharmónia kortárszenei szaktanácsadója, 1990 és 1993 között ő volt a Korunk Zenéje fesztivál egyik szerkesztője (BMC);

Kispál Sándor (Kolozsvár, 1954. július 1.) zongoraművész-tanár (Nép Művészeti Iskola, Marosvásárhely – zongoratanár; Állami Filharmónia, Marosvásárhely-zongorista korrepetitor; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

Kiss Ferenc (Debrecen, 1954. június 27. zenész, zeneszerző, népzene gyűjtő és szövegíró. A budai II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban érettségizett 1973-ban. Diplomát 1978-ban az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar-néprajz szakán szerzett, tanulmányai során mindvégig zenélt. Érettségijének évében, 1973-ban rendezték meg az első mindenki számára nyitott táncházat Budapesten. A következő évben csatlakozott a Vízöntő együtteshez, akikkel mások mellett Novák Ferenc együttesét, a Bihari János Táncegyüttest is kísérték. Kiss Ferenc húsz éven át muzsikált a Vízöntőben, s közben 1975-től zenélt a szintén legendás Kolinda együttesben is, ahonnan hamarosan visszavezetett útja a Vízöntőhöz, amellyel Nyugat-Európában is nagy sikereket arattak. 1992-ben létrehozta az első független magyar népzenei kiadót, az Etnofont;

Kocsák Tibor (Budapesten, 1954. február 13.) zeneszerző, zongoraművész Tanulmányait 1973–1978 között végezte a Zeneművészeti Főiskolán. 1978-ban lett a Színház- és Filmművészeti Főiskola docense, majd a Rock Színház állandó vendégkarmestere és háziszzerzője. 1989-től a Madách Színház zenei vezetője, karmestere. Díjai: Emerton-díj, Huszka-díj - Az év magyar zeneszerzője (1995), Erkel Ferenc-díj (2004), Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje (2005),

Budapestért díj (2009). Több mint ötven színpadi kísérőzenét írt, továbbá dalokat, sanzonokat és filmzenét, valamint számos musicalt. Műveit bemutatták Észtországban, Finnországban, Japánban, Németországban, Romániában, Szlovákiában is. Fontosabb munkái: A krónikás (rockopera), Légy jó mindhalálig (musical), A vörös malom (musical), Anna Karenina (musicalopera), Utazás (musical), Az ember tragédiája (balett), Hófehérke és a 7 törpe (balett), Abigél (musical);

Kolossa András (Budapest, 1954. június 16.) trombitatanár (Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-trombitatanár, uo. tanszakvezető is);

Kórodi Anikó Zsuzsanna (Veszprém, 1954. augusztus 21.) operaénekes. 1980 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Bp. É.: 1980–1984-es években a győri Kisfaludy Színház magánénekes. 1984-től 1988-ig Linzer Landestheater, (Ausztria), magánénekes. 1990 és 1995 között a debreceni Csokonai Színház magánénekes. 1995-től szabadfoglalkozású. Tanulmányai mellett, balettet, néptáncot, kamarazenét tanult, 10 évig csellózott. Énekesként, csellistaként, országos kulturális versenyeken televíziós vetélkedőkön aratott sikereket;

Kovács Lajos (Kalonda, 1934. december 12. – Kassa, 1994. február 9.) Operaénekes. Gimnáziumba Losoncon és Füleken járt. 1955–1960 között a pozsonyi Comenius Egyetem magyar-szlovák szakos hallgatója volt, s tagja az Ifjú Szivek énekkarának. 1962-től a pozsonyi Katonai Művészegyüttes, 1972-től az olomouci, 1981-től haláláig pedig a kassai Állami Színház operatársulatának a szólistája volt;

Kovács Mária (Budapest, 1954. február 24.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola-tanár; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár);

Kovács Miklós (Budapest, 1954. július 3.) zenekari oboa- és angolkürtművész, zenetanár (Állami Zeneiskola, Pécsvárad-furulyatanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

Kozák József (Budapest, 1954. február 6.) népzeneész;

Körös Csaba Zoltán (Budapest, 1954. február 28.) zenekari gordonkaművész

(Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari gordonkaművész);

Kunváriné Okos Ilona (Cegléd, 1954. április 10) zeneiskolai szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Siklós; Gyárvárosi Általános Iskola, Pécs-tanár);

Kurali Ágnes (1954. július 22. Losonc) Karnagy. Alapiskolai tanulmányait Korlátton és Várgedén végezte és közben Fülekre járt zeneiskolába, ahol zongorán és hegedűn tanult játszani. 1969-ben lett diákja a Kassai Konzervatóriumnak, ahol ének és zongora szakot végzett. Pedagógiai pályája Feleden indult, majd Csíz és Rimaszécs után 1979-ben lett 12 évre a tornaljai zeneiskola igazgatója. A mai napig ebben az iskolában tanít.

Laczó András (Szeged, 1954. június 7.) operaénekes. Pályáját (mint diplomás fuvolás) zenekari művészként kezdte. Énektanulmányait Budapesten, a Liszt F. Zeneművészeti Egyetemen, Simándy Józsefnél végezte, majd 1982-től a Magyar Állami Operaház magánénekesé lett. Lemezfelvételei készültek Párizsban a CBS-nél, Frankfurt am Main-ban a Jubilate lemezkiadóknál, Budapesten a Hungarotonnál. Európa 22 országában énekelt, vendégszerepelt Észak-és Dél-Amerikában, Japánban, Bangkokban, a Berlini Filharmonikusok híres nagytermében. Önálló estjein a régi zene specialistájaként - többek között - a következő művek szerepelnek: Antik himnuszok, királyi udvarok zenéje-középkori és reneszánsz egyházi és világi énekek, Barokk áriák, népdalok, mulatóénekek, bordalok, verbunkosok, nóták, operett gálaműsorok népszerű számai, olasz dalok, oratóriumok, és műdalok, - színesítésként - fuvolaszonáták és versenyművek, különféle fúvós és pengetős hangszerekre írt darabok. Az „OPERAHÁZY BORLOVAGOK” együttes művészeti vezetője, mellyel gyakori vendég különböző fesztiválokon. Karvezetői tudását 1 éves kurzuson bővítette Gál Tamás karnagy úrnál, a Zeneakadémia tanszékvezető tanáránál, a Zeneiskolai Tanárok Továbbképző Intézetének szervezésében. Ezt követően vezényelt többek között kamaraegyüttest a Bartók rádió élő adásában, és operagálát az Operaházban. A világon egyedülálló, hogy Tamino szerepében nem csak énekel, hanem a versenymű nehézségű „varázsfuvola dallamokat” is maga fuvolázza;

Laczkó Tihamérné Dombóvári Mária (Mezőzombor, 1954. február 13.) középiskolai történelem-, és ének-zenetanár (Bocskai István Gimnázium, Szerencs-tanár);

Lados Katalin (Debrecen, 1954. június 9.) fafúvó-tanár (Állami Zeneiskola, Újfehértó-fafúvó- és szolfézstanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Szob-fafúvó-tanár);

Laki Péter (Budapest, 1954. február 1.) az Ameikai Egyesült Államokban élő és alkotó zenetudós;

Lakner Tamás (Sárvár, 1954. december 13.) karnagy, egyetemi tanár. Általános iskolai tanulmányait Kőszegszerdahelyen, középiskolai tanulmányait a kőszegi Jurisich Miklós Gimnáziumban végezte. Zenei tanulmányait a kőszegi Budaker Gusztáv Állami Zeneiskolában kezdte. 1974-től a Pécsi Tanárképző Főiskola hallgatója volt, ahol 1978-ban magyar – ének-zene szakon szerzett tanári és hegedűoktatói oklevelet. 1982-ben végezte el a Népművelési Intézet Felsőfokú Karvezetőképzőjét, 1992-ben (kitüntetéses oklevéllel) a JPTE Bölcsészettudományi Karán a pedagógia szakot. 1994–1998 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatója volt. 2005-ben kapta meg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem DLA mester-doktori fokozatát „Summa cum laude” minősítéssel. 2012-ben habilitált a PTE MK Doktori Iskolájában. 1983-ban Berlinben prof. Fritz Höft mesterkurzusán, 1988-ban Budapesten Eric Ericson mesterkurzusán vett részt. Tanári pályáját 1978. szeptemberében a szentlőrinci III. sz. Általános Iskolában kezdte. 1979-től 1990-ig a Janus Pannonius Tudományegyetem II. Gyakorló Általános Iskolájában vezette az ének-zene tanár szakos hallgatók szakmai gyakorlatát. 1990 óta a Janus Pannonius Tudományegyetem Művészeti Karán tanít, 1995-től mint adjunktus, 2006-tól mint egyetemi docens. 1996–2000 között az egyetem szenátus tagja, 2013-tól 2019-ig a PTE Művészeti Kar dékánja. 2014-től egyetemi tanár. 2020-ban a PTE Művészeti Karától decan emeritus címetk apott. Művészeti tevékenysége: 1974-ben megalapította a Szélkiáltó Együttest; 1980 óta a Bartók Béla Férfikar vezetője; 1983-ban a Szélkiáltóval megnyerték a Ki mit tud? versenyt; 1999–2007 között a Pécsi Bach Énekegyüttes vezetője volt, közben 1986–2000 között a POTE Pannonton Kórus karnagya is volt;

Láposi János (Berettyóújfalu, 1954. július 27.) brácsaművész-tanár. A debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdett brácsát tanulni. Középiskolai tanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában fejezte be 1972-ben. 1979-ben szerzett diplomát a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Székács János és Tóth Zoltán

növendékeként. 1981-től 1995-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának, 1995-től 1998-ig a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja. Zenekari tagként Magyarország valamennyi koncerthelyszínén, Európa számos országában, az USA-ban, Japánban és Brazíliában lépett fel. Jelenleg a győri Széchenyi Egyetem Zenei Fakultásának és a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola brácsatanára, valamint óradíjasként a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is tanít. 1982 óta tagja a Budapesti Vonósoknak (BMC);

Lévayné Hévízi Györgyi (Cegléd, 1954. június 26.) ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Abony; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd);

Lovretityné Eichhardt Erika (Baja, 1954. szeptember 10.) zeneiskolai hegedűtanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja-hegedűtanár);

Lőrinczy Attila (Budapest, 1954) jazz-nagybőgőművész;

Maczelka Noémi (Hódmezővásárhely, 1954. január 13.) zongoraművész-tanár, pedagógia szakos előadó, szolfézs-, ált.iskolai ének-zenetanár. **Tudományos fokozat, egyetemi beosztás:** DLA – egyetemi professzor, zenei előadóművészet (zongora) 2003. **Tudományos cím:** Habilitáció (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, zongora – 2012. február) **Oktatott tárgyak:** Hangszeres és vokális előadói stilisztika, zongora, bevezetés a zenei menedzsmentbe, zongora gyakorlási technikák, zongora módszertan. **Tanulmányok:** 1983-1986 JATE BTK, Szeged, Pedagógia szak; 1976-1979 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Egyetemi Tagozat Budapest, zongora szak (Szegedi Ernő) fakultatív csembaló (Sebestyén János) kamarazene (Szücs Loránt); 1973-1976 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézet Szegedi Tagozata, zongora szak (Bódás Péter). **Munkahelyek:** 2008 – Babes – Bolyai Tudományegyetem, Református Tanárképző Kar, Zenepedagógia Tanszék, Kolozsvár, Románia – vendégoktató; 1982 – Szegedi Egyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Művészeti Intézet Ének-zene Tanszék [Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének – zene Tanszék] (1999 – 2018 tanszékvezető, 2007 – 2018 intézetvezető, 2005 – 2013 főiskolai tanár, 2013 – egyetemi tanár); 1997-2002 Mozart Zeneiskola, Szeged (igazgató, zongora főtárgy); 1979 – 2001 SZTE Zenekonzervatórium, Szeged (zongora főtárgy és kötelező tárgy, korrepetíció); 1979 – 1982 Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged (zongora főtárgy és kötelező tárgy, korrepetíció); 1978, 1976, 1975 Szabadtéri Játékok, Szeged (korrepetitor); 1978

Budapesti Kamaraegyüttes (zenekari művész); 1977 Madách Színház, Budapest (korrepetitor, zenekari zongorista); 1975 Szegedi Nemzeti Színház Operatársulata (korrepetitor);

Magyar Lászlóné Szabó Ilona (Szentés, 1954. április 13.) középiskolai ének-zenetanár-Általános Iskola, Csongrád-tanár; Állami Zeneiskola, Csongrád-tanár);

Marek Katalin. G. (Budapest, 1954. február 27.) fagott-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-fagott-, szolfézsstanár, uo. szolfézs tanszakvezető; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-fagott- és szolfézsstanár);

Matyasovich Erzsébet (Kaposvár, 1954. december 10.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár-zongoratanár);

Mericske Zoltán (Budapest, 1954. január 12.) magyar zenész, előadóművész, zeneszerző.1972-ben érettségizett a zuglói I. István Gimnáziumban. Zenei tanulmányait 1970 és 1974 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte ütő szakon Schwarz Oszkárnál. 1971 és 1974 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tagozatán tanult cimbalom szakon Tarjáni Tóth Idánál. Ugyanebben az időszakban a pécsi tagozat ütő szakán is tanulmányokat folytatott. Később ütő tanszakos tanárként helyezkedett el gimnáziumi tanulmányai színhelyén, ahol a tanítványaiból 1996-ban ütőegyüttest is szervezett. Az együttes azóta folyamatosan működik, több nemzetközi sikerül is volt, többek között Olaszországban, illetve Japánban, ahol televízióban is szerepeltek. Számos filmben, ifjúsági műsorban, reklámban szerepelt, illetve zenét is szerzett ezekhez, főleg a nyolcvanas években, ekkortájt a Bergendy-együttes tagjaként is zenélt;

Mészáros Lászlóné Dobos Ilona (Budapest, 1954. július 2.) zongoratanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

Mészáros Sándor (Vép, 1954. március 29.) zenekari oboaművész-zenetanár (Győri Filhrmonikus Zenekar – zenekari oboaművész);

Mészárosné Urbán Szabó Mária (Sopron, 1954. június 20.) zenekari hegedűművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Zeneoktatói Munkaközöség, Szőny-hegedűtanár);

Mezei János, dr. (Esztergom, 1954) zenetörténész, karnagy, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára (Vonós tanszék- Hangszerészképző Szakközépiskola: Vonós-pengetős hangszerész szakmai ismeretek LFZE vonós tanszakos hallgatók részére: Vonós hangszerismeret) valamint a Schola Cantorumok hagyományait ápoló magyarországi énekes iskola intézmény, a Budapesti Énekes Iskola művészeti vezetője;

Mihály Béla (Hódmezővásárhely, 1954. április 19.) zeneiskolai klarinéttanár (Állami Zeneiskola, Szentes-fafúvó tanár);

Miklós Györgyné Kiss Kartalin (Ungvár, 1954. december 13.) zongoraművész-tanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-zongoratanár);

Mindszenty Zsuzsánna, dr. (Budapest, 1954. május 9.) karnagy, zenetanár, az ELTE Bölcsészettudományi Kar Zenei Tanszék docense, a Musica Nostra Kórus alapító karnagya, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – a KÓTA-elnöke. 1973 – 1978-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Középfiskolai Énektanár és Karvezetés szakán tanult, jeles eredménnyel diplomázott. Tanárai többek között Szőnyi Erzsébet, Párkai István, Legányné Hegyi Erzsébet, és Pernye András voltak. 1978-tól zeneiskolában tanított. 1972-85 között a Krisztinavárosi Credo együttes tagja volt. 1985 óta az ELTE Zenei Tanszék tanára, karvezetést és kargyakorlatot tanít, valamint a tanszéki kórust vezeti. 2004-ben a Zeneakadémián DLA fokozatot szerzett Summa cum Laude minősítéssel. Doktori értekezésének témája Sugár Rezső karművészete volt. 1989–93 között a Vándor Kórus másodkarnagya. 1994-2002 között a Városmajori Jézus szíve plébániatemplom kórusának karnagya, amely működése alatt vette föl Bárdos Lajos nevét, és a Városmajori Kistemplom falán emléktáblát avatott a nagy zeneszerző emlékére. 1989-től 20 évig vezette az ELTE Zenei Tanszékén az ELTE Nőikart. Ezzel az együttesel számos bel- és külföldi kórusversenyen rangos díjakat nyertek. 1994-ben megalapította a Musica Nostra Énekegyüttest Archiválva 2015. szeptember 26-i dátummal a Wayback Machine-ben, amely szakmai pályafutásának egyik legkiemelkedőbb teljesítménye. A kórus tagjai nagyrészt egykori ELTE-s diákok, Mindszenty

Zsuzsánna volt tanítványai. 1985 óta oktat az ELTE Bölcsészettudományi Kar (ELTE-BTK) Zenei Tanszékén, ahol tanárképzés folyik, kezdetben négyéves, majd ötéves BA-MA, illetve 2012 óta osztatlan 4+1 éves rendszerben. A karvezetés szakcsoport vezetője. 2007-ben a Musica Nostra Alapítvány és az ELTE Zenei Tanszék háttérével Mindszenty Zsuzsánna elindította Kortárs Zene a Trefort Kertben című sorozatot. 1989 óta aktívan részt vesz a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – a KÓTA – munkájában. 1996 – 2002 között az Ifjúsági Bizottság elnöke, 2002 – 2012-ig a KÓTA társelnöke, és 2012-től a KÓTA elnöke, jelenleg társelnöke;

Molnár András (Budapest, 1954. április 6. (ének-zenetanár, zenei munkatárs (Magyar Rádió Műsorszolgáltatási Igazgatóság-zenei munkatárs);

Molnár Erik (Budapest, 1954. július 17.) pop-énekes;

Molnár János (Budapest, 1954. október 3.) zeneszerző, énekes (Kentaur Zenekar-gitár; Prognózis Együttes);

Molnárné Selényi Eszter (Debrecen, 1954. augusztus 21.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-zongora- és szolfézs tanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-zongoratanár);

Monoki Attila (Debrecen, 1954. március 22.) zenekari gondnóművész-tanár (MÁV Szimfonikus Zenekar, Budapest-zenekari nagybőgőművész-szólamvezető);

Monoriné Tóth Eleonóra (Eger, 1954. november 22.) zenei könyvtáros (3. sz. Általános iskola, Hatvan-általános iskolai tanító; Városi Könyvtár, Hatvan-zenei könyvtáros);

Nagy Attila (1954. április 3.) zenekari fuvolaművész-tanár (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari fuvolaművész);

Nagy Imre (1954. május 27.) karmester, zeneszerző (Szegedi Nemzeti Színház-korrepetitor, karnagy);

Nagy László Tamás (Keszthely, 1954. március 12.) középfokú gordonkatanár, kamaraművész, zenekari gordonkaművész (Magyar Rádió Szimfónikus Zenekar-zenekari gordonkaművész);

Nagy Viktor (Dombóvár, 1954. január 25.) rendező, zenetanár, érdemes művész, színiigazgató. 1968–1972 között a Pécsi Művészeti Szakközépiskola kürt szakán tanult. 1973–1976 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetanár szakán diplomázott. Rendező szeretett volna lenni, ezért 1983-ban beiratkozott a Színház- és Filmművészeti Főiskola rendezői szakára, ahol 1988-ban végzett Vámos László osztályában. Mellette 1983–1988 között elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneelmélet, partitúraolvasás, zongora szakát is. 1988–1991 között a Madách Színházban rendezett. 1991–2007 között a Magyar Állami Operaház tagja volt; 1991–1993 között főrendezője, 1993–2007 között rendezője volt. 2002-ben a Miskolci Nemzeti Színház zenei vezetője volt. 2008–2011 között volt a Győri Nemzeti Színház igazgatója, 2011-től a színház rendezője volt, majd szabadúszó. 2013-tól a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. 2018-ban a budapesti Újszínházban Herczeg Ferenc Bizánc c. drámáját állította színpadra. 2021-2023 között az Újszínház főrendezője. 2024-től a Pesti Magyar Színház igazgatója. 2023-tól a Színház- és Filmművészeti Egyetem osztályvezető tanára;

Nagyné Szépföldi Zsuzsanna (Budapest, 1954. május 7.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

Németh Imre (Kismagyar, 1954. december 13.) jogász, énekes. Pozsonyban érettségizett (1973), a pozsonyi *Comenius Egyetemen* jogi diplomát szerzett (1978). 1979–1982-ben a Csemadok KB népzenei szakelőadója, 1982–1988-ban és 1991-től a Szlovák Filharmónia Énekkarának tagja. 1986–1999-ben az *Ifjú Szívek* mellett működött régi zenei együttes (1988-tól: Gaudium) művészeti vezetője és szólóénekes. 1990-ben elindította a somorjai Samaria Régi Zenei Napokat. Szólóénekesként számos hanglez énekes és közreműködője;

Németh Gusztávné, ifj. (Tata, 1954. október 20.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskol, Csorna-zongora- és szolfézsstanár);

Németh Hedvig (Miskolc, 1954. december 14.) zeneiskolai hegedűtanár

(Állami Zeneiskola, Nyírbátor-hegedűtanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

Némethné Király Judit (Budapest, 1954. február 23.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Zeneműkiadó Vállalat-zenei korrektor, kottagrafikus; Állami Zeneiskola, Monor-zongora- és szolfézsstanár);

Neumayer Károly (Pécs, 1954) karmester. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetem Zeneművészeti Intézetének docense, trombitaművész, fúvószenekari karmester. Az Intézet Fúvós tanszékén a fúvószenekari karnagyképző vezetője. Az egyetem fúvószenekarának karmestere. A MÁV Koncertfúvós Zenekart évtizedek óta vezeti számtalan hazai és nemzetközi zenei verseny győzteseként, a Riva del Gardai Nemzetközi Zenei Verseny karmesteri különdíjának birtokosaként. Lemezfelvételeken és rádiófelvételeken számtalan magyar kompozíció bemutató karmestere. Vendégkarmesterként fellépett Magyarországon, Hollandiában és Svájcban, ahol kurzust is vezetett fúvószenekari karmesterek számára. 2004-től a Pécsi Szimfonikus Zenekar betanító karmestere, valamint a Pécsi Szimfonietta;

Novák Edit (Zalaegerszeg, 1954. március 20.) operafelügyelő, középiskolai magyar- és történelemtanár (Szegedi Nemzeti Színház-operaügyelő; Magyar Állami Operaház-operaügyelő);

Nyári Ivánné Haják Anikó (Budapest, 1954. október 31.) gordonkatanár (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató-helyettes);

Nyesténé Raizer Márta (Rátka, 1954. október 9.) magyar- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-oboa- és furulyatanár; Zrínyi Ilona Gimnázium, Nyíregyháza- ének-zenetanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari oboaművész, II. oboa);

Oláh Ferenc (Budapest, 1954. július 5.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-zongoratanár);

Orosz Erzsébet (Budapest, 1954. április 23.) zenetanár, karvezető (Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézsstanár);

Ölvediné Németh Hedvig (Miskolc, 1954. december 14.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Nyírbátor-hegedűtanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Békéscsabai Bartók Béla Zeneiskola gyomai fiók zeneiskolája, Gyomaendrőd-

hegedű- és szolfézstanár; Békéscsabai Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

Paczári Károly (Budapest, 1954. április 27.) gitáros (Syconor együttes-szólógitáros; Generál együttes-szólógitáros);

Pados Róbert (Sárvár, 1954. június 7.) zenekari nagybőgőművész, zeneiskolai nagybőgőtanár (Győri Filharmónikus Zenekar-zenekari nagybőgőművész; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari nagybőgőművész);

Pataki Ilona (Nagyecsed, 1954. március 20.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka-szolfézstanár, karvezetőtanár);

Pataki István (Kenézlő, 1954. február 12.) dalánékes;

Pelcz István (Budapest, 1954. május 23.) ének-zenetanár, karnagy. A dombóvári Ének –Zenei Általános Iskolában végezte alapfokú tanulmányait, ugyanott, a Gögös Ignác Gimnáziumban érettségizett, 1972-ben. 1974-ben a MÜM. 7-es számú Szakmunkásképző Intézetében mintakészítő szakmunkásvizsgát tett. A Kaposvári Tanítóképző Főiskolán, ének-zene specializáción tanítói diplomát szerzett 1977-ben. A Népművelési Intézetben karvezetői, a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen pedig ének-zene tanári oklevelet. Bizományi becsüsi oklevelét 1990-ben állították ki. 1976-tól Somogy megyében, Kadarkúton tanított ének-zenét. 1980-ban került Zala megyébe. '82-ig vezette a várvolgyi művelődési házat. Ezután a Keszthelyi Járási Művelődési Központ igazgatója volt. A járások megszűnése után, a keszthelyi Goldmark Károly Művelődési Központba került módszertani csoportvezetőnek, majd a Városi Tanács közművelődési felügyelője lett. Ezt a munkakört 1983 és '85 között látta el. A város, és a városkörnyék 37 községének közművelődési-, és közgyűjteményi intézményeit felügyelte. 1981 és 1991 között a keszthelyi Vajda János Gimnázium óraadó tanára volt. Négy évig – 1986-1990 – a Helikon Kastélymúzeum konferenciaközpontjának vezetője volt;

Perényi Péter (Budapest, 1954. március 30.) zeneiskolai harsonatanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari harsonaművész; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola-rézfúvóstanár; Fővárosi V. kerületi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola-furulya, rézfúvóstanár, fúvós tanszakvezető; kottaszerkesztő-író);

Pétercsák Sándorné (Ungvár, 1954. augusztus 28.) zenekari fuvolaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Munkács-furulya-, fuvola- és klarinéttanár; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-fuvola- és furulyatanár; Állami Zeneiskola, Nyírbátor-furulya- és fuvolatanár);

Pohl Mihály (Sopron, 1954. szeptember 26.) énekes, zenész, szövegíró, rockzenész;

Poklosi Zsuzsanna (Székesfehérvár, 1954. július 28.) matematika-, ének-zene zenetanár, zongoratanár (Általános Iskola, Székesfehérvár-tanár; Vorosilovgrád lakótelepi Általános Iskola, Székesfehérvár-tanár, kórusvezető; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongora- és szolfézstanár);

Pomothy Katalin (Budapest, 1954. december 30.) zenekari brácsaművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari hegedűművész);

Pozsgainé Lados Katalin (Debrecen, 1954. június 9.) fafúvó- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Újfehértó-fafúvó- és szolfézstanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Szob-fafúvótanár);

Prószéky Gábor (Budapest, 1954. március 25.) dzsessz-előadóművész.

Pukánszky Béla, dr. (Szeged, 1954. december 23. –) magyar pedagógus, MTA doktora, egyetemi tanár. Kutatási területe: A 19–20. századi magyar pedagógia- és iskolatörténet. A kolozsvári és a szegedi egyetem története. Huszadik századi reformpedagógiai irányzatok. Felsőfokú tanulmányokat a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatán folytatott 1973–1976-ban. A békéscsabai zeneiskolában kapott tanári állást (1976–1977). Már 1977-ben sikerült visszakerülnie szülővárosába, a szegedi zeneiskolába, ahol zenepedagógiai témájú cikkeket írt, közben elvégezte az ELTE Bölcsészettudományi Karán a pedagógia szakot (1977–1980). 1983-ban egyetemi doktori vizsgát tett a pesti egyetemen. 1986-tól a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Neveléstudományi Tanszékének oktatója és kutatójaként dolgozott. 1989-ben érte el a kandidátusi fokozatot, 1992. július 1-jén nevezték ki egyetemi docensnek. A SZTE Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Tanszékén oktatott, vezette a Neveléstudományi Tanszékét (1999–2006),

közben tudományos dékánhelyettesi (1999–2003), majd oktatási rektorhelyettesi teendőket látott el (2003–2009). 2000-ben habilitált a Debreceni Egyetemen, 2004 óta akadémiai doktor (DSc), jelenleg az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézetének intézetvezető egyetemi tanára. 2004 óta részt vesz a PhD-képzésben, a SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola törzstagja; a PTE Neveléstudományi Doktori Iskolájában külső oktató és témavezető 2005-től; a Pannon Egyetem Nyelvtudományi és Neveléstudományi Doktori Iskolájában témavezető 2007-től. 2008-ban Szenczi Árpád az ő vezetése alatt nyerte el a PhD tudományos fokozatot, két hallgatója abszolutóriumot szerzett, összesen 7 fő doktorandusz vezetését bízták rá 2004 óta. A magyar pedagógiai irányzatokra és a magyar neveléstörténetre vonatkozó munkái megkerülhetetlenek a magyar pedagógiai oktatás és kutatás számára, de mindezen munkái közepette nemcsak a magyar pedagógusok, hanem a magyar pszichológusok megismertetéséért is sokat tett;

Römer Márta /Király Márta/ Pátroha, 1954. július 2.) zongoratanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-korrepetitor; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozat-korrepetitor);

Ruppert István (Veszprém, 1954) orgonaművész-tanár. A győri Bencés Gimnáziumban érettségizett 1973-ban. 1975-80 között a Budapesti Muszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán tanult, majd 1980-ban gépészmérnöki diplomát szerzett. Három év mérnöki munka után felvételt nyert a Zeneakadémiára, ahol Lehotka Gábor növendékeként 1987-ben diplomázott. Azóta a budapesti Zeneakadémia és a győri Széchenyi István Egyetem orgonatanára. 2006-tól a Széchenyi Egyetem Varga Tibor Zeneművészeti Intézetének igazgatója;

Rungné Visy Márta (Kevermes, 1954. március 28.) középiskolai történelem- és ének-zenetanár (Rózsa Ferenc Gimnázium, Békéscsaba-történelem- és ének-zenetanár);

Sajó József (Szeged, 1954. október 13.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Ferences Gimnázium, Szentendre-ének-zenetanár; Bosnyák téri Páduai Szent Antal templom karnagya);

Sándor László (Salgótarján, 1954. március 12.) hegedűtanár és zenekari hegedűművész (Állami Zeneiskola, Salgótarján-hegedűtanár; Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar és a Nagybátonyi Kamarazenekar-zenekari hegedűművész);

Sándor Zoltán (1954) karnagy, a Miskolci Egyetem Zeneművészeti Intézményének vezetője. A Miskolci Kórusfesztivál Alapítvány kuratóriumának elnöke annak létrehozásától (1989–), az „Internationales Forum Junge Chormusik” európai kórus szervezet hét tagú vezetőségének tagja (1997–), a KÓTA, a „Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége” választmány tagja (2002–);

Sánta Jolán (Kalocsa, 1954. szeptember 1.) operaénekesnő (mezzoszoprán). Középiskolai tanulmányait Baján végezte, majd a debreceni Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magánének-szolfézs szakán diplomázott. Ezután a Zeneakadémián énekművészi és operaénekesi diplomát is szerzett. A Magyar Állami Operaház ösztöndíjasa volt, mielőtt az intézmény 1985-ben szerződtette. 1988-ban a Pavarotti Énekverseny I. díjasa lett. 1985-ben Offenbach *Hoffmann meséi* című operafilmben Miklós szerepét játszotta. Pedagógusi tapasztalatait a Práter utcai Zenei Általános Iskola énektanáraként szerezte. 2013 óta az Opera Nagykövete. A mottói: "Éneklés nélkül szegényebb a lélek." valamint: "Ha a magyar nép ajkáról elveszik a dalt, vége a nemzetnek." (Kodály)

Sárkány Kázmér (Mohács, 1954. május 13.) magyar operaénekes (bariton). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1986-ban Simándy József tanítványaként operaénekesi és középiskolai énektanári diplomát szerzett. Azóta a Magyar Állami Operaház magánénekes. Első szerepe 1986-ban Rossini Sevillai borbélyában Fiorillo volt. Ez elmúlt években több mint ötven szerepet énekelt. Repertoárján számos karakteralakítás mellett olyan főszerepek is sorakoznak, mint Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok), Telramund (Wagner: Lohengrin), Papageno (Mozart: A varázsfuvola), Figaro (Rossini: A sevillai borbély, Mozart: Figaro házassága). Több kortárs magyar opera ősbemutatójában is részt vett;

Sárosi György (PhD) (Nyíregyháza, 1954. II. 25.) hegedű-, és mélyhegedűművész-tanár. 1981–1995-ig a kecskeméti Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, a vonós tanszak vezetője. 1994-től 2023-ig a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar oktatója, 2005 és 2018 között

a Vonós Tanszék vezetője. Szólistaként és kamaramuzsikusként rendszeresen fellépett Magyarországon és külföldön. Tagja volt a Simon Albert által vezetett Zeneakadémiai Kamarazenekarnak, a Kecskeméti Szimfonikus Zenekarnak, a Kecskeméti Kamaraegyüttesnek és Vonósnégyesnek, valamint a debreceni Phoenix Kamarazenei Csoportnak. 1983 óta aktív szervezője és tanára a magyar vonós tanárok továbbképzéseinek, mesterkurzusokon és vonós pedagógiai kurzusokon tanított Lengyelországban, Görögországban, Spanyolországban, Japánban és Romániában. Hegedű-módszertani szöveggyűjteménye és tankönyve, *A hegedűjáték történeti, pedagógiai és módszertani háttere* a zeneművészeti felsőoktatás jegyzete. Országos és területi hegedű- és kamarazene-versenyek zsűrijének tagja, illetve elnöke;

Scheer József (Kőszeg, 1954. július 16.) jazz-zenész.

Schwimmer János (Budapest, 1954. június 28.) operaénekes, színész. Tanulmányait 1975 és 1981 között a Zeneművészeti Főiskola énekszakán végezte. Tanárai Sziklay Erika és Polgár László voltak. 1981-től a győri Kisfaludy Színház magánénekes;

Sebestyén Zsuzsa (Budapest, 1954. november 27.) zeneiskolai magánénekes-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola-Dorog);

Serei Zsolt (1954. április 3-án született a nyugat-magyarországi Takácsiban. Zongora- és harsona-tanulmányait Pápán kezdte. A győri, majd a budapesti Zeneművészeti Szakközépiskolában Fekete Győr István volt első zeneszerzés tanára, harsonázni Zilcz Györgynél és Nagy Józsefnél tanult. 1973-ban felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1978-ban Szervánszky Endre és Petrovics Emil növendékeként zeneszerzés diplomát szerzett, majd 1979 és 1982 között Kórodi András és Lukács Ervin irányításával a karmesterképző szakot is elvégezte. Emellett magánúton Jeney Zoltánnál és Simon Albertnél tanult. 1978-tól a budapesti Új Zenei Stúdió tagja. Az együttes hangversenyein hangszeres előadóként, karmesterként és zeneszerzőként is részt vesz. 1986-tól a Liszt Ferenc Zeneakadémia zeneszerzés tanszakának tanára. 1989-ben megalapítja a Componensemble hangszeres együttest, mely mára a kortárszene-játszás egyik legjelentősebb magyarországi bázisa lett. A Componensemble mutatta be Budapesten többek között Pierre Boulez Eclat / Multiples, Kurtág György What is the word, Morton Feldman For Samuel Beckett, Routine investigation, For Frank O'Hara című műveit. Az együttes

repertoárján a 20. századi klasszikusok, valamint Berio, Boulez, Xenakis és mások kamaraművei mellett elsősorban magyar kortárszene szerepel. 1999-ben a budapesti Őszi Fesztiválon a Bárka Színházban mutatták be a Budapesti Kamaraopera felkérésére Örkény István novellái nyomán komponált Egypercesek című kamaraoperáját. Serei szigorú önkritikával, aprólékos műgonddal írja műveit, ebből következően nem tartozik a túlságosan termékeny alkotók közé. Partitúráit a finom hangzás, a hangszínek árnyaltsága és a hangulatok gazdagsága jellemzi, és előszeretettel használ aforisztikus tömörségű kis formákat, melyekben nagy szerepe van a tematikus-motivikus szerkesztés logikájának és az adott mű hangrendszerében létrehozott egyensúlynak (BMC);

Sipos András (Budapest, 1954. március 14. – Budapest, 2007) zenész, színész. 1981-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. Gyermekkorában tangóharmonikán, később dobszerelésen tanult. A hetvenes években fordult figyelme a kézi ütőhangszerek felé. Hamarosan autentikus játékaival a legjobb magyar djembéssé nőtte ki magát. Tanítómestere Babatünde Olatunji volt. A Macumba nevű ütőhangszeres együttesével – melyet Bubik Istvánnal és Ruzicska Tamással alapított – jelentős sikereket ért el. Játsoztak az LGT, az Illés és a Neoton együttesekkel is. A legendás színész-zenekarnak is meghatározó tagja volt. Felejthetetlen alakításai voltak a Vígszínház és a Pesti Színház zenés darabjaiban (Fekete Péter, Dzsungel könyve) és játékfilmekben (Csacsacsacs, Üvegtigris 2.). 1994-ben csatlakozott Égerházi Attila Novus Jam zenekarához. Két lemez megjelentetése után 1996-ban megalapították a Djabe zenekart;

Siposné Csendes Éva (Szolnok, 1954. szeptember 11.) általános iskolai énekzenetanár; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Törökszentmiklós-hegedű- és szolfézstanár; Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. sz. Gyakorló Általános Iskola, Szeged-szakvezető énekzenetanár);

Siposné Szabó Ágnes (Kaposvár, 1954. július 29.) zenei könyvtáros (Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, Kaposvár-zenei könyvtáros);

Siptárné Balázs Hajnalka (Celldömölk, 1954. október 18.) zeneiskolai magánének- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló-magánének-, szolfézs- és korrepetáló-tanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs-hangképző tanár);

Solymosi Istvánné Ferencz Rózsa (Baja, 1954. november 26.) zeneiskolai magánének, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros-szolfézs- és magánének-tanár);

Soós András (Budapest, 1954. október 3.) zeneszerző, karmester, zenetanár. konzervatórium elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetében, majd a Zeneakadémián szerzett három diplomát, ahol mesterei voltak többek között Szabó Tibor, Földes Imre, Párkai István, Kórodi András és Lukács Ervin. A hivatalos egyetemi oktatáson kívül emberi és művészi világát olyan tanár-egyéniségek alakították, mint Kurtág György, Simon Albert, Dobszay László, Jeney Zoltán, Vidovszky László. 1980-tól tíz esztendőn keresztül zeneszerzőként és karmesterként a 180-as Csoport kortárszenei együttes tagja, ez idő alatt számos kompozíció hazai és külföldi ősbemutatójának, ill. rádió- és lemezfelvételének irányítója. Mindeközben két éven át dirigense a Budapesti Vonósok kamarazenekarnak, amely a Belgrádi Kamarazenekari Versenyen II. díjat nyert. 1976 óta a Dobszay László és Szendrei Janka művészeti vezetése alatt működő Schola Hungarica gregorián kórus tagja, mintegy negyven hangfelvétel közreműködője, ill. énekes szólistája. Pedagógiai munkáját zeneiskolai tanárként kezdte, majd a Budapesti Énekes Iskola művészeti vezetője lett. 1992 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Egyházzenei Tanszékének adjunktusa, az egyházzeneirodalom tanára. Zeneszerzőként 1980 óta szereplője a hazai kortárs-zenei életnek, művei elhangzottak Budapesten (Korunk Zenéje, a Nemzeti Filharmónia koncertjei a Zeneakadémián, Napjaink zenéje a Magyar Rádióban) és vidéki városokban. Rendszeresen turnézott külföldön, művei Ausztriában, Németországban, Svájcban, Franciaországban, Olaszországban hangversenyeken, fesztiválok hangzottak el, ill. rádiófelvételre kerültek. 1992-ben megalapította a Kortárs ZeneMűhely elnevezésű csoportot, amely a megszokottól eltérő környezetben (templom, múzeum) évente több hangversenyt rendez. A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyar Zeneszerzők Egyesülete és a Magyar Egyházzenei Társaság tagja, valamint 1999-től az ARTISJUS Jogvédő Iroda Egyesület választmányi tagja (BMC);

Sőrés Erzsébet (Debrecen, 1954. december 13.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Újfehértó-zongoratanár);

Sötét Gábor (Budapest, 1954. március 19.) nagybögös (Kormorán és Bojtorján együttesek);

Stibló Anna (Orosháza, 1954. november 28.) zene tanár, karnagy, énekművész. Vezetői munkája a budapesti Nádasy Kálmán Művészeti és Általános Iskolában megbízott zenei igazgatóhelyettesként kezdődött. 2001-től az érdi Lukin László Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója. Irányítása alatt az érdi művészeti iskola a régió vezető intézményévé vált. A zeneiskolában Stibló Anna igazgatása alatt a művészeti iskola hagyományai kibővültek, megerősödtek, megszilárdultak. Hagyományos hangversenyeik színesítik Érd kulturális életét. A városi rendezvényeken az iskola együttese, szólistái, kamaracsoportjai rendszeresen szerepelnek. Stibló Anna a zenét szerető, felnőtt, illetve nyugdíjas korosztályokat is segíti, felvállalva kórusok vezetését. 2010-től az érdi Rozmaring Német Nemzetiségi Kórus vezetője. 2016-ban a kórus Érdikum lett, elismerve addigi eredményeit. 2016 őszén a Szirmok Városi és Pedagógus Női Kar vezetését is átvállalta, megőrizve a kórus sok évtizedes munkáját. Stibló Anna jelenleg a Diósi Gellért Kórus karvezetője;

Subert Mária (Budapest, 1954. május 17.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Szob-hegedűtanár; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

Sulyok Éva (Cegléd, 1954. június 2.) gordonka- és általános iskolai énektanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-gordonkatanár, uo. igazgatóhelyettes);

Szabó István (Szentés, 1954. június 21.) zeneiskolai fuvolatanár, énekkari művész (Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész; Állami Zeneiskola, Heves-fafúvóstanár);

Szabó János (Debrecen, 1954. július 5.) zenekari klarinétművész (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar -klarinét szólamvezető);

Szabóné Puskás Ibolya (Ibrány, 1954. május 21.) szolfézs- és kürttanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari kürtművész; Állami Zeneiskola, Hajdúnánás-kürt- és trombita tanszakvezető tanár);

Szabóné Sőrés Erzsébet (Debrecen, 1954. december 13.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Újfehértó-zongoratanár, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-zongoratanár, korrepetitor);

Szaczerné Varsányi Hajnalka (Hajós, 1954. június 5.) zongora- és énektanár (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony; Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye-zongoratanár);

Szalóczy Miklós (1949–1999) rézfúvóstanár., igazgató. A Miskolci Zeneművészeti Főiskola elvégzése után a Jászberényi Zeneiskola rézfúvóstanára lett. A Jászsági Népi Együttes művészeti vezetőjeként is tevékenykedett, később a Tiszafüredi Zeneiskola igazgatója lett;

Szecsődi Ferenc (Budapest, 1954. június 14.) hegedűművész-tanár. Tanulmányok: 1968–1972: Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola (tanára: Bodonyi István); 1972–1977: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (Szűcs Mihály) Munkahelyek/Oktatói tevékenység: 1977–1990: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Ének- és Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozat, tanársegéd, 1985: adjunktus; 1990–1998: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriuma, docens, 1997: főiskolai tanár; 1998–2003: Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Konzervatórium, 2000: habilitált egyetemi tanár, kamarazene tanszékvezető professzor; 2003–: Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Kar, vonós tanszékvezető professzor, 2014–: dékánhelyettes. A magyar zenei életben is aktív szerepet játszik. Több zeneszerző, így Durkó Zsolt, Rózsa Pál, Kocsár Miklós vagy Huszár Lajos ajánlotta számára versenyműveit. Lemezkiadványai közül a magyar hegedűirodalom klasszikus vonulata a jelentős. A „Nagy magyar hegedűiskola” című lemezét mind a lemezkedvelők tábora, mind a kritika elismerően fogadta;

Szegő Péter (Kolozsvár, 1954. december 29.) zeneszerző, karmester. . A kolozsvári Állami Magyar Opera karmestere, majd a Zeneakadémia ellenpont tanára, az Anonymus (1991) jelenkori zenét népszerűsítő együttesének alapítója, szervezője és mindenek előtt karmestere. Szerzői lemezét legújabb alkotásaiból válogatta össze. Stílusát a kibékíthetetlen ellentétek harcával jellemezhetnők; ebben a harcban csapnak össze a kötött és kötetlen ritmusban fogant dallamok motívumai, távolkelet hangvétele és az európai hagyományörző technikák, népzenei ethosza és a legmodernebb kifejező eszközök gyakorlata. Műveit

Romániában (Bukarest, Kolozsvár) és külföldön (Magyarország, Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Hollandia és Németország) mutatták be. Fontosabb művei: M. O. M. (1977), Reverberációk (1992), Incantations (1995), Duó (1995), Resonances (1996), Koncertdarab trombitára és ütőkre (1996), Hullámok (1997), Visszhangok (1997) (BMC);

Szemere Anna (Budapest, 1954. július 14.) zeneszociológus (MTA Zenetudományi Intézet-tudományos munkatárs);

Szenkovits Szilvia (1954. március 2.) ének-zenetanár, kórusvezető (Vasvári Pál Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola-ének-zenetanár, igazgató-helyettes, karnagy);

Szentpéteri Gabriella (Budapest 1954., augusztus 24.) zongoraművész-tanár. A 6-os körzeti zeneiskola, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola és a budapesti Zeneakadémia 5 éves tanár- valamint 3 éves művészképzőjének elvégzése után (tanárai: Bächer Mihály, Kurtág György, Máthé Miklósné, Mihály András) a Zeneakadémia kinevezett tanársegédje 1978-tól 1987-ig. 1988-tól 2000-ig az 1846-ban alapított Párizsi Kölcsonösen Segélyező Magyar Egylet (az egyik legrégebben külföldön működő magyar kultúregylet, örökös elnökei Zichy Mihály és Munkácsi Mihály festőművészek) első női művész-elnöke a Párizsi Magyar Házban. 1989-ben megalapítja a Magyar Zongorás Triót, Modrián József hegedűművésszel és Rádi Ildikó csellóművésszel, melynek hegedű szólamát 2007-ben Szecsődi Ferenc Liszt Ferenc- díjas hegedűművész veszi át. 2000 szeptemberétől 2009 márciusáig az Óbudai Társaskör komolyzenei szakreferense. 2001 szeptemberétől az Andor Ilona Alapfokú Művészeti Iskola zongoratanára. 2007 szeptemberétől 2010 augusztusáig a Michel Sogny alapította ABISSO Nemzetközi Zenei Kft. művészeti menedzsere. /2007 szeptemberétől folyamatosan az SOS Talents Alapítvány tanára és a Sogny metódus kizárólagos magyarországi képviselője, tanára. 1985- től Párizsban, majd 2007 óta itthon folytat felnőtt zongoraoktatást;

Szilágyi Péter (Berettyóújfalu, 1954. május 28. – Berettyóújfalu, 2013. május 30.) trombitaművész-tanár. Debrecenben végezte tanulmányait, s szerzett diplomát a Zeneművészeti Főiskola trombita szakán. A Berettyóújfalui Zeneiskolában 1977-ben kezdett dolgozni. 1983-ban igazgatónak választották, ezt a munkakört napjainkban is betölti. Közben, Budapesten karmester szakon diplomázott. 1977-től irányítja a Berettyóújfalui Ifjúsági Fúvózenekar munkáját.

Az 1990-es helyhatósági választásokon a 2-es számú választókörzetben független jelöltként jutott a képviselőtestületbe. 1994-től országgyűlési képviselő, a parlament emberi jogi bizottságának tagja volt 1998-ig. 1998-tól az Országgyűlés oktatási és tudományos bizottságának volt a tagja;

Szilvász Viktória (Budapest, 1954. július 9.) hegedűművész. Tanulmányok: Liszt Ferenc Zeneakadémia, Budapest – tanár: Tátrai Vilmos, kitüntetéses művészi és tanári diploma; Csajkovszkij Konzervatórium, Moszkva – tanár: Szemjon Sznyitkovszkij; aspirantúra: Zürich, Nathan Milstein. Művészi pálya: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi Tagozata; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézet, Budapest; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem; Solistes Européens zenekar, Luxemburg; Magyar Állami Operaház. Magyar Vonóstrió - alapító tag;

Szőke Imréné Csorba Erzsébet (Hajdúböszörmény, 1954. június 17.) énekzene-, és szolfézstanár, karvezető (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-tanár);

Szöllősi András (Gyöngyös, 1954. november 1.) zenekari fuvolaművész-tanár (Népszínház Operatársulat, Budapest-zenekari fuvolaművész);

Szunyogh Balázs (Budapest, 1954. február 5. – Budapest, 1999. július 4.) zeneszerző, kamarazene-tanár. Tanulmányait 1972 és 1977 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és kamarazene szakán végezte Petrovics Emil és Kurtág György növendékeként. 1979/80-ban Herder-ösztöndíjasként Bécsben képezte tovább magát, itt Alfred Uhl óráit látogatta. 1977 és 1985 között a Zeneakadémián a zeneszerzés szak tanársegéde és kamarazene-tanár, 1985-től ugyanott egyetemi adjunktus. Művei vokális és kamarazenei alkotások, dalok, szólóhangszeres kompozíciók. Munkáival több pályázaton (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Centenáriumi Zeneszerzői pályázata, Alkotó Ifjúsági Pályázat) is sikerrel szerepelt. Szirmai Albert-díjas (BMC);

Táky György (Esztergom, 1954. január 9.) zenekari trombitaművész-tanár (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-I.trombitás; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szombathely-tanár);

Tamási László (Győr, 1954. május 3. – 2021. október) karnagy. Zenei tanulmányait Győrben kezdte, majd 1974-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozatára került, ahol zeneiskolai szolfézs, általános iskolai énektanár szakon végzett 1977-ben. 1982–86 között a Magyar Művelődési Intézetben Felsőfokú Kórusvezetői oklevelet szerzett, majd 1995-ben egyetemi diplomát kapott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. 1979-ben megalapította a Debreceni Kölcsey Kórust. 1986-tól 1990-ig a hivatásos Debreceni Kodály Kórus karnagya volt. Vass Lajos halála után négy évig a Szlovákiai Magyar Tanítók Vass Lajos Kórusának állandó külföldi vendégkarnagyaként tevékenykedett. 1977 ősztől a Debreceni Tanítóképző Főiskola oktatója volt, majd 1990-ben a Bessenyei György Tanárképző Főiskolára került. Szerepet vállalt a tanítóképzésben, továbbá zeneelmélet, szolfézs, transzponálás és partitúraolvasás, karvezetés, karirodalom, kórusmódszertan, karének, vezénylési gyakorlat és kargyakorlat tantárgyakat tanított az Ének-zene Tanszéken;

Taracsák Mária (Cegléd, 1954. július 3.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szentendre-tanár; Bartók Béla Állami Zeneneiskola, Vác-tanár);

Tátray István (Budapest, 1954. október 3.) zenekari hegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

Telekes Ágnes, Cz. (Miskolc, 1954. május 1.) zenekari kürtművésztanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari kürtművész; Miskolci Nemzeti Színház-zenekari kürtművész);

Tóth Etelka Edit (Hajdúnánás, 1954. június 6.) zenei könyvtáros (Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár, Szolnok-zenei könyvtáros);

Tóth Ibolya (Győr, 1954. december 2.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kapuvár-hegedű- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Fertőd-hegedű- és szolfézstanár, igazgató);

Török Géza (Nyírmeggyes, 1954) karmester. A Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában zongora, ütő és zeneszerzés szakon tanult. A Zeneakadémián 1977-ben karvezetői és felsőfokú zenetanári, majd 1981-ben Kórodi András növendékeként karmesteri diplomát szerzett. 1979-ben volt

a Műegyetemi Szimfonikus Zenekar dirigense. 1982-ben a bécsi Zeneművészeti Főiskolán képezte tovább magát. 1981-től 1984-ig a debreceni Csokonai Színház operatagozatának karmestere, az 1984–85-ös évadban Miskolcon működött. A Miskolci Egyetem zenei fakultásán főiskolai adjunktus volt. 1982-től négy éven át a Szabolcsi Szimfonikus Zenekar vezetője. Számos vidéki nagyváros után 1985-től 2012-ig a Magyar Állami Operaház korrepetitora, majd karmestere, az alaprepertoár mellett a 20. századi magyar alkotások specialistája volt. Megalakulása, 2007 óta a VIVART Budaörsi Sinfonietta vezetője. 2013–2019 között a váci Pikéthy Tibor Konzervatóriumban tanított;

Törökné Faragó Márta (Kecskemét, 1954. augusztus 22.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely-zongoratanár);

Tripolszky Teréz (1954) hegedűművész-tanár. Tanulmányok 1962–68 Győri Liszt Ferenc Zeneiskola (Demetrovits Szilárdné) 1968–73 Győri Zeneművészeti Szakközépiskola (Kertész Ferenc) 1973–78 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (Kiss András) Munkahelyek: 1978– Győri Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola 1987- Győri Széchenyi István Egyetem, Zeneművészeti Intézet Koncertek:A Győri Vonósokkal számos magyar városban, Ausztriában, Horvátországban, Németországban lépett fel (BMC);

Turáni Dezső (Zalaegerszeg, 1954. november 24.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót-gordonkatanár; Zalaegerszegi Szimfonikus Zenekar-zenekari gordonkaművész);

Túri Márta (Jászberény, 1954. február 5.) zongoratanár (Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény-zongoratanár);

Turnovszky Tamás (Székesfehérvár, 1954. augusztus 12.) történelem-, és ének-zenetanár (Általános Iskola, Sárosd-tanár; Fővárosi XIV. kerületi Általános Iskola-tanár, a Voga-Turnovszky duó tagja);

Urbán Szabó Márta (Sopron, 1954. június 20.) zenekari hegedűművész-tanár

(Győri Filharmónikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Állami Zeneiskola, Tata-hegedűtanár);

Uzsaly Zoltán (1954) énekművész, tanár;

Vajk György (Budapest, 1954. április 5.) színész, operett- és operaénekes. Zenei pályáját a Honvéd Művészegyüttesben kezdte, majd a Fővárosi Operettszínház énekkarában énekelt. A Színház- és Filmművészeti Főiskola operett-musical szakán Kazán István osztályában színészként diplomázott 1983-ban. Főiskolásként, 1982-től már szerepelt a Pécsi Nemzeti Színház előadásain, és diplomás színészként is pályáját itt kezdte. 1984-től a Szegedi Nemzeti Színházhoz szerződött. 1991-től a Fővárosi Operettszínház bonvivánjaként lépett színpadra. 1994-től ismét visszatért a Szegedi Nemzeti Színházhoz, magánénekesként operák és operettek főszerepeiben sikeres előadóművész. Versírással is foglalkozik;

G. Váradi Erika (Miskolc, 1954. július 31.) zeneiskolai ütő-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi VIII. kerületi Vánndor Sándor Állami Zeneiskola-tanár);

Várföldi László (Budapest, 1954. május 11.) zenekari fagottművész-tanár (Ferences Gimnázium-Szentendre-ének-zenetanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola fagott- és kamarazenetanár; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari fagottművész);

Varga Mária (Miskolc, 1954. november 16.) zongoratanár (Állami Zeneiskola Eger-zongoratanár);

Varsányi Hajnalka (Hajós, 1954. június 5.) zongoratanár (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye-zongoratanár);

Vass Valéria (Budapest, 1954. február 4.) gitárművész-tanár (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-gitartanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-gyakorlatvezető tanár);

Vatai Angéla (Budapest, 1954. augusztus 15.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Vavrinecz András (Budapest, 1954. március 29.) zenész, népzene kutató, és népzene tanár. Második diplomámat a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola *ének-zene – népzene* tanári szakán 2000 júniusában szereztem. 1984 májustól 1992 júliusig a Honvéd Művészegyüttes Hegedős folkzenekarában hegedült. Innen került a Magyar Művelődési Intézet Szakmai Házába népzenei munkatársként 1992 augusztusában (1981 és 1992 között ugyanitt külső munkatársként dolgozott). Az intézmény átalakításával került át a Hagyományok Házába 2001. június 1-én, ahol a Folklórdokumentációs Könyvtár és Archívum Szolgáltatási Osztályán (Martin Médiatár) zenei könyvtárosként dolgozik. Közben 1998 és 2002 között a Magyar Állami Népi Együttes zenei vezetői feladatait is ellátta. Az aktív zenélést a Bekecs együttesben folytatta 1992-től, melynek művészeti vezetője. 1975-től a mai napig rendszeresen jár népzene gyűjteni a magyar nyelvterület különböző részeire: Somogy, Vas, Zala, Tolna, Nógrád, Gömör, Borsod, Abaúj, Zemplén, Szatmár, Bereg, Ugocsa, Máramaros megyébe, az erdélyi Kalotaszeg, Mezőség, és Maroszsék, valamint Felvidék számos falujába. Tanulmányainak egy része a MMI Szakmai Házának kiadványaiban (Népzenei Füzetek sorozat), a Planétás könyvkiadó hangszeres népzenevel foglalkozó kötetében jelent meg, más része a MTA Zenetudományi Intézetének kéziratárában található. Az utóbbi tíz évben a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének külső munkatársként az ugrós tánc típus monográfiájának munkálataiban is részt vett. Ennek eredményeként eddig két kötetnek voltam a zenei munkatársa. Több, mint harminc éve vesz részt a hangszeres népzene oktatásában (népzenei iskolák, továbbképzések, népzenei táborok), valamint a különböző népzenei és néptáncos műsorok, versenyek zsűrizésében. A Nyíregyházi Egyetem jogelődjében, a Nyíregyházi Főiskola Zenei Intézetében 2013 február óta oktat népi hegedűt, népi kamarazene és elméleti tárgyakat (Népzeneelmélet, Népzene történet, Repertoárismeret, Forrásismeret) 2017 szeptemberétől mesteroktatóként;

Venter László (Hajdúnánás, 1954. július 10.) zeneiskolai klarinét-, szolfézs- és általános iskolai ének-zene tanár (Állami Zeneiskola, Bátorterenyé-tanár, uo. igazgatóhelyettes is);

Vincze Viktória (Budapest, 1954. december 29. –) énekesnő, gitáros;

Vinczeffy Adrienne (Budapest, 1954. március 22.) karvezetéstanárnő, karnagy. A Liszt Ferenc Zeneakadémián szerzett karnagydiplomát. 2017-ig a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központja Zenei Tanszékének karvezetés tanára, 1989–2008 között tanszékvezetője. 1991–2011 között a Kaposvári Egyetem énektanár szakának szakmai vezetője. Kórusaival a zenetörténet számtalan kompozícióját mutatta be a reneszánsztól a kortárs zenéig. Specialitása az általa felkutatott kéziratok (hatvankilenc mű az 1600-as – 1800-as évekből) megszólaltatása, valamint kortárs zeneszerzők számára írt kompozícióinak ősbemutató-sorozata (harminckét mű). Repertoárjában nagy részt foglalnak el az oratorikus művek (negyvenhét mű), melyeket a Savaria Szimfonikus Zenekar kórusának karigazgatójaként, valamint a Berzsenyi Dániel Vegyeskar és a Pannon Voices Vegyeskar karnagyaként mutatott be. Egyetemi kórusával nemzetközi és hazai versenyeken nyert díjakat, több nemzetközi együttműködésben is részt vett, valamint tizenhat országban hetvennégy önálló hangversenyt adott;

Visy Márta (Kevermes, 1954. március 28.) gimnáziumi történelem és énekl-zenetanár (Rózsa Ferenc Gimnázium, Békéscsaba-történelem és énekl-zenetanár);

Wilheim Ildikó (Kiskunhalas, 1954. február 15.) zeneiskolai gordonkatanár, kamaraművész (Állami Zeneiskola, Szekszárd-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Szekszárd-gordonkatanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-gordonkatanár);

Záhonyi Etelka (Szigetcsép, 1954. április 15.) magánénekes (Magyar Állami Népi Együttes; Népszínház Operatársulat-magánénekes);

Zahoránszky Mária (Budapest, 1954. március 21.) gitártanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola-gitártanár);

Zászkaliczkyné Lakos Ágnes (Cegléd, 1954. április 14.) zongoratanár, a Bartótságos zongoraiskola alkotója (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Vác-zongoratanár, zenetörténet-tanár; Állami Zeneiskola, Szob-zongoratanár; Vujicsics Tihamér Állami Zeneiskola-zongoratanár);

